

Årsredovisning 2019

LUNDS UNIVERSITET | DNR STYR 2020/250

Sylvia Schwaag Serger och Torbjörn von Schantz.

Rektorerna har ordet

En ny regering kom på plats i början på året. Tre ministrar har besökt Lunds universitet och ledningen sedan dess: Matilda Ernkran, Ibrahim Baylan och Anders Ygeman. Besöken har behandlat viktiga frågor för universitetet såsom att skapa hållbar finansiering för forskning, utbildning och forskningsinfrastruktur, ge förutsättningar för akademien och näringslivet att arbeta tillsammans kring MAX IV och ESS samt skapa strategier för AI inom forskning och utbildning. Frågorna har också lyfts på andra sätt, till exempel i inspelet till den forskningspolitiska propositionen.

Hållbarhetsfrågan har varit ständigt närvarande. I våras tog universitetet emot ett Klimatupprop från nära 5 000 studenter med krav att minska universitetets utsläpp av växthusgaser. Universitetet har 2019 fastställt en hållbarhetsstrategi samt antagit nya reseföreskrifter. Utöver detta arbetar universitetet för hållbarhet genom att stärka forskning, utbildning och samverkan på området. I höstas antogs de första doktoranderna på Forskarskolan Agenda 2030. Den har sedan starten rönt stort intresse och tog under året emot ansökningar från 106 länder.

Högsta kvalitet i utbildning och forskning är prioriterade områden i den strategiska planen. Under året avsattes 20 miljoner kronor till en omfattande kvalitetsvärdering av all forskning vid Lunds universitet. Projektet RQ20 hade kick off i september och inbegriper såväl självvärderingar som bedömningar av externa paneler. Projektet ska vara färdigt 2020.

Bättre och tydligare karriärvägar är viktigt för verksamhetens kvalitet. Under året har universitetet bland annat antagit en ny policy för lärares och forskares karriärvägar. Den är en viktig milstolpe för att öppna upp karriärsystemet, satsa på karriär- och kompetensutveckling och ge större möjligheter till befordring i den akademiska karriären. Även jämställdhets- och likabehandlingsarbetet har stärkts med bland annat en ny projektledare i syfte att få bättre genomslag för frågorna.

Öppen tillgång till vetenskapliga publikationer samt publicering och lagring av vetenskap är stora frågor internationellt och nationellt. För att säkerställa att universitetets forskare kan ställa om till ett mer öppet vetenskapssystem samt nya krav och arbetsmetoder för lagring av forskningsdata har universitetet under 2019 avsatt drygt 4,5 miljoner kronor.

Forskningsanläggningen MAX IV är ett flaggskepp för svensk forskning. Acceleratorprogrammet utgör ett betydande tekniksprång och ljuskällan har börjat leverera sin världsledande kapacitet. Vetenskapsrådet har under året konstaterat att MAX IV uppnått goda resultat för att åtgärda de förseningar som tidigare uppdragats i strålrörsprogrammet och universitetet har anställt en

ny direktör på MAX IV. Ett särskilt uppdrag har skapats för att universitetet kraftfullt ska kunna driva frågor om MAX IV:s framtida finansiering och strategier på nationell nivå.

Mellan anläggningarna MAX IV och ESS planeras Science Village Scandinavia med dynamiska mötesplatser för bland annat akademi och industri. Under året har universitetet kommit vidare i arbetet med att utreda förutsättningar för miljöer som kan och vill flytta dit. Universitetet tar stegvis beslut – både vad gäller volym och kostnader. Klart är att denna satsning innebär stora möjligheter – samtidigt behövs beredskap för att lokalhyrorna kommer att öka.

Allt fler studenter söker hjälp för psykisk ohälsa. Detta påverkar universitetets verksamheter både på fakulteterna och på Studenthälsan. Universitetet har under året tillsatt ett projekt för att se över nuvarande resurser, utbud, insatser och arbetssätt för att säkerställa att studenter som söker hjälp får adekvat stöd – både för att de ska må bättre men också för att öka möjligheterna för fler att klara sina studier.

Campus Helsingborg är en viktig del av universitetet, inte minst för breddad rekrytering. Lunds universitet har beslutat att stärka verksamheten och att öka studentantalet till minst 4 000 studenter. Universitetet har satsat 35 miljoner kronor över fem år för att stimulera forskning och nya utbildningar.

Det råder stor lärarbrist och regeringen har under ett antal år byggt ut lärarutbildningen i Sverige och denna utbyggnad vill Lunds universitet vara en del av. I Lund bedrivs idag ämneslärarutbildning och under året har en utredning tillsatts för att se hur denna utbildning ska kunna utvecklas.

Lunds universitet blev under året ett av sex svenska lärosäten som fick finansiering i det europeiska initiativet European Universities. Det syftar till att stärka studenter och anställdas rörlighet inom Europa. Konkurrenten om pilotprojekten var hård. Lunds universitet kommer att samarbeta med fyra europeiska universitet inom hälsa i projektet European Universities Alliance for Global Health. Universitet fortsätter sitt internationaliseringsarbete och en handlingsplan för internationalisering har tagits fram.

Omställningar var temat för universitetets första Framtidsvecka som gick av stapeln i oktober. Forskare från alla fakulteter höll öppna föreläsningar kring de stora framtidsfrågorna. Veckan kommer att vara ett årligt evenemang.

Rektor Torbjörn von Schantz
Prorektor Sylvia Schwaag Serger

Studenterna har ordet

Året 2019 har erbjudit många möjligheter och det märks av att vi står inför en ny epok på Lunds universitet. AF-borgen har under halva året varit en byggarbetsplats som fått symbolisera studentlivets ständiga förnyelse och utveckling. Likaså är andra stora förändringar på gång inom resterande delar av universitetet. Rektorsvalet närmar sig och vi har under året slagits av den samstämmighet som råder om universitetets kommande utmaningar. Vi kan enbart fortsatt lovorda den rådande känsla av kollegialitet, även om den likt alltid måste såväl värnas om som vidareutvecklas.

Universitetet är sig troget som egen institution. Under året antogs en ny ambitiös och välkommen internationaliseringsplan med målsättning att öka studenternas interkulturella förmåga och bidra till ett mer öppet samhälle. För att kunna möta framtidens utmaningar krävs studenter kapabla att tänka utanför sin egna disciplin, utrustade för en global arena. Likaså har arbetet med klimatfrågan aldrig gått lika starkt i den riktning som det gör nu. Universitetets krafttag med ny hållbarhetsstrategi, samt efterföljande hållbarhetsplan, är även de välkomna satsningar som vi med spänning inväntar resultaten av och vi är glada över studentröstens roll i framtagandet av dessa dokument. Lunds universitet måste kunna röra sig med resten av världen - trots lärosätets prestigefyllda ålder och erfarenhet. Vad vi sett under protesterna i Hongkong och Chile, med samhällsvillkor och normer i ständig förändring samt i en växande miljörelse, är ungdomar och studenters förmåga att värna och främja det som är nödvändigt för framtiden, vår framtid - nämligen demokrati, gemenskap, klimatomställning, trygghet. Universitetet är fortsatt en förebild inom dessa områden och ambitionerna är höga och pekar åt rätt riktning - nu återstår att se hur dessa mål går att uppnå.

Studenternas välmående, då främst det psykosociala, har fortsatt legat i fokus inom hela studentvärlden såväl som inom universitetet. För studenterna är gemene väns välmående en fråga av ofantlig vikt. Ingen vill att de vi möter i klassrummen, korridoren eller festerna mår dåligt. Att därför se studentlivet enas kring frågan om studenternas psykosociala hälsa och åtnjuta det stöd som universitetet har givit är av stor glädje. Studenthälsan utreds samtidigt som studentkårerna i Lund tillsammans med ett flertal lärosäten nationellt och globalt har gått

sammans i ett WHO-projekt med syfte att synliggöra och finna lösningar för detta globala problem. Likaså har hösten bestått av stora projekt med fokus på såväl studentlivsaktiva som studenterna som inte vistas på våra campus. Parallellt har Tellus-projektet rört sig framåt och diskussionerna rörande sexuella trakasserier inom vår sektor har aldrig varit mer påtagliga. De insatser som efterfrågats tidigare har börjat synas nu, samtidigt som fortsatta dialoger och krafttag aldrig varit mer behövliga.

Frågan om våra lärares akademiska meritering och karriärvägar har länge varit aktuell inom vårt universitet och studenterna har sedan många år tillbaka drivit frågan och i år har den på allvar börjat aktualiseras. Arbetet med den nya anställningsordningen, den allt mer tydliga vikten av pedagogisk skicklighet bland undervisande personal och behovet av pedagogisk meritering, mer än bara på pappret, är alla frågor som lyft vikten av ökad jämvikt mellan forskningens många och pedagogikens begränsade karriärvägar. Att vara ett universitet i världsklass innebär att lärarnas pedagogiska meritering måste ägnas lika mycket utrymme som den vetenskapliga.

En annan fråga som upptagit mycket tid hos våra olika studentrepresentanter under det gångna året är det fortsatta arbetet med Science Village Scandinavia. Det är glädjande att se universitetet samverka i ett flertal visionsgrupper för att gemensamt identifiera vad Science Village ska vara i framtiden. Tillsammans kan vi bryta utanförskapet och skapa förutsättningarna för ett nytt område. Att Science Village är något som kommer bära vårt universitet framåt är en hållning vi alla delar och vi från studenternas håll hoppas att frågan fortsatt arbetas med på så vis att resultatet blir något som gagnar såväl forskning som utbildning.

Som avslutning på året har ett treårigt arbete med att uppdatera studenternas rättighetslista närmat sig sitt slutskede och vi ser nu med spänning fram emot det slutliga resultatet, och allt annat som året 2020 kommer innebära. Vi tar nu steget inför de nästkommande åren trygga i att 2019 har varit ett år som stärkt oss, och med dessa framsteg ser vi fram emot ytterligare ett år på Lunds universitet.

Lunds universitets studentkårer

Styrelsen

Lunds universitets styrelse har till uppgift att besluta i viktigare frågor avseende verksamhetens övergripande inriktning och organisation. En betydande del av styrelsens arbete består av att ge stöd och råd till lärosätets ledning samt att tillse att det finns en betryggande intern styrning och kontroll.

Styrelsen är universitetets högsta beslutande organ. Styrelsen vid ett universitet eller en högskola ska kunna göra strategiska prioriteringar och fatta svåra beslut. Styrelsen är kollektivt ansvarig för verksamheten inför regeringen. Enligt högskolelagen (192:1434) ska styrelsen ha inseeende över högskolans alla angelägenheter och svarar för att dess uppgifter fullgörs. Enligt myndighetsförordningen (2007:515) ska styrelsen se till att lärosätet bedrivs effektivt och enligt gällande rätt.

Universitetsstyrelsen består av 15 ledamöter. Dessa ledamöter utgörs av rektor, tre representanter för lärarna, tre representanter för studenterna samt åtta externa ledamöter som utses av regeringen. Ordföranden är en av de externa ledamöterna. Lärarrepresentanterna utses av universitetskollegiets representanter för vetenskapligt eller konstnärligt kompetenta lärare och övriga anställda, genom val. Ledamöterna utses för tre år förutom företrädare för studenterna, vilka utses för ett år i den ordning som stadgas i 7 § Studentkårsförordningen

(2009:769). Nuvarande mandatperiod för externa ledamöter samt lärarrepresentanter är 1 maj 2017–30 april 2020. Kopplat till styrelsen finns ett revisionsutskott samt ett riskutskott. Dessa utskott består av ledamöter från styrelsen.

Universitetets styrelse sammanträder sex gånger per år. Exempel på frågor som behandlats i styrelsen under 2019 är Lunds universitets etablering på Brunnhögsområdet inom Science Village Scandinavia, Lunds universitets anställningsordning samt Policy om anställning och goda och tydliga karriärvägar för lärare och forskare vid Lunds universitet, styrning av lokalfrågor, remissen En långsiktig, samordnad och dialogbaserad styrning av högskolan (SOU 2019:6) och rekrytering av ny rektor och prorektor. Styrelsen beslutar årligen bland annat om en årsredovisning, budgetunderlag till regeringen, universitetets totalbudget, universitetets verksamhetsplan och resursfördelning samt revisionsplan.

Lunds universitets styrelse. Från vänster till höger:

Linn Svärd, Annika Winsth, Sara Thiringer, Ann-Katrin Bäcklund, Anne L'Huillier, Tommy Andersson, Anna Stelling, Per Arfvidsson, Jens Oddershede, Robin Bernståhle, Jonas Hafström, Wanja Lundby-Wedin, Ingrid Bengtsson-Rijavec, Torbjörn von Schantz
Ej närvarande: Gunnar Wetterberg

Figurförteckning

1. INLEDNING

1.1 Rankingresultat	11
---------------------	----

2. ETT UNIVERSITET – MÅNGA DELAR

EHL	2.1 Utbildningsprofil	18
	2.2 Nyckeltal	18
	2.3 Intäkter	19
	2.4 Största bidragsfinansiärer	19
HT	2.5 Utbildningsprofil	20
	2.6 Nyckeltal	20
	2.7 Intäkter	21
	2.8 Största bidragsfinansiärer	21
J	2.9 Utbildningsprofil	22
	2.10 Nyckeltal	22
	2.11 Intäkter	23
	2.12 Största bidragsfinansiärer	23
K	2.13 Utbildningsprofil	24
	2.14 Nyckeltal	24
	2.15 Intäkter	25
	2.16 Största bidragsfinansiärer	25
LTH	2.17 Utbildningsprofil	26
	2.18 Nyckeltal	26
	2.19 Intäkter	27
	2.20 Största bidragsfinansiärer	27
M	2.21 Utbildningsprofil	28
	2.22 Nyckeltal	28
	2.23 Intäkter	29
	2.24 Största bidragsfinansiärer	29
N	2.25 Utbildningsprofil	30
	2.26 Nyckeltal	30
	2.27 Intäkter	31
	2.28 Största bidragsfinansiärer	31
S	2.29 Utbildningsprofil	32
	2.30 Nyckeltal	32
	2.31 Intäkter	33
	2.32 Största bidragsfinansiärer	33
USV	2.33 Utbildningsprofil	34
	2.34 Nyckeltal	34
	2.35 Intäkter	35
	2.36 Största bidragsfinansiärer	35
	2.37 Masterexamen	36
	2.38 Helårsstudenter och helårsprestationer	36
	2.39 Antal anställda IIIIE	36
MAX IV	2.40 Nyckeltal	38
	2.41 Intäkter	38
	2.42 Största bidragsfinansiärer	38
LUKOM	2.43 Nyckeltal	39

3. UTBILDNING

3.1 Fördelning per fakultet	42
3.2 Universitetets utbildningsprofil	42
3.3 Söktryck: Program, grundnivå	42
3.4 Söktryck: Program, avancerad nivå	42
3.5 Helårsstudenter och helårsprestationer	43
3.6 Kostnad per helårsstudent och helårsprestation	44
3.7 Sökande: Program, grundnivå	45
3.8 Registrerade: Program, grundnivå	45
3.9 Sökande: Program, avancerad nivå	45
3.10 Registrerade: Program, avancerad nivå	45
3.11 Sökande: Fristående kurser	45
3.12 Registrerade: Fristående kurser	45
3.13 Intäkter för utbildning på grundnivå och avancerad nivå, exklusive uppdragsutbildning	46
3.14 Kostnader för utbildning på grundnivå och avancerad nivå, exklusive uppdragsutbildning	46
3.15 Examina	46
3.16 Ekonomisk utveckling för utbildning på grundnivå och avancerad nivå, exklusive uppdragsutbildning	46

3.17 Examina per examenstyp	46
3.18 Antal utbildningsprogram och fristående kurser	47
3.19 Programnybörjare, helårsstudenter och examina för arkitektutbildning	48
3.20 Programnybörjare, helårsstudenter och examina för hälso- och sjukvårdsutbildningar	49
3.21 Programnybörjare, helårsstudenter och examina för civilingenjörer	50
3.22 Programnybörjare, helårsstudenter och examina för högskoleingenjörer	51
3.23 Programnybörjare, helårsstudenter och examina för ämnesläroretutbildningen	51
3.24 Programnybörjare, helårsstudenter och examina för kompletterande pedagogisk utbildning	52
3.25 Sökande, helårsstudenter och helårsprestationer i jiddisch	52
3.26 Internationell mobilitet	55
3.27 Intäkter och kostnader studieavgifter	55
3.28 Antal studenter som har erhållit särskilda stödåtgärder	56
3.29 Kompletterande utbildning för personer med utländsk akademisk examen	59

4. FORSKNING

4.1 Intäkter för forskning och utbildning på forskarnivå inkl uppdragsforskning	61
4.2 Kostnader för forskning och utbildning på forskarnivå inkl uppdragsforskning	61
4.3 Ekonomisk utveckling för forskning och utbildning på forskarnivå inkl uppdragsforskning	61
4.4 Universitetets största bidragsfinansiärer	61
4.5 Forskarstudenter	64
4.6 Forskarstudenter	64
4.7 Examina på forskarnivå	64
4.8 Forskarstudenter per finansieringsform	64
4.9 Forskarstudenter med anställning utanför universitetet	64
4.10 Antal projekt samt kontrakterade medel i Horisont 2020	66
4.11 Kostnad per vetenskaplig publikation	67
4.12 Publikationer	67

5. SAMVERKAN OCH INNOVATION

5.1 Pågående samverkansinitiativ	69
5.2 Innovationsresultat	71
5.3 Innovationskontor Syds flödestal	72
5.4 Medel för innovationskontor Syd	72
5.5 Tillväxt LU Holding AB:s portföljbolag 2014–2018	73

6. KOMPETENSFÖRSÖRJNING

6.1 Antal anställda	76
6.2 Professorer per fakultet/motsvarande	79
6.3 Andel kvinnor bland nya professorer	79
6.4 Sjukfrånvaro	80

7. EKONOMISK ANALYS OCH FINANSIELLA RAPPORTER

7.1 Ekonomisk utveckling	83
7.2 Verksamhetsutfall totalt	83
7.3 Intäkter	84
7.4 Kostnader	84
7.5 Verksamhetsutfall för utbildning på grundnivå och avancerad nivå	85
7.6 Verksamhetsutfall för forskning och utbildning på forskarnivå	86
7.7 Finansiella intäkter och kostnader	87
7.8 Likvida medel och upplåning	87
7.9 Myndighetskapital och oförbrukade bidrag	88
7.10 Erhållna nya donationer	89
7.11 Placeringar av donationsmedel	89
7.12 Förmögenhetsutveckling av donationsmedel	89
7.13 ALF-medel	105
7.14 ALF pedagogiska medel	106
7.15 Uthyrning av bostäder	106

Innehållsförteckning

REKTORERNA HAR ORDET	3	5. SAMVERKAN OCH INNOVATION	68
STUDENTERNA HAR ORDET	4	5.1 Samverkan – en väg att lösa samhällsutmaningar	69
STYRELSEN	5	5.2 Uppdragsutbildning	70
1. INLEDNING	8	5.3 Innovationsverksamhet	71
1.1 Välkommen till Lunds universitet	9	5.4 Donationer	74
1.2 Året som gick – händelser 2019	10	5.5 Alumnverksamhet	74
1.3 Hållbar utveckling	14	6. KOMPETENSFÖRSÖRJNING	75
2. ETT UNIVERSITET – MÅNGA DELAR	16	6.1 Strategiskt arbete inom HR	76
Introduktion till universitetets många delar	17	6.2 Jämställdhet och lika villkor	78
2.1 Ekonomihögskolan	18	6.3 Arbetsmiljö	79
2.2 Humanistiska och teologiska fakulteterna	20	6.4 Kompetensutveckling	80
2.3 Juridiska fakulteten	22	6.5 Personalstruktur	81
2.4 Konstnärliga fakulteten	24	7. EKONOMISK ANALYS OCH FINANSIELLA RAPPORTER	82
2.5 Lunds tekniska högskola – LTH	26	7.1 Ekonomisk utveckling	83
2.6 Medicinska fakulteten	28	7.2 Intäkter	84
2.7 Naturvetenskapliga fakulteten	30	7.3 Kostnader	84
2.8 Samhällsvetenskapliga fakulteten	32	7.4 Utbildning	85
2.9 Universitetets särskilda verksamheter	34	7.5 Forskning	86
2.10 MAX IV	37	7.6 Finansnetto, likviditet och upplåning	87
2.11 Kultur- och museiverksamheter	39	7.7 Myndighetskapital och oförbrukade bidrag	88
2.12 Biblioteken vid Lunds universitet	40	7.8 Möjligheter och utmaningar	88
2.13 Förvaltningen	41	7.9 Donationsmedel	89
3. UTBILDNING	42	7.10 Resultaträkning	90
3.1 Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	43	7.11 Balansräkning	91
3.2 Lärarskap och pedagogisk utveckling	53	7.11 Balansräkning	92
3.3 Internationalisering	54	7.12 Redovisning mot anslag	93
3.4 Likabehandling och service till studenter	56	7.13 Tilläggsupplysningar och noter	94
3.5 Organiserat studentinflytande	57	7.14 Stiftelser med anknuten förvaltning	103
3.6 Kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling	57	7.15 Upphandling	103
3.7 Integrationsåtgärder och bedömning av reell kompetens	59	7.16 Redovisning av takbelopp	104
4. FORSKNING	61	7.17 Anslagssparande och överproduktion	105
4.1 Ett dynamiskt forskningsuniversitet	62	7.18 ALF-ersättning	105
4.2 Utbildning på forskarnivå	63	7.19 Utveckla klinisk utbildning och forskning	106
4.3 Strategiska forskningsområden	65	7.20 Upplåtelse av lägenheter för bostadsändamål	106
4.4 Europeiska unionens ramprogram för forskning och innovation	65	UNDERLAG OCH STATISTIK	107
4.5 Forskningsinfrastruktur	66	UPPGIFTER OM STYRELSEN	108
4.6 Vetenskapliga publikationer	67	INTERN STYRNING OCH KONTROLL, RISKANALYS OCH OMVÄRLDSBEVAKNING	109
		STYRELSEBESLUT	110
		VÄSENTLIGA UPPGIFTER	111

EHL = Ekonomihögskolan
 HT = Humanistiska och teologiska fakulteterna
 J = Juridiska fakulteten
 K = Konstnärliga fakulteten
 LTH = Lunds tekniska högskola
 M = Medicinska fakulteten
 MAX IV = MAX IV-laboratoriet
 N = Naturvetenskapliga fakulteten
 S = Samhällsvetenskapliga fakulteten
 UB = Universitetsbiblioteket
 USV = Universitetets särskilda verksamheter
 LUKOM = Kultur- och museiverksamheter

1. Inledning

I detta kapitel introduceras årsredovisningen.

1.1 Välkommen till Lunds universitet

Lunds universitet står väl förankrat i sin historia samtidigt som universitetet är en viktig och drivande kraft för att förändra och förbättra vår framtid. Universitetets unika styrka ligger i dess mångfald och bredd. Tillsammans kan universitetets olika delar bidra till att skapa en helhet som är starkare än dess enskilda delar och som kan möta morgondagens utmaningar och behov.

Söktrycket till grundutbildningen är fortsatt högt. Universitetets cirka 40 000 studenter kan välja mellan ett stort antal utbildningsprogram och fristående kurser. Det finns fortfarande en trend att allt fler söker till olika former av program istället för fristående kurser. Lunds universitet är ett attraktivt lärosäte där antalet internationella studenter fortsätter att öka.

Det rika och välutvecklade studentlivet i Lund är en väsentlig faktor för att göra universitetet till en attraktiv och utvecklande mötesplats för studenter. Kårerna och nationerna är viktiga organisationer i detta arbete. Universitetet verkar aktivt för att skapa studiemiljöer som möjliggör möten mellan studenter från olika områden och fakulteter såväl som mellan svenska och utländska studenter.

Vid Lunds universitet bedrivs världsledande forskning inom åtskilliga områden. Flera betydande externa forskningsprojekt har vunnits i konkurrens med andra lärosäten under året. Ett välutvecklat samarbete med organisationer, företag och det omgivande samhället är en självklar hörnsten i universitetets verksamhet. Lunds universitet har även en fortsatt god ekonomisk utveckling. Inte minst har andelen externfinansierad forskning stadigt ökat under de senaste åren och huvuddelen av universitetets forskningsmedel kommer från externa finansierare.

Grunden för morgondagens stora och betydande forskningsgenombrott läggs nu vid Lunds universitet. MAX IV utgör ett betydande tekniksprång och har skapat uppmärksamhet över hela världen. Dess prestanda ger förutsättningar för unik forskning inom flera forskningsområden. Tillsammans med ESS visar MAX IV hur Sverige tar en framskjuten roll som forskningsnation. Mellan dessa anläggningar växer en ny och unik miljö fram – Science Village Scandinavia (SVS).

OM ÅRSREDOVISNINGEN

Årsredovisningen är den officiella redovisningen av universitetets verksamhet och ekonomiska resultat och överlämnas till regeringen enligt förordningen om årsredovisning och budgetunderlag (2000:605). Redovisningen ska uppfylla de formella krav som ställs men även vara en informativ läsning för de som vill veta mer om vad som sker inom Lunds universitet. Innehållet i årsredovisningen består därmed inte bara av uppgifter som lärosätet är ålagda att rapportera utan även annat som kan vara av intresse för att få en mer samlad bild av lärosätets verksamhet under 2019. Årsredovisning är därutöver ett viktigt

dokument för att universitetsstyrelsen ska kunna intyga att den interna styrningen och kontrollen är betryggande vid lärosätet.

Årsredovisningen består av resultatredovisning, ekonomisk redovisning och finansiella rapporter. Resultatredovisningen redovisar volymer, intäkter, kostnader och resultat inom huvuduppgifterna samt viktiga händelser som påverkat resultatet av verksamheten. Årsredovisningen ska ge en rättvisande bild av verksamheten och att universitetet arbetar i enlighet med principerna om tillförlitlighet, relevans, jämförbarhet, begriplighet och transparens. Denna årsredovisning strävar efter att inte bara ge ögonblicksbilder över året som gått utan också peka på och ge förklaringar till väsentliga förändringar mellan åren.

STRATEGISK PLAN OCH STRATEGISKT ARBETE

Årsredovisningen kan vara en hjälp att ta ett steg tillbaka och se de olika verksamheterna i ett mer samlat perspektiv. Därutöver finns även den årliga riskprocessen och en samlad omvärldsbevakning. Universitetets omvärldsbevakning ger ett ytterligare perspektivskifte och sätter in lärosätets möjligheter i ett större sammanhang. Tillsammans ger dessa olika processer och dokument en bild av universitetets utveckling, utmaningar, styrkor och möjliga framtid.

Lunds universitet har en övergripande och samlad strategisk plan som sträcker sig mellan 2017 och 2026. Lunds universitet är ett universitet som förstår, förklarar och förbättrar vår värld och människors villkor. Den strategiska planens utgångspunkt är att en tydlig strategisk förflyttning krävs för att Lunds universitet ska fortsätta utvecklas som en stabil bärare och utvecklare av kunskap i en föränderlig omvärld samt stärka sin position som ett ledande lärosäte och en inspirerande samhällskraft.

Den strategiska planen pekar ut riktningen, men allt kan inte göras samtidigt. Prioriteringar behöver göras och olika steg tas vid olika tidpunkter. I den årliga verksamhetsplanen, som är kopplad till universitetets resursfördelning, lyfts olika satsningar och mål fram utifrån den strategiska planen. I verksamhetsplanen vävs den strategiska planen, den årliga riskanalysen och universitetets samlade omvärldsbevakning samman. Varje fakultet och institution arbetar därutöver ständigt med att utveckla och förbättra sin utbildning, forskning och samverkan.

Välkommen till Lunds universitets årsredovisning

1.2 Året som gick – händelser 2019

På Lunds universitet händer det dagligen spännande saker. Här presenteras ett litet axplock av det som hänt under 2019.

Forskningscentrum för biologiska läkemedel. Vinnova, RISE, Lunds universitet, Malmö universitet och tolv företag satsar 110 miljoner kronor under sex år på ett forskningscentrum för att utveckla biologiska läkemedel. Satsningen NextBioform, bedöms bli en injektion för den svenska livsvetenskaps-sektorn, men också vara till gagn för patienter som behöver den här typen av medicin. Vinnova bidrar med 48 miljoner kronor. Resten finansieras av universiteten och företagen.

Universitetets årshögtid. Årshögtiden firades den 25 januari i anslutning till Karldagen, som var den dag då universitetet invigdes 1668. Patrick Amsellem, chef vid Skissernas museum, och Per Karsten, chef vid Historiska muséet, fick att ta emot universitetets silvermedalj. Lunds universitets silvermedalj delas ut av rektor för att visa universitetets uppskattning av personer inom eller utom universitetet eller av en organisation.

Satsning på utbildningsprogram för yrkesverksamma. 2018 utlyste Svenska institutet (SI) möjligheten för svenska lärosäten att söka finansiellt stöd för anordnande av kapacitetshöjande utbildningsprogram riktade till yrkesverksamma. Fokus var Agenda 2030 och totalt fem program beviljades medel inom ramen för satsningen. Många lämnade in förslag och i tuff konkurrens fick Lunds universitet kontrakt på tre utbildningsprogram. De tre utbildningsprogrammen är Hållbara inkluderande och klimatesilienta städer, Land is Life och Sexual gender-based violence and human rights in Uganda.

Karriärstöd för yngre forskare. En ny universitetsgemensam satsning på karriärutveckling för forskargrupsledare, postdoktorer och doktorander lanserades under 2019. Först ut

var en workshop för doktorander om akademisk produktivitet och stresshantering. Finansiering för fyra år framåt erhöles från universitetets omställningsfond. Nya workshoppar och seminarier exempelvis Akademisk produktivitet och stresshantering har tillkommit.

Göran Gustafssonpriset till Lundaforskare. Kristian Pietras, professor i molekylär medicin på Institutionen för laboriemedicin, och Anders Johansen, professor i astronomi, har tilldelats Göran Gustafssonpriset 2019 och får vardera drygt fem miljoner kronor till sin forskning. Kristian Pietras fick priset i medicin för sin genombrytande analys av den cancerassocierade mikromiljön och dess roll för tumörutveckling och priset i fysik gick till Anders Johansen för sin banbrytande forskning om planeters bildande och utveckling i närheten av unga stjärnor.

Hållbarhetsveckan. För tredje året rad arrangerade universitetet Hållbarhetsveckan tillsammans med studenter, kommunen, SLU och andra organisationer och företag. Programmet innehöll ett 50-tal aktiviteter – från föreläsningar, paneldebatter, workshoppar och utställningar. Temat denna gång var Transforming our World – med fokus på de globala målen för hållbar utveckling. Fyra olika omställningar stod i centrum: hur städer behöver förändras, hur matproduktionen behöver ändras, om det hållbara arbetslivet och slutligen om hur berättelser om hållbarhet kan nå in och verkligen påverka människor.

Wallenberg Clinical Scholar. Kristian Riesbeck, professor vid Institutionen för translationell medicin är en av fem svenska forskare som fick det värdefulla bidraget Wallenberg Clinical

Till vänster: Marie Wahlgren, professor i läkemedelsteknologi vid LTH, Lunds universitet och vice centrumföreståndare vid NextBioform. Till höger: Kristian Pietras är en av de Lundaforskare som tilldelades Göran Gustafssonpriset.

Scholars på 15 miljoner kronor. Han och hans forskargrupp har etablerat en plattform som bas för vaccinutveckling och fokuserar på nya vacciner mot bakteriella luftvägsinfektioner.

52 miljoner i ERC-bidrag. Daniel Conley, professor i biogeokemi, och Anders Rantzer, professor i reglerteknik får sammanlagt cirka 52 miljoner kronor i åtråvärda bidrag från Europeiska forskningsrådet (ERC). Conleys projekt handlar om kiselalgnas tidiga tillväxt i havet för 250 miljoner år sedan och de globala effekter som algernas tillväxt gav upphov till. Rantzers forskningsprojektet ska utforma den nödvändiga reglertekniken bakom fossilfria städer.

Obligatorisk doktorandkurs i forskningsetik. I en bred satsning på forskningsetik införde universitetet en obligatorisk kurs för samtliga doktorander vid de nio fakulteterna. Kursen omfattar tre högskolepoäng och ska möta såväl universitetsgemensamma som ämnesspecifika frågor. Utvecklingen inleddes under 2019 och utbildningen ska vara fullt utbyggd 2021 och ska ges till alla nyantagna doktorander.

Skissernas museum Årets museum 2019. Med tillgänglighet och hållbarhet i fokus har Skissernas museum förändrat både byggnad, innehåll och arbetssätt och har därför tilldelas utmärkelsen Årets museum 2019. Utmärkelsen delas ut av Sveriges Museer.

Campus Helsingborg växer. Universitetet satsar 35 miljoner kronor på bland annat ett medielaboratorium och två nya internationella masterutbildningar, nytt centrum för arbetarhistoria och testmiljöer för samhällslösningar. Totalt är det sju nya strategiska satsningar som ska pågå under åren 2019–2023.

Mistra Environmental Nanosafety. I maj stod det klart att det stora tvärvetenskapliga forskningsprogrammet Mistra Environmental Nanosafety phase II flyttar till Lund. Programmet samlar forskare från Lunds universitet, Chalmers tekniska

högskola, Göteborgs universitet, Karolinska institutet, Kungliga tekniska högskolan och Danske Tekniske Universitet, samt fyra industriparter: Höganäs AB, Nouryon, SYSAV och Tetra Pak. Det är finansierat av MISTRA Stiftelsen för miljöstrategisk forskning med 50 miljoner kronor för fyra år.

Filantropiskt råd. Universitetet har inrättat ett filantropiskt råd för att stärka arbetet med finansiering av forskning och utveckling från den privata sektorn. Rådets sju ledamöter ska bidra med sitt kunnande för att öka universitetets kontakter med privata finansiärer.

Doktorspromotion. 24 maj var det dags för årets doktorspromotion. Sammanlagt promoverades 243 nya doktorer och 18 hedersdoktorer medan 18 jubeldoktorer kreerades.

50 miljoner kronor till hjärnforskning. Lunds universitet har mottagit 50 miljoner kronor från EU till forskning som ska utveckla vår förståelse av hur hjärnan fungerar. Forskningsprojektet INTUITIVE är ett Innovative Training Network inom ramen för Horisont 2020. Henrik Jörntell, docent i neurovetenskap, leder forskningsprojektet vars mål är att utarbeta användargränssnitt baserade på beröring som känns mer intuitiva än de som finns idag.

Rankingresultat. Lunds universitet har placerat sig på plats 92 i världen i den årliga rankingen utförd av internationella QS World University Ranking. Lunds universitet ligger fortfarande på topp-nio procent bland alla de lärosäten som QS rankar och topp-en procent bland världens alla 26 000 lärosäten. Det är framför allt på området Academic reputation som universitetet ligger bra till.

Figur 1.1 Rankingresultat

	2017	2018	2019
QS world University ranking	78	92	92
Times Higher Education	93	98	96
Shanghai ranking	101–150	101–150	101–150

Till vänster: Skissernas museum tilldelades utmärkelsen Årets museum 2019.

Till höger: Campus Helsingborg växer via sju nya strategiska satsningar som ska pågå under åren 2019–2023.

Prorektor i innovationsråd. Prorektor och professor Sylvia Schwaag Serger är utsedd till ny ledamot i statsministerns Nationella innovationsråd. Innovationsrådet är ett forum för samverkan mellan olika grupper och sektorer för utveckling av regeringens innovationsarbete. Ledamöterna i Nationella innovationsrådet har erfarenheter och kompetens från olika delar av samhället.

European Universities. Lunds universitet är ett av sex svenska lärosäten som beviljats finansiering i det europeiska samarbetet European Universities. Samarbetet är ett pilotprojekt med syfte att stärka studenter och anställdas rörlighet inom Europa. Universitetet har valt att samarbeta med fyra europeiska universitet: Ludwig-Maximilian i München, portugisiska Porto, ungerska Szeged och franska Paris-Saclay. Tillsammans ska man samarbeta inom hälsa i projektet European Universities for Global Health.

Almedalen. Under Almedalsveckan arrangerade Lunds universitet en rad arrangemang i Visby. Förutom de egna debatterna så medverkade forskare i många andra arrangörers paneler och debatter.

Fyra får ERC starting grants. Fyra lovande forskare från Lunds universitet har fått startbidrag från Europeiska forskningsrådet (ERC) på sammanlagt cirka sju miljoner euro. Forskarna är Per Augustsson, biomedicinsk teknik vid LTH, forskar om ultraljud, Andreas Ehn, forskare i förbränningsfysik vid LTH, Nancy Bocken, professor vid Internationella Miljöinstitutet samt Mikkel Brydegaard, forskare i förbränningsfysik vid LTH.

Bidrag till projekt inom AI och autonoma system. Vid Lunds universitet får Stefan Larsson, Christian Balkenius och Valentin Jeutner 6 miljoner kronor vardera från Marianne och Marcus Wallenbergs Stiftelse. Projekten ingår i det nationella forskningsprogrammet, WASP-HS, där förkortningen HS står

för humaniora och samhälle. Programmet ska bland annat analysera etiska, ekonomiska, arbetsmarknadsmässiga, sociala och juridiska aspekter som kan komma med det pågående tekniksiftet i samhället.

Kungliga Vetenskapsakademien. Två forskare från Lunds universitet valdes in i Kungliga vetenskapsakademien. Marie Cronqvist i klassen för humaniora och för framstående förtjänst om vetenskap och William Agace i klassen för medicinska vetenskaper.

Framtidsveckan. I oktober arrangerade Lunds universitet Framtidsveckan, där forskare samlades för att undersöka vem som blir morgondagens stormakter, om roboten kommer att bestämma i framtiden, hur länge vi kommer att behöva arbeta och mycket mer. Årets tema var Omställningar: Vilka måste vi göra? Vilka vill vi göra, och vilka vill vi helst inte vara med om?

Rekrytering av rektor. Under hösten påbörjades rekrytering av ny rektor för Lunds universitet för mandatperioden 2021–2026. Anställningen ledigkungs i december 2019.

Mångmiljonbidrag från Wallenberg-stiftelse. Kenneth Wärnmark, Marcus Aldén och Torsten Åkesson från Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse har mottagit cirka 100 miljoner kronor. Under fem år ska de tre forskarna driva projekt inom solcellsutveckling, alternativa bränslen och mörk materia.

ERC-bidrag till forskning inom kvanttillstånd. Martin Leijnse, forskare i fasta tillståndets fysik vid LTH och verksam inom NanoLund, får 1,5 miljoner euro i ett prestigefyllt ERC synergy grant för att utforska udda kvanttillstånd.

Professorsinstallation. Vid årets professorsinstallation den 18 oktober installerades 28 nya professorer under en högtidlig ceremoni.

Till vänster: Nancy Bocken är en av fyra lovande forskare som har fått startbidrag från ERC.

Till höger: Forskaren Martin Leijnse får 1,5 miljoner euro i ett prestigefyllt ERC synergy grant för att utforska udda kvanttillstånd.

Stora bidrag från Vetenskapsrådet. Sammanlagt beviljades drygt 210 miljoner kronor till forskare inom medicin och hälsa till forskningsprojekt, etableringsbidrag för yngre forskare samt kliniska forskare på halvtid.

Bidrag från Vinnova till forskning om universitetets roll i samhället. Bidrag gavs till fortsättning på ett projekt som startade 2016 och som koordineras av forskare vid Ekonomihögskolan. Projektet består av två forskargrupper från Lunds universitet samt KTH. Totalt erhålls cirka 20 miljoner kronor under en fyraårsperiod.

Filantropins dag. Som första universitet i Sverige firade Lunds universitet Filantropins dag den 15 november för att bland annat tacka sina donatorer. Privat stöd i form av ekonomiska och andra resurser bidrar till och stärker samverkan med det omgivande samhället.

Bidrag till cancerforskning. Ett 30-tal cancerforskare vid Lunds universitet tilldelades sammanlagt 120 miljoner kronor från Cancerfonden.

Tre Lundaforskare blir Wallenberg Academy Fellows. Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse utsåg i december nya Wallenberg Academy Fellows och tre av dessa kommer från Lunds universitet. De femåriga bidragen gick till forskaren i matematisk fysik Jan Marcus Dahlström, juristen Vladislava Stoyanova och historikern Per Anders Rudling.

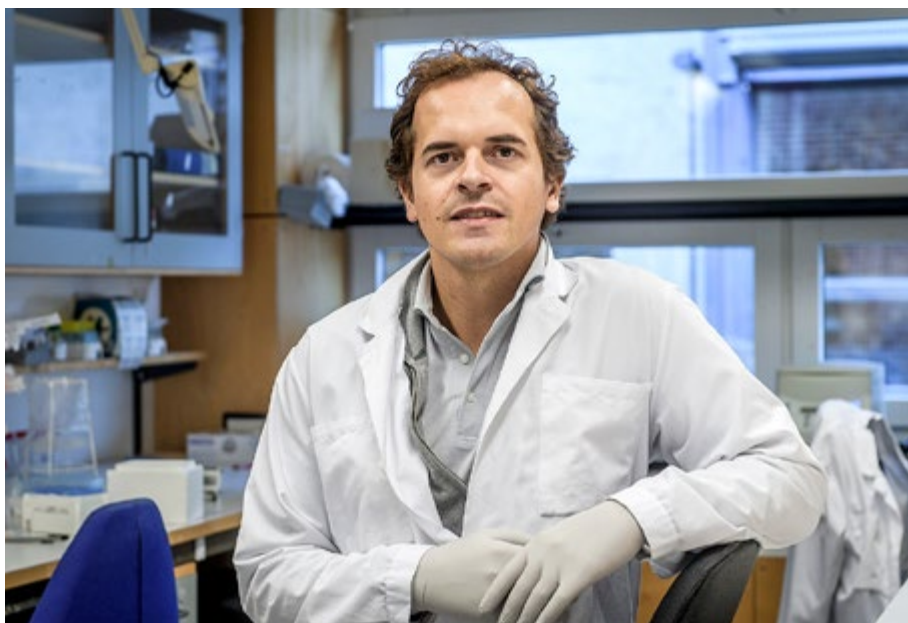
ERC Consolidator Grant till immunterapiforskning. Filipe Pereira på Institutionen för laboratoriemedicin har tilldelats ERC Consolidator Grant på 21 miljoner kronor under fem år. Filipe Pereira ska införliva två helt olika forskningsfält – cellulär omprogrammering och cancerimmunterapi – i ett unikt

projekt. Genom att förena dessa två forskningsområden vill han utveckla nya strategier för immunterapi. ERC Consolidator Grant är mycket prestigefyllt och svårt att få då det söks i internationell konkurrens (sökande från hela världen men med en värdinstitution inom EU).

Ny styrelseordförande för MAX IV. I december utsågs Peter Honeth till styrelseordförande för MAX IV för perioden 1 januari 2020 till den 31 december 2022. Peter Honeth har bland annat tidigare varit förvaltningsdirektör och förvaltningschef vid Lunds universitet mellan 1990 och 2006 och statssekreterare för högre utbildning och forskning på Utbildningsdepartementet under åren 2006-2014. Honeth har sedan tidigare i år även ett särskilt uppdrag för universitetet att driva frågan om framtidsstrategi av MAX IV framåt på nationell nivå.

RQ20. Lunds universitet påbörjade en övergripande forskningsvärdering, RQ20. I den belyses både dagens forskningsstatus baserad på en tillbakablick och forskningsmiljöernas beredskap för framtiden. RQ20 färdigställs och presenteras 2020 och dess resultat tjänar som underlag för fakulteternas framtida strategier.

Till vänster: Filipe Pereira på Institutionen för laboratoriemedicin har tilldelats ERC Consolidator Grant på 21 miljoner kronor under fem år. Till höger: Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse utsåg i december bland andra juristen Vladislava Stoyanova till Wallenberg Academy Fellow.

1.3 Hållbar utveckling

Under 2019 stod hållbarhetsfrågorna i centrum vid Lunds universitet. En gemensam strategi för hållbar utveckling beslutades, Forskarskolan för Agenda 2030 började sitt arbete för gränsöverskridande forskningsstudier om de globala målen och Hållbarhetsforum skapade nya samarbeten både internt och externt.

Lunds universitet ser till hela sin breda kunskapsbas i arbetet med klimat- och hållbarhetsfrågorna. Det breda universitetet ger unika möjligheter att ta sig an alla de stora och globala utmaningarna och målen i Agenda 2030. Samtidigt som Lunds universitet har forskning inom klimat, bedrivs forskning och innovationer som hjälper samhället att ställa om exempelvis inom energi, logistik och nya material. Hälsa och teknik är ett annat område liksom social och ekonomisk hållbarhet där hemlöshetsforskning och Bostad först-konceptet är ett exempel på social innovation för ett hållbart samhälle.

När det gäller utbildning och studentmedverkan utbildar Forskarskolan om Agenda 2030 sjutton doktorander från samtliga nio fakulteter. Genom att relatera sin forskning till hållbarhetsagendan ska doktoranderna identifiera målkonflikter och lösningar samt kritiskt granska samhällets arbete med att förverkliga de globala målen för hållbar utveckling. Tvärvetenskapliga kurser utvecklas inom hållbarhet som även är tillgängliga för andra doktorander och avancerade masterstudenter.

Strategin för hållbar utveckling för Lunds universitet som fastställdes av rektor i september 2019 är resultatet av dialoger med samtliga fakulteter och verksamheter. De övergripande målbilderna betonar att universitetet integrerar hållbar utveckling i all verksamhet, att alla medarbetare är väl insatta i sina roller i detta arbete, att universitetet engagerar sig på samhällseliga arenor samt att hållbarhetsforskningen kommuniceras ut till samhället.

Alla fakulteter har uppdrag att ta fram egna handlingsplaner och inom förvaltningen har ett arbete startat upp för att

konkretisera strategin i en övergripande hållbarhetsplan. Detta arbete utförs av ett flertal arbetsgrupper, där studenterna utgör en grupp, som täcker en mångfald av frågor och kompetenser, allt från utbildning och forskning till campusutveckling och upphandling. Hållbarhet, i form av det hållbara universitetet, med långsiktiga strategier för forskningen och dess infrastruktur, gick även som en röd tråd genom universitetets inspel till regeringens nya forskningsproposition.

Universitetet har tagit fram mål för hur hållbarhet ska inkluderas i utbildningar, som ett led i arbetet med att uppfylla strategin för hållbar utveckling. Universitetet ska utveckla en kurs för lärare om hur hållbarhetsfrågor och perspektiv kan inkorporeras i undervisningen. Målet är att öka kunskapen och kompetensen bland universitetets lärare. Ett annat mål är att stärka hållbarhetsperspektiv i lärarutbildningen och för yrkesverksamma lärare, då hållbarhet behöver uppmärksammas mer inom lärarutbildningen än vad som görs idag. Det finns också behov bland redan utbildade lärare att kompetensutveckla sig inom området. Ytterligare ett mål är att hantera hållbarhetsperspektiv som en kvalitetsfråga genom att låta hållbarhetsperspektivet ingå i den regelbundna granskningen och utvecklingen av utbildning.

Ambitionerna i strategin för hållbar utveckling vad gäller forskning är höga: alla forskare ska vara väl insatta i den egna forskningens relevans för hållbar utveckling. Under 2019 påbörjade därför Hållbarhetsforum och företrädare för universitetets strategiska forskningsområden en dialog i syfte att medvetandegöra forskningens roll för hållbar utveckling och

att stödja diskussionen hur FN:s globala hållbarhetsmål och Agenda 2030 kan användas som guide för forskningen.

Lund University Centre for Sustainability Studies (LUCSUS) och Centrum för miljö- och klimatforskning har under året ett två kapacitetsutvecklingsprogram för utvecklingsländer om hållbar markanvändning och hållbara städer. En gemensam forskningsmiljö skapades med Simrishamns kommun som ska ta sig an Östersjöns miljöutmaningar. Fem nya tvärvetenskapliga samverkansinitiativ finansierades som kommer samarbeta med avnämare kring flertalet hållbarhetsutmaningar.

Lunds Klimatpolitiska Råd, som bland annat består av forskare från Lunds universitet, levererade sin första rapport till Lunds kommun där de granskat kommunens arbete med utsläppsminskning och klimatanpassning. Universitetets forskare deltog även i internationella rapporter kring klimatförändringar (IPCC) och biologisk mångfald (IPBES). Dessa är viktiga evidensbaserade underlag för beslutsfattare världen över.

Strategin betonar även vikten av att hållbarhetsforskning når ut i samhället samt att ny kunskap tas fram i samverkan med samhällsaktörer. Hållbarhetsforum driver sedan 2017 en av regionens centrala hållbarhetsarenor, den årliga hållbarhetsveckan. 2019 arrangerades evenemang om städer, mat, arbete och berättelser där forskare och samhällsaktörer träffades för att diskutera allt från stadens natur till klimat- och miljövänlig skolmat. En studentmedarbetare koordinerade studentorganisationernas deltagande i veckan, ett inslag som uppskattades av besökarna. Universitetets forskare deltog även flitigt i den mediala diskussionen samt föreläste i den föreläsningsserie som Hållbarhetsforum driver tillsammans med Lunds Stadsbibliotek.

Universitetets tankesmedja LU Futura anordnade en framtidsvecka och fokuserade i år på temat omställningar. Ett inslag under veckan var den visionsövning som Hållbarhetsforum och Forskarskolan Agenda 2030 bjöd in till, där besökarna tillsammans med prorektor och andra talare beskrev sina visioner för ett hållbart universitet år 2030.

Initiativet Sustainable Future Hub lanserades av Ekonomi- och högskolan i syfte att öka samverkan mellan näringsliv och

akademi, framförallt rörande social och ekonomisk hållbarhet. Tillsammans med Hållbarhetsforum anordnades ett samtal om de barriärer och möjligheter som finns vid gränsöverskridande samarbete.

Under året lanserades även en introducerande internutbildning om hållbarhet som finns tillgänglig för alla anställda. Utbildningen består av korta filmer där företrädare för flera av universitetets verksamheter berättar om de tre huvuddimensionerna ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet och hur dessa förhåller sig till varandra.

Rektor har beslutat om mål för den egna verksamheten i ledningsgruppen. I första hand väljs digitala möten och tåg-resor. Vid måltider serveras vegetariskt eller fisk som standard. Så mycket som möjligt ska vara miljö- eller hållbarhetsmärkt.

Ett klimatupprop från universitetets studenter och inbjudan till en rektorstävling kom i mars till rektor. Sammanlagt var det närmare 5 000 studenter som skrivit under från alla fakulteter. I uppropet krävde studenterna en halvering av Lunds universitets utsläpp inom fyra år för att kunna leva upp till målen i FN:s Parisavtal och att det som krävs är handling och ett tydligt ledarskap i omställningen. Rektor menade i sitt svar att Lunds universitet antar utmaningen genom att mycket aktivt arbeta med hållbarhet och pekade även på att kunskap och engagemang finns inom akademien och hos universitetets samverkanspartners, anställda och studenter.

Lunds universitet har anslutit sig till Klimatramverket för universitet och högskolor. Klimatramverket är ett ramverk för klimatstrategier med syfte att engagera universitet och högskolor i Sverige att genom utbildning, forskning och samverkan fortsätta bidra till att motverka klimatförändringar. Samtidigt ska universitetet minska sin egen klimatpåverkan i linje med samhällets åtaganden som de kommer till uttryck i nationella och internationella överenskommelser. Det betyder att till 2030 ska varje lärosäte som anslutit sig till Klimatramverket ha genomfört åtgärder så att man ligger i linje med 1,5-gradersmålet. För Lunds universitet innebär det att de klimatpåverkande utsläppen ska minska kraftigt. Mer preciserad målsättning och åtgärder arbetas fram i hållbarhetsplanen.

2. Ett universitet – många delar

Universitetet har en mångfald av olika verksamheter. Stommen för universitetet är de nio fakulteterna. I detta kapitel summerar fakulteterna sitt år. Utöver fakulteterna redovisar universitetets särskilda verksamheter, MAX IV, kultur- och museiverksamheterna, biblioteken vid Lunds universitet samt förvaltningen viktiga händelser under året.

Introduktion till universitetets många delar

Samtidigt som universitetsstyrelsen har det övergripande ansvaret för verksamheten och är direkt överordnad rektor/universitetsledningen, universitetskollegiet, internrevisionen samt universitetets holdingbolag och stiftelser, har Lunds universitet valt att bibehålla traditionen av kollegialt ledarskap med långtgående delegationer och ett samlat ansvar på fakultetsnivå.

Universitetskollegiet har till uppgift att utse tre lärare i universitetsstyrelsen samt att höra lärare, övriga anställda och studenter i processen att utse rektor och prorektor.

Rektor är myndighetens chef och svarar för ledning av verksamheten. Rektors ledningsråd är rådgivande till rektor och består av rektor, prorektor, vicerektorer, alla dekaner, förvaltningschefen samt två studentrepresentanter.

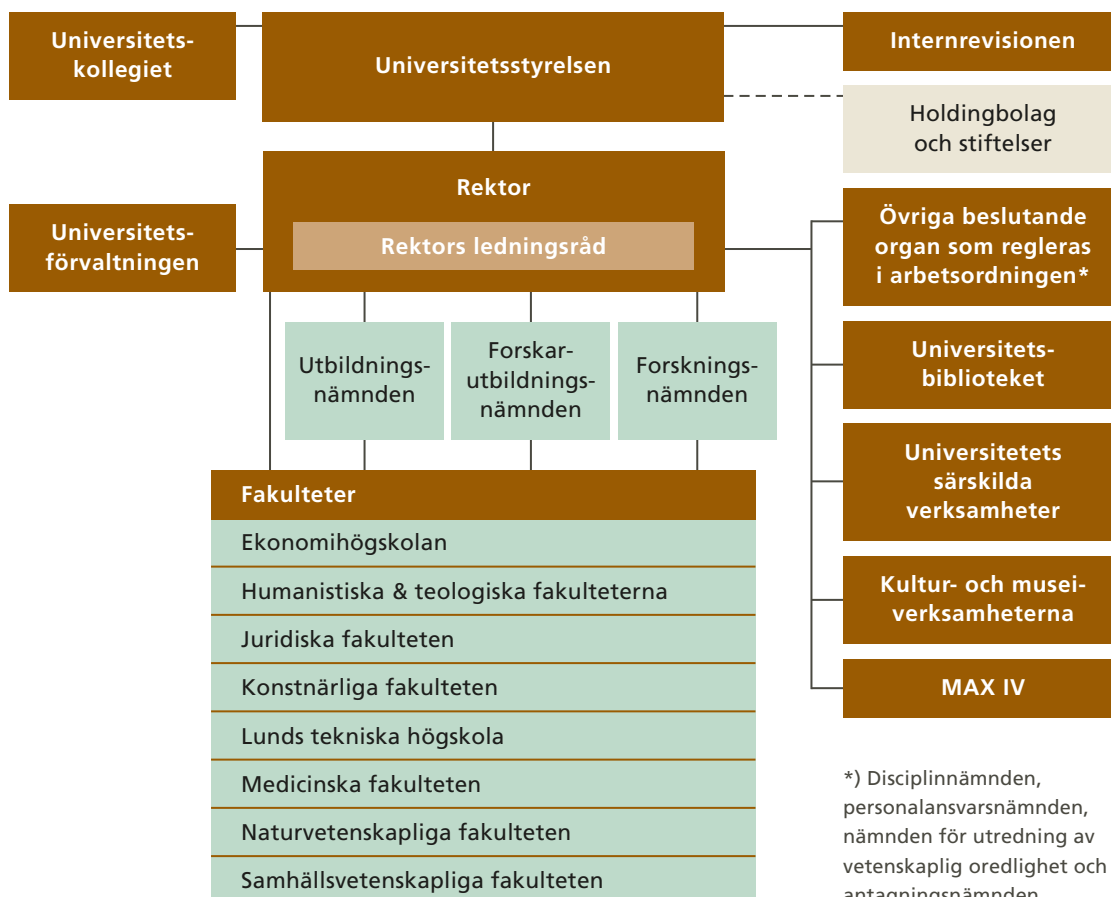
Internrevisionen är en oberoende, objektiv säkrings- och rådgivningsverksamhet med uppgift att tillföra värde och för-

bättra universitetets verksamhet. Holdingbolaget, som ägs av svenska staten men förvaltas av Lunds universitet, har syftet att öka samverkan mellan universitetet och det omgivande samhället.

Universitetsförvaltningen stödjer verksamheten och tillser att universitetet fullgör sitt övergripande myndighetsansvar medan de tre universitetsgemensamma nämnderna för utbildning, forskning och utbildning på forskarnivå, som bland annat består av representanter för samtliga fakulteter, behandlar fakultetsövergripande strategiska frågor inom sitt respektive område.

Universitetets nio fakulteter och särskilda verksamheter, universitetsbiblioteket, Kultur- och museiverksamheterna, MAX IV samt universitetsförvaltningen finns beskrivna i detta kapitel.

ORGANISATIONSKARTA ÖVER LUNDS UNIVERSITET

2.1 Ekonomihögskolan

Ekonomihögskolan har under året arbetat strategiskt med internationella ackrediteringar. Tack vare en generös donation har fakulteten även startat ett nytt nätverk för ekonomisk och social hållbarhet. Ekonomihögskolan har också invigt nya studiemiljöer för svenska och utländska studenter som söker sig till fakulteten.

Ekonomihögskolan har ett brett utbud inom utbildning och forskning, med institutioner i företagsekonomi, nationalekonomi, informatik, ekonomisk historia, handelsrätt och statistik.

Internationell kvalitetsackreditering är strategiskt viktig för Ekonomihögskolan. Under året har fakulteten blivit ackrediterad av European Quality Improvement System (EQUIS) och tagit emot en ackreditering av Association of MBAs (AMBA) för masterprogrammet i Management. Båda ackrediteringarna gäller i fem år och innebär att fakulteten når upp till ackrediteringsinstitutens högt ställda kvalitetskrav.

UTBILDNING

Ekonomihögskolan ger fyra program på grundnivå varav Economy and Society startade höstterminen 2019. Programmets undervisning är helt på engelska vilket också gäller kandidatprogrammet International Business. I och med att fakulteten även ger kandidatprogram på engelska har andelen studenter på grundnivå med internationell studiebakgrund ökat under senare år. Fakulteten ger också Ekonomie kandidatprogrammet samt Systemvetenskapliga kandidatprogrammet.

Programmen på grundnivå har fortsatt högt söktryck och utgör drygt hälften av Ekonomihögskolans studenter.

Ekonomihögskolan ger tretton program på avancerad nivå, samtliga på engelska och med en blandning av studenter med nationell respektive internationell studiebakgrund. Söktrycket är fortsatt högt för utbildningarna på avancerad nivå. Flera av fakultetens masterprogram ligger i topp bland de mest sökta i landet.

Fakultetens utbildningar har genom alla utbildningsnivåer en jämn könsfördelning.

För att stå rustade i internationell konkurrens och den alltmer digitaliserade världen har Ekonomihögskolan under året satsat på en ny studiemiljö (LUSEM Learning Hub) och ett aktivt deltagande i Lunds universitets nya lärplattform Canvas.

Med nya LUSEM Learning Hub har Ekonomihögskolan löst efterfrågan på studieplatser som funnits under flera år. Den nya studiemiljön återfinns i den närbelägna forskningsparken Ideon och ger fakultetens studenter tillgång till en dynamisk och innovativ miljö.

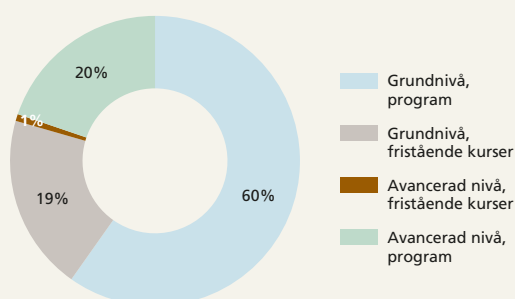
FORSKNING

Ekonomihögskolan bedriver framgångsrik externfinansierad forskning, där fakultetens största forskningsprojekt sett till nya bidrag under året handlar om universiteten som samhällsbyggare. Projektet finansieras av Vinnova. Tillsammans med Kungliga Tekniska Högskolan ska forskarna under fyra år och för 20 miljoner kronor söka svar på frågor som: Hur kan och bör universitet bidra till samhällsutveckling? Vilka förväntningar finns på akademien?

Andra projekt handlar om:

- Stärkt konkurrensposition genom etiskt beteende: Svenska företag på utvecklingsmarknader (7,4 miljoner kronor från Riksbankens Jubileumsfond)
- Afrikanska eliter: Västland och fortlevnad (5,7 miljoner kronor från Vetenskapsrådet)
- Varför långtidssjukskrivning? kontinuitet och förändring under 1900-talet (5,5 miljoner kronor från Vetenskapsrådet)
- Verksamhetsuppföljning för lärande och kvalitetsförbättring i primärvården (5 miljoner kronor från Forte).

Figur 2.1
Utbildningsprofil EHL (HST)

Figur 2.2
Nyckeltal EHL

	2015	2016	2017	2018	2019
Helårsstudenter	3 890	3 608	3 713	3 551	3 707
– kvinnor/män (%)	45/55	44/56	45/55	46/54	46/54
Forskarstuderande (HTE)	98	94	94	90	91
– kvinnor/män (%)	42/58	45/55	44/56	41/59	39/61
Personal (HTE)	319	326	332	358	351
– kvinnor/män (%)	41/59	43/57	43/57	44/56	44/56
Verksamhetens kostnader (mkr)	359	359	371	396	409

Ekonomihögskolans forskare är aktiva i den ekonomiska och samhällsdebatten. Forskarnas röster utgör ett vetenskapligt förankrat perspektiv, oavsett om det rör inspel om Riksbankens inflationsmål, Sverige som socialdemokratiskt land eller perspektiv på mångfald i reklam.

SAMVERKAN

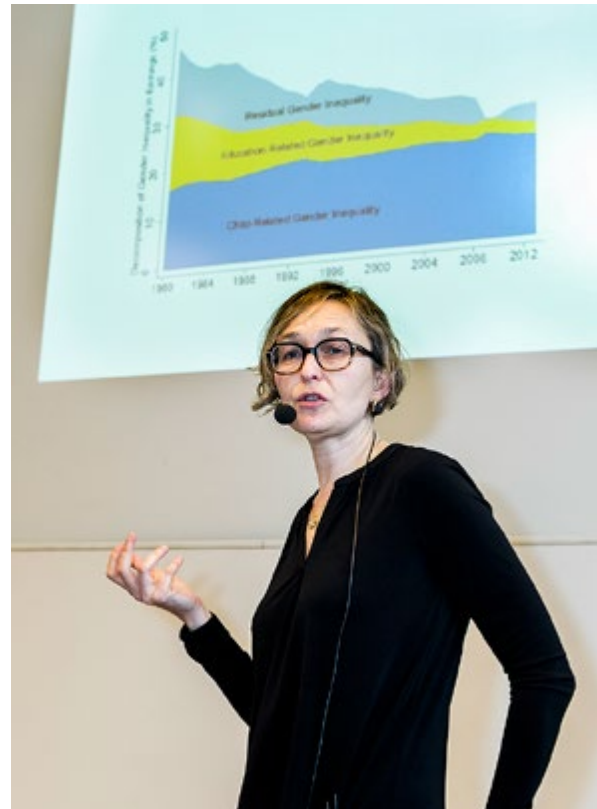
I mars delades det första The Jan Söderberg Family Prize in Economics and Management ut. Priset om en miljon kronor har kommit till genom en donation från en av Ekonomihögskolans mångåriga samarbetspartners, entreprenören Jan Söderberg. Donationen inkluderar även en populärvetenskaplig dag, i år med fokus på hälsoekonomi. Dagen och priset är ett led i fakultetens vilja att sprida såväl livslångt lärande som sina forskares vetenskapliga rön till en intresserad allmänhet. Ekonomidagen lockade 200 personer och forskare föreläste om allt från e-hälsa till finansiering av vården. Årets pristagare var Marianne Bertrand; en nationalekonom med fokus på ojämlikhet, diskriminering och sexism. Professor Bertrand, som tog emot priset, föreläste även för en fullsatt aula vid Ekonomihögskolan.

Sparbanken Finn har donerat 7,5 miljoner över fem år till Ekonomihögskolans nya Sustainable Future Hub. Verksamheten startade under året och har anordnat flera workshoppar om bland annat hållbara valutor och redovisning. Engagerade studenter har också rekryterats till ett arbetande och omvärldsbevakande nätverk. En del av Ekonomihögskolans vision är att vara en drivande kraft för ett hållbart och innovativt samhälle.

Årets hedersdoktorer är Irvine Lapsley och Anders Dahlvig. Irvine Lapsley är professor emeritus från University of Edinburgh Business School och har länge samarbetat med forskare vid Ekonomihögskolan i olika projekt inom företagsekonomi. Anders Dahlvig är ordförande för Inter IKEA. Dahlvig är mångårig ledamot av Ekonomihögskolans rådgivande kommitté och har under åren varit involverad i många studentprojekt som rör Ikea. Båda höll välbesökta föreläsningar i samband med doktorspromotionen i slutet av maj 2019.

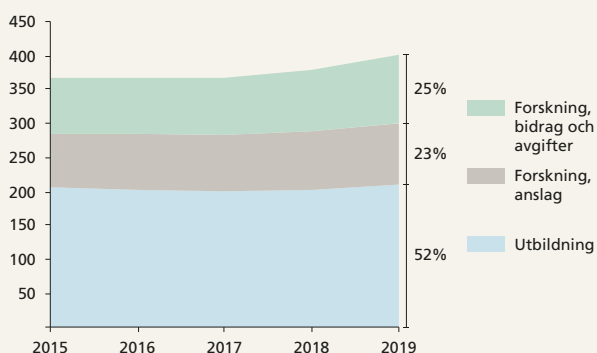
Några av fakultetens forskare har deltagit i Lunds universitets föreläsningar på bibliotek runt om i Skåne, andra deltog på Bokmässan i Göteborg och berättade om sina nyttkomna böcker. Samverkansinitiativet Big Science and Society (BISS)

medverkade i universitetets Framtidsvecka. Ekonomihögskolan samordnar det nya samverkansinitiativet Enhanced value relevance and credibility of sustainable information vars huvudsyfte är att bidra till att förbättra värder relevansen, tillförlitligheten och jämförbarheten i den information som ligger till grund för att förstå och värdera hur organisationer presterar på de olika hållbarhetsarenorna. Samverkan med andra aktörer tar sig bland annat uttryck i att Ekonomihögskolan ansvarar för den akademiska delen av Dagens Industri samt Aktuell Hållbarhets ranking av börsens mest hållbara bolag.

I mars 2019 tog professor Marianne Bertrand emot det nya vetenskapliga priset i ekonomi. Tillsammans med en populärvetenskaplig ekonomidag är priset resultatet av familjen Söderbergs donation till Ekonomihögskolan.

Figur 2.3
Intäkter EHL (mnkr)

Figur 2.4
Största bidragsfinansiärer EHL (inkomster, mnkr)

Finansiär	2019
Vetenskapsrådet	19,1
Riksbankens Jubileumsfond	14,2
Vinnova	11,4
Forte	10,2
Wallenbergsstiftelser, övriga	9

2.2 Humanistiska och teologiska fakulteterna

Humaniora och teologi (HT) har såväl ämnesbredd som internationell spetskompetens. Detta bidrar till Lunds universitets relevans i akademien liksom i samhället i övrigt. Utbildningsstrukturen med många ämnesbaserade fristående kurser innebär också att fakulteterna i hög grad bidrar till det livslånga lärandet.

Fakulteternas utbildning spänner över ett brett fält: historiska, filosofiska, estetiska, religionsvetenskapliga och teologiska ämnen liksom journalistik och lärarutbildning och inte minst språk – från världsspråk som engelska till minoritetsspråk som jiddisch. Forskningen inom de humanistiska och teologiska disciplinerna är vittförgrenad och tvärvetenskaplig inom fält som tänkande och kommunikation, historiska och kulturella förhållanden samt estetiska och konstnärliga framställningar. Organisatoriskt har Centrum för Öst- och Sydostasienstudier (CÖS) sedan årsskiftet 2018 – 2019 blivit en del av Historiska institutionen, och Asienbiblioteket ingår i HT- biblioteken.

UTBILDNING

Utbildningarna på grund- och avancerad nivå har utvecklats mot allt fler programutbildningar eftersom studenterna efterfrågar detta. Fakulteterna ger 12 kandidatutbildningar och 14 masterutbildningar. Under hösten 2019 startade två nya utbildningar: en kandidatutbildning i engelska och en masterutbildning i mänskliga rättigheter som båda hade ett högt söktryck. Mastern i mänskliga rättigheter är den enda i sitt slag i Sverige från grundnivå till avancerad nivå med humanistisk inriktning. Programmet är forskningsförberedande.

Utbudet vid HT-fakulteterna är anpassat för att dels fungera som förberedelse för humanistiskt och teologiskt inriktad yrkesverksamhet, dels som breddning av andra utbildningars kompetensprofiler och som kompletterings-, fort- och vidareutbildning, både inom yrkesverksamhet och av mer allmän art.

I enlighet med Universitetskanslersämbetets nya modell för kvalitetssäkring och kvalitetsutvecklingssystem har HT-fakulteterna utvecklat ett system anpassat för verksamheten. I systemet ingår kvalitetsdialoger, uppföljning samt tematiska

utvärderingar. Kvalitetsutvärderingarna görs tematiskt med ett tema per år under en sexårsperiod. Under 2019 har temat för kvalitetssäkring varit examination både för grund- och forskarutbildningar. De tematiska utvärderingarnas fördjupningar ger underlag till diskussioner för institutions- och fakultetsgemensamma satsningar.

För att minska risken för underproduktion har en modell för strategisk planering av utbildningsutbudet tagits fram.

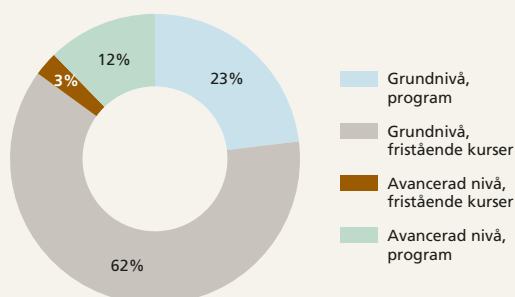
FORSKNING

Humanistiska och teologiska fakulteterna bedriver forskning om tänkande och kommunikation – såsom kognitionsvetenskap, teologi, språk och filosofi och forskning inom historiska, kulturella och samhällsliga förhållanden – såsom historia, språk, etnologi och arkeologi samt om estetiska och konstnärliga framställningar – såsom litteraturvetenskap och konstvetenskap.

En viktig enhet inom HT-fakulteterna är Humanistlaboratoriet som grundades 2007. Forskare, lärare och studenter från hela Lunds universitet kommer dit för att använda laboratoriets teknik för sina forskningsexperiment. På laboratoriet kan man till exempel mäta ögonrörelser, hjärnaktivitet, rörelser i talapparaten eller scanna saker i 3D och jobba i Virtual Reality.

Under hösten har Christian Balkenius, kognitionsvetare och ansvarig för Robotlaboratoriet, utsetts till ansvarig för forskningsprogrammet The Wallenberg Artificial Intelligence, Autonomous Systems and Software Program – Humanities and societies (WASP-HS) nationella forskarskola som kommer att ha 70 doktorander, minst tio nya forskargrupper, tolv gästprofessorer och ett antal forskningsprojekt. Inom WASP-HS kommer han också att leda ett forskningsprojekt – Etik för

Figur 2.5
Utbildningsprofil HT

Figur 2.6
Nyckeltal HT

	2015	2016	2017	2018	2019
Helårsstudenter	4 038	3 895	3 835	3 718	3 837
– kvinnor/män (%)	60/40	59/41	60/40	61/39	60/40
Forskarstuderande (HTE)	169	161	144	110	128
– kvinnor/män (%)	45/55	48/52	51/49	53/47	55/45
Personal (HTE)	574	563	539	526	560
– kvinnor/män (%)	49/51	51/49	50/50	51/49	51/49
Verksamhetens kostnader (mkr)	548	558	569	579	604

autonoma system och artificiell intelligens – som kommer att försöka svara på frågan vilka värderingar och normer som bör användas vid bedömning hur autonoma AI-system fungerar ur ett etiskt perspektiv. WASP-HS forskningsprogram omfattar totalt 660 miljoner kronor under tio år och är initierat av Marianne och Marcus Wallenbergs Stiftelse och Stiftelsen Marcus och Amalia Wallenbergs Minnesfond.

Filosofiska institutionen har lagt till ytterligare en doktorandanställning i Lunds universitets forskarskola Agenda 2030. Varje fakultet tilldelades doktorandtjänster och HT har med sina tre doktorander inte bara god HT representation i forskarskolan utan det vittnar om att tvärvetenskapliga teman passar fakultetens ämnen mycket väl och att fakultetens institutioner satsar på samhällsangelägna frågor.

Humanistiska och teologiska fakulteterna har under året tillsammans med Fakulteten för kultur och samhälle vid Malmö universitet startat ett samarbetsprojekt för att skriva gemensamma forskningsansökningar.

SAMVERKAN

HT-fakulteterna har en dynamisk forskning inom flerspråkighet och språkinläring, vilket nu lett till nya utbildningar i tolkning och modersmålsinläring. Utbildningarna är exempel på samarbeten med andra universitet och som direkt svarar på behov i samhället. Utbildningen Tolkning i offentlig sektor vid Stockholms universitet fick i uppdrag av regeringen att inleda samarbete med andra universitet i två språk. Valet föll på Lunds universitet, och sedan hösten 2019 ger Språk- och litteraturcentrum tolkning från två språk i arabiska och somaliska. Utbildningen i modersmålsinläring vänder sig till modersmålslärare och studiehandledare som undervisar i skolan, och den är en av de mest omfattande utbildningarna inom modersmålsdidaktik i landet. Båda utbildningarna är viktiga för breddad rekrytering och livslångt lärande.

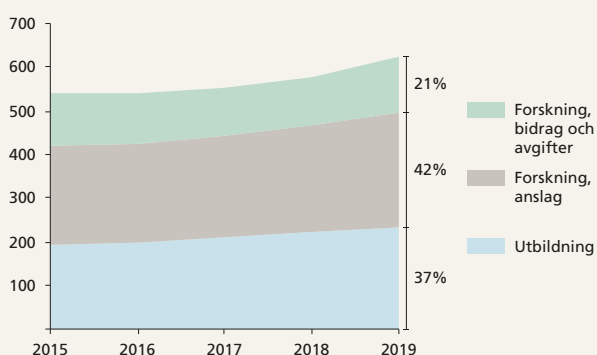
Fakulteterna bedriver ett antal återkommande aktiviteter som syftar till samverkan med det omgivande samhället inklusive skolor. Till dessa hör bland annat Humanist- och teologdagarna som i år hade temat Misstag. Rausingpriset, som utdelas under HT-dagarna, tilldelades 2019 kulturpersonligheten och författaren Carsten Jensen. Kulturnatten i Lund och Studie-

och yrkesvägledarkonferensen är två andra exempel på samverkan. Universitetets monter på Bokmässan i Göteborg drivs och planeras av HT-fakulteterna. Montern bjöd 2019 liksom tidigare år på ett gediget program där ett trettiotal forskare från hela universitetet presenterade nya böcker.

HT-fakulteternas forskare samarbetar ofta med andra universitet och institutioner i samhället. Ett exempel från 2019 är utgrävningen av skeppet Gribshunden i Blekinge skärgård. Marinarkeologen Brendan Foley från Humanistiska och teologiska fakulteterna var dykledare vid utgrävningen av skeppet som har samma konstruktion som det Columbus använde vid sina resor till Amerika. Eftersom Gribshunden anses vara världens bäst bevarade skepp av denna typ lockade undersökningen ett femtiotal forskare från hela världen. Utgrävningen var ett samarbete mellan Lunds universitet, Södertörns högskola och Blekinge museum, som ansvarade för undersökningarna i samråd med Länsstyrelsen i Blekinge och Ronneby kommun. Crafoordska Stiftelsen var huvudfinansier.

Figur 2.7
Intäkter HT (mnkr)

Figur 2.8
Största bidragsfinansierare HT (inkomster, mnkr)

Finansiär	2019
Vetenskapsrådet	55,3
Riksbankens Jubileumsfond	12,5
LU:s anknutna stiftelser	19,2
Övriga stiftelser	7,1
Wallenbergstiftelser, övriga	7

2.3 Juridiska fakulteten

Den Juridiska fakulteten utvecklar juridisk kunskap som efterfrågas och kommer till användning på alla nivåer i samhället. Fakulteten har en tydlig internationell profil som avspeglas i internationella perspektiv i utbildning och forskning och i samarbeten med universitet över hela världen.

UTBILDNING

Fakulteten erbjuder program och fristående kurser med stark forskningsanknytning och internationell prägel genom juristprogrammet, två internationella masterprogram (European Business Law och International Human Rights Law), fristående kurser (dels på Campus Helsingborg, dels i form av distanskurser) samt uppdragsutbildning.

Fakultetens studenter är attraktiva på arbetsmarknaden, och de nytexaminerade juristerna får snabbt ett kvalificerat arbete. År 2019 uppgav drygt 90 procent av de nytexaminerade juristerna att de har en anställning. Nästan hälften av studenterna på juristprogrammet får sitt första kvalificerade arbete redan innan studierna avslutats. Arbetsmarknaden för jurister är fortsatt god och beräknas vara i balans beträffande tillgång och efterfrågan även på fem års sikt.

Fakulteten arbetar sedan åtskilliga år strategiskt med livslångt lärande. Fakulteten kan, bland annat tack vare ett avancerat nätkurskoncept, erbjuda högkvalitativ och flexibel fort- och vidareutbildning till ett stort antal studenter i hela landet. Under 2019 har fakulteten framgångsrikt fullgjort en stor andel av universitetets åtagande att ge legitimeringsgrundande sommarkurser för lärare. Därutöver har fakulteten utvecklat en ny nätkurs i bostads- och hyresrättsjuridik som fått ett stort antal sökande. Uppdragsutbildning är en annan prioriterad del av livslångt lärande. Under 2019 har fakulteten utvecklat en kurs i hälso- och sjukvårdsrätt.

Digitalt lärande är sedan länge ett av fakultetens profilområden. Fakulteten strävar efter att befinna sig i framkant när det till exempel gäller flipped classroom-pedagogik, undervisning via videoplattform och digital examination.

Att göra högre utbildning tillgänglig för alla är ett prioriterat område för fakulteten. Därför bedriver fakulteten sedan länge ett omfattande och systematiskt arbete med att främja brett deltagande i högre utbildning. Under 2019 har fakulteten genomfört flera framgångsrika rekryteringskampanjer i sociala media.

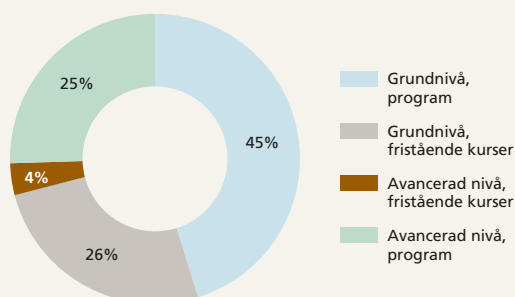
Kvalitetssäkring av utbildningen har mycket hög prioritet och 2019 är fakulteten inne i den första utvärderingscykeln enligt den nya kvalitetsutvärderingsmodellen. Under året har kvalitetsutvärderingen av fakultetens utbildning på forskarnivå fortsatt, och utvärderingen av de två masterprogrammen har påbörjats.

FORSKNING

Dagens och morgondagens angelägna forskningsfrågor är mångfacetterade, och fakultetens forskare möter dem med ett ämnesövergripande arbetssätt inom fakulteten, tvärvetenskapligt inom och utom Lunds universitet samt i samverkan med den juridiska praktiken och det omgivande samhället. Samtidigt har den nationella rätten ställts inför nya utmaningar genom globaliseringen, och Sveriges medlemskap i EU, vilket drivit fram ett ökat fokus på europeiska och internationella frågor.

Forskare vid fakulteten deltar i forskarnätverket AI Lund, och belyser en mängd olika viktiga frågor om juridik, artificiell intelligens (AI) och digitalisering, exempelvis frågor om e-hälsa, automatiserat beslutsfattande inom socialtjänsten och hälso- och sjukvården, etik, affärsrätt samt folkrätt, fred och säkerhet. Ett nytt projekt handlar om rättsliga implikationer av kvantdatorer, digitalisering och AI, och ingår i Wallenberg-

Figur 2.9
Utbildningsprofil J

Figur 2.10
Nyckeltal J

	2015	2016	2017	2018	2019
Helårsstudenter	1 768	1 784	1 809	1 678	1 735
– kvinnor/män (%)	61/39	60/40	61/39	63/37	65/35
Forskarstuderande (HTE)	24	24	19	18	19
– kvinnor/män (%)	64/36	65/35	55/45	58/42	58/42
Personal (HTE)	124	127	114	117	128
– kvinnor/män (%)	53/47	56/44	54/46	56/44	56/44
Verksamhetens kostnader (mnkr)	144	152	149	150	154

stiftelsernas nya satsning på AI, humaniora och samhällsvetenskap (WASP-HS).

Forskare inom fakultetens äldrerättsliga forskningsmiljö arrangerade en konferens, som utgjorde starten för ett gränsöverskridande europeiskt forskningsnätverk, the European Law and Ageing Network. Ett nytt projekt i forskningsmiljön rör äldre arbetstagare, uppsägningar och ett längre arbetsliv.

Aktuella hot mot rättsstaten uppmärksammades i maj vid en konferens på temat The State of Democracy Thirty Years after the Fall of the Iron Curtain. Medarrangör var Venedigkommissionen, Europarådets expertorgan för viktiga grundlagsfrågor, som består av oberoende experter inom konstitutionell rätt, förvaltningsrätt eller internationell rätt. Ett nytt projekt ska belysa domares oavhängighet och hot mot rättsstaten från rättshistoriska, processrättsliga och EU-rättsliga perspektiv.

Ett viktigt utvecklingsarbete bedrivs inom ramen för den universitetsgemensamma forskningsutvärderingen RQ20, som har påbörjats under 2019.

Utbildningen på forskarnivå utgör en viktig rekryteringsbas för framtida forskare och lärare och kompetensbaserad rekrytering av doktorander är en väsentlig del i detta rekryteringsarbete. Doktorandanställningar (både med allmän inriktning respektive särskild ämnesinriktning) ledigförklaras i öppen konkurrens i syfte att attrahera blivande doktorander från andra lärosäten inom och utom landet. Fakulteten har under året fortsatt arbetet inom juristprogrammet med olika aktiviteter om forskningsverksamhet, tidigt under utbildningen samt i anslutning till uppsatsskrivandet, i syfte att sprida kunskap om utbildningen och att stimulera så många som möjligt att söka en doktorandanställning. Doktorandkursen "Forskarskola i rättsvetenskap" utvecklas kontinuerligt, och under 2019 har fakulteten introducerat undervisning genom studier i läsgupper.

SAMVERKAN

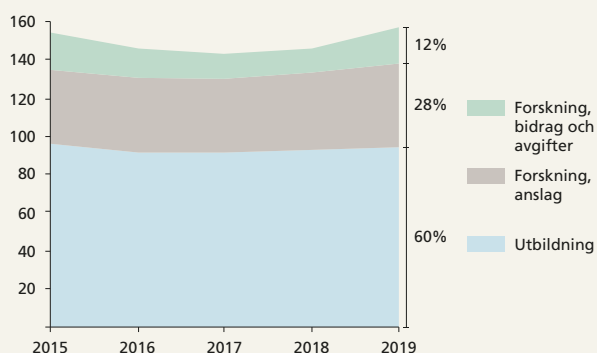
Fakultetens forskare och lärare samverkar på olika sätt nära med det omgivande samhället och den juridiska praktiken, såsom departement, myndigheter, domstolar, advokatbyråer, näringsliv och frivilligorganisationer. Forskarna bistår med expertis i statliga utredningar, i rättsliga expertnätverk på EU-

nivå och i internationella organisationer och medverkar i stor omfattning i det statliga remissförfarandet. Under 2019 har fakultetens forskare också deltagit i flera av de framgångsrika tematiska samverkansinitiativ som startats vid Lunds universitet. Fakultetens forskare deltar vidare i samhällsdebatten och presenterar och diskuterar aktuella forskningsresultat genom exempelvis öppna föreläsningar, debattinlägg och annan medverkan i olika slags media, inklusive the Conversation. Fakulteten presenterar varje höst sin verksamhet för allmänheten vid ett öppet hus kallat Juridikens dag.

Under ett kort Sverigebesök kreerades Ruth Bader Ginsburg, domare vid USA:s Högsta domstol, till jubelhedersdoktor vid Juridiska fakulteten. Titeln delas ut till en person som varit hedersdoktor i 50 år. Ruth Bader Ginsburg deltog i början av 1960-talet i ett komparativt forskningsprojekt tillsammans med domaren Anders Bruzelius, och var gästforskare vid Lunds universitet. Senare publicerade de boken Civil Procedure in Sweden och utnämndes 1969 till hedersdoktorer vid Juridiska fakulteten i Lund. Ruth Bader Ginsburg är en stor förebild för generationer av jurister världen över. Hon beundras för sitt mod, integritet, intellekt och rättsliga briljans, och för sitt banbrytande arbete för jämställdhet och mänskliga rättigheter.

Figur 2.11
Intäkter J (mnkr)

Figur 2.12
Största bidragsfinansierare J (inkomster, mnkr)

Finansierare	2019
Ragnar Söderbergs stiftelse	3,3
Forte	3,1
Crafoordska stiftelsen	2,3
LU:s anknutna stiftelser	2,2
Vetenskapsrådet	1,6

2.4 Konstnärliga fakulteten

Under året har arbetet mot en samlad fakultet fördjupats, med större tyngdpunkt på hållbarhetsaspekter då samlokaliseringen av fakulteten är en prioriterad fråga. För att kunna utveckla attraktiva lärandemiljöer, starka miljöer för forskning och innovation, en god infrastruktur samt synlighet och tydlighet krävs ett samlat campus i Malmö.

Konstnärliga fakulteten i Malmö består av Konsthögskolan, Musikhögskolan, Teaterhögskolan och centrumbildningen Inter Arts Center (IAC). Fakultetens uppdrag är att, på konstnärlig och vetenskaplig grund, förvalta och förnya kunskapsbildning och traditioner inom fri konst, teater och musik. Verksamheten kännetecknas av stor synlighet i samhället genom utställningar, konserter och föreställningar och en stark relation till konst-, teater- och musiklivet, samt till skola och kulturskola. En väsentlig andel av lärare, studenter och alumner håller internationellt hög nivå.

Under året har fakulteten gjort satsningar på ökad jämställdhet och likabehandling såsom projekt för kvinnliga dirigenter, ökad jämställdhet inom populärmusik och folk- och världsmusik samt två gästprofessorer i Hedda Anderssons namn: Camilla Eeg-Tverbakk i teater (Norge) och Kimberly Marshall i musik (USA).

UTBILDNING

Utbildningarna vid fakulteten säkerställer en hög ingångsnivå på studenternas färdighet och förmåga genom antagningsprov. Samtliga utbildningar är undervisningstäta med stort inslag av enskild undervisning och handledning.

Konsthögskolan utbildar konstnärer inom fri konst. Nästan alla kurser är valbara och skräddarsys utifrån studenternas behov och utbudet spänner över teknikkurser till teoretiska kurser. Det tidigare masterprogrammet i kritiska och pedagogiska studier är under omarbetning mot ett mer forskningsförberedande program som planeras att ges från hösten 2020.

Vid Musikhögskolan ges kandidat- och masterutbildningar för musiker och kyrkomusiker samt ämneslärarutbildning

i musik. Det ges även ett omfattande utbud av fristående kurser med en stor spännvidd från barockinterpretation till digital musikproduktion. Regeringens nationella satsning på Kulturskolekliv är förlagd till Musklärarytutbildningen och de första studenterna antogs till höstterminen.

Teaterhögskolan ger skådespelarutbildning men även utbildning i dramatiskt skrivande och konceptuella scenkonstpraktiker. Därutöver ges fristående kurser i teaterns teori och praktik och konceptuell scenkonst på grundnivå. Institutionen ser för närvarande över både kandidatprogrammet i dramatiskt skrivande och masterprogrammet i teater för att bättre motsvara arbetsmarknadens behov.

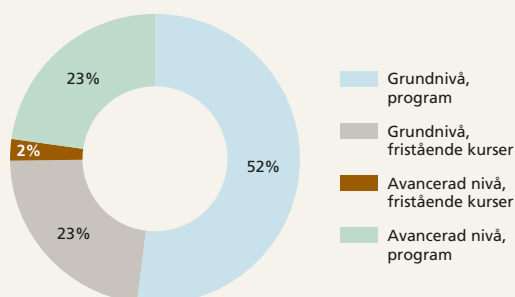
FORSKNING

Utbildning på forskarnivå och forskning finns inom områdena teater, fri konst, musik och musikpedagogik. I maj antogs en ny Strategisk plan för Konstnärliga fakultetens forskning och utbildning på forskarnivå 2019–2022. I planen fastställs att forskningen och forskarutbildningen ska stärkas, profileras och synliggöras nationellt och internationellt.

I planen fastslås även att fakulteten ska ta nationell ledning för ett ramverk för forskningsetik inom det konstnärliga forskningsfältet och en utredning av frågan påbörjades under året.

Rekrytering av två nya ämnesansvariga i forskning i musik respektive teater har pågått under året och i oktober installerades Michael Edgerton som ny professor i konstnärlig forskning i musik. Till fakultetens hedersdoktor 2019 utsågs den internationellt framstående schweiziske regissören Milo Rau och hela fem doktorander från fakulteten promoverades vid årets ceremoni i Domkyrkan.

Figur 2.13
Utbildningsprofil K

Figur 2.14
Nyckeltal K

	2015	2016	2017	2018	2019
Helårsstudenter	612	614	625	591	588
– kvinnor/män (%)	48/52	47/53	47/53	50/50	49/51
Forskarstuderande (HTE)	37	34	18	13	15
– kvinnor/män (%)	59/41	65/35	61/39	67/33	65/35
Personal (HTE)	138	139	137	126	137
– kvinnor/män (%)	48/52	43/57	43/57	41/59	41/59
Verksamhetens kostnader (mnkr)	176	172	172	180	189

Inom fakulteten har två doktorander antagits att delta i Lunds universitets nystartade forskarskola för Agenda 2030.

Universitetskanslersämbetets utvärdering av Musikhögskolans utbildning på forskarnivå i musik gav omdömet hög kvalitet.

SAMVERKAN

För att hålla utbildningarnas kvalitet på en hög nivå ska fakulteten föra en nära dialog med kulturinstitutioner, kulturliv och skola där studenternas anställningsbarhet och möjligheter till egen konstnärlig verksamhet beaktas. Dialogen gynnar också kompetensutveckling och meritering av medarbetare. Många av fakultetens lärare verkar även utanför universitetet och har stora erfarenheter av samverkan med det omgivande samhället.

Inter Arts Center (IAC) är en gemensam plattform för fakultetens tvärvetenskapliga forskning och har till uppgift att stödja samarbeten mellan konstnärer, externa artister och forskare samt mellan fakulteten och Lunds universitet. IAC har under året fått ett utökat uppdrag att koordinera fakultetens tvärdisciplinära samarbeten inom universitetet. Exempel på det är deltagandet i samverkansinitiativet Narrating Climate Futures och utbildnings- och forskningsinitiativet Crocus på Campus Helsingborg.

Musikhögskolan ger i samarbete med Malmö Opera en masterutbildning i musikedramatik – en för Sverige helt unik utbildning med sin koppling mellan utbildning och praktik. Under sommaren hade Skissernas museum en utställning – Flux – med avgångsstudenter från masterprogrammet i fri konst vid Konsthögskolan.

I Teaterhögskolans arbete med breddad rekrytering, jämställdhet och mångfald inleddes samarbetet med Fridhems folkhögskolas nya utbildning Fridhems Scenkonststudio, en förberedande ettårig utbildning, i syfte att öka den kulturella mångfalden på de svenska scenerna. Fridhems Scenkonststudio startade i augusti 2019 med 18 antagna deltagare.

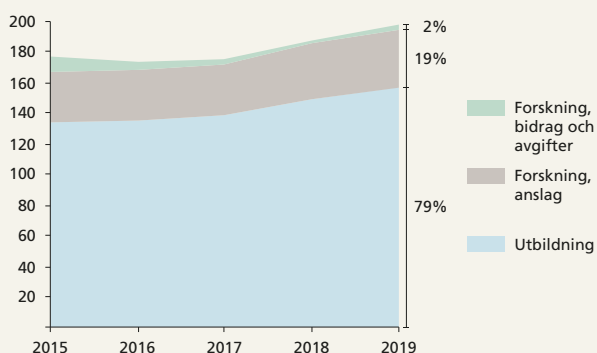
Vad gäller det internationella samarbetet så ligger fakultetens institutioner långt fram och under året arrangerade Musik- respektive Teaterhögskolan två stora internationella

evenemang. I februari var Teaterhögskolan värd för Norteamerikanska seminariet Empowerment of the Future Performing Artist, där sjuttio lärare från åtta olika länder deltog. I maj hölls 27th EAS Conference/7th European ISME Regional Conference in Malmö med ett stort antal deltagare under rubriken The School I'd Like – Music Education meeting the needs of the children and young people today.

Därutöver upprätthåller Konsthögskolan en stark internationell profil och utbyten med konsthögskolor i flera olika länder i Europa, USA och Asien. Under året påbörjade fakultetsledningen ett arbete tillsammans med Donatorrelationer om att stärka utbytet med intressanta lärosäten och aktörer i USA.

Figur 2.15
Intäkter K (mnkr)

Figur 2.16
Största bidragsfinansiärer K (inkomster, mnkr)

Finansiär	2019
Kammarkollegiet	4,6
Vetenskapsrådet	1,2
Nordplus	0,8
Wallenbergstiftelser, övriga	0,6
Övriga stiftelser	0,5

2.5 Lunds tekniska högskola – LTH

LTH är den tekniska fakulteten vid Lunds universitet. Här utbildas problemlösare som arbetar för att utveckla samhället – och här bedrivs forskning och samarbeten som är till nytta för klimatet, digitaliseringen, industrin, samhällsbygget och livet självt.

LTH har under året gjort satsningar i syfte att stärka kvalitet och attraktivitet. Bland annat har åtgärder vidtagits för att öka den externa rekryteringen av forskare, erbjuda stabila karriärvägar för yngre forskare och skapa en jämnare könsfördelning vid fakulteten:

- LTH Career Academy – ett fyraårigt karriärprogram för biträdande universitetslektorer – inleddes och samlade 19 deltagare
- Biträdande universitetslektorer av underrepresenterat kön finansieras av fakulteten genom en särskild satsning som under fyra år ska inkludera 16 anställningar där de fyra första inleddes 2019
- Lise Meitner-professuren, som innebär att framstående kvinnliga forskare bjuds in för att verka vid fakulteten, ledde till att sex Lise Meitner-professorer under året arbetade vid LTH.

Under året diskuterades vikten av att LTH, för att klara framtidens konkurrens inom utbildningssektorn, upplevs som en attraktiv fysisk plats. LTH tog del i arbetet som ska leda till universitetets etablering i Science Village Scandinavia, detta med utgångspunkt att studenter, forskare och en bredare allmänhet ska lockas att ta spårvagnen till kunskapsmiljöerna i nordöstra Lund.

UTBILDNINGSBUD

Vid LTH läser närmare 9 000 studenter som utbildar sig till civil- och högskoleingenjörer, industridesigners och arkitekter. Cirka 37 procent av studenterna är kvinnor.

För att möta studenternas krav och framtidens behov har tre nya masterprogram inom produktrealisering, läkemedel samt maskininlärning startats eller beviljats under 2019. De

nya programmen kopplar till starka forskningsområden, varför sammanflätningen mellan forskning och utbildning gagnas.

LTH har utvecklat kvalitet inom sina utbildningsprogram för att se till att de leder till uppsatta mål och att studenterna får adekvat kunskap för framtiden. Under året har fakulteten intensifierat arbetet med att utveckla inslag i kurser och program som relaterar till digitalisering, och i samråd med övriga fakulteter har LTH arbetat för att öka de tvärvetenskapliga inslagen.

Söktrycket till LTH är fortsatt högt med undantag för utbildningarna på högskoleingenjörnivå med inriktning järnväg respektive väg och trafik. LTH har reviderat dessa i samarbete med branschorganisationer, eftersom viktiga samhällsfunktioner berörs och näringslivets behov är betydande.

För några år sedan fann LTH:s institutioner att de kunde erbjuda kurser och program men saknade resurser att vidareutveckla dem. Fakulteten har därför avsatt 3,5 miljoner kronor för utvecklingsprojekt inom utbildning.

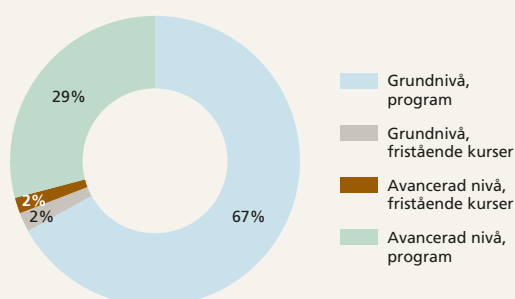
I början av året donerade Ikea Foundation 33 miljoner euro för utveckling av ämnet industridesign. Donationen, som gavs till minne av Ingvar Kamprad, anses trygga Industridesignskolans finansiering på lång sikt.

Makerspace, en innovationsverkstad i miniformat för studenter, slog upp dörrarna under namnet X-Lab. Avsikten är att det kreativa utrymmet för studenter utökas till 1 200 kvadratmeter till 2021.

FORSKNINGSOMRÅDEN

LTH:s cirka 700 doktorander producerade omkring 100 avhandlingar under 2019. Inom forskarutbildningen har deltidstavstämning och förhandsgranskning av avhandlingar under året införts som två nya kvalitetssäkrande moment.

Figur 2.17
Utbildningsprofil LTH

Figur 2.18
Nyckeltal LTH

	2015	2016	2017	2018	2019
Helårsstudenter	6 408	6 317	5 998	6 118	6 508
– kvinnor/män (%)	34/66	35/65	36/64	37/63	37/63
Forskarstuderande (HTE)	528	506	476	425	477
– kvinnor/män (%)	31/69	31/69	34/66	34/66	36/64
Personal (HTE)	1 448	1 433	1 402	1 436	1 487
– kvinnor/män (%)	34/66	35/65	36/64	37/63	38/62
Verksamhetens kostnader (mnkr)	1 707	1 723	1 765	1 832	1 894

Cirka 65 procent av forskningsfinansieringen utgörs av externa bidrag. LTH får bland annat betydande bidrag från The Wallenberg Artificial Intelligence, Autonomous Systems and Software Program (WASP). Satsningen är det enskilt största forskningsprogrammet i Sverige och inkluderar för LTH:s del bland annat internationella rekryteringar, en forskarskola och en industridoktorand.

Forskare vid LTH erhöll även stora bidrag från Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse (Marcus Aldén för metaller som koldioxidneutrala bränslen) samt Wallenberg Scholar (Stephanie Reimann för nya fysikaliska fenomen i ultrakalla kvantdroppar). Mikkel Brydegaard och Andreas Ehn vid LTH mottog båda startbidrag från Europeiska forskningsrådet (ERC).

Lunds universitet blev under året som enda svenska lärosäte fullvärdig medlem i EIT Food, som tar sikte på att göra livsmedelssystemet inom EU mer hållbart, hälsosamt och trovärdigt. Vid Lunds universitet deltar sex fakulteter, med Institutionen för livsmedelsteknik vid LTH som nav.

Under året beslutades att ett biobränslelabb för jetmotorer ska startas vid Trafikflyghögskolan (TFHS) i samarbete med institutionerna för Energivetenskaper och Förbränningsfysik.

LTH kartlade under året hur forskningen kopplar till de stora samhällsutmaningarna som uttrycks i de 17 globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 samt i LTH:s fem nyttoområden. Kartläggningen visade att LTH:s verksamhet bidrar till många av målen och lösningarna i fråga om de stora miljö- och samhällsutmaningarna.

Plats för drömmar och upptäckter. Vid LTH utbildas civil- och högskoleingenjörer, industridesigners och arkitekter.

SAMVERKAN

LTH arbetar nära näringslivet och till nytta för samhället. Samverkan sker bland annat genom strategiska partnerskap, såsom universitetets avtal med Ericsson och Saab.

Ett annat exempel på samverkan är att många studenter gör examensarbete för industrin, något som ofta leder till nya samarbeten mellan företag och akademi.

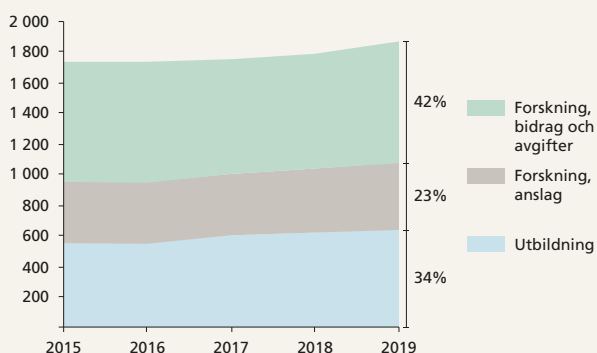
Ett arbete som fortsatt under året handlar om breddad rekrytering och livslångt lärande. Bland annat har Vattenhallen Science Center, som drivs av LTH och Naturvetenskapliga fakulteten, bedrivit fortbildning för högstadielärare där programmering, matematik och de globala hållbarhetsmålen knutits ihop.

Initiativet LTH Open Door som möjliggör att företag använder LTH:s labb och drivs för att bidra till en konkurrenskraftig kunskapsregion, har utökats till tio laboratorier.

Vid LTH bedrevs under året även en rad insatser för att väcka teknikintresse, däribland den årliga kunskapstävlingen Teknikåttan. Nationellt deltog fler än 21 000 elever 2019, och i maj stod LTH värd för riksfinalen.

Figur 2.19
Intäkter LTH (mnkr)

Figur 2.20
Största bidragsfinansiärer LTH (inkomster, mnkr)

Finansiär	2019
Vetenskapsrådet	127,8
EU	92,0
Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse	83,8
Statens energimyndighet	83,5
Vinnova	62,2

2.6 Medicinska fakulteten

I samarbete med aktörer inom hälso- och sjukvården bidrar Medicinska fakulteten till ökad kunskap för ett bättre liv och hälsa genom kvalitativ utbildning, forskning och kunskapsförmedling med hög relevans.

I april 2019 beslutade Medicinska fakultetens styrelse om en ny strategisk plan för fakulteten som gäller åren 2019–2024 och som baserats på Lunds universitets strategiska plan. Fakultetens målbild kretsar kring ett antal centrala nyckelbegrepp; bredd, excellens, kunskapande, mod, nytanke, omtanke, eftertanke och bildning.

Inom arbetsmiljö, ledarskap och medarbetarskap har fakulteten under året ökat ambitionerna, inte minst genom en ny chefsutbildning med fokus på arbetsmiljö. Successivt kommer alla chefer vid fakulteten att bjudas in till utbildningen. Fakulteten har under 2019 även startat ett nytt karriärprogram som ska stötta forskare på väg mot en roll som senior forskare.

UTBILDNING

Medicinska fakulteten har ett brett utbildningsutbud för att kunna tillgodose samhällets behov av kompetent personal inom hälso- och sjukvård, universitet och näringsliv genom att värna om en mångfald av utbildningar inom det medicinska och hälsovetenskapliga området.

Majoriteten av fakultetens utbildningsprogram leder fram till en yrkeslegitimation vilket innebär att det finns en naturlig koppling till avnämare inom hälso- och sjukvården. Utbildningsutbudet har varit relativt stabilt över tid och matchar den efterfrågan på yrkeskategorier som finns inom hälso- och sjukvården.

I mars 2019 fattade regeringen beslut om en ändring i högskoleförordningen som innebär att läkarutbildningen förlängs med en termin så att den motsvarar totalt sex års studier. I och med denna förändring behöver läkarutbildningen ansöka om nytt examenstillstånd hos Universitetskanslersämbetet och arbetet inför denna ansökan pågår.

På grundnivå har fakulteten åtta program

- Arbetsterapeutprogrammet
- Audionomprogrammet
- Biomedicinprogrammet
- Fysioterapeutprogrammet
- Logopedprogrammet
- Läkarprogrammet
- Röntgensjuksköterskeprogrammet
- Sjuksköterskeprogrammet

På avancerad nivå ges

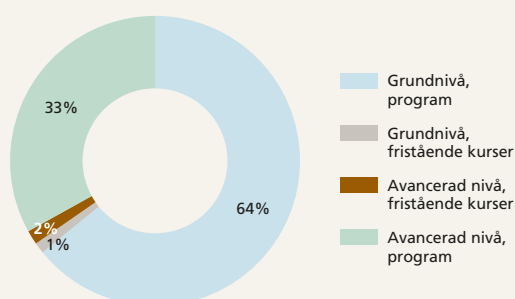
- Masterprogram i biomedicin
- Masterprogram i folkhälsovetenskap
- Masterprogram i medicinsk vetenskap
- Specialistsjuksköterskeutbildning med ett tiotal inriktningar
- Barnmorskeprogrammet

Sedan 2018 har fakulteten ett uppdrag att anordna en kompletteringsutbildning för läkare utbildade utanför EU/ESS. Den kompletterande utbildningen syftar till att ge utländska läkare en möjlighet att komplettera sin utländska utbildning för att kunna söka svensk läkarlegitimation.

FORSKNING

Under 2019 märktes en ökning av forskningsvolymen såväl kostnadsmissigt som personalmässigt. Under ett flertal år har antalet anställda sjunkit något men under 2018 vände detta och ökningen syntes ytterligare något tydligare under 2019.

Figur 2.21
Utbildningsprofil M

Figur 2.22
Nyckeltal M

	2015	2016	2017	2018	2019
Helårsstudenter	2 762	2 766	2 800	2 695	2 891
– kvinnor/män (%)	66/34	67/33	68/32	69/31	69/31
Forskarstuderande (HTE)	508	423	440	421	459
– kvinnor/män (%)	58/42	59/41	60/40	61/39	60/40
Personal (HTE)	1 553	1 532	1 519	1 526	1 586
– kvinnor/män (%)	61/39	61/39	61/39	60/40	60/40
Verksamhetens kostnader (mnkr)	2 366	2 368	2 420	2 474	2 671

Vad gäller kostnader syns trenden inte bara för personalkostnader, utan även för driftskostnader i allmänhet. Det går även att se en viss ökning av lokal- och infrastrukturkostnader, men här förväntas ökningen framför allt komma om några år då flera stora byggprojekt kommer att stå färdiga.

Under 2019 beviljade Vetenskapsrådet cirka 211 miljoner kronor till forskare inom medicin och hälsa vid Medicinska fakulteten. Detta är en ökning från 2018 då fakulteten fick cirka 194 miljoner kronor. Det är särskilt glädjande att många unga forskare fått medel vilket kommer att stärka fakultetens forskning framöver.

Prestigefyllda priser och bidrag under 2019 inkluderar:

- Kristian Riesbeck utsågs till Wallenberg Clinical Scholar
- Anna Blom utsågs till Wallenberg Scholar
- Forskare inom vårdvetenskap har varit framgångsrika i olika utlysningar. Exempel är Marianne Granbom som fått ett stort bidrag från Forte och Ulrika Bejerholm som fått medel från både Vetenskapsrådet och Forte.

Medicinska fakulteten etablerade under året ett virologiskt centrum, det första i sitt slag i Sverige. Centret ska bedriva translationell virusforskning på högsta nivå där experimentell och klinisk forskning möts. 2019 startades även HALOS, ett EU-projekt inom livsvetenskap som knyter samman de fyra unika forskningsanläggningarna MAX IV och ESS i Lund samt DESY och European XFEL i Tyskland.

Medicinska fakulteten utlyste under året 9 miljoner kronor till forskningsinfrastruktur vilket är 2 miljoner kronor mer än 2018. Utlysningen ger fakultetens forskare möjlighet att stärka tillgången till infrastrukturer som är nödvändiga för högkvalitativ forskning.

En plattform för så kallad singelcellsanalys inrättades vid Centrum för translationell genomik vilken direkt fick ett stort antal användare. Under året beslutade fakultetsstyrelsen att etablera ett Centrum för translationell proteomik som tillhandahåller råd och service inom masspektrometri.

Forskare vid fakulteten låg bakom många framstående vetenskapliga publikationer under 2019 såsom en artikel publicerad i Cell Metabolism av Anna Blom med kollegor om

uttryck och funktion för komplementproteinet C3 i bukspottskörtelns insulinproducerande β -celler och en artikel i Journal of the American Medical Association (JAMA) av bland annat Jan Sundquist och Kristina Sundquist om hälsotillståndet som vuxna för alltför tidigt födda. Vidare har en artikel av Heiko Herwald med kollegor om koagulationssystemets roll för att skydda kroppen mot organskada vid svår bakterieinfektion publicerats i Nature Microbiology samt en artikel om nyttan av helgenomsekvensering vid en viss typ av brösttumör av Johan Staaf med kollegor publicerats i Nature Medicine.

SAMVERKAN

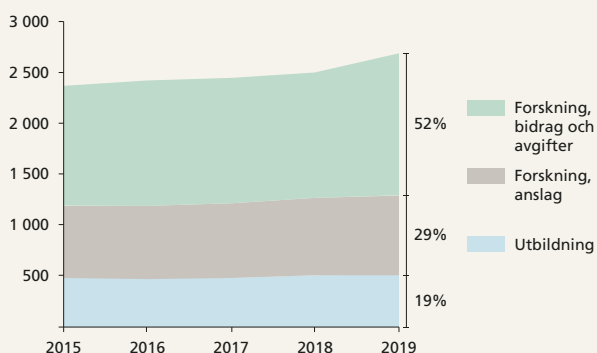
Medicinska fakulteten och Region Skåne främjar hälso- och sjukvårdens utveckling genom ett nära samarbete inom forskning, utbildning och vård. Samarbete sker bland annat genom representation i varandras ledningar, kombinerade anställningar och adjungeringar och är formaliserat genom ALF-avtalet och hanteringen av ALF-medel.

MentLife är ett mentorsprogram med fokus på livsvetenskap och som drivs av Medicinska fakulteten och hjälper yngre forskare med karriärval och karriärutveckling. Deltagarna tilldelas en mentor som är aktiv inom näringslivet.

European University Alliance for GLObal Health (EUGLOH) är ett EU-finansierat samarbetsprojekt med start 2019 som Lunds universitet deltar i tillsammans med Université Paris-Saclay, University of Szeged, University of Porto och Ludwig-Maximilians-Universität München. I fokus står global hälsa och projektet syftar till att stärka samarbeten inom utbildning mellan de fem universiteterna.

Ett prioriterat område för fakulteten är att utveckla en stark plattform för medicinsk humaniora. Medicin och vård måste alltid förenas med ett mänskligt perspektiv. Som ett led i detta arbete introducerade fakulteten under 2019 en ny samtalsserie: Kunskapskrogen – samtalskvällar om medicinen och det mänskliga. Därmed har fakulteten fått ytterligare ett återkommande forum i ett redan brett och uppskattat program med evenemang för allmänhet, barn och unga.

Figur 2.23
Intäkter M (mnkr)

Figur 2.24
Största bidragsfinansierare M (inkomster, mnkr)

Finansiär	2019
Vetenskapsrådet	224,9
Övriga stiftelser	166,6
Cancerfonden	99,5
Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse	97,5
EU	76,6

2.7 Naturvetenskapliga fakulteten

Vid den naturvetenskapliga fakulteten bedrivs utbildning och forskning inom hela bredden för naturvetenskapens vetenskapsområde. Här studeras allt från naturens minsta beståndsdelar och molekylära livsprocesser i människan till klimatsystemens känslighet, utvecklande av nya läkemedel och exoplaneters förmåga att hysa liv. Vid fakulteten möts människor från hela världen – med gemensamma mål och intressen – för att ta sig an flera av de stora globala utmaningar som människan står inför.

UTBILDNING

Naturvetenskapliga fakulteten har utbildningar på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå, vilka syftar till att både tillfredsställa studenters brinnande intresse för naturvetenskap och att tillgodose samhällets behov av kompetenta naturvetare.

Att utveckla ett kvalitetssäkringssystem för grund- och forskarutbildningen vid fakulteten har varit en prioriterad fråga de senaste åren och utformningen av kvalitetssäkringssystemet fastställdes av fakultetens styrelse under 2019. För att garantera systemets hållbarhet över tid är de årliga verksamhetsdialogerna mellan fakultetsledning, institutionsledningar och studentkåren centrala. Dialogerna genomförs för att säkerställa att fakultetens utbildningar uppfyller universitetets kriterierkrav, vid behov tas åtgärdsplaner fram och fakultetsgemensamma utvecklingsprojekt initieras.

Under året har en ny intern fördelningsmodell av grundutbildningsuppdraget beslutats av fakultetsstyrelsen. Den nya modellen implementeras från och med budgetåret 2020.

Konkurrensen om presumtiva studenter till naturvetenskapliga utbildningar är påtaglig. Det krävs därför ett målinriktat, systematiskt och långsiktigt arbete för att rekrytera de bäst lämpade studenterna. Under 2019 har studentrekryteringsarbetet fördjupats och fakulteten arbetar med att genomföra riktade satsningar mot specifika målgrupper samt med att kartlägga faktorer som påverkar ungdomars studieval.

Arbetet med att minska överproduktionen av helårsstudenter fortgår. Överproduktionen 2019 beror bland annat på att intaget på fristående nybörjarkurser öppnats och att

omstrukturering av utbildningsutbud lett till studentanhopning på vissa kurser. Effekten av omstruktureringen kommer med stor sannolikhet att stabiliseras under 2020.

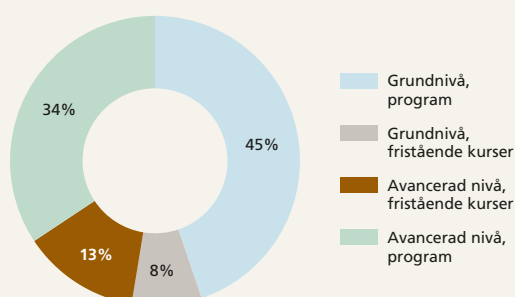
Fakultetens enhet för pedagogik, lärande och utvecklingsstöd, PLUS inrättades 2015. Som ett led i fakultetens kvalitetssäkringsarbete har en extern översyn gjorts och redovisats 2019. Baserat på granskarens rapport har en åtgärdsplan formulerats och fastställts i fakultetens utbildningsnämnd (UN). Huvudpunkterna i åtgärdsplanen rör bland annat UN:s roll i planering av verksamheten, synlighet av PLUS inom fakulteten, samt utveckling av kurser och seminarier.

FORSKNING

För att kunna bedriva forskning och utbildning av högsta kvalitet är rekrytering av skickliga forskare och lärare en av fakultetens viktigaste arbetsuppgifter. Detta i en tid då den internationella konkurrensen blir allt hårdare. Under 2019 genomfördes en genomlysning av fakultetens rekryteringsprocesser. Arbetet resulterade i ett åtta-punktsprogram som innehåller ett antal åtgärder för att utveckla och stärka rekryteringsprocessens olika delar.

I arbetet med jämställdhetsintegrering har fakulteten under året genomfört projektet Mentoring for Change – ett genusintegrerat mentorsprogram för yngre forskare i karriären. Programmet har ett dubbelt fokus dels på individens karriär, dels på utveckling av den organisation där forskaren verkar. Mentorerna och adepter lär sig tillsammans att se och identifiera hinder inom akademien som försvårar jämställdhet. I rapporten

Figur 2.25
Utbildningsprofil N

Figur 2.26
Nyckeltal N

	2015	2016	2017	2018	2019
Helårsstudenter	1 945	1 756	1 655	1 600	1 649
– kvinnor/män (%)	46/54	46/54	46/54	47/53	48/52
Forskarstuderande (HTE)	309	281	285	271	324
– kvinnor/män (%)	40/60	41/59	44/56	44/56	46/54
Personal (HTE)	864	851	866	926	991
– kvinnor/män (%)	38/62	37/63	39/61	39/61	40/60
Verksamhetens kostnader (mnkr)	1 032	1 022	1 042	1 095	1 165

för projektet beskrivs programmet och rekommendationer ges för framtida satsningar.

Frågan om hur fakulteten drar största möjliga nytta av MAX IV och ESS har varit viktig för fakultetsledningen under året. En delfråga rör vilka delar av fakultetens verksamheter som kan tänkas flytta till området Science Village Scandinavia. Utvecklingen av området ses både som en utmaning och en möjlighet och frågan kommer fortsatt vara prioriterad.

Flera av fakultetens framgångsrika forskare har under året fått prestigefyllda anslag bland annat från Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse (KAW) och Europeiska forskningsrådet (ERC).

SAMVERKAN

Centrum för Miljö- och klimatforskning (CEC) är en centrumbildning och fakultetens viktigaste forum för tvärvetenskaplig forskning kring, miljö, klimat och hållbar utveckling. Verksamheten vid CEC är komplex och under 2019 gjordes en översyn denna. Slutrapporten ger förslag på hur en långsiktig stabil organisation och ekonomi kan säkerställas. Frågan om CEC:s framtida organisation och finansieringsmodell är fortsättningsvis en prioriterad fråga för fakultetsledningen. OBS! Slutrapporteras på fakultetens styrelsemöte 18 december.

Ett arbetsmarknadsråd inrättades 2017 och verkar för kunskapsutbyte och som ett beredande organ i frågor rörande arbetsmarknad och anställningsbarhet för fakultetens studenter. Under 2019 genomfördes en uppskattad seminariereserier. Rådet påbörjade även en fakultetsövergripande alumnundersökning. Målet är att resultat och analys ska användas för att tydliggöra möjliga karriärvägar för både nuvarande och presumtiva studenter. Långsiktigt kan alumnundersökningar också fungera som ett kompletterande verktyg i kvalitetsutvecklingen av fakultetens grundutbildningar.

Andra uppskattade samverkanssevent som arrangerats är de årligt återkommande LUNE-dagarna för elever i årskurs 6–9 i maj och augusti, samt NMT-dagarna (Natur-, Medicin- och Teknikdagarna) i mars. NMT-dagarna arrangeras tillsammans med Medicinska fakulteten och LTH och flera tusen gymnasieungdomar besöker Lund och tar del av fakulteternas populärvetenskapliga föreläsningar.

Under året installerades ett nytt modernt spegelteleskop vid

Institutionen för astronomi och teoretisk fysik. Teleskopet ska användas i undervisning och laborationer, men även gymnasieelever ska få tillgång till det för att studera stjärnhimlen. Köpet möjliggjordes tack vare en donation från LMK-stiftelsen 2017.

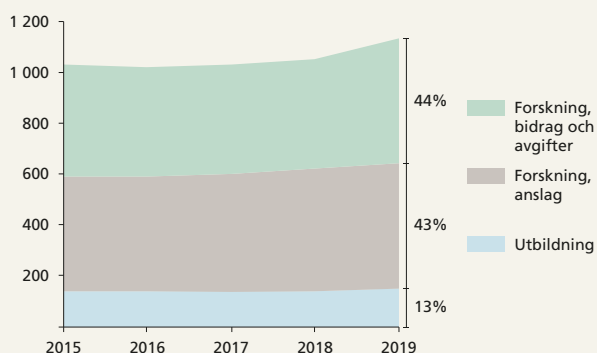
NATURVETENSKAP OCH POESI

Naturvetenskapliga fakulteten avslutar traditionsenligt sin del av årsredovisningen med en haikudikt, I år inspireras den av forskningsresultat som fick mycket uppmärksamhet världen över.

*En kolossal krasch
spred damm i vårt solsystem
förändrade liv*

Figur 2.27
Intäkter N (mnkr)

Figur 2.28
Största bidragsfinansierare N (inkomster, mnkr)

Finansierare	2019 (mnkr)
Vetenskapsrådet	145,6
EU	107
Formas	67,2
Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse	46,8
Övriga utländska organisationer utan vinstsyfte	18,6

2.8 Samhällsvetenskapliga fakulteten

Samhällsvetenskapliga fakulteten vid Lunds universitet är en av landets ledande enheter för forskning och utbildning inom samhälls- och beteendevetenskap. Forskning med stort nationellt och internationellt genomslag, starka utbildningar och experter som begripliggör komplexa fenomen i samhället.

Samhällsvetenskapliga fakultetens verksamhet bidrar till att förstå, förklara och förbättra vår värld och människors villkor. Inom fakulteten samsas traditionella ämnesområden som kulturgeografi och sociologi med tvärdisciplinära ämnen som genusvetenskap och tjänstvetenskap. Med utbildning och forskning i både Lund och Helsingborg, över 500 anställda och cirka 5 800 helårsstudenter är Samhällsvetenskapliga fakulteten en av Lunds universitets största.

Under 2019 flyttade Socialhögskolan in i den ombyggda och renoverade byggnaden Gamla köket i kvarteret Paradiset. Därmed avslutades etapp 2 i fakultetens omfattande lokalprojekt, vars övergripande mål är att skapa ändamålsenliga lokaler för för studenter och anställda vid institutionerna i Lund, att bygga ett samhällsvetenskapligt centrum med bibliotek samt synliggöra Samhällsvetenskapliga fakulteten i Lunds stadsmiljö. Under 2019 har även lokalsituationen för institutionerna vid Campus Helsingborg setts över.

UTBILDNING

Efterfrågan på fakultetens utbildningar är fortsatt hög, även om vissa utbildningar under året uppvisar ett minskat söktryck. Studenternas preferens att studera inom program istället för fristående kurser är fortsatt tydlig och andelen studenter som läste sin utbildning inom ramen för ett program beräknades år 2019 till knappt 75 procent. Av fakultetens studenter läste drygt 20 procent på avancerad nivå.

Under 2019 har två nya kandidatprogram i sociologi respektive socialantropologi inrättats. Ett nytt masterprogram i Cultural Criminology samt en Joint Master i turismutveckling och kultur har också startats upp. I och med införlivandet av

centrumbildningen Lund University Centre for Sustainability Studies (LUCSUS) har fakulteten dessutom lagt masterprogrammet i Environmental Studies and Sustainability Science till utbudet. Totalt erbjuder Samhällsvetenskapliga fakulteten 41 program på grundnivå och avancerad nivå. 18 av 23 program på avancerad nivå ges på engelska

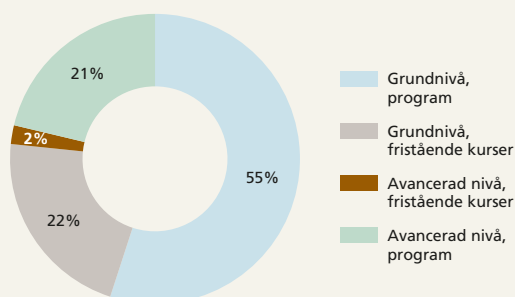
Fakulteten arbetar målmedvetet för att främja en organisationskultur i vilken forskning och utbildning tillmäts lika stor vikt och värderas med samma omsorg och systematik. Samhällsvetenskapliga fakulteten var under 2019 en av värdarna för universitetets högskolepedagogiska utvecklingskonferens som fokuserade på utmaningar inom interdisciplinär pedagogik.

Inom fakulteten bedrivs ett intensivt kvalitetsarbete för att säkerställa att utbildningarna håller hög kvalitet och är fortsatt attraktiva. Under 2019 har fakulteten genomfört pilotutvärderingar med externa sakkunniga utifrån ett nytt fakultetsövergripande system för kvalitetssäkring av utbildning. Kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling har under året varit stora fokusfrågor både för utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt för forskarutbildningen.

FORSKNING

Vid Samhällsvetenskapliga fakulteten bedrivs framgångsrik samhällsvetenskaplig och beteendevetenskaplig forskning som attraherar betydande resurser och ger relevanta bidrag till samhällets utveckling. Forskningen är både av grundforskningskarakter och baserad på mer behovsstyrd problemformulering. Utbildning på forskarnivå bedrevs under 2019 inom tretton forskarutbildningsämnen.

Figur 2.29
Utbildningsprofil S

Figur 2.30
Nyckeltal S

	2015	2016	2017	2018	2019
Helårsstudenter	5 649	5 746	5 925	5 709	5 788
– kvinnor/män (%)	71/29	71/29	72/28	72/28	72/28
Forskarstuderande (HTE)	125	120	113	93	111
– kvinnor/män (%)	54/46	55/45	55/45	55/45	61/39
Personal (HTE)	541	516	526	577	618
– kvinnor/män (%)	57/43	56/44	57/43	59/41	60/40
Verksamhetens kostnader (mkr)	563	556	570	628	704

Fakultetens forskningsråd har tidigare år identifierat behov av utbildning och stöd till yngre forskare, vilket under 2019 ledde fram till uppstarten av ett mentorsprogram för postdoktorer och yngre forskare. För att främja tvärvetenskaplig forskning om innovationer och nya forskningsmiljöer har fakulteten under året avsatt medel för samhällsvetenskaplig innovationsforskning.

Inom ramen för Lunds universitets utvärdering av forskningskvalitet (RQ20) har fakulteten satt samman tre internationella expertpaneler och institutionerna har arbetat med att beskriva och värdera forskningens förutsättningar och kvalitet. Arbetet med RQ20 har under året väckt viktiga frågor om forskningens organisering som tillsammans med inspel från panelerna kommer att användas för att stärka fakultetens forskningsprofil.

SAMVERKAN

Förutom att bidra till att skapa en ökad förståelse för samhället resulterar forskning vid fakulteten i nya sätt att lösa samhällsutmaningarna. Sociala innovationer kan vara metoder,

arbetsätt, tjänster eller processer som bidrar till att hantera sociala behov och problem. Ett exempel på detta är Wordiagnostics, ett system utvecklat tillsammans med forskare från Institutionen för psykologi. Systemet använder ord och artificiell intelligens (AI) för att öka tillförlitligheten på diagnos för psykisk ohälsa.

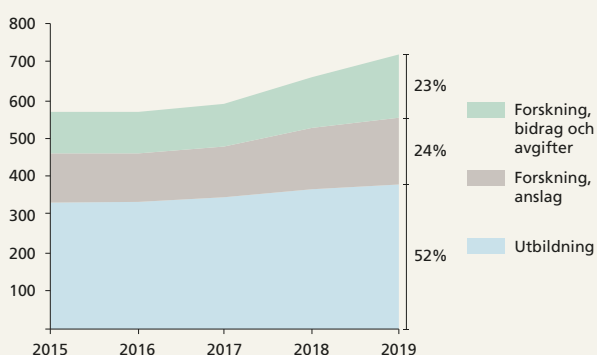
Fakultetens forskare medverkar regelbundet i det globala nyhetsflödet. Under året har bland annat undersökningar om kända personers flygmönster, små barns skärmvanor samt val till Europaparlamentet genererat genomslag i nationella och internationella medier.

Fakultetens akademiska talkshow Debatt i Lund är ett återkommande inslag i samverkan med omvärlden. Debatt i Lund vill i möten med studenter och engagerad allmänhet dra in fler forskare i samtidsdebatten och samtidigt göra universitetet lite angelägnare, vassare, varmare och roligare. Under 2019 har debatterna haft teman som: Vart är Europa på väg?, Tillväxt eller nedväxt – hur räddar vi välfärden och planeten? samt Nyspråk, hatspråk eller klarspråk?

Som ett led i fakultetens lokalprojekt invigdes i september Socialhögskolans nya lokaler i Lund.

Figur 2.31
Intäkter S (mnkr)

Figur 2.32
Största bidragsfinansierare S (inkomster, mnkr)

Finansiär	2019
Formas	48,6
Vetenskapsrådet	36,4
Forte	24,4
Riksbankens Jubileumsfond	20,3
EU	9,2

2.9 Universitetets särskilda verksamheter

Universitetets särskilda verksamheter (USV) utgör en plattform för gränsöverskridande verksamheter vid Lunds universitet.

Följande verksamheter finns inom USV:

- Internationella institutet för industriell miljöekonomi (IIIEE)
- Pufendorfinstitutet

Inom Pufendorfinstitutet finns universitetets tankesmedja som arbetar tvärvetenskapligt med framtidsfrågor, LU Futura. USV leds av vicerektor med särskilt ansvar för samverkan.

USV är genom IIIEE representerade i Forskningsnämnden, Internationella rådet och har en plats i styrgruppen för Forskarskolan Agenda 2030. USV har under 2019 utsett ett vetenskapligt ombud.

Under 2019 har USV genom IIIEE, tillsammans med Samhällsvetenskapliga fakulteten, anordnat årets högskolepedagogiska konferens på temat Interdisciplinary pedagogy in higher education. Vidare har Pufendorfinstitutet firat sitt 10-årsjubileum med ett tvådagars symposium, jubileumsskriften Pufendorfinstitutet 2009–2019 och rapporten Pufendorfinstitutet 10 år – en resultatuppföljning.

PUFENDORFINSTITUTET

Pufendorfinstitutet är ett tvärvetenskapligt institut med syfte att stimulera till samarbete mellan forskare från olika discipliner inom Lunds universitet.

Forskning i ett tidigt skede

Verksamheten bedrivs i huvudsak i Teman eller Advanced Study Groups (ASG). Initiativen kommer från forskargrupper som ofta är gränsöverskridande och utgörs av forskare från olika delar inom universitetet. Det väsentliga är att grupperna formeras kring ett aktuellt vetenskapligt problem, som för sin lösning kräver kunskap från flera discipliner i samverkan.

Teman som beviljas av institutet ska vara nyskapande och ännu inte mogna för extern finansiering. ASG arbetar med

frågeställningar som befinner sig i ett ännu tidigare utvecklingskede.

Aktuella teman och grupper

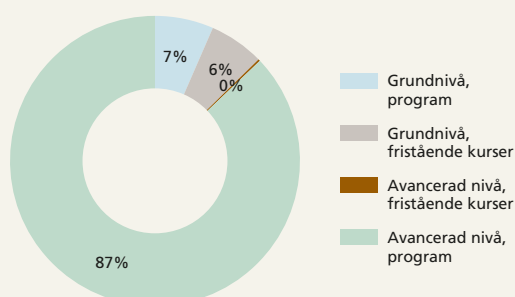
Våren 2019 avslutades tre Teman och fem ASG. Under året arbetade också Temat CRISIS med att undersöka hur sociala asymmetrier såsom kön, etnisk bakgrund och klass kommer till uttryck i en kris.

Hösten 2019 startade fyra Teman: CRISPR ideas som analyserar debatt och kommande reglering av nya genredigerings-tekniker och eventuella innebörder för biologisk och medicinsk forskning. Gender & Conflict analyserar vilken roll genus spelar för upplevelser av sexuellt våld i sviterna efter väpnad konflikt. Postantibiotiska framtider undersöker möjliga framtider för en mer hållbar användning av antibiotika. Resourcification undersöker hur resurser definieras, produceras, utnyttjas, används, hanteras och tas om hand. Med stöd från LMK-stiftelsen kan Pufendorfinstitutets Temagrupper bjuda in internationell expertis för längre perioder.

Fem nya ASG arbetar med att

- förstå hur begreppet integration används i den politiska retoriken och skapa en typologi som kan användas av beslutsfattare, forskare och civilsamhälle
- belysa språkliga, kognitiva, och rättsliga aspekter av praktisk informationshantering för en bättre underrättelseprocess
- undersöka moderna narrativ om döden
- undersöka databehandling och beslutsfattande som idag sker alltmer simultant det vill säga i realtid
- söka förstå vad invasiva arter innebär i ett samhälleligt sammanhang. Grupperna samarbetar med en mängd forskare från hela universitetet och internationellt.

Figur 2.33
Utbildningsprofil USV

Figur 2.34
Nyckeltal USV

	2015	2016	2017	2018	2019
Helårsstudenter	293	280	266	236	98
– kvinnor/män (%)	52/48	53/47	59/41	66/34	62/38
Forskarstuderande (HTE)	19	22	20	12	12
– kvinnor/män (%)	63/37	58/42	60/40	59/41	69/31
Personal (HTE)	131	122	98	52	41
– kvinnor/män (%)	58/42	57/43	59/41	60/40	61/39
Verksamhetens kostnader (mkr)	220	206	175	114	69

Utåtriktade aktiviteter

Institutets grupper arrangerar regelbundet utåtriktade arrangemang. Under hösten anordnade institutet en jubileumskonferens och publicerade i samband med detta skrifterna Pufendorfinstitutet 2009–2019, samt rapporten Pufendorfinstitutet 10 år – En resultatuppföljning.

Under Kulturnatten i Lund 2019 arrangerade Pufendorfinstitutet föreläsningar, guidning och prova på-aktiviteter tillsammans med föregående års Teman och Kungliga Fysiografiska Sällskapet.

LU Futura

LU Futura som är Lunds universitets tankesmedja för framtidsfrågor, och som söker belysa angelägna samhällsfrågor ur ett tvärvetenskapligt perspektiv, är nu inne på sitt andra år.

LU Futura-teamet som engagerar representanter från alla universitetets fakulteter samt studenter, fortsatte under året att träffas en halvdag varannan vecka för att diskutera aktuella frågor, antingen inom gruppen eller med inbjudna gäster. Deltagarna har under året arbetat med specifika frågeområden: framtidens klimat, lärande och arbetsliv. Teamet har arrangerat fyra Futurasamtal, ett samtalsforum kring aktuella ämnen där beslutsfattare, sakkunniga, journalister eller andra personer som är engagerade i en specifik fråga, är inbjudna att delta.

Två av årets Futurasamtal rörde klimatfrågor och ägde rum på tidningsredaktioner. I augusti hölls ett tredje Futurasamtal om språktest och medborgarskap, en fråga som aktualiserats genom innevarande regeringsöverenskommelse med stödpartierna.

Ytterligare ett Futurasamtal handlade om hur markanvändning påverkar klimatet.

Under några vårmöten engagerade sig Futurateamet i utställningen Carbon ruins som skildrade perioden 1849 till 2049, den fossila eran, ur ett framtidsperspektiv. Det hölls exempelvis en workshop där deltagarna fick skriva berättelser om hur Sverige blev fossilfritt fram till år 2053.

Under hösten höll LU Futura en föreläsningsserie om framtidens arbetsliv. Digitaliseringens utmaningar och möjligheter, implikationer av ett längre arbetsliv samt språk och kommunikation i framtidens arbetsliv har diskuterats med inbjudna föreläsare från akademi, näringsliv och fackliga organisationer.

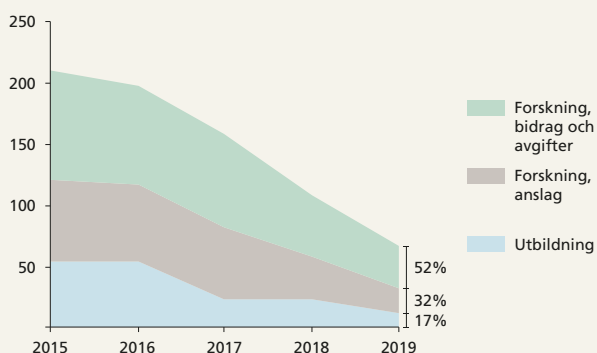
LU Futura var en aktiv part i universitetets Framtidsvecka som 2019 hade det övergripande temat Omställningar och som beräknas ha haft 2 500 besökare. Futurateamet deltog i veckans redaktionsarbete och arrangerade ett antal egna programpunkter.

Under det gångna året har LU Futura gjort en studieresa till Oxford University för att besöka de tvärvetenskapliga forskningsinstituterna The Oxford Research Centre in the Humanities (TORCH), Future of Humanity Institute och Oxford Martin School.

Pufendorfinstitutet firade tio år.
På bilden: Classicum på Biskopsgatan 3.

Figur 2.35
Intäkter USV (mnkr)

Figur 2.36
Största bidragsfinansiärer USV (inkomster, mnkr)

Finansiär	2019
Stf Internationella inst. för industriell miljöekonomi vid LU	6,4
EU	5,7
Vinnova	5,4
Övriga stiftelser	2,9
Formas	2,7

INTERNATIONELLA MILJÖINSTITUTET FÖR INDUSTRIELL MILJÖEKONOMI

Åtterrappporteringskrav: Institutets redovisning ska ingå i den årsredovisning som Lunds universitet lämnar. Institutets verksamhet ska därvid redovisas särskilt.

Internationella Institutet för Industriell Miljöekonomi vid Lunds universitet, IIIIEE, inrättades av riksdagen 1994 med uppgift att bedriva forskning och utbildning inom miljöområdet, särskilt inom området industriell miljöekonomi. IIIIEE leds av en extern styrelse. Under styrelsen leds verksamheten av föreståndaren, professor Per Mickwitz, som tillträdde i januari 2019

IIIIEE utbildar studenter från hela världen inom ramen för två olika tvååriga masterprogram: Master of Environmental Management and Policy (EMP) och Master of Environmental Sciences, Policy and Management (MESPOM). EMP-programmet har

funnits sedan 1995 och examinerade sin 24:e grupp studenter hösten 2019. MESPOM programmet etablerades 2005 och är ett Erasmus Mundusprogram som bedrivs i samarbete med flera europeiska universitet. Mellan åren 2015–2019 har 261 studenter utexaminerats från de båda masterprogrammen.

I samverkan med Naturvetenskapliga fakulteten och Lunds tekniska högskola ger IIIIEE ett antal fristående kurser samt en fristående kurs för inresande utbytesstudenter. IIIIEE erbjuder även tre öppna nätbaserade kurser, så kallade Massive Open Online Courses (MOOC:ar): Greening the economy – Lessons from Scandinavia, Greening the economy – Sustainable cities samt Circular Economy – Sustainable Materials Management. Under 2019 har fler än 14 500 anmält sig till kurserna och drygt 8 500 personer har påbörjat studierna. Sedan starten i januari 2015 har sammanlagt fler än 92 000 personer från över 200 länder anmält sig och fler än 47 000 personer har påbörjat studierna.

Vid IIIIEE bedrivs tvärvetenskaplig och internationell forskning för att ge kunskap som möjliggör en transformation till ett klimatneutralt och resurseffektivt samhälle. Forskningen sker inom fyra teman: business management and practice, consumption governance, urban transformation, och policy interventions. Under 2019 har IIIIEE koordinerat och medverkat i 43 forskningsprojekt. Institutet gav ut 52 publikationer under året.

Professor Nancy Bocken erhöll Europeiska forskningsrådets startbidrag 2019 för att utveckla nya sätt att skapa affärsmodeller som kan stödja företag i deras omställning till en cirkulär ekonomi.

Figur 2.37 Masterexamina (antal)

	2015	2016	2017	2018	2019
Antal	74	68	29	38	39
– kvinnor/män (%)	64/36	62/38	52/48	61/39	69/31

Figur 2.38 Helårsstudenter och helårsprestationer

	2015	2016	2017	2018	2019
Helårsstudenter	73	83	76	87	91
– kvinnor/män (%)	57/43	58/42	57/43	63/37	65/35
Helårsprestationer	70	79	77	75	94
– kvinnor/män (%)	57/43	58/42	57/43	63/37	65/35

Figur 2.39 Antal anställda IIIIEE (HTE)

	2017 totalt	Andel kvinnor/män (%)	2018 totalt	Andel kvinnor/män (%)	2019 totalt	Andel kvinnor/män (%)
Lärare						
Professor	5,2	77/23	5,1	78/22	6,1	66/34
Lektor	6,5	15/85	7,0	14/86	7,4	27/73
Meriteringsanställning	4,0	75/25	6,0	67/33	4,8	38/62
Adjunkt	3,9	44/56	3,7	46/54	4,7	57/43
Annat undervisande och forskande personal						
Doktorand	9,0	56/44	11,0	64/36	11,8	75/25
Administrativ personal	6,2	68/32	5,9	69/31	4,2	100/0
Bibliotekspersonal						
Totalt	34,7		38,6		38,9	53/47

Universitetet redovisar från och med 2019 antal heltidsekvivalenter. Utfallen har omarbetats för samtliga år.

2.10 MAX IV

MAX IV, den nationella synkrotronljusanläggningen vid Lunds universitet, har under 2019 successivt tagits i drift med reguljära experiment utförda av externa forskare. Anläggningen har under året tagit emot nästan 700 forskare från Sverige och övriga världen för experiment inom bland annat materialvetenskap, medicin och miljöforskning.

MAX IV är en nationell synkrotronljusanläggning vid Lunds universitet som tillhandahåller infrastruktur för forskning inom en rad vetenskapliga områden såsom fysik, kemi, biologi, medicin och materialvetenskap, men nya användningsområden som arkeologi och paleontologi ökar stadigt. MAX IV producerar det mest fotontäta och fokuserade röntgenljuset i världen tack vare revolutionerande teknik inom acceleratorfysik som utvecklats vid MAX-lab vid Lunds universitet.

Verksamheten växer i takt med driftsättningen av nya strålrör. Rekrytering av forskare och förstärkning av stödfunktioner fortskrider för att möta de högt ställda förväntningarna från användare och finansierare av den nya anläggningen.

MAX IV består av tre acceleratörer som producerar röntgenljus. Ljuset leds ut och filtreras genom olika instrument, strålrör, till experimentstationerna där forskarna monterar de prov som ska undersökas. Varje strålrör är optimerat för en speciell forskningsteknik. Fullt utbyggd kommer anläggningen att rymma 25–26 strålrör.

MAX IV:s stora accelerator, 3 GeV-ringen, är uppbyggd enligt helt nya tekniska koncept som ger röntgenljus med världsunika kvaliteter. Den lilla 1,5 GeV-ringen är designad för att leverera ljus till forskningsområden där den svenska användarbasen traditionellt är stark. Linjäracceleratoren linac levererar de elektroner som producerar röntgenljuset till båda ringarna, men även till strålrör placerade vid dess ände. De tre acceleratörerna har under året regelbundet levererat ljus till strålrören. Under 2019 har ett flertal stora milstolpar nåtts,

exempelvis då de tre acceleratörerna samtidigt levererade ljus till tolv strålrör.

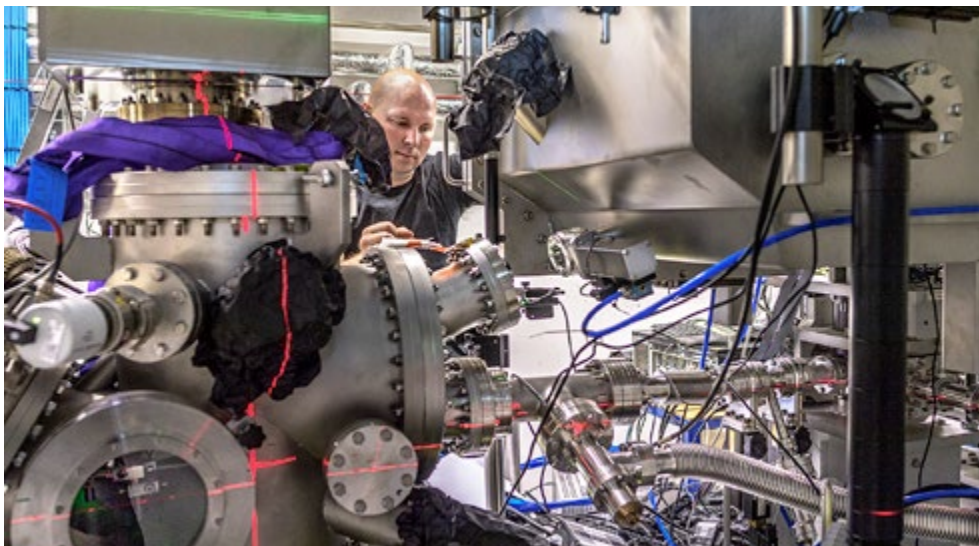
FORSKNING

I slutet av 2019 var åtta strålrör vid MAX IV i reguljär drift. MAX IV har haft två öppna utlysningar för stråltid under året. Till dessa två utlysningsperioder kom sammantaget mer än 400 ansökningar in, vilket är jämförbart med det antal ansökningar som kom in till MAX-lab då detta var i full drift. Anläggningen har haft närmare 700 användare under 2019, vilket i sin tur är mer än en fördubbling sedan förra året. Dessa har varit både reguljära användare som tilldelats tid efter öppen utlysning, men även expertanvändare som bistått vid driftsättning av strålrör innan de är klara att gå i reguljär drift. Användarna som har utfört experiment vid MAX IV har kommit både från akademien och näringslivet, de flesta från Sverige och Norden.

De första fjärranslutna försöken, där användaren skickat in sina prover till MAX IV och sedan styrt datainsamlingen på distans, utfördes vid strålröret BioMAX i oktober.

Under året har MAX IV Biolab öppnat, ett laboratorium som stödjer livsvetenskapsexperiment vid olika strålrör vid anläggningen.

Knut och Alice Wallenberg stiftelse (KAW) finansierade projektet Data Storage and Management Project (DataStaMP) vars mål är att utveckla ett datalagringsystem som kan sköta all data som genereras vid MAX IV, både nu och i framtiden. Projektet som startade under året kommer också att säkerställa

FemtoMAX beamline.

att data som genererats vid MAX IV görs tillgänglig för forskarsamhället enligt europeiska riktlinjer för öppen vetenskap.

För att främja användandet av synkrotronljusmetoder inom högre utbildning är två procent av MAX IV:s stråltid dedikerad till utbildningsinsatser.

SAMVERKAN

MAX IV arbetar för att ta till vara det ökande intresset från andra forskningsanläggningar, forskningsorganisationer, företag och forskare världen över. MAX IV:s forskare deltar i ett stort antal samarbeten och projekt som bidrar till utveckling och uppbyggnad av tekniker och forskningsområden av relevans för anläggningen. Som exempel kan nämnas HALOS, projekt finansierat av den Europeiska regionala utvecklingsfonden Interreg Öresund-Kattegatt-Skagerak (ÖKS), som utöver Lunds universitet inkluderar forskningsinstitut i Sverige, Danmark, Norge och Tyskland. Målet är att skapa ett centrum för integrerad, världsledande forskning och innovation inom livsvetenskap genom att knyta samman forskningsanläggningarna MAX IV, European Spallation Source (ESS), Deutsches Elektronen-Synchrotron (DESY) och European XFEL. FragMAX är ett annat projekt där MAX IV:s forskare samarbetar med forskare inom både akademien och näringslivet och vars syfte är att utveckla och senare använda en fragmentscreeningsplattform för grundläggande forskning och för industriella applikationer. Denna metod används av läkemedelsindustrin för att få värdefull information vid framtagning av nya läkemedel. Ett samarbete med Vilnius universitet inleddes under året i vilket gemensamma utbildnings- och forskningsprojekt inom spektroskopi kommer att genomföras. MAX IV är aktiv medlem i

Leage of European Accelerator-based Photon Sources (LEAPS), ett strategiskt konsortium bestående av 16 europeiska synkrotroner och fri-elektronlasrar vars främsta mål är att främja och säkerställa kvaliteten och inverkan av forskningen som utförs vid dessa anläggningar.

FINANSIERING

2019 gick MAX IV in i en ny finansieringsperiod. Vetenskapsrådet har redan tidigare signalerat att de och Lunds universitet inte längre ensamma kan täcka driftskostnaderna. Driften av MAX IV 2019–2023 finansieras således gemensamt av Vetenskapsrådet och universitetet tillsammans med Vinnova, Formas, Energimyndigheten och 13 andra svenska universitet. Finland bidrar till MAX IV:s driftskostnader genom Finlands Akademi och ett konsortium av finska universitet. Universitetet har under året haft fokus på att säkra finansiering för driften av MAX IV och för att skapa en långsiktig ekonomisk stabilitet.

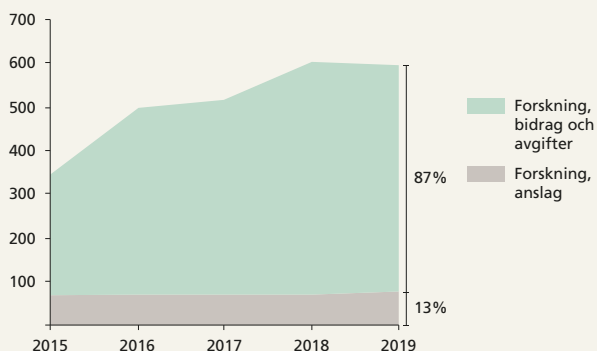
I dagsläget har MAX IV sexton strålrör som finansieras av flera olika organisationer:

- Balder, BioMAX, Bloch, FemtoMAX, HIPPIE, NanoMAX, Veritas – KAW tillsammans med tolv svenska universitet.
- FlexPES, MAXPEEM, SPECIES – KAW och Vetenskapsrådet
- CoSAXS och SoftiMAX – Vetenskapsrådet
- FinEstBeAMS – Finland och Estland
- DanMAX – Aarhus universitet, Danmarks Tekniska universitet, Köpenhamns universitet
- MicroMAX – Novo Nordisk fonden (NNF)
- ForMAX – KAW och Tresearch

Figur 2.40
Nyckeltal MAX IV

	2015	2016	2017	2018	2019
Personal (HTE)	191	196	193	224	233
– kvinnor/män (%)	19/81	20/80	24/76	22/78	23/77
Verksamhetens kostnader (mnkr)	306	484	493	593	612

Figur 2.41
Intäkter MAX IV (mnkr)

Figur 2.42
Största bidragsfinansiärer MAX IV (inkomster, mnkr)

Finansiär	2019
Vetenskapsrådet	314,2
Universitet och högskolor	42,5
Region Skåne	29,5
Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse	24,7
Övriga utländska organisationer utan vinstsyfte	24,7

2.11 Kultur- och museiverksamheter

Lunds universitets kultur- och museiverksamheter (LUKOM) omfattar Botaniska trädgården, Skissernas museum, Historiska museet och Odeum. LUKOM är en strategisk resurs inom universitetet och en publik verksamhet som bidrar till universitetets deltagande och synlighet i kulturlivet och samhällsdebatten och dess attraktivitet.

Genom LUKOM skapas en unik attraktivitet för Lunds universitet och Lund. Verksamheterna inom LUKOM är mycket populära, både fasta utställningar och programverksamhet lockar många besökare. Skissernas museum utsågs till Årets Museum 2019 av Sveriges Museer och Svenska ICOM (Svenska sektionen av International Council of Museums) med motiveringen "Med tillgänglighet och hållbarhet i fokus har Skissernas museum förändrat både byggnad, innehåll och arbetssätt. Det visar prov på hur ett innovativt och strategiskt helhetsperspektiv ser ut i teori och praktik."

Under 2019 slöt Lunds universitet och Lunds kommun ett samverkansavtal med fyra fundament, varav ett berör publika kultur- och museiverksamheter vid Lunds universitet. Avtalet anger att universitetet och kommunen har ett gemensamt och ömsesidigt intresse av och ansvar för att de unika publika kultur- och museiverksamheterna vid Lunds universitet utvecklas som en attraktiv magnet såväl nationellt som internationellt och blir naturliga besöksmål för Lundabor och besökare i Lund. För att få till stånd detta har en samverkansgrupp skapats med representanter från LUKOM, Vattenhallen och kommunen.

Under 2019 har viktiga steg tagits i fråga om infrastruktur och två viktiga projekt har startats. Det ena är ombyggnation av Palmhuset i Botaniska trädgården, det andra är Arketypen där samlingar väcks till liv. Detta syftar till att skapa en ny samlingsförvaring och infrastruktur för forskning och utbild-

ning, genom tillgängliggörande av samlingar tillhörande Historiska museet, Skissernas museum och Lunds universitets konstsamling.

För att stärka föreståndarnas roll, förenkla administrationen och tydliggöra styrningsmodellen beslutade Universitetsstyrelsen i juni 2019 att avskaffa LUKOM-styrelsen. Istället leds LUKOM av rektor eller den rektor utser, vilket sedan juli 2019 är vicerektor med särskilt ansvar för samverkan. Under året har tre av verksamheterna fått nya styrelser, och verksamheternas uppdrag har tydliggjorts och specificerats:

- Långsiktigt utveckla och vårda samlingarna, tillse deras förteckning och förvaring, samt tillgängliggöra samlingarna, bland annat genom basutställningar
- Utgöra infrastruktur för forskning och utbildning
- Bedriva publik och utåtriktad verksamhet och samverka med det omgivande samhället
- Vara en del av universitetets kulturverksamhet.

Figur 2.43 Nyckeltal för LUKOM

	2015	2016	2017	2018	2019
Personal (HTE)	45	45	43	47	46
– kvinnor/män (%)	60/40	61/39	63/37	66/34	52/48
Intäkter (mnkr)	55	57	63	63	66
Kostnader (mnkr)	34	55	65	66	67

Antikvarien Jenny Bergman arbetar med den anatomiska samlingen på Historiska museet.

2.12 Biblioteken vid Lunds universitet

Den samlade biblioteksverksamheten består av universitetsbiblioteket (UB), åtta fakultetsbibliotek samt de fristående bibliotek som inte tillhör ett fakultetsbibliotek. Bibliotekens syfte är att erbjuda kvalitetsgranskade informationsresurser och högkvalitativt stöd till studenter, forskare och andra anställda samt allmänheten.

UTMANINGAR INOM E-MEDIA

Landets lärosäten har det senaste året ställts inför förändringar som rör olika aspekter av öppen vetenskap, förändringar som går långt utanför bibliotekens värld. Utifrån ett regeringsuppdrag har Kungliga biblioteket, tillsammans med Vetenskapsrådet, tagit fram ett förslag till en nationell policy för öppen tillgång med en målbild att all offentligt finansierad forskning ska publiceras fritt tillgängligt senast år 2026. Sammantaget innebär dessa nya krav ökade kostnader för publicering samt kraftigt ökade prenumerationskostnader.

FÖRTYDLIGAT UPPDRAG FÖR UB OCH NY BIBLIOTEKSSTYRELSE

I september beslutade rektor om ett förtydligat uppdrag för UB. Uppdraget består av fjorton punkter som klargör ansvar och roller i relation till fakultetsbiblioteken och andra delar av universitetet. Under året sågs uppdraget för biblioteksstyrelsen över. Översynen resulterade i att den samlade biblioteksorganisationen Lunds universitets bibliotek (LUB) lades ned. Biblioteksstyrelsen, som tidigare varit styrelse för både UB och LUB, gavs nytt uppdrag under året. Styrelsen, som delvis fått en annan sammansättning, är sedan höstterminen 2019 enbart styrelse för universitetsbiblioteket.

Utöver att besluta om UB:s verksamhet ansvarar styrelsen för strategiska biblioteksfrågor som på grund av sin universitetsövergripande karaktär inte ska beslutas på fakultetsnivå eller på biblioteksnivå.

Samarbetet bland biblioteken vid universitetet kommer att

fortsätta i samma utsträckning som tidigare, såväl i gruppen av bibliotekschefer som bland medarbetarna på de olika biblioteksenheterna.

BIBLIOTEKENS FORSKNINGSSTÖD

Forskningsstöd i olika former är en av huvuduppgifterna för biblioteken vid Lunds universitet. Under 2019 har biblioteken stöttat forskarna i förberedelserna inför forskningsutvärderingen RQ20 och bland annat tagit fram bibliometrisk basdata som underlag för fakulteternas självvärderingar. En arbetsgrupp med bibliotekarier från fakulteterna och universitetsbiblioteket har tillsatts för att tillsammans stödja varandra i och utveckla arbetet med hanteringen av forskningsdata. Under året har gruppen bland annat fungerat som referensgrupp i arbetet med att ta fram en universitetsgemensam mall för datahanteringsplaner. Biblioteken har också utvecklat doktorandkurser inom forskningsdataområdet.

Ett annat exempel på forskningsstöd är uppstarten av Forskarnas galleri på Musikhögskolan. Utställningarna skapas i samarbete mellan bibliotek och forskare och visar pågående och aktuell forskning. Syftet är att ge möjligheter för biblioteksbesökare att lära sig mer om den forskning som pågår på lärosätet. I 2019 års utställning "Jag har också rätt att ljudsätta världen: tjejer och unga transpersoners tillblivelser som musikkapare i musikteknologiskt präglade lärmiljöer" beskriver en doktorand sitt avhandlingsarbete inom forskarutbildningen för musikpedagogik.

Universitetsbiblioteket i Lund. 2019 framröstad av föreningen Arkitektupproret som Sveriges vackraste byggnad.

2.13 Förvaltningen

För att universitetets kärnverksamhet ska fungera krävs stödverksamhet. Lunds universitet har stödverksamhet på olika nivåer, universitetsnivå, fakultetsnivå, institutionsnivå och på vissa institutioner också på avdelningsnivå. I följande text beskrivs den universitetsgemensamma förvaltningen.

ORGANISATION

Den universitetsgemensamma förvaltningen har ansvar för administrativa processer och system som används av hela stödverksamheten. Förvaltningen är organiserad i elva sektioner och tre ledningsstaber. Alla chefer i förvaltningen rapporterar till förvaltningschefen.

Inom gemensamma förvaltningen finns sektioner som ger stöd till kärnverksamhet utbildning och forskning (sektionerna Student och utbildning; Externa relationer samt Forskning, innovation och samverkan); sektioner som ger stöd till anställda, till chefer och till dem som arbetar med personalrelaterade frågor (sektionerna HR och Företagshälsovården); sektioner som arbetar med expertfrågor (sektionerna Ekonomi; LU Byggnad; Kommunikation och Juridik och dokumenthantering); och sektioner som säljer stöd i servicefrågor (till exempel sektionerna LDC och LU Service).

Sektionernas uppdrag bygger på verksamhetens behov av stöd och på de krav som ställs på en statlig myndighet. Förvaltningschefen koordinerar uppdragen till sektionerna och tilldelar dem också generella och särskilda uppdrag. Uppdragen, samt de projekt som är pågående inom varje sektion, beskrivs i den universitetsgemensamma förvaltningens årliga verksamhetsplan.

UPPDRAG OCH MÅL

Universitetsförvaltningens uppdrag är att

- ge service och professionellt stöd till utbildning, forskning och samverkan med det omgivande samhället
- rapportera till staten och myndigheter
- stödja och följa upp regelefterlevnaden.

Universitetsförvaltningens övergripande mål är att

- vara en professionell, engagerad och effektiv stödverksamhet som bidrar till att Lunds universitet når uppsatta mål.
- vara en välfungerande stödverksamhet i en decentraliserad organisation och ställer krav på gott samarbete både inom förvaltningen och mellan förvaltningen och verksamhet på fakulteter och institutioner
- kontinuerligt utveckla arbetssätt och verktyg för att kunna möta förändrade behov och krav inom såväl universitetet som i omvärlden.

Förvaltningen arbetar ständigt med krav och behov från både omvärld och uppdragstagare på fakultet och institution. Förvaltningen stämmer också regelbundet av vilken

effekt arbetet får och vilket ytterligare utvecklingsarbete som behöver genomföras. Detta sker bland annat genom prefektintervjuer (genomförda 2017), fakultetsdialoger (genomförda 2019), träffar i olika funktionsnätverk och i nätverk för institutionsadministratörer, diskussion i universitetsförvaltningens ledningsgrupp om gemensamma framtida fokusområden för förvaltningen.

GEMENSAMMA AKTIVITETER

För att uppfylla uppdrag, mål och krav/behov från omvärld och uppdragstagare har förvaltningen under 2019 arbetat med ett antal gemensamma aktiviteter. Dessa kan grupperas inom områdena Internt utvecklingsarbete och Utåtriktat arbete.

Internt utvecklingsarbete

- Fortsatt arbete med att utveckla och förtydliga förvaltningens gemensamma internadministration
- Etablering av ny chefsstruktur inom förvaltningen
- Arbete med lokallösningar för förvaltningen på kort, medel och lång sikt.

Utåtriktat arbete

- Utveckling av förvaltningens kommunikation
- Arbete med ett antal projekt som initierats av universitetsledningen och/eller nämnderna, till exempel Canvas och Forskningsdata
- Stöd i att uppfylla god regelefterlevnad, till exempel genom att etablera stöd och samordning inom GDPR och Informations säkerhet.

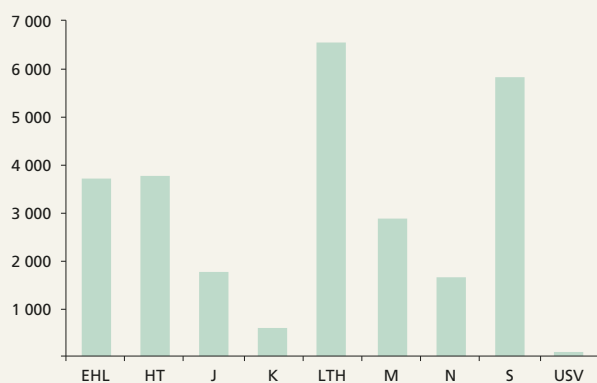

3. Utbildning

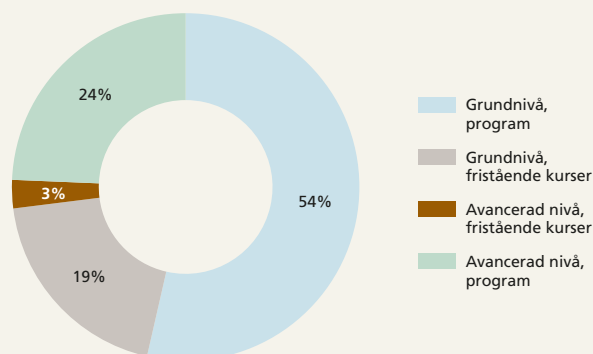
Utbildning är en av universitetets grundläggande uppgifter. I detta kapitel presenteras utvecklingen av utbildningen på grundnivå och avancerad nivå avseende volym. Även perspektiv som kvalitetsarbete, internationalisering, likabehandling samt organiserat studentinflytande redovisas här.

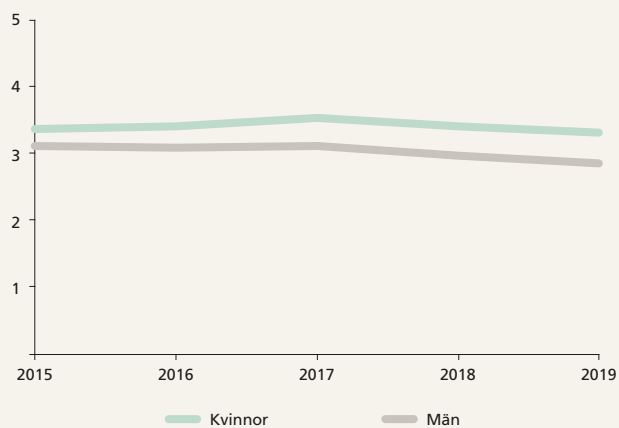
Figur 3.1
Fördelning per fakultet (HST)

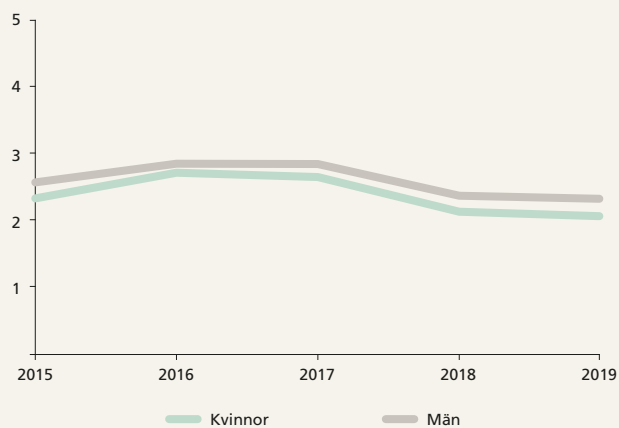
Figur 3.2
Universitetets utbildningsprofil (HST)

Figur 3.3
Söktryck: Program, grundnivå

Figur 3.4
Söktryck: Program, avancerad nivå

Söktrycket definieras här som det totala antalet förstahandsökande dividerat med antal antagna i urval 2.

3.1 Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Det totala antalet helårsstudenter inom utbildning på grund- och avancerad nivå (exklusive uppdragsutbildning) uppgick år 2019 till 26 802. I likhet med 2018 var 55 procent kvinnor.

UTVECKLING HELÅRSSTUDENTER OCH HELÅRSPRESTATIONER

Det totala antalet helårsstudenter 2019 var 26 802, en ökning med 900 jämfört med 2018. Andelen kvinnor är oförändrad de senaste tre åren; 55 procent av antalet helårsstudenter.

Antalet avgiftsskyldiga helårsstudenter (från länder utanför EU) har ökat kraftigt, från 732 år 2017 till 805 år 2018 och till 956 helårsstudenter år 2019. Antalet helårsstudenter inom uppdragsutbildning uppgick 2019 till 243, detta är en liten minskning mot 2018 då motsvarande siffra var 257. Andelen kvinnor inom uppdragsutbildning var 63 procent att jämföra med 55 procent inom den anslagsfinansierade delen.

PRESTATIONSGRAD

Den totala prestationsgraden (kvoten mellan helårsprestationer och helårsstudenter) är densamma som för 2018, 87 procent. Prestationsgraden är högre för utbildningsprogram än för fristående kurser, både på grund- och på avancerad nivå.

STUDENTFÖRDELNING

Utbildningen vid Lunds universitet har sin tyngdpunkt på utbildningsprogram. Andelen studenter som 2019 studerade på program var 78 procent att jämföras med 76 procent år

2018 och 74 procent år 2017. Lunds tekniska högskola (LTH) och Medicinska fakulteten har störst andel programstudenter på grundnivå. 80 procent för LTH och 75 procent för Medicinska fakulteten. När det gäller andelen programstudenter på avancerad nivå så har Juridiska-, Medicinska- och Konstnärliga fakulteterna störst andel med cirka 20 procent vardera.

LTH har flest antal inresande utbytesstudenter; 442 år 2019 vilket är i stort samma antal som 2018 då de var 446. Antalet avgiftsstudenter är flest hos den Samhällsvetenskapliga fakulteten; 461 år 2019 vilket är en ökning med 30 procent i jämförelse med 2018.

EFTERFRÅGAN

Under 2019 sökte runt 95 000 personer till en utbildning vid Lunds universitet via den nationella ansökningsidan antagning.se. Mer än hälften av dessa hade Lund som förstahandsval och drygt en fjärdedel kunde erbjudas en plats.

Universitetet har valt att analysera söktrycket i form av förstahandssökande i relation till antal antagna. Dessa siffror ger en bild av hur många som hade studier i Lund som första prioritet jämfört med antalet tillgängliga utbildningsplatser. Söktrycket redovisas i figur 3.3 och 3.4.

De senaste fem åren har det totala antalet sökande minskat

Figur 3.5 Helårsstudenter och helårsprestationer

	Helårsstudenter			Helårsprestationer		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Enligt uppdrag i regleringsbrevet	25 824	25 052	25 804	21 732	21 366	21 865
– kvinnor/män (%)	55/45	55/45	56/44	55/45	55/45	56/44
varav inresande utbytesstudenter	1 056	916	870	910	835	784
– kvinnor/män (%)	56/44	59/41	60/40	57/43	58/42	61/39
varav utresande utbytesstudenter	636	582	661	-	-	-
– kvinnor/män (%)	55/45	56/44	58/42	-	-	-
Kompletterande utbildning för utländska akademiker	12	42	39	8	28	37
– kvinnor/män (%)	67/33	62/38	66/34	75/25	63/37	66/34
Studieavgifter	732	805	956	621	761	852
– kvinnor/män (%)	57/43	57/43	56/44	58/42	57/43	57/43
Totalt	26 567	25 899	26 802	22 361	22 155	22 754
– kvinnor/män (%)	55/45	55/45	55/45	55/45	56/44	56/44
Uppdragsutbildning	293	257	243	270	308	305
– kvinnor/män (%)	62/38	62/38	63/37	62/38	56/44	58/42

Helårsstudent (HST): Studenter registrerade på kurser motsvarande 60 högskolepoäng under ett kalenderår.

Helårsprestation (HPR): Studenter som uppnår godkända studieresultat för 60 högskolepoäng under ett kalenderår.

med sju procent, medan antalet förstahandssökande har ökat något. Under samma period har antalet som kunnat erbjudas en plats minskat något.

Om man ser till de senaste fem åren har antalet förstahands-sökande till Lunds universitet ökat med tre procent. Antalet sökande till utbildningsprogram och kurser på grundnivå har dock minskat något (figur 3.7 och 3.11). Minskningen beror till stor del på det goda arbetsmarknadsläget.

Sökande till program på avancerad nivå fortsätter att öka. Under de senaste fem åren har antalet anmälningar ökat med hela 40 procent (figur 3.9). Större delen av ökningen utgörs av sökande till internationella masterprogram, där Lunds universitet har flest sökande av alla lärosäten i landet. Gruppen avgiftsskyldiga studenter står för den större delen av ökningen. Totalt har avgiftsskyldiga sökande till både program och kurser ökat med 130 procent under perioden.

EXAMINA

Antalet utfärdade examensbevis på grundnivå och avancerad nivå uppgick under 2019 till 7 442, cirka 50 fler jämfört med 2018. Ökningen finns i huvudsak bland kandidatexamina, en ökning till 2 759 examina (cirka 200 fler jämfört med 2018). Däremot har antalet yrkesexamina minskat något, tre procent för yrkesexamina på grundnivå och sju procent på avancerad nivå.

Huvuddelen av de examina som utfärdas av universitetet är på avancerad nivå, 53 procent, en minskning med tre procent-

enheter jämfört med 2018. Andelen examina på avancerad nivå har varierat mellan 53 och 56 procent de senaste fem åren.

Precis som större delen av antalet helårsstuderande är kvinnor (56 procent), så utfärdas huvuddelen av examina till kvinnor. 61 procent av samtliga examina 2019 togs av kvinnor, vilket innebär en liten ökning från de 58–59 procent som andelen varit de senaste fem åren. Den typ av examina som skiljer sig är yrkesexamina på grundnivå, vilket i huvudsak är examina med vårdinriktning. Där är andelen kvinnor hela 75 procent. Lägst andel kvinnor finns bland yrkesexamina på avancerad nivå, men även där är majoriteten, 53 procent, kvinnor.

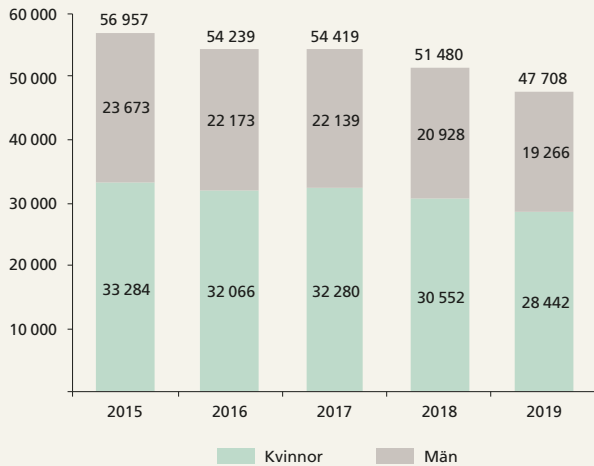
Ungefär 13 procent av de studenter som tog examen under 2019 fick ut fler än ett examensbevis. Detta rör främst studenter som tagit en yrkesexamen, där utbildningen också leder till en generell examen, huvudsakligen inom vårdområdet. Andelen studenter med flera examina har varit på denna nivå sedan möjligheten att ta ut både en generell examen och en yrkesexamen på samma utbildning slog igenom i och med Bologna-reformen 2007.

Figur 3.6 Kostnad per helårsstudent och helårsprestation (tkr)

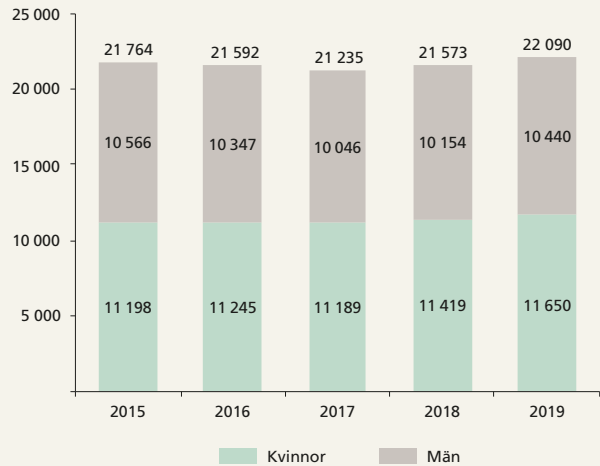
	2015	2016	2017	2018	2019
Kostnad per helårsstudent	83,0	86,9	91,1	97,0	95,1
Kostnad per helårsprestation	97,3	102,0	108,2	113,4	112,0

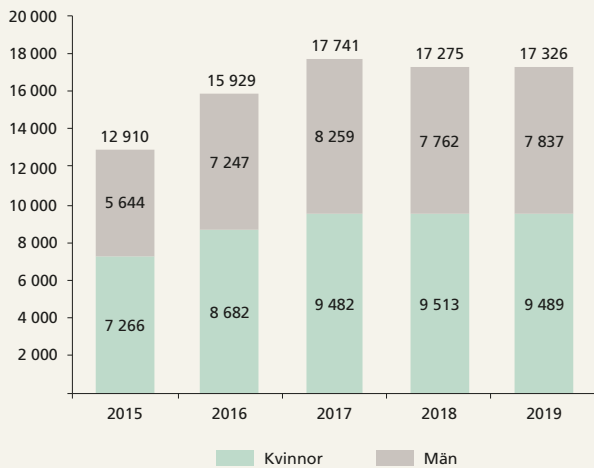
Figur 3.7 Sökande: Program, grundnivå

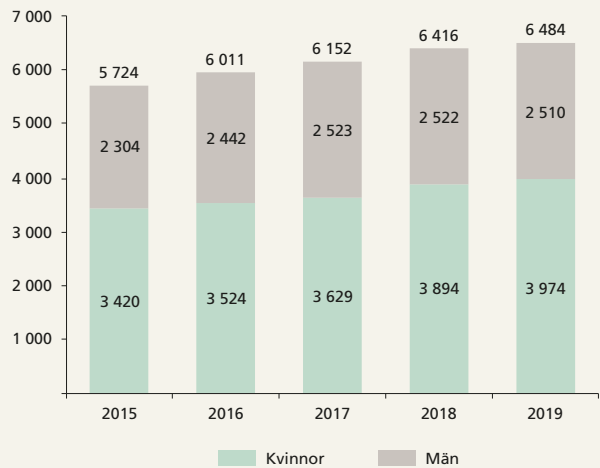
Figur 3.8 Registrerade: Program, grundnivå

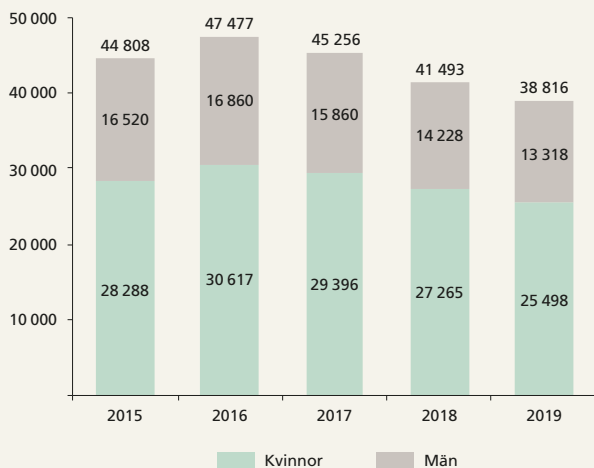
Figur 3.9 Sökande: Program, avancerad nivå

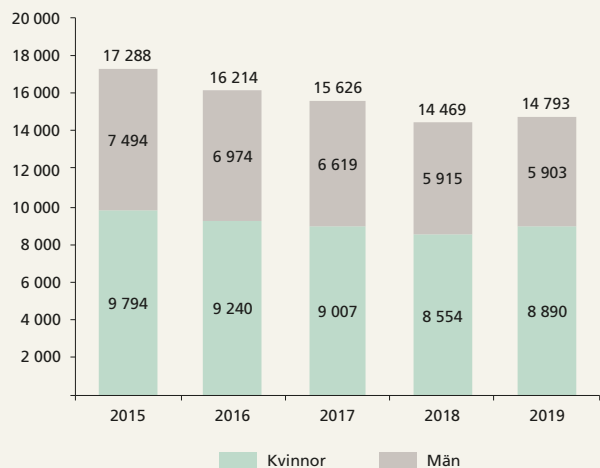
Figur 3.10 Registrerade: Program, avancerad nivå

Figur 3.11 Sökande: Fristående kurser

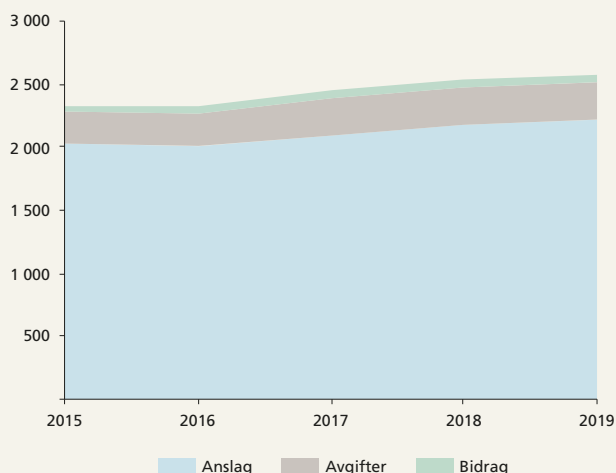

Figur 3.12 Registrerade: Fristående kurser

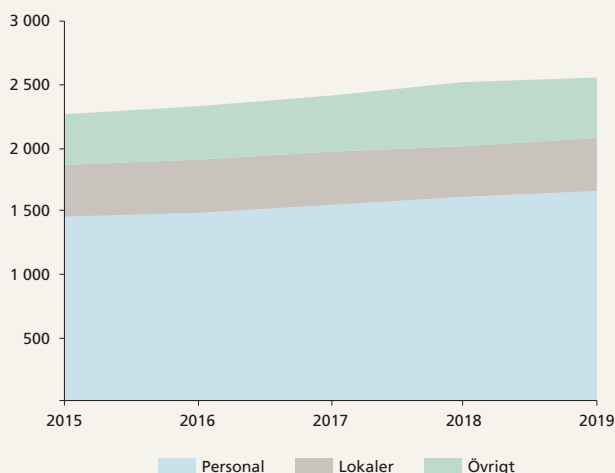

Sökande avser unika individer per utbildningsform, oavsett antagningsomgång, som sökt i tid. Sena anmälningar och avgiftsskyldiga som inte betalat anmälningavgift, ingår inte. Registrerade avser unika individer per utbildningsform. Studenter som enbart varit omregistrerade ingår inte.

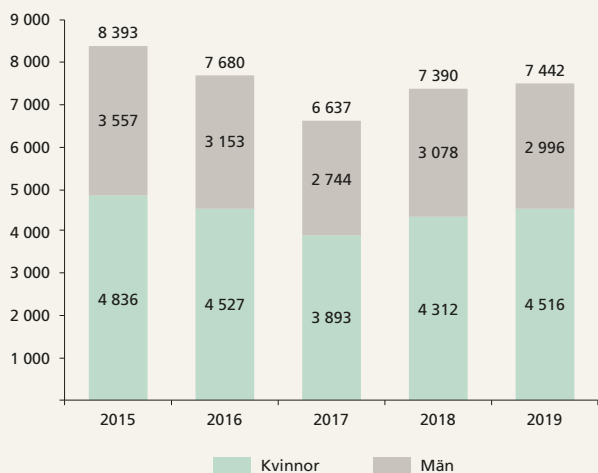
Figur 3.13 Intäkter för utbildning på grundnivå och avancerad nivå, exklusive uppdragsutbildning (mnkr)

Figur 3.14 Kostnader för utbildning på grundnivå och avancerad nivå, exklusive uppdragsutbildning (mnkr)

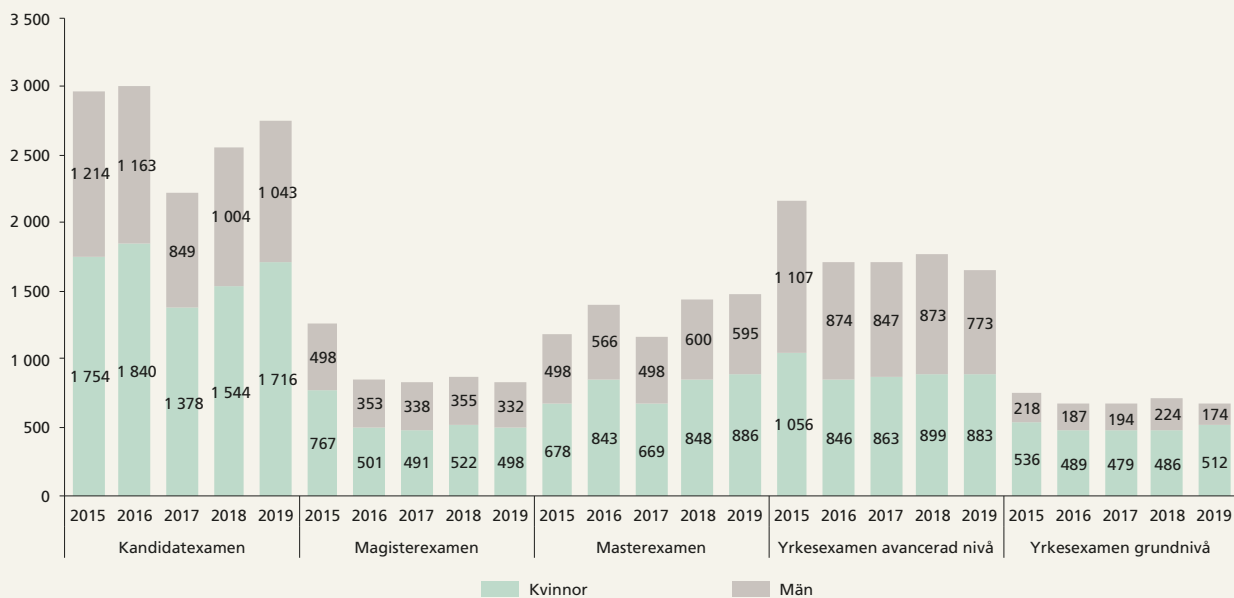
Figur 3.15 Examina

Figur 3.16 Ekonomisk utveckling för utbildning på grundnivå och avancerad nivå, exklusive uppdragsutbildning (mnkr)

Figur 3.17 Examina per examenstyp

UTBILDNINGSPROGRAM

Utbildningsutbudet vid universitet och högskolor ska svara mot studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens behov.

Åtterrporteringskrav: Universitet och högskolor ska i årsredovisningen redovisa vilka bedömningar, prioriteringar och behovsanalyser som ligger till grund för beslut om utbildningsutbudet. Ett universitets eller en högskolas avvägningar när det gäller till exempel fördelningen mellan program och kurser på olika nivåer och med olika förkunskapskrav samt fördelningen mellan campus och nätbaserad undervisning ska redovisas. Prioriteringar och förändringar som rör utbildningar inom hälso- och sjukvårdsområdet samt lärar- och förskollärarytbildningar ska särskilt kommenteras.

Därutöver ska en redovisning lämnas över hur lärosätet möter det omgivande samhällets behov av utbildning.

Dimensionering och planering av högskoleutbildning är en komplex fråga med många intressen att ta fasta på. Universitetets utbildningsutbud bygger på studenternas efterfrågan, arbetsmarknadens behov samt universitetets och övriga samhällets behov av framtida forskningskompetens. Utbudet är i ständig förändring. Nya utbildningar skapas och gamla stöps om för att bättre anpassa sig till arbetsmarknadens och samhällets behov och studenternas efterfrågan. Beslut om att inrätta 7 nya program vid universitetet har fattats av den gemensamma utbildningsnämnden och ytterligare ett par program har förankrats att de avser att starta. Det är framför allt nya program på avancerad nivå som har tagits fram av fakulteterna. Söktryck och resultaten av olika utvärderingar ligger ofta till grund för inrättande av nya program. Under året har universitetet förberett ansökan av två nationella examenstillstånd; hälso- och sjukvårdskuratorsexamen och en ny läkarexamen.

Det finns mycket att lära av utbildningar som finns nära arbetsmarknaden. Därför har den gemensamma utbildningsnämnden inrättat ett utskott för uppdragsutbildning för att hitta korsbefruktningar mellan uppdragsutbildning och ordinarie utbildning. Det kan till exempel röra sig om utveckling av ny pedagogik och få input kring kompetenser som efterfrågas av arbetsmarknaden. Att utbildningen ska vara relevant för studenterna samt svara mot samhällets behov är ett av universitetets kvalitetskriterier som gäller för all utbildning vid universitetet. Det innebär bland annat att för att nya program ska få inrättas behöver det planerade programmets koppling till studenternas efterfrågan och samhällets (inklusive arbetsmarknadens) behov analyseras av fakulteten och bedömas av en extern bedömargrupp. Fakulteter och enskilda utbildningar arbetar på olika sätt med att göra utbildningar relevanta för en framtida arbetsmarknad. Det kan till exempel röra sig om att ha representation från avnämaren för studenternas framtida arbetsgivare i olika organ eller samarbeta med regionala samverkansråd, vilket framför allt gäller vårdutbildningar och lärarutbildningar. Det finns också funktioner kring både alumnverksamheter och arbetslivs koordinering på olika ställen i organisationen. Dessa fyller flera funktioner genom att både facilitera och understödja studenternas utträde på arbetsmarknaden men även bidra till processen med att utveckla verksamhetens utbildningsutbud. I Lunds universitets egna analyser av studenter efter examen konstateras det att det går bra för

universitetets studenter att etablera sig på arbetsmarknaden. Den internationella profil som Lunds universitet har gör att universitetet utmärker sig nationellt med att många studenter utvandrar efter sin utbildning. Även bland de internationella studenterna väljer fler att stanna kvar i Sverige efter avslutad utbildning vid Lunds universitet.

Universitetet erbjuder över 1 300 fristående kurser, 80 utbildningsprogram på grundnivå och 200 program på avancerad nivå. Andelen fristående kurser på distans ökar. Ett exempel på distanskurser är det särskilda utbildningsuppdrag universitetet har i jiddisch. Genom att det ges på distans ökar tillgängligheten i hela Sverige för utbildning i detta nationella minoritetsspråk.

Nästan hälften av studenterna som tar examen vid universitetet har läst kurser utanför den fakultet de examineras vid. Detta är en unik möjlighet som Lunds universitet kan ge studenterna och som ska fortsätta utvecklas.

Figur 3.18 Antal utbildningsprogram och fristående kurser

	2015	2016	2017	2018	2019
Program, grundnivå	89	82	83	79	84
– varav riktade mot internationell marknad (%)	9,0	7,3	7,2	8,9	9,5
– varav distans (%)	0	0	0	0	0
Program, avancerad nivå	160	155	161	157	154
– varav riktade mot internationell marknad (%)	73,8	74,2	73,3	79,0	78,6
– varav distans (%)	3,1	1,9	1,2	1,9	1,9
Längre yrkesprogram med tillträde på grundnivå och examen på avancerad nivå	40	35	35	34	34
– varav riktade mot internationell marknad (%)	0	0	0	0	0
– varav distans (%)	0	0	0	0	0
Fristående kurser, grundnivå	861	851	833	810	830
– varav riktade mot internationell marknad (%)	6,6	5,4	5,9	6,9	11,3
– varav distans (%)	12,0	11,6	12,4	13,8	13,5
Fristående kurser, avancerad nivå	578	565	561	515	537
– varav riktade mot internationell marknad (%)	13,7	5,0	3,6	6,4	23,3
– varav distans (%)	6,4	2,8	2,5	1,9	3,0

UTBYGGNAD AV VISSA UTBILDNINGAR

Universitet och högskolor ska verka för att de mål avseende utbyggnad av vissa hälso- och sjukvårdsutbildningar samt förskolläraryt- och lärarutbildningar som anges i regleringsbrevet för budgetåret 2016 uppnås eller upprätthålls under 2019.

Åtterrporteringskrav: I årsredovisningen ska lärosätena rapportera hur utbyggnaden fortlöper samt kommentera utbyggnadens omfattning i förhållande till de uppsatta målen. I de fall något lärosäte har svårt att nå målen för utbyggnaden ska lärosätet analysera hinder och skäl till varför målen inte uppnås. Vidare ska lärosätet redovisa vilka åtgärder som har vidtagits för att uppnå målen samt kommentera vilka eventuella ytterligare åtgärder som bör vidtas för att målen ska uppnås.

Universitetet och högskolor ska verka för att målen avseende de utbyggnader av lärarutbildningar som inleddes 2017 uppnås under 2019. Om målen för en utbildning inte kan nå ska medlen som beräknats för denna utbildning användas för utbyggnad av förskolläraryt utbildningen eller andra lärarutbildningar som omfattats av utbyggnaden.

Återrapporteringskrav: I årsredovisningen ska lärosätena rapportera hur utbyggnaden fortlöper samt kommentera utbyggnadens omfattning i förhållande till uppsatta mål. I de fall något lärosäte har svårt att nå målen för utbyggnaden ska lärosätet analysera hinder och skäl till varför målen inte uppnås. Vidare ska lärosätet redovisa vilka åtgärder som har vidtagits för att uppnå målen samt kommentera vilka eventuella ytterligare åtgärder som bör vidtas för att målen ska uppnås.

De utbyggnader av ingenjörsutbildningar, samhällsbyggnadsutbildningar och läkarutbildningar som inleddes 2018 ska genomföras under 2019 och redovisas i årsredovisningen.

Jämförelse mellan åren 2015 till 2019 framgår i figurerna 3.19 till 3.21.

ARKITEKTUTBILDNING

Arkitektutbildningen vid Lunds universitet ges vid LTH och är femårig. Utbildningen omfattar tre inledande obligatoriska år, som kan avslutas med kandidatexamen, och följs av två år specialisering via valbara kurser som motsvarar en utbildning på mastersnivå. Söktrycket till arkitektutbildningen är högt och vid sidan av betyg och resultat från högskoleprov som urvalsgrund vid antagning till utbildningen har 1/3 av platserna hittills avsatts till sökande som gör ett särskilt antagningsprov, arkitektprovet. Antagningsprovet samordnas mellan de lärosäten som idag bedriver arkitektutbildning i Sverige: Lunds universitet, Chalmers, KTH och Umeå Universitet.

Utbildningen genomförs med stort fokus på undervisning enskilt och i små grupper och behovet av speciallokaler och utrustning gör att utbildningen kan ses som resurskrävande. Utbildningen genomförs och utvecklas i nära samarbete med företrädare för branschen.

Då söktrycket till utbildningen över tid är stadigt högt i kombination med dåvarande signaler kring stor efterfrågan på yrkesgruppen från arbetsmarknaden och det utökade uppdraget från regeringen, beslutade ledningsgruppen för grundutbildning vid LTH att utöka antalet platser 2017. Till grund för utökning låg också att fakulteten satsat starkt på utveckling av infrastruktur för utbildningens genomförande så som behovsanpassade lokaler. Stöd för den ytterligare utökningen kunde också återfinnas i 2018 års särskilda satsning på utbildningar inom samhällsbyggnadsområdet. Antalet nybörjarplatser har utökats i två etapper; 2017 från 72 platser till 76 platser 2018 och till 82 platser 2019.

Då söktrycket till utbildningarna inom arkitekturområdet generellt är högt både bland nationella och internationella studenter – och samtliga platser fylls – har LTH även satsat på utveckling av ytterligare en masterutbildning inom arkitektur. Genomströmningen på arkitektutbildningen är hög och andelen kvinnor respektive män på utbildningen är relativt jämn.

Från 2019 ser LTH en vikande arbetsmarknad för arkitekter. Vid antagningen hösten 2019 gjordes ett överintag och samtliga studenter finns kvar på utbildningen.

Figur 3.19 Programnybörjare, helårsstudenter och examina för arkitektutbildning

Arkitektutbildning	2015	2016	2017	2018	2019
Förstahandssökande	465	505	483	511	551
– andel kvinnor	55	59	57	59	62
Antagna	79	74	90	92	97
– andel kvinnor	54	59	56	60	63
Programnybörjare	72	66	80	78	86
– andel kvinnor	54	62	55	56	62
Helårsstudenter	306	290	266	283	297
– andel kvinnor	55	56	55	55	59
Examina	114	62	62	90	87
– andel kvinnor	54	66	53	52	56

HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSUTBILDNINGAR

Universitetets har och har haft ett relativt stabilt utbud av utbildningar inom hälso- och sjukvårdsområdet och ett arbete pågår nu för att möta framtidens kompetensbehov. Den främsta förändringen är den nya läkarutbildningen som förlängs med en termin från och med 2021.

Då utbildningarna domineras av utbildningsprogram som leder fram till yrkeslegitimation, finns det en naturlig koppling till avnämare inom hälso- och sjukvården. Universitetets studenter har nära kontakt med sjukvården genom den verksamhetsförlagda utbildningen och har därmed också en närhet till arbetsmarknaden efter examen. Utbildningsledningen vid Medicinska fakulteten deltar i flera samverkansorgan tillsammans med hälso- och sjukvården.

Ett vidare arbete pågår nu med att se över hela utbildningsutbudet och dialog sker med regionen för att hitta vägar framåt för vilka inriktningar på specialistsjuksköterskeutbildningar universitetet bör erbjuda.

Utbyggnaden av utbildningar för specialistsjuksköterskor, sjuksköterskor och barnmorskor har varit en utmaning för universitetet. Detta har främst sin orsak i ett vikande söktryck,

framförallt på specialistutbildningarna. Universitetet har vidtagit olika åtgärder, bland annat att tidigarelägga ansökningsperioderna för specialistsjuksköterskor för att underlätta för dem som söker tjänstledighet. Försök har även gjorts med att erbjuda specialistutbildningarna på halvfart. Trots dessa och andra åtgärder har söktryck till specialistutbildningarna varit lågt. En del av de antagna studenterna påbörjar aldrig utbildningen och det är svårt att hitta reserver när utbildningen väl börjat då det ofta krävs att tjänstledighet beviljas för att kunna påbörja utbildningen. För sjuksköterskeutbildningen och barnmorskeutbildningen är både söktryck och genomströmning bättre, men bristen på platser för den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) är en begränsande faktor. Dialog förs kontinuerligt med region och kommuner för att finna nya vägar framåt för VFU-placeringar av god kvalitet och förändrat upplägg.

Universitetet undersöker nu möjligheten att använda en del av de extra medlen till att utöka antalet platser på andra program inom hälso- och sjukvårdsområdet, framförallt gäller det arbetsterapeutprogrammet samt fysioterapeutprogrammet. För dessa yrkesgrupper finns en hög efterfrågan på arbetsmarknaden och till fysioterapiprogrammet finns också ett högt söktryck.

Åtterrappporteringskrav: Universitet och högskolor ska i årsredovisningen redovisa uppgifter om antalet programnybörjare, antalet helårsstudenter samt antalet examinerade de senaste tre åren på utbildningar som leder till följande examina:

- arkitektexamen
- barnmorskeexamen
- civilingenjörsexamen
- förskolläraryrkesexamen
- grundläraryrkesexamen
- högskoleingenjörsexamen
- läkarexamen
- sjuksköterskeexamen
- specialläraryrkesexamen och specialpedagogexamen
- specialistsjuksköterskeexamen
- tandläkarexamen
- ämnesläraryrkesexamen
- ämnesläraryrkesexamen som avläggs efter kompletterande pedagogisk utbildning (KPU)

Därutöver ska universitetet redovisa det totala antalet helårsstudenter på läkarutbildningen.

Följande utbildningar ges inte vid Lunds universitet:

- förskolläraryrkesexamen
- grundläraryrkesexamen
- specialläraryrkesexamen och specialpedagogexamen
- tandläkarexamen.

Figur 3.20 Programnybörjare, helårsstudenter och examina för hälso- och sjukvårdsutbildningar

Barnmorskeutbildning	2015	2016	2017	2018	2019
Förstahandssökande	139	139	96	239	158
– andel kvinnor	100	99	98	98	99
Antagna	30	27	26	49	27
– andel kvinnor	100	100	100	96	96
Programnybörjare	29	27	26	51	25
– andel kvinnor	100	100	100	98	100
Helårsstudenter	35	43	52	48	48
– andel kvinnor	100	100	100	98	99
Examina	39	42	55	85	57
– andel kvinnor	100	100	100	100	97

Sjuksköterskeutbildningar	2015	2016	2017	2018	2019
Förstahandssökande	725	779	693	638	577
– andel kvinnor	79	79	83	80	80
Antagna	216	241	226	245	244
– andel kvinnor	81	78	81	78	80
Programnybörjare	187	192	180	207	208
– andel kvinnor	81	81	83	81	81
Helårsstudenter	451	430	449	434	490
– andel kvinnor	81	82	83	84	83
Examina	247	271	221	194	288
– andel kvinnor	83	82	82	85	84

Specialistsjuksköterskeutbildningar	2015	2016	2017	2018	2019
Förstahandssökande	436	441	432	438	365
– andel kvinnor	82	83	83	83	82
Antagna	234	241	228	217	244
– andel kvinnor	85	83	86	87	85
Programnybörjare	168	173	153	156	154
– andel kvinnor	86	83	83	85	83
Helårsstudenter	163	149	154	134	153
– andel kvinnor	87	83	84	83	83
Examina	258	220	320	214	259
– andel kvinnor	84	86	82	87	85

Läkarutbildning*	2015	2016	2017	2018	2019
Förstahandssökande	1 575	1 477	1 643	1 823	1 720
– andel kvinnor	58	58	59	57	59
Antagna	261	254	262	316	337
– andel kvinnor	61	56	55	54	60
Programnybörjare	273	254	255	293	323
– andel kvinnor	58	56	57	54	58
Helårsstudenter	1 217	1 243	1 231	1 231	1 325
– andel kvinnor	51	54	54	56	56
Examina	273	224	367	468	541
– andel kvinnor	52	41	49	50	58

*) Redovisningen för läkarutbildningen inkluderar kompletterande utbildning för utländska akademiker. Se Kap. 3.7.

CIVILINGENJÖR

Civilingenjörsprogrammen utgör merparten av LTH:s utbildningsutbud och fakulteten har sexton civilingenjörsprogram.

I snitt har civilingenjörsprogrammen på LTH 35 procent kvinnor men fördelningen är skev mellan programmen och

jämnare fördelning finner man till exempel på civilingenjörsprogrammen kemiteknik och biomedicinsk teknik. LTH arbetar aktivt med att få jämn fördelning mellan kvinnor och män på samtliga program.

LTH har en modell för löpande kvalitetsssäkring och utveckling av utbildningsprogrammen där bland annat samverkan med aktuella arbetsgivare är viktig. Samverkan sker då bland annat via varje programs branschråd där representanter från utbildning och bransch träffas. Vid branschråden diskuteras kompetens- rekryterings- och utvecklingsbehov. Utfallet av diskussionerna tillsammans med LTH:s eget interna kvalitetsarbete ligger till grund för programutveckling och dimensionering av antalet studieplatser. En tydlig större utvecklingsinsats kommande period är den större översyn som kommer att göras av programmen för Informations- och kommunikationsteknik samt Elektronik.

I syfte att möta framtida kompetensbehov inom civilingenjörsektorn satsar LTH starkt på att ta fram och starta upp nya masterprogram inom starka forskningsområden i samklang med samhällets efterfrågan.

Examensfrekvensen är lägre generellt bland civilingenjörsprogrammen än på till exempel arkitektutbildningen. Dagens studenter på civilingenjörsprogrammen uppvisar större rörlighet än tidigare mellan utbildningar vilket gör att byte av program på vissa håll är vanligt under de första två årens utbildning. Senare avhopp från utbildningar kan bero på att arbetsmarknaden inom vissa branscher är så god att man avslutar sina studier i förtid och betydelsen av en avlagd examen är av mindre betydelse för att få en anställning. En rapport från region Skåne beskriver att arbetsmarknaden i södra Sverige efterfrågar personer som har kortare utbildning inom teknikområdet vilket gör att arbetsgivarna godkänner ej fullt fullföljda studier för anställning vilket stödjer ovanstående analys tillsammans med studievägledningens undersökning bland studenter med studieavbrott eller studieuppehåll. Möjligen kan vikande konjunktur vända trenden och att det blir viktigare för studenter att avsluta sin utbildning. För att motverka felval och sena avhopp bedriver LTH:s studie- och karriärvägledare ett intensivt förebyggande arbete och studenterna följs också upp i sina studier i retentionssamtal. Målet är att alla studenter vid LTH skall ta examen.

Civilingenjörsprogrammen har utökats med antal nybörjarplatser både 2018 och 2019 framför allt inom samhällsbyggnad, datavetenskap, maskinteknik samt industriell ekonomi. Bakgrunden till satsningen på fler studentplatser är bland annat ökad tilldelning området samhällsbyggnad i budgetpropositionen 2018 samt till ingenjörstudier generellt men även söktrycksanalyser och landets- och regionens arbeidskraftsbehovsprognoser.

Inom området Samhällsbyggnad har vid sidan av Arkitekturutbildningen antalet platser ökat på Väg- och vatten från 101 nybörjarplatser 2017 till 115 nybörjarplatser 2018. Lantmäteri har ökat från 54 nybörjarplatser 2017 till 60 nybörjarplatser 2018. Brandingenjör från 49 nybörjarplatser 2017 till 52 nybörjarplatser 2018.

Bland satsning på ökning av antalet nybörjarplatser på andra civilingenjörsprogram har de största ökningarna skett inom

områdena Datavetenskap som ökats från 112 nybörjarplatser 2017 till 130 nybörjarplatser 2018. Maskinteknik har ökat från 129 nybörjarplatser 2017 till 140 2018 samt Industriell ekonomi ökade från 110 nybörjarplatser 2017 till 120 nybörjarplatser 2019. Samtliga ökningarna har gjorts efter analys av söktryck, arbetsmarknadsprognos, branschdialoger samt bedömning av undervisningskapacitet. Antalet nybörjarplatser 2019 är i nivå med antalet platser 2018.

Figur 3.21 Programnybörjare, helårsstudenter och examina för civilingenjörer

Civilingenjörstudier	2015	2016	2017	2018	2019
Förstahandsökande	2 769	2 710	2 537	2 580	2 583
– andel kvinnor	30	30	30	31	32
Antagna	1 310	1 270	1 218	1 325	1 388
– andel kvinnor	32	33	35	34	33
Programnybörjare	1 184	1 188	1 140	1 206	1 288
– andel kvinnor	33	34	35	35	34
Helårsstudenter	4 662	4 567	4 268	4 342	4 629
– andel kvinnor	33	33	34	34	35
Examina	938	803	767	853	729
– andel kvinnor	32	34	34	34	39

HÖGSKOLEINGENJÖR

LTH:s högskoleingenjörprogram genomförs vid Campus Helsingborg. Utbildningarna ses som en viktig bas för fakultetens strategiska arbete inom området breddat deltagande och genomförs i nära samarbete med regionens företag i Skåne nordväst och Helsingborgs stad.

Generellt är söktrycket till högskoleingenjörprogrammen lägre än till civilingenjörprogrammen vilket alltid är ett ingångsvärde när LTH planerar antalet platser på programmen.

Antalet kvinnor vid högskoleingenjörprogrammen är lägre i relation till övriga av LTH:s utbildningsområden.

Examinationsgraden är generellt också lägre än övriga LTH. Av uttagna examen är antalet kvinnor som tar ut examen högre än antalet män.

Två av högskoleingenjörprogrammen avviker från trenden med vikande söktryck: Byggt teknik med arkitektur, där söktrycket är stabilt och hos Datateknik ses en svag ökning. Då efterfrågan från arbetslivet är stor avseende personal med en kortare utbildning inom området data- och IT, har LTH utökad antalet platser på Datateknikprogrammet. Datateknikprogrammet utökades från 46 platser 2017 till 54 platser 2018.

Högskoleingenjörstudier inom järnväg-, trafik och väg ryms inom regeringens satsning inom samhällsbyggnad. Dessa utbildningar har lågt söktryck. Trots riktade åtgärder så som ökad marknadsföring och samverkan med regionen har söktrycket inte kunnat ökas och därmed har heller inte antalet platser utökats. En utbildningsöversyn görs nu inom utbildningsområdena järnväg- väg och trafik i samverkan med trafikverket och branschen i syfte att skapa en för studenterna mer attraktiv utbildning.

LTH:s tekniska basår är även det förlagt till Campus Helsingborg. I syfte att ytterligare öka rekryteringsbasen för både civil- och högskoleingenjörstudier har även antalet platser på tekniskt basår utökats från 64 till 72 platser.

Figur 3.22 Programnybörjare, helårsstudenter och examina för högskoleingenjörer

Högskoleingenjör- utbildningar	2015	2016	2017	2018	2019
Förstahandssökande	309	333	264	247	225
– andel kvinnor	23	21	19	19	22
Antagna	217	225	220	217	192
– andel kvinnor	21	24	24	22	20
Programnybörjare	188	197	197	198	182
– andel kvinnor	19	23	24	23	19
Helårsstudenter	473	453	424	435	477
– andel kvinnor	22	22	24	26	25
Examina	108	97	88	107	92
– andel kvinnor	25	24	28	28	32

ÄMNESLÄRARUTBILDNINGEN

Återrapporteringskrav: Universitetet och högskolor som har tillstånd att utfärda lärar- och förskollärexamina ska planera för dimensioneringen av utbildningar till olika examina, inriktningar och ämneskombinationer så att dimensioneringen svarar mot studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens nationella och regionala behov. De överväganden och åtgärder som har gjorts för att informera och vägleda studenterna i detta val ska redovisas i årsredovisningen.

Lunds universitets ämneslärarutbildning har sedan flytten från Helsingborg till Lund arbetat med att utveckla utbildningen och för andra året i rad anordnades under augusti 2019 en så kallad introduktionsvecka för nyantagna studenter.

Under 2019 var totalt 495 studenter registrerade på ämneslärarutbildningen och 158 studenter startade under hösten sin utbildning med inriktning mot gymnasieskolan. I den kompletterande utbildningen (KPU) vid Ämneslärarutbildningen var 53 studenter registrerade under höstterminen. Skillnaden i antalet studenter 2019 jämfört med 2018 beror på utfasningen av studenter som gått den med Högskolan Kristianstad gemensamma ämneslärarutbildningen och att ämneslärarutbildningen inom Lunds universitet uppnått full volym. Dimensioneringen har gjorts utifrån studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens behov. Faktorer som påverkar arbetsmarknaden för ämneslärare är den demografiska utvecklingen, konjunkturförändringar, ökad rörlighet på arbetsmarknaden och politiska beslut såsom den nya skollagens krav på utbildade lärare. På sikt ser arbetsmarknaden för ämneslärare god ut och dimensioneringen är gjord med hänsyn till detta. Det finns dock behov av att utbilda fler ämneslärare i bristämnena matematik och fysik. Under 2019 har arbetet med att finna långsiktiga lösningar på placeringar för den verksamhetsförlagda delen av utbildningen inom regionen gjort genom det mellan lärosätena i Lärosäten syd inledda samarbetet kring en VFU-portal och portfölj.

Utbildningsledare möter regelbundet huvudmännen för skollagsstyrda verksamheter för att diskutera dimensionering och behov av lärarkategorier. Information till studenterna utgår från nationella prognoser i relation till den regionala situationen. Studenterna vägleds genom utbildningsdagar, öppet hus, information, hemsida samt studieinformation på skolor i regionen.

Figur 3.23 Programnybörjare, helårsstudenter och examina för ämneslärarutbildningen

Ämneslärarutbildningar	2015	2016	2017	2018	2019
Förstahandssökande	354	277	271	242	263
– andel kvinnor	46	45	44	51	49
Antagna	250	127	145	149	169
– andel kvinnor	57	48	52	48	52
Programnybörjare	164	145	173	180	183
– andel kvinnor	62	49	53	50	55
Helårsstudenter	294	350	408	435	444
– andel kvinnor	56	52	53	53	52
Examina	5	47	48	63	79
– andel kvinnor	60	47	60	65	47

ÄMNESLÄRAREXAMEN SOM AVLÄGGS EFTER KOMPLETTERANDE PEDAGOGISK UTBILDNING

Lunds universitet erbjuder två kompletterande pedagogiska utbildningar (KPU). Utbildningen i musik har antagning vartannat år (20 platser) medan utbildningen i ämnena matematik, teknik, fysik, kemi och biologi samt moderna språk, engelska, svenska och svenska som andraspråk har antagning på vårterminen. Antagningsvolymen till den sistnämnda utbildningen är 50 platser per läsår. Det övergripande söktrycket till kompletterande pedagogisk utbildning är tämligen stabil om än något färre förstahandssökande i förhållande till 2015. I samband med antagning görs överintag av behöriga sökande för att kompensera för prognostiserade avhopp.

De kompletterande pedagogiska utbildningarna ges enligt en modell där ämnesdidaktiska moment lyfts in i de utbildningsvetenskapliga kärnkurserna. Ämneslärare med ämnesdidaktisk kompetens besöker också lärarstudenten under den verksamhetsförlagda utbildningen och genomför där trepartssamtal.

Studentgrupperna visar inbördes rörlighet vilket har lett till att studievägledning och information inom utbildningen intensifierats under året. Satsningen på kompletterande pedagogisk utbildning fortsätter också genom att kommunikationsinsatser för att nå presumtiva sökande till utbildningen har prioriterats. Sen anmälan, utökad marknadsföring i relevanta kanaler, omprioriteringar mellan ordinarie studiegång och variant för yrkesverksamma, är åtgärder för att anpassa till sökmönster och förändrade regionala behov. Några av anledningarna till variationer i söktrycket är konjunkturläge, demografi och möjlighet för obehöriga lärare att få anställning när det råder brist på utbildade ämneslärare.

Lunds universitet ingår i ett samarbete med regionala samverkansaktörer och branschråd för att inventera intresset för utbildning i kommunen och regionen. I handläggningen av ansökningar till utbildningen ingår, förutom behörighetsgranskning, att pröva om tidigare studier och arbetslivserfarenhet kan ligga till grund för antagning eller tillgodoräknas inom ramen för en lärarutbildning.

Figur 3.24 Programnybörjare, helårsstudenter och examina för kompletterande pedagogisk utbildning

Kompletterande pedagogisk utbildning	2015	2016	2017	2018	2019
Förstahandssökande	149	109	111	101	110
– andel kvinnor	54	55	50	54	52
Antagna	83	51	62	47	58
– andel kvinnor	53	65	55	62	52
Programnybörjare	63	39	59	48	53
– andel kvinnor	57	69	56	63	53
Helårsstudenter	46	52	52	69	65
– andel kvinnor	61	61	60	66	59
Examina	9	26	42	25	34
– andel kvinnor	100	73	60	64	85

JIDDISCH

Återrapporteringskrav: Universitetet ska varje läsår erbjuda utbildning i jiddisch. Av årsredovisningen ska framgå antalet erbjudna platser, antalet sökande samt antalet helårsstudenter och helårsprestationer.

Figur 3.25 Sökande, helårsstudenter och helårsprestationer i jiddisch (antal)

	2015	2016	2017	2018	2019
Sökande totalt	117	105	205	141	147
– kvinnor/män (%)	54/46	46/54	51/49	55/45	54/46
Helårsstudenter (HST)	8,3	9,9	15,7	8,6	15,7
– kvinnor/män (%)	63/37	49/51	54/46	56/44	56/44
Helårsprestationer (HPR)	7,5	6,7	10,0	7,2	6,5
– kvinnor/män (%)	47/53	51/49	62/38	59/41	50/50

Universitetet erbjöd under 2019 nio olika kurser i ämnet Jiddisch. 147 personer sökte till en eller flera kurser. 46 personer deltog i minst en kurs vilket resulterade i 15,7 helårsstudenter.

SOMMARKURSER

Återrapporteringskrav: Regeringen uppdrar åt Lunds universitet att från och med 2018 anordna fler sommarkurser. En redogörelse för dimensionering och resultat av sommarkurserna ska lämnas i lärosätenas årsredovisningar från och med verksamhetsåret 2018.

Universitetet skulle särskilt erbjuda 45 helårsstudenter för utbyggnad av sommarkurser. Totalt inkom 24 förslag på nya sommarkurser från fem fakulteter. Efter beredning i utbildningsnämnden beslutade rektor att Humanistiska och teologiska fakulteterna, Juridiska fakulteten samt Konstnärliga fakulteten uppdrogs att ge vardera tre sommarkurser. Naturvetenskapliga fakulteten gav en sommarkurs. Det totala utfallet på sommarkurserna för 2019 blev 71 helårsstudenter.

KULTURSKOLEKLIV

Återrapporteringskrav: Universitetet ska redogöra för hur medlen har använts, inklusive vilka utbildningar som har utvecklats eller bedrivits samt antalet helårsstudenter som har deltagit inom ramen för satsningen.

Lärosätena ska vidare redogöra för samarbete med kulturskolan och med andra lärosäten, utveckling av distansundervisning, validering och andra åtgärder som vidtagits för

att öka tillgången till och bredda utbudet av utbildning av relevans för kulturskolan.

En av utmaningarna för den svenska kommunala musik- och kulturskolan är att rekrytera utbildad personal. Det finns ett stort behov av att förstärka kompetensen så att kulturskolans verksamhet kan breddas och utvecklas till en mer likvärdig kulturskola. Regeringen har därför gjort en satsning, Kulturskoleklivet, som syftar till att skapa nya utbildningsplatser med särskild relevans för kulturskolan.

Inom Kulturskoleklivet vid Lunds universitet erbjuds ett flertal kurser och utbildningar av olika längd och omfattning. Här ryms Kulturskolepedagogutbildning om 90 högskolepoäng, men även ett antal fristående kurser med sikte på pedagogiskt arbete inom kulturskolan. Kurserna ges av Musikhögskolan i samarbete med Teaterhögskolan och Konsthögskolan.

Under 2019 har medlen använts för arbetet med att bygga upp och starta Kulturskolepedagogutbildning 90 högskolepoäng och de fristående kurser som nämns nedan. Årets kostnader hänför sig till både till utvecklingskostnader, vilka rör den personal som arbetar med framtagandet av utbildningens innehåll och struktur, samt utbildningen för de studenter som startade höstterminen 2019. Under 2019 har 2,6 helårsstudenter deltagit inom ramen för satsningen.

För att samordna och koordinera arbetet med satsningens alla delar har en projektledare anställts. Denna anställning är placerad på ämneslärarutbildningen vid Musikhögskolan, med uppdraget att arbeta brett inom fakultetens ämnesområden.

I arbetet med framtagande av de nya utbildningarna finns samverkan med övriga högskolor som tilldelats medel i satsningen. Värt att notera är det samarbete i de ämnesdidaktiska kurserna inom scenkonst som ges utbildningen i samarbete med Malmö universitet.

För att bredda tillträdet till både Kulturskolepedagogutbildningen och fristående kurser håller också distansutbildningar på att utvecklas. Detta innebär att fakulteten nu gör en satsning på digital infrastruktur.

Arbetet med validering av reell kompetens är viktigt. Flera sökande saknar hela eller delar av formell behörighet, men har andra relevanta kvalifikationer. I valideringsprocessen följs de riktlinjer som Lunds universitet tagit fram och de sökande använder Universitets- och högskolerådets blankett för bedömning.

Kulturskolepedagoger

Utbildningen vänder sig till verksamma konstnärer eller pedagoger som har konstnärlig kompetens men saknar pedagogisk utbildning. Universitetet utbildar kulturskolepedagoger som agerar helhetsorienterat och dynamiskt i sociala system, organisationer och nätverk för att vara en påverkanskraft i samhället, kulturlivet och i undervisningssammanhang. Utbildningen ger pedagoger med god beredskap för att iscensätta konstnärligt lärande samt med kompetens att initiera och genomföra projekt såväl inom ämnet som tvärkonstnärligt. Studenterna utbildas för att ha bred kompetens för kollegialt samarbete samt ett inkluderande och kreativt förhållningssätt till undervisningen i konstarterna.

De inriktningar som erbjuds på vid Musikhögskolan i Malmö är inom musik, scenkonst samt konst/bild och form.

Utbildningen innehåller kurser inom utbildningsvetenskapliga kärna, ämnesdidaktik, kulturskolepedagogik, projektledning och tvärkonstnärliga samarbeten. Vidare ingår verksamhetsförlagd utbildning genom praktik på olika kulturskolor. Utbildningen ges på helfart eller halvfart, och delar av kurspaketet kan även läsas som fristående 7,5 högskolepoängs kurser.

Den första gruppen studenter antogs till hösten 2019. För behörighet till kulturskolepedagogutbildningen krävs 120 högskolepoäng eller motsvarande inom valt konstnärligt område, och vid antagningen har bedömningar av reell kompetens för tillträde till utbildningen gjorts.

Fristående kurser

Bland de kortare fristående kurser som redan skapats kan nämnas Inkluderande och specialpedagogiska perspektiv i kulturskolan, Kulturskolan som idé och praktik och Lustfyllt lärande i musik för elever med intellektuella/kognitiva funk-

tionsvarianter. Inför läsåret 2020–21 kommer ytterligare några nya kurser att erbjudas: Ämnesdidaktik 1/scenkonst i samarbete med Malmö universitet och Ämnesdidaktik 1/Konst i samarbete med Malmö kulturskola Mazetti.

Samarbeten med kulturskolor i regionen

Under året har ett nätverk med regionens kulturskolor upprättats och samarbetet har stärkt.

En fortbildningsdag för verksamma pedagoger anordnades vid musikhögskolan efter önskemål från ledare vid kulturskolorna. Under perioden november-mars kommer projektledaren för Kulturskolelivet att besöka flertalet kulturskolor i regionen för att informera om de fortbildningsåtgärder som gjorts, etablera kontakter för placeringar för verksamhetsförlagd utbildning (VFU) och andra samarbeten samt ge grundläggande kunskaper i handledningsmetodik för handledare i VFU.

3.2 Lärarskap och pedagogisk utveckling

Insatser för att utveckla det akademiska lärarskapet och främja högskolepedagogisk utveckling på samtliga utbildningsnivåer görs såväl inom fakulteter och institutioner som av särskilt inrättade utvecklingsenheter. Insatserna består av pedagogiska kurser, utvecklingsprojekt, samverkan med nämnder och utbildningar, konferenser samt forskning.

Tre av de fyra pedagogiska utvecklingsenheterna är fakultets-egna: PLUS (N), MedCUL (M) samt CEE (LTH). Dessa enheter verkar nära sina respektive fakultetsledning och utbildningsprogram. Den fjärde, AHU, är universitetsgemensam och organiserad som en avdelning vid institutionen för utbildningsvetenskap. AHU rapporterar till den universitetsgemensamma utbildningsnämnden.

Under 2019 har högskolepedagogiska kurser motsvarande cirka 2 500 deltagarveckor givits för lärare, forskarhandledare, doktorander och övriga undervisande och handledande personalkategorier. Utöver kursverksamheten har ett flertal seminarier och workshoppar anordnats. Universitetets Pedagogisk utvecklingskonferens genomfördes i år för första gången på engelska och hade temat Interdisciplinary pedagogy in higher education. Konferensen lockade 200 deltagare och arrangerades av samhällsvetenskapliga fakulteten, Miljöinstitutet (IIIIEE) och AHU.

Medarbetare vid utvecklingsenheterna deltar i ett flertal arbets- och beredningsgrupper samt ledningssammanhang där i år bland annat utbildningsutveckling, digitalisering, kvalitetssystem, tillgänglighet och bedömning av pedagogiska meriter stått i fokus. Vid AHU förvaltas tre digitala undervisningssystem och under året har arbetet med att införa en gemensam undervisningsplattform fortsatt.

De fyra pedagogiska enheterna är verksamma inom en rad utvecklingsprojekt och nätverk såväl lokalt, inom fakulteter och på universitetsnivå, som på nationell och internationell nivå.

Exempel på fokus för dessa projekt och nätverk är lärarkompetens, ledarskap, utbildning på forskarnivå, undervisning med digitala verktyg samt kunskapsbildning om högre utbildning. Samtliga utvecklingsenheter bedriver forskning och deltar i nationella och internationella forskningsgemenskaper som fokuserar på olika aspekter av högre utbildning. Forskningen är i stor utsträckning praktisknära och utförs ofta nära utvecklings- och utbildningsverksamheten vid enheterna. Flera doktorander är knutna till och/eller har sina handledare vid enheterna.

Projektet Canvas vid Lunds universitet, ett av Utbildningsnämndens prioriterade projekt inom digitalisering, har avslutat sitt första år. I början av året etablerades en projektorganisation bestående av koordinators utsedda av fakulteterna. Dess syfte är att främja samverkan på universitetsnivå, förankra projektet på fakultetsnivå samt vara ett led i arbetet kring det breda universitetet.

Projektet har som ett viktigt mål att bidra till och stärka den digitala kompetensen för undervisning och lärande. Under året har projektet tillsammans med fakulteternas koordinators utvecklat ett program för utbildning och pedagogiskt stöd kring hur undervisning sker med Canvas. Utbildningar har getts både på distans och ute på fakulteterna.

Ett fokusområde under året har varit att arbeta med kvalitetssäkring av den nya lärmiljön. Som del i detta arbete har projektet anställt ett antal studentmedarbetare som har stöttat lärare med att skapa kurser samt utifrån ett studentperspektiv genomlyst och kvalitetssäkrat nya kurser i Canvas.

3.3 Internationalisering

Lunds universitet är en uppskattad aktör på den internationella arenan för högre utbildning – ett internationellt universitet, populärt bland internationella studenter och med omfattande internationella samarbeten.

Universitetet arbetar systematiskt med att ta fram handlingsplaner som ska ge stöd inför strategiska val och prioriteringar i internationaliseringsarbetet. Under 2019 har tre övergripande handlingsplaner beslutats – för internationalisering samt för samarbeten med Asien och med Storbritannien.

HANDLINGSPLAN FÖR INTERNATIONALISERING 2019–2021

Handlingsplanen lyfter fram åtgärder för att främja internationalisering vid universitetet samt öka universitetets attraktionskraft. Med hjälp av handlingsplanen vill universitetet stärka arbetet med internationalisering för att bidra till ett demokratiskt kunskapssamhälle, präglad av mångfald och tolerans.

EUROPEAN UNIVERSITY

Med European University vill EU stärka de strategiska partnerskapen inom EU och underlätta för europeiska studenter att förflytta sig mellan EU-länderna under studietiden samt bidra till de europeiska universitetens internationella konkurrenskraft. I juni 2019 beviljades 17 europeiska konsortier finansiering för att testa olika samarbetsmodeller som kommer att lanseras fullt ut genom nästa Erasmusprogram 2021–2027.

Lunds universitet ingår i konsortiet European University Alliance for Global Health (EUGLOH) tillsammans med Université Paris Saclay i Frankrike (koordinerande lärosäte), University of Szeged i Ungern, University of Porto i Portugal och Ludwig-Maximilians-Universität München i Tyskland. EUGLOH har ett tvärvetenskapligt perspektiv och alla fakulteter och grupper inom universitetet kommer att involveras i arbetet.

FÖRNYELSE AV UTBILDNING OCH AKADEMISKT LEDARSKAP

I april beviljades Lunds universitet tillsammans med Göteborgs, Stockholms och Uppsala universitet fem miljoner kronor av Vinnova för ett 2-årigt samarbetsprojekt, Sweden-USA Project for Collaboration, Academic Leadership and Innovation in Higher Education (CALIE). Projektet syftar till att stärka universitetens förmåga att möta långsiktiga utmaningar genom att utveckla verktyg på strategisk nivå i fråga om förnyelse av utbildning och akademiskt ledarskap. Genom workshoppar och seminarier med Stanford University, University of California i Berkeley och University of Washington får universitetsledningarna dela erfarenheter och goda exempel med, och skapa förutsättningar för vidare utveckling.

PLATTFORMAR FÖR SAMARBETE

Inom ramen för Academic Collaboration Chile Sweden (ACCESS) blev Lunds universitet beviljat medel från STINT att tillsammans med tolv svenska och chilenska lärosäten utveckla

doktorandkurser med fokus på hållbara samhällen i Sverige och Chile. Projektet sträcker sig över tre år och har som mål att skapa kurser som framförallt kommer att bedrivas virtuellt.

I november hölls i Stockholm det tredje och avslutande seminariet för projektet MIRAI – Connecting Swedish and Japanese universities through research, education and innovation. Vid seminariet presenterades framgångsrika samarbeten inom projektets tre vetenskapliga områden: åldrande, hållbarhet och materialvetenskap. Seminariet avslutade det pågående projektet och startade även igång ett fortsatt samarbete under tre år framöver mellan svenska och japanska lärosäten.

Vid South Africa Sweden University Forum (SASUF:s) forsknings- och innovationsvecka i Sydafrika i maj skrev rektorerna för de 13 svenska och 23 sydafrikanska lärosätena under en gemensam deklaration som uppmanar respektive regeringar i Sverige och Sydafrika att genom samarbete inom forskning och utbildning bidra till arbetet med FN:s Agenda 2030.

STIPENDIER FÖR STUDENTER OCH PERSONAL

Lunds universitet beviljades en donation på 2,5 miljoner kronor av Crafoordska stiftelsen 2019 för resestipendier för studenter utomlands.

Minor Field Studies (MFS)-stipendier ges för fältstudier i utvecklingsländer. 2019 beviljades universitetet 69 MFS-stipendier motsvarande 2,1 miljoner kronor.

Genom Erasmus+ beviljades Lunds universitet drygt 1,8 miljoner euro 2019 som möjliggör utbyten, praktik och undervisning för både studenter och anställda inom Europa. För utomeuropeisk mobilitet beviljades universitetet drygt 450 000 euro.

UTBYTESVERKSAMHET

Ett nytt stödsystem som hanterar mobilitetsprocessen för studenter och personal har upphandlats – SoleMove. Implementering har under 2019 påbörjats vid två fakulteter och kommer att vara fullt genomförd sommaren 2020.

Den avtalsbaserade utbytesverksamheten är fortsatt stor. Att antalet inresande studenter har minskat beror på att fakulteterna jobbar med att få mobiliteten till och från universitetet i balans (figur 3.21).

I linje med de föreskrifter för tjänsteresor som universitetet antog i början av året, infördes tågstipendier för utresande Erasmus+ studenter under hösten. Stipendierna har blivit en succé och ett 70-tal studenter tog under hösten tåget till sin studiedestination.

Utbytesambassadörer har engagerats bland hemvändande utbytesstudenter för att locka fler att välja utbytesstudier. Ambassadörerna har bland annat startat ett Instagram-konto och gjort kortare instruktionsfilmer som hjälp till potentiella utresande studenter.

Figur 3.26 Internationell mobilitet (individer)

	2015	2016	2017	2018	2019
Utresande utbytesstudenter	1 236	1 250	1 320	1 323	1 339
– kvinnor/män (%)	55/45	55/45	56/44	57/43	59/41
Inresande utbytesstudenter	2 008	2 125	2 002	1 820	1 680
– kvinnor/män (%)	58/42	57/43	56/44	59/41	60/40
Avgiftsstudenter	898	1 071	1 197	1 317	1 536
– kvinnor/män (%)	57/43	58/42	57/43	57/43	57/43

STUDIEAVGIFTER FÖR TREDJELANDSSTUDENTER

Åtterrappporteringskrav: I årsredovisningen ska den studieavgiftsfinansierade verksamhetens omfattning redovisas. Årsredovisningen ska även innehålla en redogörelse för den studieavgiftsfinansierade verksamhetens eventuella påverkan på ett universitets eller en högskolas övriga verksamhet. Universitet och högskolor ska redovisa antalet tredjelandsstudenter som har deltagit i utbildning inom ett utbytesavtal och de eventuella förändringar som har skett i denna verksamhet. Vidare ska universitet och högskolor redovisa hur samarbetet med Migrationsverket har fungerat.

Universitet och högskolor ska även redovisa antalet avgiftsskyldiga studenter som har antagits genom separat antagning samt hur den studieavgiftsfinansierade verksamheten har påverkats av detta.

2019 var Lunds universitet ett av Sveriges mest framgångsrika lärosäten gällande rekrytering av avgiftsstudenter. Under året fanns det totalt 1 536 registrerade avgiftsstudenter vid universitet, 219 fler studenter än år 2018. Lunds universitet tar emot tredjelandsstudenter från cirka 100 olika länder. Cirka 30 procent av avgiftsstudenterna på avancerad nivå studerar helt eller delvis genom stipendier från Lunds universitet eller Svenska Institutet. Övriga studenter finansierar sina studier med exempelvis stipendier från hemlandet eller med egna medel. De nationella stipendierna bidrar positivt till att behålla mångfalden i utbildningarna.

Programmet Study Abroad (beställd utbildning för universitet utanför EU/EES) fortsätter att locka framför allt amerikanska och japanska studenter till universitetet. 2019 tog universitetet emot 48 studenter från USA och 25 studenter från Japan.

Avgiftsfinansierad verksamhet påverkar planering. Det är svårt att förutsäga antalet avgiftsstudenter och utbildning de efterfrågar. Diskussioner rörande utbildningsutbud pågår ständigt. För att attrahera internationella studenter, arbetar universitetet intensivt med rekryteringar och mottagande hos såväl fakulteterna som centralt vid universitetet. Det är mycket viktigt att rekrytera från många länder så att universitetet har en global studentpopulation.

En central del i arbetet med att attrahera studenter från USA är universitetets deltagande i det amerikanska studielånsprogrammet Federal Student Aid (FSA). Hösten 2019 har Lunds universitet tagit emot 56 amerikanska studenter som finansierar antingen hela eller en del av studierna med amerikanska studielån. Amerikanska medborgare har möjlighet att ta lån för både studieavgiften och levnadsomkostnader.

Lunds universitet har en stor avtalsbaserad utbytesverksamhet. Av de 1 680 inresande utbytesstudenterna (1 818 år 2018) kom 768 från länder utanför EU/EES (820 år 2018). Sedan

2012 har antalet inresande utbytesstudenter från länder utanför EU/EES ökat från 30 procent till närmare 50 procent. En relativt stor ökning som beror på ökat antal utbytesavtal med utomeuropeiska universitet till följd av en ökad efterfrågan på utbytesplatser utanför Europa bland svenska studenter. Det leder i sin tur till att Lunds universitet kan ta emot fler utomeuropeiska utbytesstudenter.

Även i år har många studenter drabbats av Migrationsverkets långa handläggningstider både gällande nya ansökningar och förlängning av befintliga tillstånd. Under hösten har universitetet varit tvunget att återbetala studieavgiften till drygt 60 studenter där flertalet fall gällde att de inte fått uppehållstillstånd i tid. För att motverka detta har Lunds universitet anslutit sig till ett pilotprojekt som Migrationsverket initierat där huvudsyftet är att utfärda tvååriga uppehållstillstånd för internationella programstudenter (i dagsläget utfärdas uppehållstillstånd för studier endast för ett år i taget) samt effektivisera Migrationsverkets arbete med att bedöma studieavsikten, vilket är två av anledningarna till de långa handläggningstiderna. Piloten kommer att omfatta studenter som påbörjar sina studier vårterminen 2020 och framåt, och pågå under tre år. Utöver detta har Lunds universitets migrationssamordnare fortsatt kontakt med studenter, doktorander och anställda för att erbjuda olika former av migrationsstöd.

Separat antagning har använts av sökande som omfattas av studieavgiftsskyldighet för nio program på Ekonomihögskolan under 2019. 242 studenter antogs separat, varav 93 påbörjade sina studier. För Ekonomihögskolans del är separat antagning till stor del en administrativ fråga för att underlätta dimensioneringen i programmen samt en möjlighet till smidigare antagningsprocess.

Figur 3.27 Intäkter och kostnader studieavgifter (tkr)

	2017	2018	2019
Intäkter			
Studieavgifter ¹	91 022	109 466	123 434
Anmälningavgifter	1 471	965	646
Kostnader			
Institutionens utbildningskostnader inkl kvalitetshöjande åtgärder ²	-62 595	-72 569	-84 327
<i>Kostnader specifikt för avgiftsstudenter</i>			
Personalkostnader	-9 526	-10 079	-12 220
Marknadsföring, agenter, mottagande och service	-7 659	-7 081	-8 691
Avsättning stipendier	-6 047	-7 808	-7 511
Bostadshantering	-3 609	-4 744	-5 785
Årets kapitalförändring	3 057	8 150	5 546

1) Varav via stipendier som betalas direkt till universitetet 25 440 tkr

2) Institutionernas utbildningskostnader antas motsvara universitetets intäkt för helårsstudenter och helårsprestationer

3.4 Likabehandling och service till studenter

Alla studenter vid Lunds universitet ska under utbildningstiden ha lika rättigheter och möjligheter. Detta oberoende av kön, könsöverskridande identitet, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Universitetets likabehandlingsplan anger att all utbildning ska genomföras på så sätt att alla studenter ges lika möjlighet att tillgodogöra sig densamma. Detta gäller hela processen från planering och information via undervisning till examination. I rättighetslistan, som är under revidering, anges vilka skyldigheter respektive rättigheter studenter har vid universitetet. I denna finns flera bestämmelser som rör likabehandling och tillgänglighet. Universitetets arbete med jämställdhetsintegrering beskrivs mer utförligt under avsnitt 6. Några av aktiviteterna för mål 2 i jämställdhetsintegreringsplanen, rekrytering av studenter samt studenters deltagande i verksamheten ska vara jämställd och fri från diskriminering, har genomförts inom ramen för projekt OpenEdu@LU, som samordnar verksamheter inom universitetet som fokuserar på breddad rekrytering och breddat deltagande. Andra aktiviteter har genomförts inom avdelningen för högskolepedagogisk utbildning som kontinuerligt arbetar för att integrera jämställdhets- och mångfaldsperspektiv i sina utbildningar.

Rektor har under hösten 2019 beslutat att initiera ett projekt med syftet att genomlys universitetets arbete och lämna ett förslag till förnyat arbetssätt med jämställdhet och likabehandling.

Projektet Tellus, med syfte att stärka det förebyggande arbetet mot sexuella trakasserier vid universitetet, har under 2019 genomfört intervjuer och gruppdiskussioner. Under november skickas en enkät ut till alla verksamma vid lärosätet. Som ett resultat av Tellus arbete hittills pågår diskussioner om att skapa en organisation för stöd i utredningar av sexuella trakasserier.

Universitetets studentombud bistår studenter och studentgrupper med råd och stöd. Studentombudet finansieras av universitetet men är anställt av studentkårerna och får sitt uppdrag av dem. Sedan 2018 finns på gemensamma förvaltningen en samordnare för frågor som rör jämställdhet och likabehandling för studenter.

SERVICE TILL STUDENTER

På universitetsnivå finns flera verksamheter som erbjuder verktyg för att olika grupper av studenter ska uppnå sin fulla potential under studietiden. Pedagogiskt stöd, Studieverkstaden, Studenthälsan och Allmänna studievägledningen är fyra verksamheter som har direktkontakt med utbildningsansvariga på fakultets- och institutionsnivå och har kännedom om studenters behov och vilka typer av verktyg som fungerar för olika studentgrupper.

Pedagogiskt stöd erbjuder studenter med varaktigt funktionsnedsättning särskilda stödåtgärder, till exempel anpassad examination, anteckningshjälp, inläst kurslitteratur eller

mentor. Antalet studenter som har beslut om pedagogiskt stöd har ökat under de senaste åren.

Figur 3.28 Antal studenter som har erhållit särskilda stödåtgärder

2015	2016	2017	2018	2019
1 300	1 610	1 730	1 780	1 875

Allmänna studievägledningen arbetar både mot befintliga och presumtiva studenter som behöver vägledning och information inför och under sin studietid. Avdelningen ingår sedan 2017 i NYAK-projektet, med syfte att ge skraddarsydd information och vägledning för nyanlända akademiker som ingår i Arbetsförmedlingens etablering.

Studieverkstaden/Academic Support Center vänder sig till alla studenter som vill förbättra sitt akademiska skrivande eller behöver hjälp med studieteknik. En växande del av verksamheten är att erbjuda övergripande och fördjupade föreläsningar och workshoppar för grupper av studenter/lärare kring studieteknik, akademisk kultur och akademiskt skrivande.

Studenter som på grund av till exempel stress, ångest eller depression har svårt att bedriva studier kan vända sig till Studenthälsan för att få individuell hjälp eller för att delta i kurser och workshoppar. Förvaltningschefen har under 2019 beslutat om att tillsätta en utredning om Studenthälsans uppdrag. Syftet är att ta fram förslag till uppdrag för en adekvat och ändamålsenlig verksamhet. Studenthälsan erbjuder kurser i stresshantering och grupper för studenter med prokrastineringsproblematik på svenska och engelska. En våga tala-kurs erbjuds för svenska studenter i Studenthälsans regi och för internationella studenter via Academic Support Center. För att möta ett ökat behov från internationella studenter har studenthälsan utökats med en psykolog och en kurator riktade mot den studentgruppen.

Under 2019 har universitetet beslutat att förnya sitt engagemang och sin medfinansiering av projektet En Väg Framåt för studenter som har, eller riskerar att drabbas av, psykisk ohälsa.

Gemensamt för samtliga stödverksamheter är att universitetet ser ett ökat behov av dem. Studentbarometern som genomfördes 2017 tyder dels på att den psykiska ohälsan ökar, dels att de som lider av psykisk ohälsa har svårt att klara sina studier. Det är många studenter som inte vet vilken hjälp som går att få. Vad som är positivt är att de studenter som vänder sig till de stödverksamheter som erbjuds känner sig hjälpta. De fyra grupperna på universitetsnivå samverkar med studentkårerna via Rådgivande gruppen, som träffas två gånger per termin.

3.5 Organiserat studentinflytande

Det organiserade studentinflytandet är centralt för Lunds universitet då studenterna genom den lagstadgade rätten till representation i beslutande och beredande organ deltar i universitetets utvecklingsarbete.

Universitetet ska enligt högskolelagen ge förutsättningar för ett organiserat studentinflytande. Lokalt regleras det organiserade studentinflytandet i Policy och föreskrifter för studentinflytande vid Lunds universitet.

Studenterna påverkar universitetets utveckling både i den studienära miljön och på ledningsnivå. Representationen i universitetets beslutande organ ger studenter rätt att delta i både beredande och beslutande möten. Studenter deltar bland annat i institutions- och fakultetsstyrelser, universitetsstyrelsen, utbildnings- och forskarutbildningsnämnden och i sammanträden då rektor fattar beslut. De representeras även av studerandeskyddsombud och huvudstuderandeskyddsombud. Studentrepresentanterna och studerandeskyddsombuden är valda av studenterna och samverkar genom olika nätverk. I vissa nätverksmöten deltar universitetets samordnare för jämställdhet, likabehandling och arbetsmiljö som arbetar för att driva frågor med studentfokus inom universitetets organisation.

Studenter bidrar även genom sitt engagemang i studentkårer och nationer och anslutningsgraden är fortsatt hög. Det är ställningen som studentkår som ger kårerna möjlighet att utöva inflytande. Universitetsstyrelsen beslutade i maj 2019 om förnyad kårstatus för samtliga studentkårer vid Lunds universitet.

Studenter ombeds delta i kursutvärderingar, vars resultat sammanställs och används för kursutveckling. Den studentbarometer som genomfördes 2017 och vars resultat sammanställdes under 2018 har under 2019 bland annat legat till grund för ett pågående arbete för att förbättra studenternas psykosociala arbetsmiljö.

Universitetet stödjer studentorganisationerna med ekonomiska medel. Totalt sett avsatte universitetet år 2019 drygt 10 miljoner kronor till studentinflytande och studiesocial verksamhet. Den största delen av dessa medel utgörs av ett generellt stöd till studentkårerna men universitetet bidrar även med riktat stöd till studentorganisationerna. I det riktade stödet ingår medel till studentombud, doktorandombud, Tidningen Lundagård och alkoholutbildning för studentaktiva. Under 2019 har även medel avsatts för en utbildning där studentaktiva med ledningsuppdrag ges verktyg att förebygga och agera mot sexuella trakasserier inom studentlivet. Vidare bidrar universitetet med medel till Lunds kommun för en student-samordnare och med medel till Akademiska föreningen för studieplatser i AF-borgen.

3.6 Kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling

Lunds universitet strävar efter högsta kvalitet i utbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå. Kvalitetsarbetet regleras av såväl internationella som nationella standarder och regler, samt av universitetets egna mål. Kvalitetsarbetet innefattar kvalitetssäkring samt utveckling och förnyelse av utbildning.

Årets kvalitetsdialoger mellan universitetsledningen och fakulteterna har bland annat handlat om hur arbetet med de egeniniterade utbildningsutvärderingarna fortskrider. Utgångspunkten är de frågor som universitetsledningen vill lyfta och de skriftliga svar som fakulteterna tar fram. Rektor följer upp att de förbättringsåtgärder eller andra aktiviteter som utvärderingarna och övrigt kvalitetsarbete har gett upphov till också genomförs. Fakulteternas eget arbete med utbildningsutvärdering har utvecklats positivt under året och alla fakulteter har inslag av extern bedömning i sina utvärderingar. Alla fakulteter har etablerade former för uppföljning av utbildningskvalitet, till exempel genom egna interna kvalitetsdialoger. Detta indikerar att det finns ett välfungerande och systematiskt kvalitetsarbete på fakultetsnivå.

Studenterna har en självklar del i uppföljningsarbetet, både

på universitets- och fakultetsnivå. Studenterna kan till exempel lämna in en egen inlägga till kvalitetsdialogerna med universitetsledningen där de har möjlighet att ge sin syn på de frågor som behandlas under dialogen. Inför dialogerna 2019 önskade ledningen specifikt att doktorandernas synpunkter på utbildningskvalitet skulle uppmärksammas av studentkårerna, då detta inte har blivit tillräckligt belyst tidigare. Baserat på bland annat studenternas input till kvalitetsdialoger kommer internationella studenter och doktoranders möjligheter att delta i studentinflytandet belysas framöver. Även frågor kring utveckling och förnyelse av utbildning diskuterades vid dialogerna. Ett ändamålsenligt kvalitetsarbete ska kunna ge vägledning i arbetet med att utveckla utbildningen.

Det universitetsgemensamma ansvaret för utbildning på

grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå är delegerat från rektor till två nämnder: utbildningsnämnden och forskarutbildningsnämnden. Nämnderna består av fakultetsrepresentanter med strategiskt ansvar för utbildningarna på respektive nivå, studenter samt funktioner från universitetets gemensamma förvaltning. Forskarutbildningsnämnden har under året genomfört en kartläggning av handledarutbildning och fortbildning för handledare på universitetet. Syftet är att undersöka möjligheter till samordning av sådana kurser. En obligatorisk kurs i forskningsetik för samtliga doktorander har också införts under året.

Utbildningsnämnden har under året hanterat ett drygt 90-tal ärenden, bland annat inrättande av fyra nya program. Nämnden har också inrättat ett utskott för uppdragsutbildning utifrån ett behov att knyta samman högskolepedagogisk utveckling, förnyelse av utbildning och kvalitetsfrågor med uppdragsutbildning. Det finns också viktiga erfarenheter från arbetet med uppdragsutbildning som kan berika ordinarie utbildning. En annan prioriterad fråga för nämnden har varit den åtgärdsplan som tagits fram med anledning av resultaten i Studentbarometern som presenterades 2018. Åtgärderna inkluderar bland annat förbättrad information om stöd till studenter och att det etableras en genomtänkt utbildningsstruktur och kursupplägg som främjar studenternas välmående och hälsa. Digitaliseringsfrågor fortsätter prioriterats av utbildningsnämnden. Inte minst genom implementeringen av en gemensam digital lärplattform och ett system för digital salstentamen. Föreskrifter för kvalitetssäkring av MOOC:ar vid Lunds universitet har även beslutats av utbildningsnämnden under året.

Lunds universitets ambition är att nyttja hela universitetets bredd och studenterna möjlighet att under sin utbildning möta olika perspektiv och ämnen. Ett visionsdokument om det breda universitetets möjligheter har tagits fram samtidigt som en utredning har genomförts i syfte att undanröja (administrativa) hinder för samarbete.

KVALITETSFÖRSTÄRKNING

Den särskilda höjning av ersättningsbeloppen för utbildningsområdena humaniora, teologi, juridik, samhällsvetenskap, undervisning och verksamhetsförlagd utbildning som inleddes 2016 ska användas för kvalitetsförstärkande åtgärder. Medlen avsatta för humaniora, teologi, juridik och samhällsvetenskap ska i första hand användas för att öka andelen läroledad tid på utbildningar inom dessa områden.

Åtterrporteringskrav: Universitet och högskolor ska i årsredovisningen redovisa och analysera hur de höjda ersättningsbeloppen har bidragit till högre kvalitet och hur medel har bidragit till att öka den läroleda tiden inom berörda utbildningar.

Utbildningsområden inom humaniora, teologi, juridik och samhällsvetenskap har de lägsta ersättningsbeloppen för helårsstudenter och helårsprestationer. Regeringens höjning av ersättning till dessa områden var både välkommen och nödvändig. Höjningen föreslogs i budgetpropositionen för 2018 att ligga kvar till 2020. Universitetet fortsätter att poängtera att satsningar som har som mål att öka kvalitet i utbildning kräver långsiktighet och att tidsbegränsningen därmed bör tas bort.

Universitetet har under många år framfört att regeringen behöver genomföra en påtaglig höjning av ersättningen till all högre utbildning. Ersättningen för varje helårsstudent har under den senaste 20-års perioden minskat och inneburit en urholkning av ersättningen till högskoleutbildningen.

Lunds universitet anser liksom Universitetskanslersämbetet gör i sin uppföljning av kvalitetsförstärkningen, att förstärkningen inte lyckats öka den läroleda tiden inom HSTJ-området nämnvärt. Mot bakgrund av den urholkning som idag råder inom ersättning till utbildning går det inte att säga att denna satsning är en förstärkning. Den tillfälliga höjningen har trots detta varit värdefull för de berörda utbildningarna. Höjningen har inneburit att urgröpningens effekter mildrats något såväl som gett dessa utbildningar en möjlighet att göra strategiska satsningar för att bibehålla och ytterligare höja kvaliteten. En strategi för att uppnå högsta möjliga kvalitet i utbildningen är att nyttja den unika bredd i utbildning och forskning som finns vid Lunds universitet. Gränsöverskridande samarbete mellan fakulteter och mellan utbildning och forskning är en förutsättning för att universitetet ska kunna fortsätta hålla hög kvalitet och vara konkurrenskraftig.

Digitalisering möjliggör större flexibilitet, användarvänlighet och tillgänglighet av utbildning. Under 2019 har Lunds universitet fortsatt implementera en gemensam lärplattform. Även ett universitetsövergripande projekt kring olika former av digital salstentamen har pågått under året. Projektet innehåller alltifrån ändamålsenliga lokaler till pedagogisk utveckling. Utifrån Studentbarometerens resultat har angelägna förbättringsområden kunnat fångas upp och en åtgärdsplan har tagits fram i syfte att förbättra studiemiljön. Inte minst gäller det områden kring upplevd stress och ohälsa. Dessa olika exempel på kvalitetsförstärkande åtgärder har underlättats av resursförstärkningen.

3.7 Integrationsåtgärder och bedömning av reell kompetens

Lunds universitet har under 2019 fortsatt arbetet med integration av nyanlända akademiker och arbetet med validering och reell kompetens. Arbetet har bedrivits både inom lärosätet och tillsammans med andra samarbetspartners.

NYAK är ett studieinformationsprojekt som riktar sig till nyanlända akademiker som startat sin etablering i Sverige. Projektet är ett samverkansprojekt mellan de skånska lärosätena och Arbetsförmedlingen. Studievägledare från lärosätena åker till kommunerna och möter nyanlända akademiker för att informera om högre studier.

Universitetet har även startat ett samarbete med ett antal kommuner och lärcentra och inom ramen för det utvecklade ett snabbspår i SFI c och d för invandrade akademiker. Fördelen med denna utbildning är att eleven kan läsa SFI i egen takt, muntliga övningar görs med studenter från universitetet. Därutöver erbjuds coaching och studieinformation.

Via uppdragsutbildning ges två utbildningar i samarbete med Arbetsförmedlingen och Region Skåne, det är Match-IT och En utbildning inför Socialstyrelsens kunskapsprov för utländska läkare som vill ha svensk legitimation. Utöver detta ges utbildning inom ramen för lärarlyftet i svenska som andraspråk.

Universitetet har även deltagit i Sveriges universitets- och högskoleförbunds flyktinggrupps arbete.

KOMPLETTERANDE UTBILDNINGAR FÖR PERSONER MED AVSLUTAD UTLÄNDSK UTBILDNING

Åtterrappporteringskrav: Samtliga lärosäten som tilldelas medel från denna anslagspost ska i årsredovisningarna redogöra för antalet sökande och antagna till utbildning som bedrivs enligt förordningen (2008:1101) om högskoleutbildning som kompletterar avslutad utländsk utbildning samt antalet helårsstudenter som har deltagit i utbildning enligt ovan uppdelat på antagningstermin. Av årsredovisningarna ska även framgå utbildningens upplägg och de viktigaste erfarenheterna av satsningen. Medverkande lärosäten ska göra en uppskattning av kostnaderna för satsningen uppdelat på nedlagda kostnader för planering, antagning, validering, undervisning och verksamhetsförlagd utbildning. Medverkande lärosäten ska i årsredovisningen även redovisa:

1. antalet studenter som har genomgått utbildningen med godkänt resultat, och
2. antalet studenter som har avbrutit studierna under utbildningens gång och anledningen till detta.

Slutligen ska medverkande lärosäten redogöra för hur de arbetar med uppföljning av utbildningen och resultatet av sådan uppföljning samt lämna underlag för uppföljning och utvärdering av området som utförs av Universitetskanslers-ämbetet.

Universitetet har under 2019 gett två kompletterande utbildningar, psykologi och läkarutbildning. Tidigare år har även getts utbildning i ekonomi och systemvetenskap. Komplet-

terande utbildning för ingenjörer har inte startat på grund av för få sökande.

Figur 3.29 Kompletterande utbildning för personer med utländsk akademisk examen

	2017	2018	2019
Förstahandsökande	44	254	228
– andel kvinnor	70	43	50
Antagna	19	42	35
– andel kvinnor	74	60	74
Helårsstudenter totalt	12	42	39
– andel kvinnor	69	62	66
Helårsstudenter antagna VT17			
– andel kvinnor			
Helårsstudenter antagna HT17	12	12	0
– andel kvinnor	69	68	
Helårsstudenter antagna VT18		21	1
– andel kvinnor		51	44
Helårsstudenter antagna HT18		9	15
– andel kvinnor		76	72
Helårsstudenter antagna VT19			16
– andel kvinnor			56
Helårsstudenter antagna HT19			6
– andel kvinnor			85

KOMPLETTERANDE UTBILDNING FÖR LÄKARE

Vårterminen antogs 20 personer varav 15 är kvar på utbildningen. En student lämnade utbildningen direkt. Tre har lämnat då de klarat Socialstyrelsens kunskapsprov och fått praktisk tjänstgöring. En har studieuppehåll på grund av föräldraledighet och återkommer enligt uppgift till höstterminen 2020.

Medicinska fakulteten har infört ett stabilt sätt att göra ett rättssäkert urval som resulterar i motiverade studenter med goda medicinska baskunskaper. Fakulteten har därför kunnat utforma utbildningen så att eventuella kunskapsluckor fyllts i. Både handledare i sjukvården och lärare har lämnat positiv återkoppling på de studenter de mött under utbildningen. En stor svårighet har varit att hitta placeringar för verksamhetsintegrerat lärande (VIL) i vården för studenterna och detta har blivit än svårare under 2019. De avhopp som skett på programmet har huvudsakligen bestått i att studenterna har klarat Socialstyrelsens kunskapsprov. Språkfärdigheterna har hos vissa studenter varit något svaga. Därför har fakulteten under året infört en svenskstrimma i samarbete med Språk- och litteraturcentrum så att studenterna läser ett trettiotal timmar svenska under höstterminen 2019. Detta har fallit väl ut och varit uppskattat av studenterna.

Utbildningen omfattar 40 veckor vilket motsvarar 60 högskolepoäng. Varje termin är uppdelad i två kurser. Utbildningen har sammanlagt fyra separata kurser på avancerad nivå där varje enskild kurs utgör 15 högskolepoäng. I de olika kurserna ingår såväl lärarledd undervisning i helkurs som undervisning i mindre grupper men det finns också moment som kräver enskilda studier. En stor del av utbildningstiden genomförs som en praktisk klinisk utbildning i nära samarbete med hälso- och sjukvården. Det huvudsakliga ämnesområdet är teoretisk och praktisk medicin, men också en kurs Samhälls- och författningkunskap och en svenskstrimma. VIL-placeringarna utgör cirka 14 veckor på våren och 7 på hösten.

Kostnader för planering uppgår till 1 830 tkr, antagningskostnaderna 111 tkr validering 0 tkr, undervisning 947 tkr och VIL 1 059 tkr.

KOMPLETTERANDE UTBILDNING FÖR PSYKOLOGER

Utbildningen omfattar maximalt 90 högskolepoäng och innehåller teoretiska och praktiska inslag inom ramen av ett kurspaket bestående av sex kurser. Individuella studieplaner upprättas med hänsyn till personens tidigare utbildning och arbetslivserfarenhet och delar av de kurser som ingår i kurspaketet läses integrerat med befintliga kurser på psykologprogrammet.

Samtliga studenter ska genomföra handledt klientarbete (psykologisk behandling under handledning). Utbildningen genomförs inte på kortare tid än 3 terminer och ingen har en studieplan som överstiger tre terminer. Samtliga bedriver heltidsstudier de två första terminerna och enstaka studenter bedriver studier på något mindre än heltid termin 3.

Antagningsprocessen är komplicerad. Mycket tid läggs på att bedöma de utbildningar och examina som de sökande har med sig från sina ursprungsländer. Ibland är underlaget begränsat, vilket medför svårigheter när kompletteringsbehovet ska bedömas för att upprätta individuella studieplaner. Liknande kompletteringsbehov finns för gruppen, till exempel har samtliga behov av att komplettera de kliniska delarna och delar av utredningsmetodik. Rent organisatoriskt krävs omfattande resurser att genomföra individualisering av studiegången som utbildningen bygger på och för att få samläsningen med moment och delkurser vid psykologprogrammet att fungera.

Det finns stora utmaningar i studenternas kunskaper i svenska, flera med godkända betyg på Svenska 3 från kommunal vuxenutbildning/SFI kan inte med rimlighet anses uppfylla lärandemålen för dessa kurser. Initiativ på området som tagits på utbildning för att möta detta gav inte önskat utfall.

Utfallet av utbildningen har dock hittills varit mycket gott på så sätt att de som blivit färdiga med utbildningen inom kort tid fått praktisk tjänstgöring för psykologlegitimation (PTP) och etablerat sig på arbetsmarknaden som psykologer.

Studenternas närvaro vid undervisningen samt resultatet på de prov som hittills hållits är generellt goda och ger ingen anledning till oro eller åtgärd. Endast enstaka studenter har blivit underkända på något moment.

Det totala antalet sökande var 49, flertalet var dock obehöriga. 14 studenter antogs till utbildningen, 12 kvinnor och 2 män.

Av de 40 studenter som antagits sedan 2017 har två av Socialstyrelsen bedömts behöriga att göra PTP innan de var klara med samtliga kurser enligt upprättad studieplan. Båda var kvinnor.

Den totala uppskattningen av kostnaderna uppgår till ungefär 2,6 mnkr för 2019. Kostnader för planering uppgår till 150 tkr, antagning 50 tkr, validering 100 tkr, undervisning 800 tkr och verksamhetsförlagd utbildning till 1 500 tkr.

REELL KOMPETENS

Enligt högskoleförordningen (1993:100) ansvarar universitet och högskolor för att göra bedömningar av studenters reella kompetens. Under perioden 2016–2018 hade universitet och högskolor i uppdrag att utveckla sitt arbete med bedömning av reell kompetens.

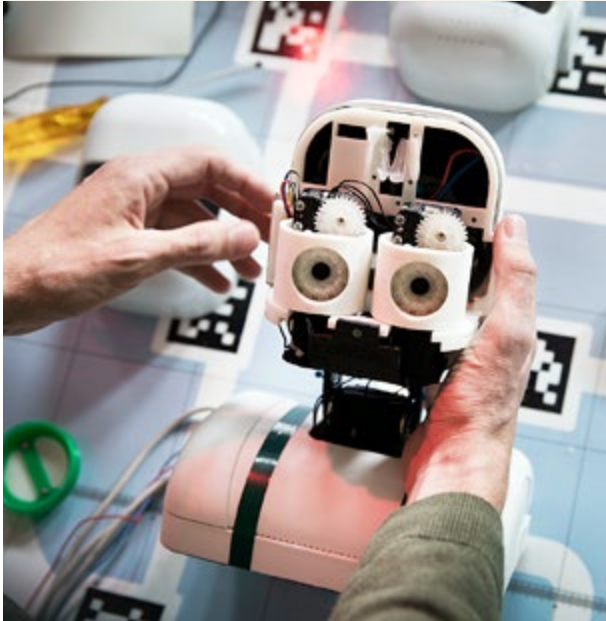
Åtterrporteringskrav: I årsredovisningen ska lärosätena redogöra för hur arbetet med reell kompetens har utvecklats under 2019.

Under 2019 startade universitetet ett implementeringsprojekt för validering av reell kompetens. Syftet är att vidareutveckla arbetet med validering och reell kompetens för tillträde och tillgodoräknande. Projektet ska skapa och förtydliga processer och rutiner för att göra dem mer transparenta, effektiva och rättssäkra. De interna ansvarsfrågorna ska klargöras. Vidare ska informationen till validanderna utvecklas. I projektet ingår även att bygga ett universitetsgemensamt nätverk för att öka kunskapen i bedömningsfrågor. Detta görs även regionalt via Lärosäten Syd-samarbetet. Lärosätet har regelbundna kontakter med Universitets- och högskolerådet i frågan. Effektmålen för projektet är bland annat att antalet ansökningar och beslut ska öka.

I den nationella antagningsomgången för höstterminen märktes 180 enskilda individers ansökningar upp som ansökningar om behörighet genom reell kompetens. Av de ansökningar som kom in var fem ansökningar aktuella som anhängen om grundläggande behörighet genom reell kompetens till universitetets antagningsnämnd. Många av dessa ansökningar gällde även särskild behörighet genom reell kompetens, där institutionen gör bedömningen eller ansökan faller in under nedanstående kategorier.

De övriga ansökningarna om grundläggande behörighet genom reell kompetens som inte gick vidare till antagningsnämnden var antingen

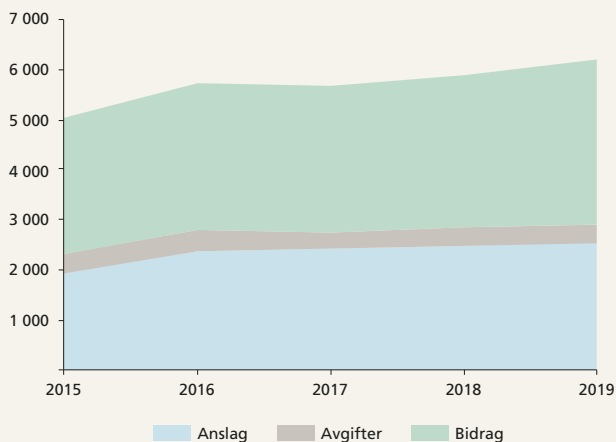
- formellt behöriga
- uppfyllde krav enligt Universitets- och högskolerådets motsvarandebedömnings handbok alternativt universitetets egen praxis
- bifölls enligt tidigare beslut till oförändrade sökalternativ baserat på samma ansökningsgrund
- avskogs på grund av bristande dokumentation/motivering
- avskrevs då ansökan ej gäller utbildnings på Lunds universitet eller på grund av att den kommit in för sent.

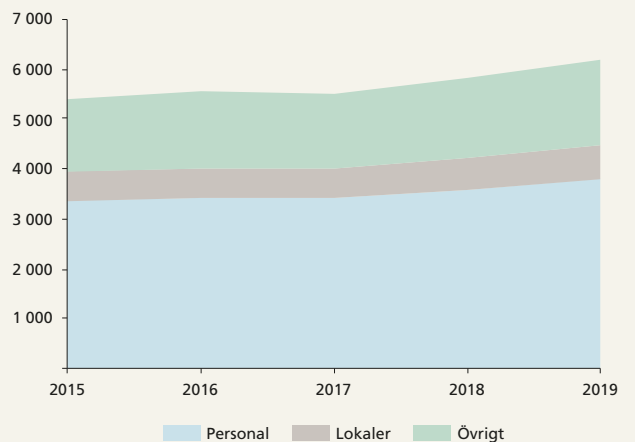
4. Forskning

Forskning är en av universitetets grundläggande uppgifter. Två tredjedelar av universitetets intäkter avser forskning. I detta kapitel presenteras utbildning på forskarnivå och utvecklingen vad gäller strategiska forskningsområden, särskilda forskningsbidrag, forskningsinfrastruktur och vetenskapliga publikationer.

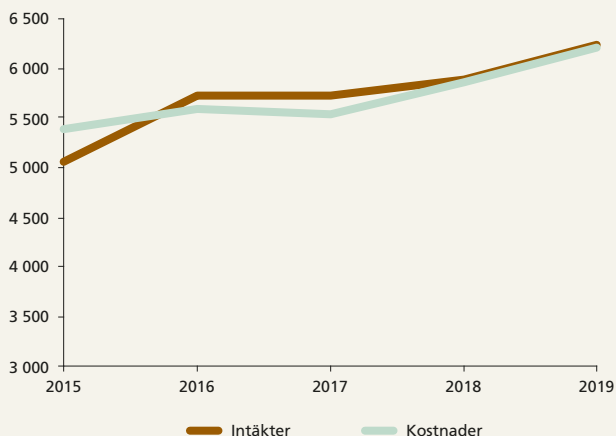
Figur 4.1 Intäkter för forskning och utbildning på forskarnivå inkl uppdragsforskning (mnkr)

Figur 4.2 Kostnader för forskning och utbildning på forskarnivå inkl uppdragsforskning (mnkr)

Figur 4.3 Ekonomisk utveckling för forskning och utbildning på forskarnivå inkl uppdragsforskning (mnkr)

Figur 4.4 Universitetets största bidragsfinansiärer (inkomster, mnkr)

Finansiär	2019
Vetenskapsrådet	925,8
EU	314,7
Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse	252
Formas	181,5
Vinnova	115,5

4.1 Ett dynamiskt forskningsuniversitet

Lunds universitet står sig starkt som internationellt forskningsuniversitet. Universitetets forskare har varit särskilt framgångsrika i att utveckla strategiska forskningsområden och att attrahera anslag från EU:s ramprogram samt Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse. Genom de nya forskningsanläggningarna MAX IV och ESS skapas nya möjligheter.

Vid Lunds universitet drivs forskning av högsta internationella kvalitet inom en mängd områden. Forskningen tar sig an samhällets utmaningar, är ofta gränsöverskridande och är sammanflätad med de utbildningar som ges. Forskningen har ökat i volym under många år, men ligger nu på en allt mer jämn nivå mellan åren. Finansieringen av forskning har över tid ökat, särskilt genom externa bidrag som sökts i nationell och internationell konkurrens.

Lunds universitet har varit mycket framgångsrikt i att attrahera extern forskningsfinansiering. De strategiska forskningsområdena engagerar en femtedel av personalen och som står för 30 procent av de vetenskapliga publiceringarna vid universitetet.

Inom EU planeras för nästa ramprogram (FP9), Horisont Europa, som ska gälla 2021–2027. Lunds universitet har varit mycket framgångsrikt i att erhålla forskningsmedel från nuvarande ramprogram, Horisont 2020, särskilt inom den pelare som benämns Excellent Science. Även nästa år finns det forskningsmedel att söka från detta program. Liksom andra likvärdiga lärosäten har Lunds universitet varit svagare på att ansöka om medel från de andra två så kallade pelarna inom Horisont 2020, Industrial Leadership och Societal Challenges. Med det ökade fokus på samverkan och innovation som finns inom hela lärosätessesektorn i Sverige har Lunds universitet förutsättningar att ta ett steg framåt även inom denna finansieringsform framöver.

Lunds universitet bibehåller 2019 sin position som en av

de tre främsta deltagarna i ramprogrammet i Sverige. Frågan är förstas vilka konsekvenser brexit kommer att få, då Lunds universitet liksom flera andra svenska lärosäten har ett starkt samarbete med brittiska lärosäten. Utvecklingen bevakas noggrant. När det gäller det nya ramprogrammet så har universitetet varit proaktivt och gjort olika inspel i förberedelserna, inte minst via League of European Research Universities (LERU – som samlar de 23 främsta forskningsuniversiteterna i Europa) men också genom det regionala nätverket för lärosäten i södra Sverige, Lärosäten Syd. Sedan 2018 finns också ett EU-kontor i Bryssel som representerar Lärosäten Syd. Lunds universitet har genomfört olika former av påverkansarbete inför EU:s kommande ramprogram.

Ansvaret för ny infrastruktur, inte minst genom synkontronljusanläggningen MAX IV, har ökat och ger nya utmaningar för framtiden. MAX IV och ESS skapar möjligheter för stora vetenskapliga framsteg med bas i Lund. Båda anläggningarna är dessutom viktiga plattformar för samverkan mellan akademi, institut och företag nationellt och internationellt. Området mellan MAX IV och ESS, Science Village Scandinavia, kommer att bli en central mötesplats för universitet, företag och andra kunskapsintensiva aktörer.

Sammanfattningsvis så befinner sig Lunds universitet i ett sammanhang som präglas av både kontinuitet och förändring. Universitetet står sig starkt som internationellt forskningsuniversitet, men måste ständigt agera proaktivt i relation till forskningspolitiska reformer samt förändringar i omvärlden.

4.2 Utbildning på forskarnivå

Lunds universitet har en universitetsgemensam forskarutbildningsnämnd som behandlar strategiska utbildningsfrågor på forskarnivå, huvudsakligen rörande kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling.

Forskarutbildningsnämnden består av tolv ledamöter; en representant från varje fakultet, tre studentrepresentanter, en ordförande som är rektor eller person utsedd av rektor. Tre företrädare från personalorganisationerna har närvaro-, yttrande- och förslagsrätt. Forskarutbildningsnämnden är beredande och rådgivande åt rektor. Nämnden arbetar med en tvåårig verksamhetsplan med frågor nämnden prioriterar, med årlig uppföljning och rapportering till rektor. Nedan återges de huvudsakliga områden som forskarutbildningsnämnden arbetat med under den aktuella perioden.

KARTLÄGGNING RÖRANDE HANDLEDARUTBILDNING

Universitetet ser handledningen för doktoranderna som en viktig del i kvalitetsutvecklingen av utbildning på forskarnivå. Under året har forskarutbildningsnämnden kartlagt hur grundläggande utbildning och fortbildning av handledare ser ut och organiseras vid fakulteterna samt undersökt möjligheter till samordning och samsyn. En rapport har lämnats till forskarutbildningsnämnden, som avser utse en arbetsgrupp för vidare analys av behovet att utveckla universitetets utbildning och kompetensutveckling för forskarhandledare.

STIPENDIEFINANSIERING

Universitetet gör en regelbunden uppföljning av stipendiefinansiering av doktorander, vilket främst berör de medicinska, naturvetenskapliga och tekniska fakulteterna. Periodens uppföljning har fokuserat på tre områden.

Rekrytering och antagning av doktorander med stipendium som studiefinansiering kräver särskild uppmärksamhet eftersom detta sker utan föregående utlysning av utbildningsplats. För att kunna säkerställa att de bäst lämpade kandidaterna antas krävs rutiner för behörighetsprövning och för att granska studiefinansieringen. Forsknings- och utbildningsmiljön påverkas kvalitativt vid nya antagningar och de tre aktuella fakulteterna eftersträvar bland annat att förstå i vilken mån kandidaten av stipendiefinansieraren har tilldelats stipendiet i en konkurrensutsatt urvalsprocess.

Universitetet har tidigare fattat beslut om att tilläggsfinansiering ska ske i form av stipendium i de fall då det huvudsakliga stipendiet inte uppgår till lönenivån för doktorander. Uppföljning sker hur fakulteterna har etablerat rutiner för tilldelning av tilläggsstipendier. Det har även undersökts hur fakulteterna bedömer huruvida skäligena stipendievillkor råder. Fakulteterna begär in underlag för att bedöma villkoren. Det är nära nog omöjligt att till fullo få insyn i de villkor som uppställs mellan stipendiegivare och stipendietagare. Emellertid styr Lunds universitet själv över villkor inom universitetet, såsom att doktorander med stipendium som studiefinansiering såväl socialt

som ekonomiskt ska ha likvärdiga förhållanden med anställda doktorander. Häri ingår exempelvis en god forsknings- och studiemiljö samt tillgång till universitetets företagshälsövård.

UTBILDNING I FORSKNINGSETIK FÖR DOKTORANDER

Doktorander som tar examen vid Lunds universitet ska ha kunskap om vetenskapliga normer och forskningsetiska principer samt kunna granska och bedöma såväl egen som andras forskning ur ett etiskt perspektiv. Under året har rektor fattat beslut om att införa en obligatorisk utbildning i forskningsetik omfattande 2 veckor (3 högskolepoäng) för alla doktorander, som antas till utbildning på forskarnivå från 1 januari 2021. Avdelningen för medicinsk etik, Medicinska fakulteten, med ämneskompetenta lärare och forskare i forskningsetik har rektors uppdrag att i samarbete med respektive fakultet utveckla innehåll i områdesspecifika kurser. För detta har universitetet avsatt medel för en ny lektorstjänst i forskningsetik.

ÖVERSYN AV STYRDOKUMENT OCH RUTINER

Universitetet har fortsatt arbetat med revision av universitetsgemensamma huvudsakliga styrdokument för utbildning på forskarnivå, Föreskrifter för utbildning på forskarnivå vid Lunds

universitet samt Antagningsordning för utbildning på forskarnivå vid Lunds universitet. Revisionen genererar vidare översyn av regler, processer och rutiner för verksamheten vid fakulteterna. Som exempel kan nämnas Medicinska fakultetens nya Regler för utbildning på forskarnivå vid Medicinska fakulteten som innefattar bland annat arbetsordning, föreskrifter för utbildning på forskarnivå. Medicinska fakulteten har även initierat en ackrediteringsprocess och har sammanställt en självvärdering för det europeiska nätverket Orpheus i syfte att erhålla en utmärkelse för kvalitet enligt nätverkets standard.

Mot bakgrund av en doktorandenkät har Lunds tekniska högskola identifierat utvecklingsområden för forskarutbildningen som fakulteten arbetar vidare med. Pågående arbete är till exempel under året införandet av obligatorisk deltidstavstämning i utbildningen samt förhandsgranskning av avhandlingen inför disputation. Fakulteten arbetar även med att stärka olika former av samarbeten under forskarutbildningen, karriärrådgivning samt forskningsetik.

FORSKARSKOLOR VID LUNDS UNIVERSITET

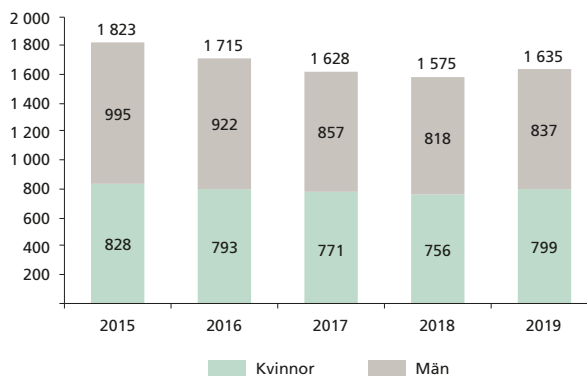
Under 2019 har sju doktorander antagits till universitetets flervetenskapliga forskarskola Agenda 2030 som startades med gemensamma resurser 2018. Forskarskolan är organisatoriskt knuten till universitetets Hållbarhetsforum och sätter fokus på globala samhällsutmaningar. Samtliga fakulteter deltar i en pågående kursutveckling för de tvärdisciplinära kurser som är valbara för samtliga doktorander inom forskarskolan och som även är tillgängliga för andra doktorander.

En inventering har gjorts i syfte att kartlägga och synliggöra universitetets övriga befintliga forskarskolor. För närvarande förekommer sju forskarskolor med olika fakultetshemvist. Ett universitetsgemensamt nätverk för forskarskolor har också startats, i syfte att främja samarbeten gällande kurser och tvärvetenskapliga projekt.

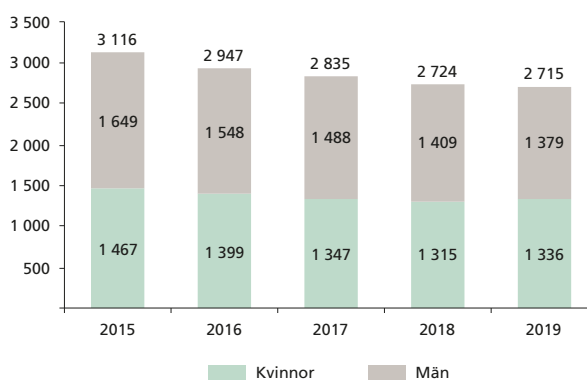
Figur 4.8 Forskarstudenter per finansieringsform (HTE)

	2015	2016	2017	2018	2019
Doktorandanställning	1 349	1 259	1 169	1 115	1 172
– kvinnor/män (%)	45/55	45/55	47/53	47/53	49/51
Utbildningsbidrag	0	0	0	0	0
– kvinnor/män (%)	-	-	-	-	-
Annan finansiering	474	456	459	459	463
– kvinnor/män (%)	45/55	48/52	47/53	49/51	48/52
Totalt	1 823	1 715	1 628	1 575	1 635
– kvinnor/män (%)	45/55	46/54	47/53	48/52	49/51

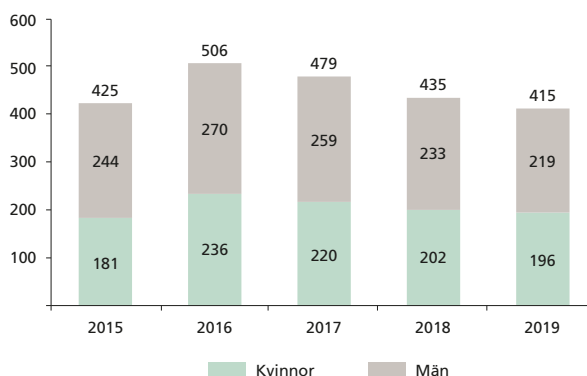
Figur 4.5 Forskarstudenter (HTE)

Figur 4.6 Forskarstudenter (individer)

Figur 4.7 Examina på forskarnivå (antal)

Figur 4.9 Forskarstudenter med anställning utanför universitetet (HTE)

	2015	2016	2017	2018	2019
Företagsdoktorander	52	59	54	57	69
– kvinnor/män (%)	33/67	37/63	35/65	35/65	37/63
Anställning i offentlig sektor m.m.	39	36	41	54	47
– kvinnor/män (%)	51/49	58/42	64/36	62/38	57/43
Anställning på universitetssjukhus	122	106	94	94	114
– kvinnor/män (%)	52/48	50/50	53/47	50/50	50/50

4.3 Strategiska forskningsområden

Lunds universitets bredd och djup i forskningen ger goda möjligheter till samarbeten över gränser, vilket de strategiska forskningsområdena är fina exempel på. Ny kunskap skapas som hjälper till att förstå, hantera och möta de stora utmaningar som vårt samhälle står inför. Kunskap som är av relevans för att nå FN:s globala hållbarhetsmål.

Lunds universitet har under åren varit framgångsrikt i att skapa förutsättningar för starka forskningsmiljöer och tvärvetenskapliga samarbeten. En indikator på denna framgång är att Lunds universitet genom åren förvaltat och utvecklat drygt 30 starka forskningsmiljöer finansierade med externa forskningsmedel erhållna i konkurrens. I tilldelningen av de strategiska forskningsområdena erhöll universitetet 12 av de 43 nationella, strategiska forskningsområdena, varav nio som huvudman. Totalt har Lunds universitet erhållit 1 673 miljoner kronor för de strategiska forskningsområdena under perioden 2010–2019, varav 196 miljoner kronor för 2019.

STRATEGISKT ARBETE FÖR FORTSATT DYNAMISK UTVECKLING

De strategiska forskningsområdena är nyckelverksamheter vid Lunds universitet. Miljöerna engagerar 20 procent av universitetets personal och svarade för nära 30 procent av universitetets totala publicering under 2018. Lunds universitet har ett ansvar för att fortsatt förvalta och utveckla de strategiska forskningsområdena som sammanhållna kunskapsmiljöer på högsta internationella nivå. Som ett led i detta inledde universitetet under året ett arbete med att ta fram en samlad,

långsiktig strategi för universitetets starka forskningsmiljöer samt strategiska planer för respektive miljö. Miljöerna ska vara en drivande kraft för förnyelse av forskningen i relation till forskningsfältens och samhällets förändring.

CANCERFORSKNING FÖR GOD HÄLSA

God hälsa är en förutsättning för att människor ska kunna bidra aktivt i samhället och leva ett gott liv. En utmaning på vägen mot god hälsa är hitta förbättrade och nya behandlingsformer för bland annat cancersjuka. Under året etablerades Lunds universitets cancercentrum (LUCC), cancerforskningen utgör ett av universitetets största och starkaste forskningsområden. LUCC är sprunget ur och en vidareutveckling av den gemensamma, strategiska cancermiljön mellan Lunds och Göteborgs universitet. Uppdraget för LUCC blir att skapa de bästa förutsättningarna för cancerforskning i framkant. LUCC kommer stödja universitetets och Region Skånes ledningar i strategiska beslut rörande forskning, utbildning, innovation och samverkan inom cancerområdet. LUCC kommer även att utgöra en kontaktpunkt för samverkan mellan universitetets cancerforskare samt med externa aktörer.

4.4 Europeiska unionens ramprogram för forskning och innovation

Ramprogrammet Horisont 2020 närmar sig sitt sista år. Lunds universitet har lyckats väl och det finns fortfarande forskningsmedel att söka och samarbeten att delta i.

Horisont 2020 är EU:s stora och mångfacetterade ramprogram inriktat på forskning och innovation. Det innehåller allt ifrån individuella forskningsbidrag, där forskaren själv bestämmer forskningsområde, forskarskolor, innovationsstöd till företag till stora politiskt beslutade forskningsinsatser som görs i samarbete mellan flera europeiska och internationella partner. Det övergripande målet är att stärka Europas konkurrenskraft genom forskning, innovation för att främja tillväxt och arbetsmarknad.

Universitetet bibehåller sin position som en av de tre främsta deltagarna Sverige. Vid en jämförelse av kontrakterade medel ligger universitetet på första plats med ett väntat EU-bidrag på 126,8 miljoner euro och en jämförelse av antal projekt visar att universitetet ligger på andra plats, med totalt 212

projekt. Under året har fyra nya individuella Starting Grant från Europeiska forskningsrådet (ERC) beviljats, ett ERC Consolidator Grant och ett ERC Synergy Grant, det senare har formen av ett samarbetsprojekt. Universitetet har även beviljats sju samarbetsprojekt koordinerade av forskare vid universitetet inom områdena informationsteknologi, medicinsk forskning, en pan-arktisk infrastruktur som omfattar 86 forskningsstationer, laserforskning, internationellt utbytesprogram för forskningspersonal, en forskarskola inom medicin.

Det är intressant att notera att omkring 65 procent av universitetets beviljade projekt utgörs av samarbetsprojekt med minst tre, men ofta fler deltagare från minst tre europeiska länder. Det ger möjlighet att bygga upp internationella nätverk med aktörer från akademi och andra sektorer. Forskare vid uni-

versitetet samarbetar i projekten med totalt 2 363 partner från 1270 organisationer i 69 länder. De länder som universitetet samarbetar mest med är Tyskland, Storbritannien och Italien. Däremot kommer större delen av de beviljade medlen, cirka 65 procent, från de individuella projekten. Bland annat beviljas ERC-projekten stora belopp, från 1,5 till 2,5 miljoner euro.

Universitetet driver tillsammans med övriga lärosäten inom Lärosäten Syd ett Brysselkontor som är bemannat med en handläggare. Under 2019 har Brysselkontoret på flera sätt

bidragit till att stärka universitetets EU-engagemang. Exempel på insatser är att sammanställa synpunkter på utformningen av EU:s kommande ramprogram, att bevaka forskning- och innovationsfrågor på EU-nivå för universitetsledning, forskare och stödverksamhet, att bistå forskare som söker forskningsmedel med policybakgrund till utlysningar, att ordna policyevent för att visa upp forskningen vid universitetet och regionen, att tillhandahålla mötesrum åt forskare för EU-projektmöten.

Figur 4.10 Antal projekt samt kontrakterade medel (mnkr, SEK)¹ i Horisont 2020

	Antal projekt i H2020 som startade 2018	Summa kontrakterade medel SEK (ca) 2018 ²	Antal projekt i H2020 som startade 2019	Summa kontrakterade medel SEK (ca) 2019 ²	Totalt antal beviljade projekt, 2014–2019	Total summa kontrakterade medel, 2014–2019 ³
Samarbetsprojekt	19	56,2	21	88,0	148	635,0
– varav koordinerade vid Lunds universitet	0	0	3	24,0	20	191,9
Individuella projekt	20	171,0	15	196,1	69	805,7
– varav ERC-projekt	8	147,3	9	183,3	44	760,1
Totalt antal projekt och kontrakterade medel	39	227,2	36	284,2	217	1 440,8

1) Samtliga beräkningar är uppskattningar baserade på de genomsnittliga växelkurserna per år

2) Växlingskurs 10,26 SEK per euro

3) Växlingskurs 9,65 SEK per euro

4.5 Forskningsinfrastruktur

Behovet av ändamålsenlig svensk forskningsinfrastruktur är stort hos forskare inom såväl universitet och högskolor som näringsliv. Förutsättningarna för att bygga upp och utveckla sådan infrastruktur samt att göra den tillgänglig i tillräcklig omfattning har dock försämrats. Vetenskapsrådet (VR), som har ett övergripande nationellt ansvar för forskningsinfrastruktur och är den huvudsakliga statliga finansären, har krympande ekonomiska resurser för detta ändamål och har varnat för att de överväger att helt ställa in kommande utlysningar av forskningsinfrastrukturmedel. I 2019 års utlysning avseende Bidrag till forskningsinfrastruktur av nationellt intresse beviljades dessutom få nya initiativ. Istället beviljades framför allt förlängt stöd åt existerande satsningar. Lunds universitet var huvudsökande i tre ansökningar och medsökande i ytterligare tolv. Två av de ansökningar som universitetet ledde, ICOS Sverige och BioMS, samt ytterligare fem ansökningar med universitetet som medverkande beviljades stöd.

De besvärliga förhållandena och osäkerhet kring utveckling och förnyelse av svensk forskningsinfrastruktur är något som Lunds universitet under året påpekade i sitt inspel till regeringen inför nästa forsknings- och innovationspolitiska proposition.

Under hösten genomförde VR en inventering, inom vilken forskargrupper, lärosätesledningar med flera inbjöds att anmäla framtida behov av gemensam svensk forskningsinfrastruktur. Universitetets gemensamma forskningsnämnd har under året arbetat aktivt med prioriteringar av universitetets behov. Om Vetenskapsrådets ekonomiska ram utökas förväntas årets

behovsinventering lägga grunden för en nationell utlysning våren 2021.

Ansvar för att tillhandahålla ändamålsenlig lokal forskningsinfrastruktur vilar huvudsakligen på det enskilda lärosätet. Lunds universitet avsätter årligen tjugo miljoner kronor av gemensamma medel för stöd till forskningsinfrastruktur som är av påtagligt intresse för forskare från flera institutioner och/eller fakulteter. Medel söks i konkurrens och beviljas av rektor efter beredning i universitetets forskningsnämnd. För 2019 fördelades 20 miljoner kronor till nio olika initiativ. Årets beslut innebär angelägna satsningar på vitt skilda ändamål, exempelvis uppgradering av den multiterawattlaser som finns inom Lunds Lasercentrum, bidrag till samordning av NMR- och masspektrometriapparatur inom området metabolomik samt bidrag till att etablera ett genuint tvärvetenskapligt Lund University Cognitive Robotics Lab (Lund CRL), vars fokus kommer att ligga särskilt på mänsklig interaktion med humanoida robotar.

4.6 Vetenskapliga publikationer

Forskare vid Lunds universitet producerar årligen omkring sex tusen fem hundra vetenskapliga publikationer.

Den största delen av de vetenskapliga publikationerna omkring fem tusen per år – utgörs av artiklar i referentbedömda tidskrifter, medan bokkapitel, konferensartiklar, monografier samt editerade volymer står för resterande del.

Siffrorna för 2019 är preliminära på grund av eftersläpning i registreringen. Det faktiska antalet publikationer för 2019 ligger troligtvis på ungefär samma nivå som för 2018 eller något över.

CITERINGSGRAD

Ett sätt att undersöka forskningens genomslag är att se till citeringsgrad, hur ofta publiceringarna citeras av andra forskare. För att kompensera för skillnader i publicerings- och citeringstraditioner mellan olika forskningsområden är det vanligt att använda fältnormerade citeringsgrader. Vanligt att fokusera på vid mätningar av fältnormerad citeringsgrad är andelen publikationer som tillhör de 10 procent högst citerade inom sina forskningsområden. För Lunds universitet har denna andel uppgått till omkring 19,7 procent, med små variationer upp eller ner under de senaste fem åren. För samma period har andelen toppciterade artiklar och översiktsartiklar bland Sveriges totala produktion varierat omkring 18,1 procent.

INTERNATIONELLA FORSKNINGSSAMARBETEN

Det internationella samarbetet växer stadigt för varje år, vilket syns tydligt i publiceringen. Andelen artiklar och översiktsartiklar från Lunds universitet som har samförfattats med forskare i andra länder har ökat från 58,5 procent 2014 till 63,6 procent 2018. Detta går i linje med den generella utvecklingen i Sverige, där det internationella samförfattarskapet för den samlade publiceringen från lärosäten och andra organisationer ökat från 59,3 procent till 66,8 procent under samma femårsperiod.

KOSTNAD PER PUBLIKATION

Måttet visar den totala kostnaden för forskning fördelat på antalet referentbedömda artiklar och översiktsartiklar. Efter som siffrorna för 2019 ännu är preliminära, redovisas endast uppgifter till och med 2018.

Figur 4.11 Kostnad per vetenskaplig publikation (tkr)

	2015	2016	2017	2018
Kostnad per vetenskaplig publikation (prestation)	985	1 088	1 032	1 072

Figur 4.12 Publikationer

	2016	2017	2018	2019
Artiklar i referentbedömda tidskrifter	4 804	4 984	5 141	4 693
Vetenskapliga översiktsartiklar	212	267	221	209
Konferensartiklar	525	385	491	302
Bokkapitel	699	776	759	534
Vetenskapliga monografier	94	84	75	80
Editerade volymer	65	75	75	55
Totalt	6 399	6 571	6 762	5 873
Övriga publikationer (övriga vetenskapliga artiklar, rapporter, översättningar, recensioner etc)	1 481	1 780	2 120	1 443
Doktorsavhandlingar	450	427	413	376
Licentiatavhandlingar	20	24	14	17
Totalt	8 350	8 802	9 309	7 709

Uppgifterna för 2019 är preliminära på grund av eftersläpning i registreringen.

5. Samverkan och innovation

En dialog med det omgivande samhället har alltid varit en naturlig del av Lunds universitets arbete. Samarbete med företag, forskningsinstitut, myndigheter, kommuner och landsting har länge varit en viktig del av vårt arbete. Lunds universitet ser samverkan som en central interaktiv process som skapar ömsesidig nytta, både för lärosäten och samverkanspartners. Detta är en process som inte sker åtskilt ifrån våra övriga uppgifter utan är en integrerad del när vi bedriver forskning och utbildning.

5.1 Samverkan – en väg att lösa samhällsutmaningar

Lunds universitet har en bred kontaktyta mot omvärlden och har en naturlig och mycket omfattande samverkan med bland annat offentlig sektor, näringsliv, civilsamhälle och kultursamhälle.

Samverkansfrågor har blivit allt viktigare för Lunds universitet. Samverkan med aktörer utanför universitetet innebär att universitetets utbildning och forskning blir resurser för att gemensamt med omvärlden adressera nuvarande och kommande stora samhällsutmaningar. Det betonas starkt i universitetets strategiska plan för 2017–2026, där det fastslås att ett av de prioriterade målen är att "aktiva samarbeten stimuleras för att lösa samhällsutmaningarna". Samverkan innebär också att verksamhet vid Lunds universitet får genomslag i ett större perspektiv, vilket man ibland talar om som impact eller genomslag. Universitetets främsta genomslag sker genom utbildning och studenterna, men även forskningen ger mycket stort genomslag; genom samverkan kan genomslag utvecklas ytterligare. Vidare innebär samverkan att universitetets partners kompetens och frågeställningar kan lyftas in i och vara till gagn för universitetets egen utbildning och forskning.

Lunds universitet har under 2019 haft en särdeles omfattande samverkan där många verksamheter nyttiggjort sin kunskap och själva utvecklats genom tät interaktion och samverkan. Som bas för denna samverkan finns den breda ämnesbredden – universitetets bredd är en unik styrka. Genom denna bredd deltar universitetet i mångfasetterad samverkan inte minst då många av de stora utmaningar som finns idag kräver en stor ämnesbredd för att lösas.

Huvudparten av all samverkan sker genom fakulteterna. Det kan röra sig om samverkansprojekt inom utbildning (exempelvis verksamhetsförlagd utbildning) och forskning (exempelvis forskningsprojekt tillsammans med externa parter). Det kan också röra sig om att fakultetens medarbetare deltar som experter i olika sammanhang, deltar i policyskapande rapporter eller som ledare vid större events. Andra exempel är att universitetet är aktivt i att avge svar på olika remisser.

För att värna samverkansmålet, utveckla samverkansområdet och få en akademisk ledning av det strategiska samverkansområdet inrättades för några år sedan ett särskilt samverkansråd. Rådet har ledamöter från samtliga fakulteter och leds av vice- rektor för samverkan. Samverkansrådet är en naturlig plats för att gemensamt driva samverkansfrågor genom att vara ett forum för diskussion, initiering och planering av universitetets samverkansuppgift. Därigenom finns förutsättningar att aktivt skapa samverkan och förenkla förankrings-, berednings- och prioriteringsprocessen.

För att skapa incitament att samverka, stimulera och underlätta för samverkansformer och nya tvärvetenskapliga samarbeten inom och utom universitetet, har samverkansrådet inrättat speciella tematiska samverkansinitiativ. Initiativen samlar forskare inom minst tre fakulteter och minst en extern part i nya initiativ med inriktning mot framtida utmaningar.

Tidigare hade 11 initiativ inrättats och under 2019 inrättades ytterligare fem. De har inrättats efter ett ansökningsförfarande och bedömning i konkurrens. Initiativen löper under tre år med möjlighet till förlängning under ytterligare två år. Genom dessa initiativ möjliggörs förutsättningar, inte bara för samverkan, utan även för universitetet att få en samlad fokusering kring vad som mycket väl kan bli framtida starka centumbildningar. Universitetet har totalt avsatt närmare 60 miljoner kronor för denna samverkanssatsning. Figur 5.1 listar de sexton initiativ som för närvarande är inrättade.

Lunds universitet har en speciell strategi för kultursamverkan som är en del av den målmedvetna satsning på kultur som universitetet gjort under senare år. Strategin syftar till att under en tioårsperiod fokusera på universitetets omfattande kulturverksamhet och genom olika åtgärder förstärka dess samverkan inom universitetet och med externa partners. Både genom kultur- och museiverksamheterna inom LUKOM och inom flera fakulteter, främst konstnärliga fakulteten, humanistiska och teologiska fakulteterna och tekniska fakulteten, pågår ett omfattande högkvalitativt arbete för kulturen. Den nya strategin ska ytterligare fördjupa och utveckla detta arbete. Det finns en styrgrupp och en arbetsgrupp för kultursamverkan samt ett brett sammansatt internt kulturforum som fungerar referensgrupp.

Figur 5.1 Pågående samverkansinitiativ

Tema	Antal fakulteter	Antal externa parter
Big Science and Society	3	10
Cirkulär biobaserad ekonomi	4	30
e-health@LU: Joining forces for Sustainable eHealth Development	7	60
Klimatomställningens berättelser	6	21
LU Water	7	10
Tillsammans över tröskeln till framtidens klassrum	3	14
Intelligent intelligence	5	20
Kulturarv, migration och mobilitet i ett öppet demokratiskt samhälle	3	11
LUAV: Teknikutveckling och tillämpning av drönare	4	10
LU Food Faculty	7	10
Sociala rättigheter och boende för den äldre befolkningen	4	10
Syntolkning för tillgänglig kommunikation	3	6
LU Land – markanvändning för en hållbar framtid	5	27
Enhanced value relevance and credibility of sustainable information	4	14
Urban arena testbeds	7	3
Artificiell intelligens – AI-lab	6	5

5.2 Uppdragsutbildning

Genom uppdragsutbildning riktad till yrkesverksamma ger Lunds universitet medarbetare på organisationer och företag bättre förutsättningar att utföra både befintliga och förändrade arbetsuppgifter. Det handlar om ett livslångt lärande. Samtidigt får universitetet väsentlig och aktuell återkoppling till både grundutbildning och forskning och utvecklar därigenom sin verksamhet.

Det livslånga lärandet står i fokus i samhällsdebatten och Lunds universitet satsar genom ett flerstegsprogram på att utveckla sitt erbjudande kring uppdragsutbildning. Under 2019 inrättade man bland annat ett utskott till utbildningsnämnden som fokuserar på frågor rörande uppdragsutbildning. Utskottet ska ta fram förslag som syftar till att ytterligare förbättra styrning, öka samordning och uppföljning av uppdragsutbildning.

2019 tillförde Lunds universitet utvecklingsresurser till uppdragsutbildningen för att anställa fler affärsutvecklare som ska stödja matchningen mellan universitetets spets och marknadens behov.

Vidare sammanfördes uppdragsutbildningen med övriga universitetetsövergripande delar som arbetar med samverkan för att skapa synergieffekter och bättre nå ut med sin verksamhet.

ETT URVAL AV ÅRETS UPPDRAGSUTBILDNINGAR

2020 blir FN:s barnkonvention svensk lag, vilket gjort att det funnits ett stort intresse för utbildningar i barnkonventionens implementering. Lunds universitet har genom Barnrättsinstitutet kunnat leverera omfattande uppdragsutbildningar till två av de främsta regionala aktörerna, Malmö Stad och Barnsjukvården på Skånes universitetssjukhus. De avslutades under våren 2019 och övergick därefter i ett forsknings-samarbete mellan aktörerna och Lunds universitet. Resultaten blir de första i sitt slag i Sverige, då implementering av barnkonventionen är ett obeforskat område.

I början av 2019 tog Lunds universitet hem medel från Svenska Institutet till att genomföra tre av fem utlysta kapacitetsutvecklingsprogram för yrkesverksamma med fokus på Agenda 2030. Samtliga dessa genomfördes under 2019, både online och på plats i Afrika och i Sverige. Ett av programmen syftade till att kapacitetsutveckla framtida ledare och beslutsfattare i Östafrika med fokus på ekosystem och biologisk mångfald. Ett annat på att skapa hållbara inkluderande och klimatrezilienta städer i Turkiet, Indonesien och Zimbabwe och ett tredje på sexuellt och genusbaserat våld och mänskliga rättigheter i Uganda.

Under 2019 såg Lunds universitet också ett ökat intresse för uppdragsutbildningar inom artificiell intelligens. Anställda på lundaföretaget Cellavision, som är världsledande på hematologisk bildanalys, fick exempelvis genomgå en internutbildning via Matematikcentrum och Reglerteknik vid Lunds universitet i syfte att ytterligare stärka bolagets kompetensplattform inom AI. Detsamma fick ett antal anställda på AXIS Communications.

På uppdrag av Länsstyrelsen gav Lunds universitet under året även utbildningen Kompetensförsörjning, breddad rekrytering och mångfald. Syftet var att ge en bredare syn på kompetens och förändra normer och attityder kring vem som passar var utifrån kön med mera. Utbildningen ingår i det ESF-finansierade projektet Bred kompetens i Skåne där deltagarna kommer från flertalet organisationer, bland andra Region Skåne, Arbetsförmedlingen, Länsstyrelsen och ett antal olika kommuner.

Under maj och juni genomfördes två uppdragsutbildningar inom ramen för Svenska Institutets satsning Summer Academy for Young Professionals. Målgrupperna var unga yrkesverksamma inom politik, förvaltning och civilsamhälle på Västra Balkan respektive i Östersjöregionen och EU:s Östliga partnerskap. Temat för gruppen från Västra Balkan var Innovation Ecosystems and Entrepreneurship. Den andra gruppen kompetensutvecklades inom Perspectives on Multi-level Governance, Decentralisation and Human Rights. Under utbildningens gång fick deltagarna i de båda modulerna arbeta med förändringsprojekt som de sedan kunnat söka medel för att genomföra i sina hemländer. Tanken är att de därigenom ska stärkas i sina roller som framtida förändringsaktörer.

I januari startade magisterprogrammet Human Factors and System Safety, fulltecknat för trettonde året i rad. Målet med utbildningen är att få människor från olika säkerhetskritiska branscher, såsom hälso- och sjukvård, luftfart, sjöfart, processkontroll, järnväg och kärnkraft att tillsammans kritiskt reflektera över och lära sig om mänskliga faktorer och systemsäkerhet. Deltagarna kommer från hela världen, bland annat Nya Zeeland, Malaysia och Kanada, men även från grannländerna Danmark och Finland.

Under hösten gavs två utbildningar för trafiksäkerhetsgranskare. En på plats i Lund med deltagare från Trafikverket och trafikkonsultbolag, samt en i Riga skräddarsydd åt den Lettiska motsvarigheten till Trafikverket. Utbildningarna efterfrågades i samband med att ett nytt EU-direktiv är på gång om att granskningar ska utökas till alla vägar utanför tätort i Europa.

5.3 Innovationsverksamhet

Nyttiggörande av kunskap och främjande av innovation sker på flera sätt vid Lunds universitet. En central aktör är den samlade innovationsverksamheten som består av avdelning LU Innovation, där studentverksamheten VentureLab ingår, samt holdingbolaget LU Holding AB.

LU Innovation, VentureLab och LU Holding verkar med en gemensam ledning och mot ett gemensamt mål: att genom framgångsrikt nyttiggörande av kunskap som tagits fram vid universitetet, bidra till ökad och hållbar tillväxt i Sverige. Till sammans med forskare och studenter utvecklar de idéer och forskningsresultat till nya framgångsrika produkter, tjänster, metoder eller arbetssätt och värdefulla lösningar kan snabbare komma till nytta i samhället.

Figur 5.2 Innovationsresultat (antal)

	2015	2016	2017	2018	2019
Idéer lärare/forskare	104	125	116	118	150
Idéer studenter	126	220	279	218	338
Kommersialiseringsprojekt	81	103	139	206	248
Bildade bolag	10	20	15	16	21
Bolagsinvesteringar	6	6	12	10	8
Patentansökningar	23	18	14	6	16
– varav PCT-ansökningar*	7	12	4	0	4

*) Patent Cooperation Treaty

INNOVATIONSRESULTAT

En översikt över verksamhetens resultat utifrån antal idéer, patentansökningar och bildade bolag under åren visas i figur 5.2. Under året har LU Innovation tagit emot 150 nya idéer från forskare och 338 nya idéer från studenter vid universitetet. Kommersialiseringsprojekt avser de idéer som gått vidare i utvecklingsprocessen. Totalt har avdelningen under året arbetat aktivt med 248 kommersialiseringsprojekt. Patentansökningar är det antal ansökningar som lämnats in med stöd från LU Innovation inklusive internationella ansökningar.

Bildade bolag avser de bolag som under året bildats ur de forsknings- och studentprojekt som gått igenom idéutvecklingsprocessen och bolagsinvesteringar inkluderar de bolag som erhållit ekonomiskt stöd från LU Holding AB.

INNOVATIV KULTUR OCH GRÄNSÖVERSKRIDANDE SAMARBETEN

De senaste åren har ett aktivt arbete bedrivits för att skapa en innovationsvänlig kultur inom universitetet, även vid fakulteter som inte traditionsenligt förknippats med innovation och kommersialisering. Forskare har exempelvis arbetat specifikt med innovations- och samverkansfrågor inom Samhällsvetenskapliga fakulteten. Som en följd har LU Innovation under 2019 sett en stadig ökning av antal idéer, framförallt från Samhällsvetenskapliga fakulteten.

Lunds universitets och Sparbanken Skånes pris för framtidens innovationer är ett årligt återkommande pris för anställda

och studenter, som ska uppmuntra till en innovativ kultur inom universitetet och premiera goda idéer med potential att bli innovationer. Totalt inkom 139 bidrag, vilket är en betydande ökning från året innan. Ökat antal inkomna bidrag skulle kunna tyda på en ökad kännedom om priset men också ett större intresse för vikten av innovation inom universitetet

Nära kontakter med andra innovationsaktörer, finansärer och industriella nätverk är viktiga för att på ett framgångsrikt sätt nyttiggöra kunskap. LU Innovation och LU Holding har under året fortsatt att stärka samarbetet med inkubatorerna SmiLe, Ideon Innovation samt Medeon och Minc i Malmö och Think i Helsingborg. Syftet är att förstärka arbetet i gränssnittet mot industri och investerare och att ge bästa tänkbara förutsättningar för nybildade bolag, baserade på kunskap från Lunds universitet.

Ytterligare steg mot att skapa starkare ekosystem för innovation i regionen sker i Interreg-projektet Science for Society 2.0, som startat 2019. Målet är att fler doktorander och forskare ska utbildas i entreprenörskap och att skapa rätt förutsättningar för forskningsbaserade idéer i inkubationsmiljöer. Projektet varar till 2021 och medverkar gör även Ideon Innovation, Minc samt Aarhus Universitet och Aalborg Universitet i Danmark.

STUDENTINNOVATION

VentureLab arbetar genom inspirationsaktiviteter och idéutveckling för att uppmuntra entreprenörskap och hjälpa aktiva och nyexaminerade studenter att starta eget. VentureLab driver även Lunds universitets studentinkubator på Ideon, där studenter som startat eller vill starta bolag erbjuds kontorsplats och ett startup-program med personlig coaching.

VentureLab har under 2019 arbetat med över 300 idéer. 81 projekt och bolag har deltagit i inkubatorsprogrammet, och ett projekt har erhållit ekonomiskt stöd från LU Holding AB.

Ett ökat söktryck till studentinkubatorn vittnar om ett växande intresse för entreprenörskap och där flera idéer är kopplade till Agenda 2030. Genom att ta avstamp i de globala hållbarhetsmålen för att hitta affärsmöjligheter undgår de den omställningsprocess som många existerande bolag står inför. VentureLab har därför fokuserat särskilt på att utveckla nätverk och hitta samarbetspartners med kunskap inom hållbarhet.

För att uppmuntra entreprenörskap bland studenter har VentureLab under året anordnat ett antal större events, exempelvis Lund Innovation Challenge som arrangerades tillsammans med Sony där drygt 100 studenter deltog. Genom stipendiet Boosted By VentureLab har även studentorganisationer knutna till universitet genomfört aktiviteter på temat från student till entreprenör.

INNOVATIONSKONTOR SYD

Återrapporteringskrav: Universiteten ska i sin årsredovisning redovisa hur de medel som har tilldelats har använts för att bedriva verksamheten vid innovationskontoret. Redovisningen ska beskriva inriktningen av innovationsverksamheten och målen med denna samt om, och i så fall vilken, expert- och specialistkompetens som har byggts upp. De universitet som har fått medel för att främja högskolor bör ange vilka högskolor de stödjer och med vilka tjänster. Av årsredovisningen ska också följande flödestal rapporteras:

- antal idéer som har kommit in för prövning eller rådgivning från forskare respektive studenter samt hur en idé definieras och avgränsas,
- antal idéer som går vidare till så kallad verifiering från forskare respektive studenter, samt hur verifiering definieras och avgränsas och
- antal idéer som har gått vidare till inkubatorer.

Lunds universitet ansvarar, genom LU Innovation, för plattformen Innovationskontor Syd (IKS), som inkluderar Högskolan Kristianstad och Blekinge Tekniska Högskola.

Målsättningen med IKS är att professionalisera nyttiggörandet av forskning och att öka den positiva påverkan av universitetets och högskolornas kunskapsstillgångar i samhället. Strategin omfattar gränsöverskridande samarbeten med gemensamma stöd, strukturer och kompetensutveckling.

Innovationskontoret erbjuder stöd till studenter och forskare för att förädla idéer som kan utvecklas till produkter och tjänster, som tillför ett värde i samhället. Stödet består bland annat av expertkompetens inom patent, juridik och affärsutveckling samt processtöd, databaser, modeller för samarbeten, metoder och finansieringsverktyg.

Sammanlagt har idéflöden från forskare och studenter under 2019 till IKS uppgått till 500 idéer vilket framgår av figur 5.3. Under perioden har 46 projekt hanterats i verifieringsfasen och 21 projekt har gått vidare till regionens inkubatorer. Ambitionen har varit att öka idéflödet och antalet verifieringsprojekt.

Figur 5.3 Innovationskontor Syds flödestal (antal)

	2015	2016	2017	2018	2019
Idéer som kommit in för prövning eller rådgivning¹					
– från forskare	131	141	133	123	153
– från studenter	169	279	386	240	347
Idéer som går vidare till s.k. verifiering²					
– från forskare	38	34	30	34	37
– från studenter	14	9	9	6	9
Idéer som gått vidare till inkubatorer	10	3	15	16	21

1) Definition idé: nya idéer där idébärare vill ha råd och/eller stöd för att utvärdera och utveckla en idé där ett första möte har genomförts runt idén. Avgränsning görs utifrån de affärsidéer som idébäraren anser ha kommersiell eller socioekonomisk potential.

2) Definition verifiering: verifieringsaktivitet har inletts för att studera nyckelfrågor/förutsättningar, för minskad risk och ökad mognad, inom minst ett område för innovationsutveckling. Avgränsning görs utifrån att ett initialt affärskoncept är konkretiserat.

För året tilldelades Lunds universitet 11 963 tusen kronor till IKS. Användningen av tilldelade medel för IKS framgår av figur 5.4.

Det finns olika finansiella verktyg för att ge projekten stöd under de forsknings- och kunskapsnära faserna.

- Teststöd, upp till 15 tusen kronor, initiala bedömningar om en idé har kommersiell potential.
- Acceleratorstöd ger möjlighet för nystartade företag med tydlig marknadspotential att arbeta med försäljning och kundkontakt, för att etablera sig på en marknad. Ett stöd upp till 300 tusen kronor per företag med ursprung i forskning, och 150 tusen kronor per företag bildat av studenter.
- Verifiering för samverkan, maximalt 150 tusen kronor, för att skapa långsiktiga relationer mellan akademi och externa organisationer som leder till socioekonomiskt eller kommersiellt nyttiggörande.
- Pre-seed med inriktning Tech, upp till 300 tusen kronor, ger möjlighet för forskare som behöver finansiering för att utföra experiment som kan leda till kommersialisering. Finansieringen överbryggar steget mellan grundforskning och innovation.

Figur 5.4 Medel för innovationskontor Syd (tkr)

	2015	2016	2017	2018	2019
Intäkter					
Medel för innovationskontor	10 842	12 589	11 909	11 377	11 963
Kostnader					
Personal	-997	-1 788	-3 571	-3 728	-4 376
Drift och struktur	-146	-432	-451	-979	-850
Samverkansaktiviteter	-301	-395	-808	-158	-99
Studentsatsningar och kompetensutveckling	-374	-348	-235	-261	-586
Medel till övriga lärosäten	-1 800	-1 800	-1 800	-1 200	-708
Finansieringsstöd	-3 601	-5 831	-5 233	-8 056	-8 545
Årets kapitalförändring	3 623	1 995	-189	-3 005	-3 201

Under 2019 har IKS beviljat finansiellt stöd till 149 projekt med totalt 8 545 tkr.

Utöver finansieringsstöd från IKS finns även verifieringsstöd som ingår i Vinnovas program Validering för tillämpning. Upp till 300 tusen kronor kan användas för aktiviteter som stärker affärskonceptet. Redovisade oförbrukade bidrag uppgår till 9 261 tkr.

IKS har under 2019 haft fortsatt utbyte med andra stöd-systemaktörer som inkubatorer, företag och organisationer, för att driva på förädlingen av idéer och inspirera till en mer effektiv process. I samarbete med andra innovationskontor och Vinnova har IKS bidragit till utveckling av ytterligare finansiella stöd för verifiering i tidiga faser.

SWELIFE

Lunds universitet är via avdelning LU Innovation utsedd till koordinator för Swelife, ett nationellt strategiskt innovationsprogram som arbetar för hållbar tillväxt inom hälsoområdet.

Genom Swelife samverkar patienter, hälso- och sjukvård, akademi och näringsliv i aktiviteter öka tillväxten inom livsvetenskapssektorn i Sverige och förbättra folkhälsan. Programmet finansieras av Vinnova och deltagande parter med programkontoret placerat i Lund. Under 2019 har Swelife bland annat delat ut 41 miljoner kronor till 16 innovativa projekt genom utlysningen Samverkansprojekt för bättre hälsa.

LU HOLDING AB

LU Holding AB investerar i företag med ett unikt koncept som på ett konkurrensmässigt sätt löser ett tydligt kundbehov. Genom att vara aktiv i tidig fas kan LU Holding AB investera i lovande företag i ett skede då det kan vara svårt att attrahera externt riskkapital. Holdingbolaget kan ge ett initialt finansieringsstöd på upp till 400 tusen kronor i form av ägarkapital. Investeringen ger förutom trovärdighet till företaget, även tillgång till ett stort kontaktnät, hjälp med att bygga team och aktiv styrelserepresentation. Vid utgången av 2019 var LU Holding AB delägare (upp till maximalt 20 procent ägarandel) i 59 företag. Under 2019 tillkom åtta nya företag i portföljen:

- AligND Systems – nanotrådsbaserade biosensorplattformar.
- AlixLabs – ny tillverkningsmetod för transistorchip.
- Bionamic – mjukvara för att öka effektiviteten och kvaliteten i läkemedelsutveckling.
- Cell Invent – läkemedel för Alzheimers.

- ComVal Research – verktyg för att analysera och utvärdera intern kommunikation i organisationer.
- HomePal – centralisera datalagring för fastighetsbolag.
- SB1 Pharma – läkemedel för barncancer.
- Voice Diagnostic – AI-baserad diagnostikmetod för stämbandscancer och KOL.

LU Holding AB har under 2019 avyttrat sitt innehav i totalt tio företag varav ett genom industriell försäljning och två via slutförsäljning av noterade innehav.

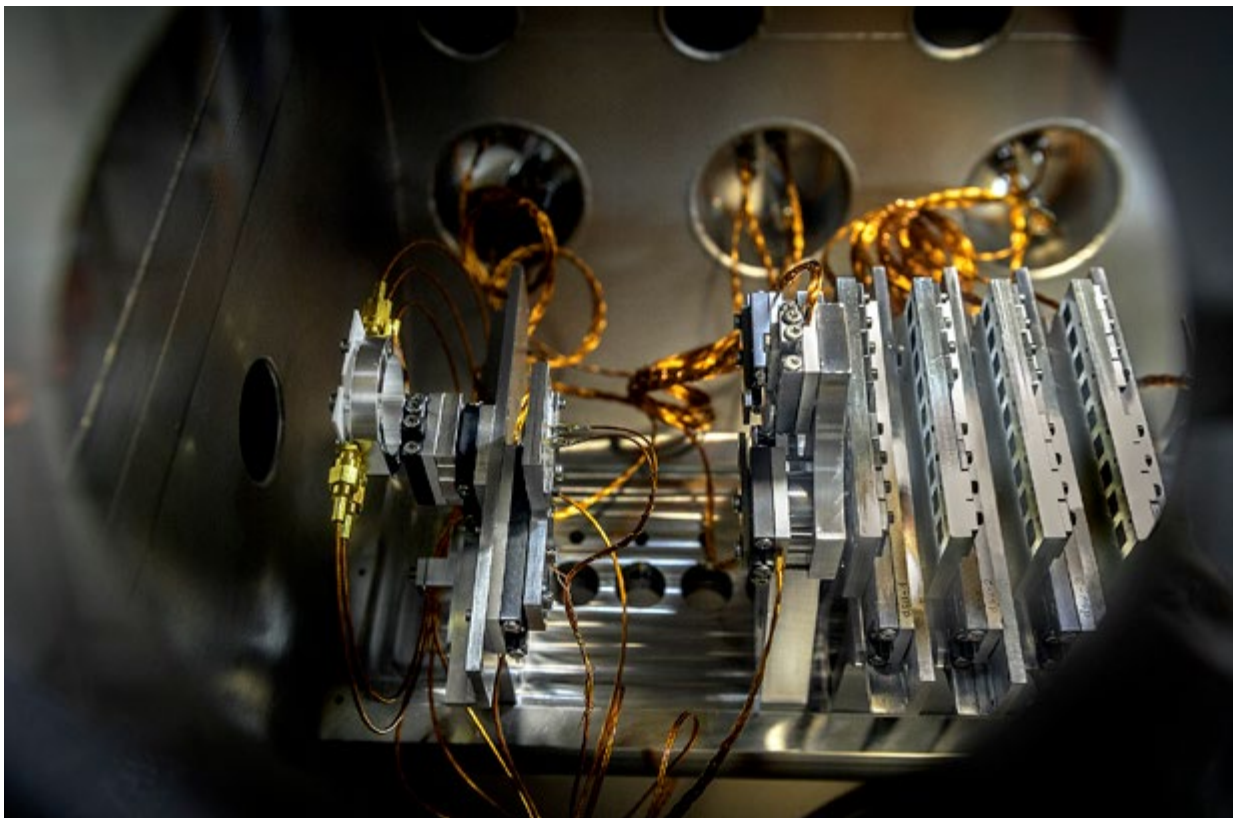
Figur 5.5 visar tillväxt under åren 2014–2018 för de företag som LU Holding AB sedan 1999 har investerat i. För 2018 hade företagen totalt 509 heltidsekvivalenter, HTE, samt en total omsättning på 423 mnkr. Sammanlagt redovisar de 947 mnkr i riskkapital och bidrog med 216 mnkr i skatteintäkter.

Långsiktighet är centralt då effekterna av investeringarna syns först på längre sikt.

Figur 5.5 Tillväxt LU Holding AB:s portföljbolag 2014–2018*

	2014	2015	2016	2017	2018
Omsättning (mnkr)	252	215	282	313	423
Årsarbetskrafter (HTE)	269	291	358	407	509
Riskkapital (mnkr)	520	553	766	1 297	947
Skatteintäkter (mnkr)	111	129	144	176	216

* Underlaget bygger på portföljbolagens årsredovisningar vilket medför en eftersläpning på ett år.

5.4 Donationer

Lunds universitet har under 2019 arbetat med att bredda sin bas av donatorer i Sverige och internationellt samt strävat efter att synliggöra den privata sektorns roll som finansierare och samarbetspartner.

DONATIONER I URVAL 2019

Donationer från stiftelser

Crafoordska stiftelsen har donerat 3 miljoner kronor till projektet Gribshunden som inbegriper arkeologiska undersökningar i Blekinge både på skeppet Gribshunden och på järnåldersplatsen i Västra Vång.

Institutionen för arkeologi och antikens historia har mottagit 2 miljoner kronor från LMK-stiftelsen för projektet Artificiell intelligens och landskapstolkning som ska utveckla nya forskningsmetoder.

Sparbanksstiftelsen Finn och Sparbanken Skåne donerar 7,5 miljoner kronor till Sustainable Future Hub vid Ekonomihögskolan. Här möts företagsledare, studenter och forskare för att samverka och för att utveckla nya perspektiv och lösningar på dagens hållbarhetsfrågor.

Sedan starten har Industridesignskolan vid Lunds universitet löpande delfinansierats av Ikea Foundation. I februari beslutade stiftelsen att skänka ett engångsbelopp på 33 miljoner euro, för utveckling av ämnet industridesign och till minne av Ingvar Kamprad.

Donationer från privatpersoner

En privatperson har donerat 2,7 miljoner kronor till forskning om vätgassystem och vätgasteknik vid LTH.

FILANTROPISKT RÅD

Lunds universitet har inrättat ett filantropiskt råd för att stärka arbetet med extern finansiering av forskning och utveckling. Rådets ordförande är rektor och rådets ledamöter ska bidra med sitt kunnande för att utveckla universitetets kontakter med privata finansierare. Rådet höll sitt första möte i september.

EVENEMANG I URVAL

Under året har två träffar ägt rum för de donatorer som är medlemmar i 350-klubben. I april presenterade fyra framstående AI-forskare olika perspektiv inom sina respektive expertisområden. I oktober samlades klubben på nytt, då för att lyssna till de senaste rönerna kring Agenda 2030.

Drygt 70 gäster deltog i årets stipendieceremoni i september, ett evenemang som uppmärksammar de internationella studenter som tagit emot stipendium för att genomföra sin mastersutbildning vid Lunds universitet.

Under november månad genomförde Lunds universitet en marknadsföringsinsats i syfte att uppmärksamma filantropins dag.

5.5 Alumnverksamhet

Alumnverksamheten upprätthåller kontakten mellan Lunds universitet och alumnerna via Alumnätverket. Alumner spelar en viktig roll som goda exempel för studenter och som ambassadörer för universitetet. Med alumnernas hjälp gynnas studentrekrytering både nationellt och internationellt och deras anställningsbarhet hjälper till att stärka universitetets varumärke. Även forskningssamarbeten, praktikplatser och erfarenhetsutbyten är vidare exempel på hur alumnverksamheten bidrar till den övergripande samhällsnyttan. Alumnverksamhet bedrivs både centralt och på fakulteterna.

Under 2019 har den universitetsgemensamma alumnverksamheten arbetat med att ta fram underlaget för en ny upphandling av alumndatabas. Under hösten har det pågått ett intensivt implementeringsarbete av det upphandlade systemet.

Alumnverksamheten har också jobbat med att aktualisera kommunikationsarbetet mot en bredare målgrupp. Bland annat har videoproduktion getts större utrymme med exempelvis en direktsändning av det populära Lucia-firandet för alumner. Även ett Instagramkonto har skapats som en förlängning av det sociala kommunikationsarbetet vid sidan av webb, Facebook, LinkedIn, e-nyhetsbrev och blogg.

Under året har ett flertal evenemang erbjudits för olika målgrupper. Under våren ordnades till exempel en skapande

verkstad för barn och föräldrar på Skissernas museum och under hösten bjöds familjer in till den mycket populära Fysik- och lasershowen.

Det har också anordnats After Work i Malmö för alumner mitt i karriären samt ett arbetsmiljöingel i samarbete med Lunds kommun och Designvetenskaper på LTH, med temat Ett hållbart arbetsliv.

Under året har Alumnverksamheten tillsammans med olika samarbetspartners arrangerat ett flertal viktiga internationella evenemang, i bland annat Bryssel, Washington, D.C. och Paris.

Även välbesökta studentaktiviteter med karriärrelaterat fokus har anordnats där internationella alumner bjudits in för att dela med sig av sina erfarenheter kring att söka jobb i Sverige efter avslutad utbildning. Denna typ av aktivitet bidrar till studenters personliga utveckling och ökar samtidigt medvetenheten om alumnätverket.

I slutet av året stod Alumnverksamheten värd för det årliga avskedsminglet Winter Farewell reception där de studenter som avslutar sina studier uppmanas att fortsätta hålla kontakt med Lunds universitet genom att gå med i Alumnätverket.

Antalet registrerade medlemmar har under året ökat med cirka 2 700 personer och är nu uppe i närmare 40 000 alumner.

6. Kompetensförsörjning

Lunds universitets medarbetare är en viktig tillgång. Universitetet behöver därför såväl attrahera och rekrytera nya medarbetare som erbjuda kompetensutveckling av nuvarande chefer och medarbetare. Förmåga att rekrytera, behålla och utveckla rätt kompetenser är viktig för framtidens kunskapsutvecklare, problemlösare och ledare.

6.1 Strategiskt arbete inom HR

HR-arbetet måste hela tiden utvecklas för att kunna ge Lunds universitets chefer och medarbetare bättre förutsättningar för sina respektive uppdrag.

Utvecklingsarbetet inom HR har fortsatt under året. Ett av syftena med arbetet är att skapa ett enhetligt, professionellt HR-stöd till universitetets chefer. Resultaten av detta arbete består bland annat av tydligare målgruppsanpassad information på HR-webben, universitetets webbsidor med särskilt fokus på stöd till chefer i HR-frågor. Ett annat utflöde ur detta arbete är att flera fakulteter eller motsvarande numera utnyttjar HR-resurser från universitetets centrala HR-funktion. Under 2019 har ett antal workshoppar genomförts i syfte att kartlägga vilket stöd cheferna behöver samt vilken kompetens HR-stödet på olika nivåer behöver ha. Vidare genomfördes i oktober en välbesökt universitetsgemensam HR-dag som riktades till all personal som i merparten av sin anställning arbetar med HR-frågor vid universitetet.

CHEFSPLATTFORM

Lunds universitet har under 2019 tagit ett helhetsgrepp kring chefsrollen vid universitet och arbetar med ett långsiktigt utvecklingsarbete för att ta fram en chefsplattform. Plattformen ska innehålla en tydlighet kring förväntade kompetenser hos chefer samt utvecklade kompetensutvecklingsinsatser och verktyg som matchar kompetenskraven. Verksamhetens karaktär och decentralisering gör att det finns många olika typer av chefs- och ledarroller vid universitetet vilket i vissa fall skapar

en otydlighet som påverkar chefens förutsättningar att axla sitt chefsuppdrag. I februari 2019 fattade rektor ett beslut om riktlinjer för chefsuppdrag som definierar tre grundläggande roller som samtliga chefer på Lunds universitet har: rollen som arbetsgivare, ledare och verksamhetsansvarig.

HR-STRATEGIER FÖR FORSKARE

Lunds universitet beslutade i januari 2019 om att ansöka om EU-kommissionens certifiering HR Excellence in Research Award. Denna certifiering ges till organisationer som följer europeiska stadgan för forskare och uppförandekoden för rekrytering av forskare, The European Charter for Researchers och The Code of Conduct for the Recruitment of Researchers. Den innebär att universitetet håller god standard i arbetet med rekrytering och arbetsförutsättningar för såväl nationella som internationella forskare.

Arbetsgivare som implementerar Charter och Code visar sin avsikt att agera ansvarsfullt och professionellt mot sina medarbetare. Arbetsgivaren åtar sig att främja likabehandling och insyn i rekryteringsprocesser samt ha rättvisa villkor för forskare, med avsikt att bidra till utvecklingen av det europeiska forskningsområdet. Syftet är att bli en attraktiv arbetsplats för forskare som söker en ny arbetsgivare eller värd för sina forskningsprojekt.

Figur 6.1 Antal anställda (HTE)*

	2017 totalt	Andel kvinnor	Andel män	2018 totalt	Andel kvinnor	Andel män	2019 totalt	Andel kvinnor	Andel män	Förändring 2019–2018	%
Lärare											
Professor	657	27 %	73 %	658	28 %	72 %	650	28 %	72 %	-8	-1 %
Lektor	858	40 %	60 %	856	40 %	60 %	887	40 %	60 %	32	4 %
Adjunkt	237	54 %	46 %	245	54 %	46 %	255	54 %	46 %	9	4 %
Meriteringsanställning	323	42 %	58 %	410	42 %	58 %	480	41 %	59 %	70	17 %
Annan undervisande och forskande personal											
Forskare	607	41 %	59 %	610	39 %	61 %	641	40 %	60 %	31	5 %
Forskningsingenjör	214	44 %	56 %	218	46 %	54 %	233	46 %	54 %	14	7 %
Projektassistent	70	43 %	57 %	62	45 %	55 %	57	56 %	44 %	-4	-7 %
Doktorand	1 277	46 %	54 %	1 302	48 %	52 %	1 340	49 %	51 %	38	3 %
Övriga	38	63 %	37 %	40	59 %	41 %	44	61 %	39 %	5	11 %
Teknisk och administrativ personal											
Administrativ personal	1 463	70 %	30 %	1 500	68 %	32 %	1 576	69 %	31 %	76	5 %
Bibliotekspersonal	159	64 %	36 %	164	62 %	38 %	163	64 %	36 %	-2	-1 %
Teknisk personal	701	50 %	50 %	705	50 %	50 %	730	48 %	52 %	25	4 %
Totalt	6 604	49 %	51 %	6 770	49 %	51 %	7 055	50 %	50 %	286	4 %

*) Avser december månad respektive år

Under våren genomfördes och färdigställdes arbete med inventering av de 40 principer som finns uppsatta av EU kommissionen i den stadga som utgör ramen för arbetet i projektet. I september påbörjades nästa fas som innebär att ta fram en gap-analys (jämföra sin aktuella mot sin potentiella prestation). Universitet ska genom analysen komma fram till inom vilka principer universitetet kan utvecklas och förbättras, vilket görs genom att forskare på olika nivåer via intervjuer fått ge sin syn på hur det är att arbeta som forskare vid Lunds universitet. Intervjuerna genomfördes under perioden september till december. När sammanställningen av inventeringen och gap-analysen är klar kommer ett förslag till handlingsplan att tas fram.

INTERNATIONALISERING

Internationalisering kommer in i samtliga HR-processer vid Lunds universitet och är också en självklar aspekt i policyn om anställning och goda och tydliga karriärvägar för lärare och forskare vid Lunds universitet. I universitetets handlingsplan för internationalisering omsätts policyn till tidsbestämda leveransmål. I det pågående arbetet med HR Excellence in Research Award fångas också erfarenheter från internationella medarbetare upp och omsätts i utvecklingsarbetet.

OMSTÄLLNINGARBETE

Lunds universitet och arbetstagarorganisationerna (Saco-S, OFR/S samt Seko) ska enligt ett centralt samt ett lokalt kollektivt arbeta med omställning inom den egna myndigheten. Ett nytt lokalt kollektivavtal gäller från och med 1 januari 2019.

En summa motsvarande 0,3 procent av universitetets totala lönesumma avsätts årligen till lokala omställningsåtgärder. Åtgärderna ska stödja verksamhetens och arbetstagarernas utveckling utifrån arbetslinjen samt syfta till ett längre arbetsliv: till exempel genom att underlätta arbetet med intern rörlighet, kompetens- eller karriärutveckling samt processförbättrande åtgärder. Åtgärderna följs upp kontinuerligt, liksom det lokala kollektivavtalet. Beslut om finansiering av omställningsåtgärder tas efter ansökningar från verksamheten av en partsammansatt grupp. Gruppen sammanträder 3–4 gånger per termin och leds av en omställningssamordnare, finansierad av lokala omställningsmedel. Omställningssamordnaren har behörighet att löpande ta beslut om att finansiera mindre kostsamma omställningsåtgärder.

LÖNERELATERADE TJÄNSTER

Lunds universitets lönerelaterade tjänster hanteras sedan oktober 2018 av Statens servicecenter (SSC). Efter anslutningsprojektets avslut i februari 2019 har en förvaltningsorganisation tagit vid, vilken samverkar med SSC enligt avtalad samverkanmodell kring förvaltning och uppföljning av tjänsteleveransen. Under året har riktade utbildningar kring regelverk genomförts för att förbättra hanteringen av löneärenden. Omfattande information kring universitetets specifika arbetsgång, samt hantering av lönesystemet, har också gjorts tillgänglig via webben. Hanteringen av friskvårdsbidrag, sjukvård- och läkemedelsersättningar utförs från halvårsskiftet 2019 av universitetet.

6.2 Jämställdhet och lika villkor

En av de prioriterade frågorna för Lunds universitet är jämställdhet och lika villkor. Lunds universitet strävar efter en jämställdhetsintegrerad verksamhet och arbetar kontinuerligt med jämställdhets- och likabehandlingsfrågor.

LIKA VILLKOR

Lunds universitet understryker i flera styrande dokument vikten av att arbeta för att nå en verksamhet som är fri från diskriminering och som präglas av lika villkor för alla medarbetare och studenter. I Lunds universitets strategiska plan för åren 2017–2026 återfinns till exempel det prioriterade området Studenter, medarbetare och besökare erbjuds attraktiva miljöer, i vilket ett förtydligande görs i formuleringen "Verksamheten ska utmärkas av god arbetsmiljö, jämställdhet och förmåga att säkra likabehandling för både studenter och medarbetare". Därutöver återkommer arbetet i prioriteringen av Ett välutvecklat ledarskap och medarbetarskap som framgångsfaktor samt i förtydligandet att utbildningar på samtliga nivåer ska vara av högsta kvalitet och att universitetet ska vara attraktivt för internationella studenter och medarbetare.

Årets särskilda satsningar för jämställdhet, lika villkor och likabehandling har omfattat 14,8 miljoner kronor totalt. Medlen har kunnat sökas av universitetets verksamheter för att finansiera åtgärder anpassade efter de behov som varje verksamhet har för att kunna arbeta långsiktigt och förebyggande. Totalt har 13,9 miljoner kronor delats ut till tolv gästprofessorer av underrepresenterat kön i särskilda miljöer. Vidare har 388 tusen kronor delats ut för ett mentorprogram och en undersökning av bias i studenters värderingar av sina lärare samt 455 tusen kronor till mindre insatser på institutioner som till exempel seminarier om antidiskriminering, normkritisk kommunikation samt insatser för breddad rekrytering.

Det treåriga forskningsbaserade projektet Tellus syftar till att ge kunskap om förekomsten av sexuella trakasserier och hur det förhåller sig vid Lunds universitet. Under 2019 genomförde projektet sin undersökningsfas. Projektet har samlat in det kunskapsunderlag som krävs för att genom analyser komma fram till konkreta åtgärdsförslag för att stärka det förebyggande arbetet mot sexuella trakasserier. Totalt har 6 miljoner kronor avsatts för projektet under tiden 2018–2020.

JÄMSTÄLLDHETSINTEGRERING

Åtterrporteringskrav: Varje universitet och högskola har tagit fram en plan för hur lärosätet avser att utveckla arbetet med jämställdhetsintegrering i syfte att verksamheten ska bidra till att nå de jämställdhetspolitiska målen (Skr. 2016/17:10), till exempel i fråga om lika möjligheter till karriärvägar, könsbundna studieval och genomströmning. Enligt uppdraget ska planen innehålla utvecklingsbehov, mål och aktiviteter som lärosätet avser att vidta under 2017–2019 samt beskriva på vilket sätt jämställdhet ska integreras och bli en del av lärosätets ordinarie verksamhet, exempelvis i lärosätets styrprocesser.

Åtgärder och resultat utifrån planen ska redovisas i årsredovisningen.

Universitetets plan för jämställdhetsintegrering, 2017–2019, upprättades genom beslut av rektor den 4 maj 2017. Utvecklingen av arbetet med jämställdhetsintegrering under perioden 2017–2019 ska omfatta två delmål:

- Rekrytering av medarbetare till Lunds universitet är jämställd och fri från diskriminering på grund av kön.
- Rekryteringen av studenter samt studenters deltagande i verksamheten ska vara jämställd och fri från diskriminering. (Se även under avsnitt 3.5 Likabehandling och service till studenter)

Arbetet med aktiviteterna under delmål 1 är slutfört. Lunds universitet har tagit fram och publicerat en ny beskrivning av rekryteringsprocessen på HR-webben. Fokus har varit att det ska vara lätt att göra rätt i förhållande till de lagar och regler som gäller vid vanlig rekrytering av medarbetare till en myndighet, det vill säga de steg i rekryteringsprocessen som är gemensamma för alla former av rekrytering av medarbetare.

Lunds universitet har inventerat arbetet för jämställdhet inom fakulteternas lärarförslagsnämnder och skapat ett forum för utbyte mellan lärarförslagsnämnderna genom de årliga seminarier om rekrytering och jämställdhet som rektor bjuder in till. Det senaste seminariet hölls i april 2019 med Mathias W Nielsen från Aarhus universitet, som talade på temat Meritokratins möjligheter och begränsningar. Samtliga lärarförslagsnämnder var representerade med flera personer och intresset för fortsatt arbete med utveckling av lärarekryteringsprocessen är starkt från alla håll.

BEAKTANDE AV JÄMSTÄLLDHET VID FÖRDELNING AV FORSKNINGSMEDEL

Åtterrporteringskrav: Universitet och högskolor ska i årsredovisningarna också redovisa hur de beaktar jämställdhet vid fördelning av forskningsmedel.

Regeringen tilldelar årligen resurser till universitetet utifrån förslag i budgetpropositionen. Dessa medel fördelas i universitetets resursfördelning till framför allt de olika fakulteterna. Fakulteterna har sedan ansvar att utifrån sina specifika förutsättningar, utmaningar och möjligheter fördela medel och uppdrag till olika delar av sin verksamhet. I Lunds universitets gemensamma resursfördelning finns inga särskilda mekanismer kopplade till jämställdhet eller kön. Det ständigt pågående arbetet att uppnå bättre jämställdhet och jämställdhetsintegrering genomförs på andra sätt, vilket ovanstående beskrivningar är exempel på. Huvuddelen av finansieringen till universitetets forskning kommer dock från olika externa finansiärer.

REKRYTERINGSMÅL FÖR PROFESSORER

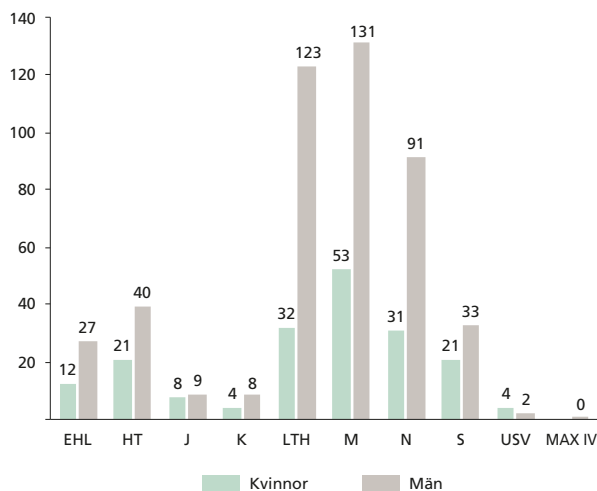
Återrapporteringskrav: Under 2017–2019 har lärosätet ett mål för könsfördelningen bland nyrekryterade professorer om 46 procent kvinnor. I målet inkluderas befördrade professorer och gästprofessorer, men inte adjungerade professorer.

Baserat på beslutat tillträdesdatum var 35 procent av de nyrekryterade professorerna kvinnor under 2019. För hela målperioden 2017–2019 var 46 procent av de nyrekryterade professorerna kvinnor, vilket betyder att Lunds universitet uppnått målet för könsfördelning bland nyrekryterade professorer.

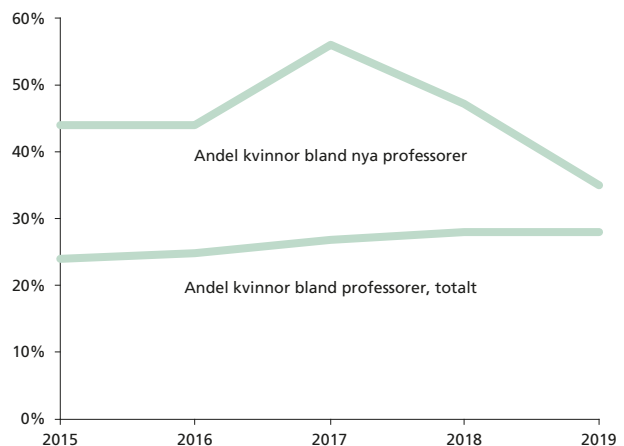
Måluppfyllelsen hänger samman med universitetets återkommande satsning på gästprofessorer av underrepresenterat

kön, då fakulteterna kunnat ansöka om stimulansmedel för jämställdhetsåtgärder. I och med att satsningen riktar sig mot det underrepresenterade könet, kan det ge en bredare bild av vem en professor i det aktuella ämnet kan vara. Universitetets förhoppning är att gästprofessorerna fungerar som både möjliggörare och förebild för andra av samma kön samt att det även långsiktigt leder till en jämnare könsbalans inom den tillsvidareanställda professorskåren.

Figur 6.2 Professorer per fakultet/motsvarande (HTE)

Figur 6.3 Andel kvinnor bland nya professorer (exkl. adjungerade professorer)

6.3 Arbetsmiljö

En god arbetsmiljö är en grundförutsättning för att medarbetare och studenter ska trivas på sitt arbete och i sin studiemiljö. Enligt Lunds universitets strategiska plan ska verksamheten utmärkas av god arbets- och studiemiljö som är utvecklande, stimulerande, säker och trygg.

ARBETSMILJÖARBETE

I december 2018 fastställde rektor den reviderade arbetsmiljöpolicyen för Lunds universitet. Arbetsmiljöpolicyen har under 2019 via fakulteternas arbetsmiljösamordnare spridits inom universitetet i form av en broschyr tryckt på såväl svenska som engelska. Broschyren finns även på HR-webben tillsammans med ett chefsstöd som kan användas vid implementeringen av policyen.

Den centrala skyddskommittén har med förra årets SAM-uppföljning (årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet) som grund fattat beslut om universitetsövergripande mål inom följande fokusområden: tillbudsrapportering, riskbedömningar samt arbetsmiljökunskap hos chefer. Det universitetsövergripande SAM-teamet arbetar vidare för att sprida

målen i organisationen via fakulteternas arbetsmiljösamordnare som träffas regelbundet i ett nätverk.

Universitetet har under året erbjudit utbildningar inom olika arbetsmiljörelaterade områden. En särskild satsning på utbildning i grundläggande arbetsmiljökunskap har genomförts för lokalvårdare. Sektionen HR har tillsammans med Företagshälsövarnaren och Överskyddsombuden tagit fram och genomfört flera utbildningstillfällen för universitetets skyddsombud och huvudskyddsombud. Studerandeskyddsombuden har också erbjudits grundläggande utbildning i systematiskt arbetsmiljöarbete under ledning av Företagshälsövarnaren och sektionen Student och utbildning. Sektionen HR har även erbjudit föreläsningar för alla medarbetare kring skadligt bruk av alkohol, droger, läkemedel och spel. Det universitetsgemensamma

SAM-teamet genomförde i maj en arbetsmiljödag med olika arbetsmiljörelaterade föreläsningar för skyddsombud, medarbetare, samt chefer med arbetsmiljöansvar.

Arbetsmiljösidorna på HR-webben uppdateras kontinuerligt efter hand som behov uppstår. Under året har särskilt universitetets rehabiliteringsprocess genomgått en uppdatering i samarbete mellan sektionen HR och Företagshälsövrården. En uppdatering har även gjorts av det så kallade OSA-spelet, som är ett verktyg för att riskbedöma den organisatoriska och sociala arbetsmiljön. Sektionen HR kommer att tillhandahålla OSA-spelet på såväl svenska som engelska.

FÖREBYGGANDE HÄLSOARBETE

Lunds universitet uppmuntrar och ger möjligheter till ett regelbundet aktivt deltagande i hälsofrämjande aktiviteter genom friskvårdssättning och friskvårdstimme. Under året har cirka 2 600 medarbetare utnyttjat möjligheten till friskvårdssättning, detta antal är i praktiken oförändrat jämfört föregående år. Universitetet har även under året genomfört en översyn av reglering av friskvårdande möjligheter.

SJUKFRÅNVARO

Åtterrappporteringskrav: Uppgift skall lämnas om de anställdas frånvaro på grund av sjukdom under räkenskapsåret. Den totala sjukfrånvaron skall anges i procent av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid. Uppgift skall också lämnas om:

1. den andel av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer,
2. sjukfrånvaron för kvinnor respektive män samt
3. sjukfrånvaron för anställda i åldrarna 29 år eller yngre, 30–49 år och 50 år eller äldre.

Sjukfrånvaron för varje grupp som avses i andra stycket 2 och 3 skall anges i procent av gruppens sammanlagda ordinarie arbetstid. Sådan uppgift skall inte lämnas om antalet anställda i gruppen är högst tio eller om uppgiften kan hänföras till en enskild individ.

Den samlade sjukfrånvaron varierar över tid. Under senaste åren har en minskande trend kunnat ses. Under 2019 uppgick den totala sjukfrånvaron till 2,4 procent av den totala sammanlagda tillgängliga arbetstiden, vilket motsvarar en minskning jämfört år 2018 med 0,2 procentenheter. Sjukfrånvaron för kvinnor var under 2019 totalt 3,3 procent av tillgänglig arbetstid och var betydligt högre än sjukfrånvaron för män som utgjordes av 1,5 procent av tillgänglig arbetstid. Under 2019 minskade dock kvinnors sjukfrånvaro med motsvarande 0,4 procentenheter, medan sjukfrånvaron för män i praktiken var oförändrad. Andelen sjukfrånvaro är störst i åldersgruppen 50 år och äldre. Den del av sjukfrånvaron som utgörs av långtidssjuka minskade med 3,5 procentenheter jämfört med föregående år.

Figur 6.4 Sjukfrånvaro

	2015	2016	2017	2018	2019
Totalt Lunds universitet	2,4 %	2,7 %	2,6 %	2,6 %	2,4 %
Kvinnor	3,6 %	4,0 %	3,8 %	3,7 %	3,3 %
Män	1,3 %	1,4 %	1,5 %	1,4 %	1,5 %
Anställda –29 år	1,8 %	1,4 %	1,3 %	1,5 %	1,5 %
Anställda 30–49 år	2,3 %	3,0 %	3,1 %	2,5 %	2,3 %
Anställda 50 år–	2,8 %	2,8 %	2,6 %	3,0 %	2,7 %
Andel av sjukfrånvaron som utgörs av långtidssjuka (60 dagar eller mer)	62,1 %	65,5 %	61,8 %	61,3 %	57,8 %

6.4 Kompetensutveckling

Engagerade medarbetare är en viktig faktor för att uppnå hög kvalitet i verksamheten. En annan förutsättning är en väl fungerande stödverksamhet.

KARRIÄRMÖJLIGHETER FÖR AKADEMISK PERSONAL

För att stärka möjligheterna att attrahera, behålla och utveckla universitetets medarbetare, har Lunds universitet synliggjort en rad karriärmöjligheter för akademisk personal. De karriärutvecklande aktiviteterna ges på engelska och de flesta är kostnadsfria för individerna och institutionerna. Aktiviteter som är anpassade för doktorander, för postdoktorala medarbetare såväl som för forskargrupsledare. Intresset från målgrupperna har varit stort och löpande utvärderingar visar att deltagarna uppskattar samtliga seminarier och workshoppar. Lunds universitets karriärutvecklingskoncept har uppmärksamats i Vetenskapsrådets nyhetsbrev Curie (oktober 2019) och flera andra lärosäten i Sverige har visat intresse för Lundamodellen.

PROCESSTÖD

Lunds universitet erbjuder som tidigare ett internt processtöd för kompetensutveckling. Det sker genom konsultation, utbildning, nätverk och samarbete med externa konsulter. Universitetets kompetensportal har ett brett utbud av interna kurser och program för alla medarbetare. Organisationen har uttryckt ett önskemål gällande riktade kurser till särskilda verksamhetsroller samt fler nätbaserade utbildningar vilket ställer nya krav på lärplattformen. Arbete pågår med att se över vilka anpassningar som krävs för ett sådant arbetssätt.

6.5 Personalstruktur

Lunds universitet hade i december 2019 totalt 8 159 månadsavlönade anställda, motsvarande 7 055 heltidsekvivalenter. Fördelningen mellan de olika personalgrupperna var: lärare 33 procent, annan undervisande och forskande personal 33 procent samt teknisk- och administrativ personal 34 procent. Denna fördelning är stabil såtillvida att den inte förändrats nämnvärt de senaste åren.

I december 2019 hade universitetet totalt 8 159 månadsavlönade anställda inklusive helt tjänstlediga/frånvarande (7 928 exklusive tjänstlediga/frånvarande). Jämfört med 2018 motsvarar detta en ökning med 299 personer (327 exklusive tjänstlediga/frånvarande). Tillsammans motsvarade den samlade månadsavlönade personalstyrkan 7 055 heltidsekvivalenter (HTE), vilket är en ökning jämfört med 2018 med motsvarande 286 HTE (se figur 6.1). I jämförelsen med motsvarande tidpunkt 2018 ses störst ökning för gruppen lärare (103 HTE), i vilken befattningskategorin meriteringsanställning ökat mest (70 HTE), framförallt avser ökningen antalet postdoktorer. Även gruppen annan undervisande och forskande personal ökar (83 HTE). I denna grupp ökar kategorin forskare, motsvarande 31 HTE. Även doktorander har ökat (38 HTE). Även gruppen teknisk- och administrativ personal har ökat med motsvarande 100 HTE. Störst ökning i denna grupp ses för administrativ personal (76 HTE). Se figur 6.1.

Sett till sammansättningen av de anställda kan konstateras att 2019 var könsfördelningen på övergripande nivå helt jämn, dvs. 50 procent kvinnor och 50 procent män. Denna fördelning utgör endast en marginell förändring jämfört tidigare

år, men visar en ökning med 1 procentenhet för kvinnor och en korresponderande minskning av andelen män. Könsfördelningen skiljer sig i de olika befattningsgrupperingarna, då det i gruppen lärare var 39 procent kvinnor och 61 procent män, i gruppen annan undervisande och forskande personal var 47 procent kvinnor och 53 procent män samt i gruppen teknisk- och administrativ personal var 62 procent kvinnor och 38 procent män. Sett till enskilda befattningskategorier är andelen kvinnor störst i kategorin administrativ personal (69 procent), medan andelen män är störst i gruppen professorer (61 procent).

Av samtliga anställda hade 61 procent en tillsvidareanställning och 39 procent en tidsbegränsad anställning (fördelningen var densamma både inklusive och exklusive helt tjänstlediga/frånvarande i december månad). Fördelningen mellan tillsvidare- respektive tidsbegränsad anställning skiljer sig naturligt åt mellan olika personalgrupper. Störst andel tidsbegränsat anställda finns i gruppen annan undervisande och forskande personal, denna grupp består dock till mer än hälften av doktorander.

7. Ekonomisk analys och finansiella rapporter

I detta kapitel återfinns ekonomiska analyser och finansiella rapporter samt redovisning av takbelopp och överproduktion. Även uppgifter om donationsmedel samt stiftelser med anknuten förvaltning redovisas här.

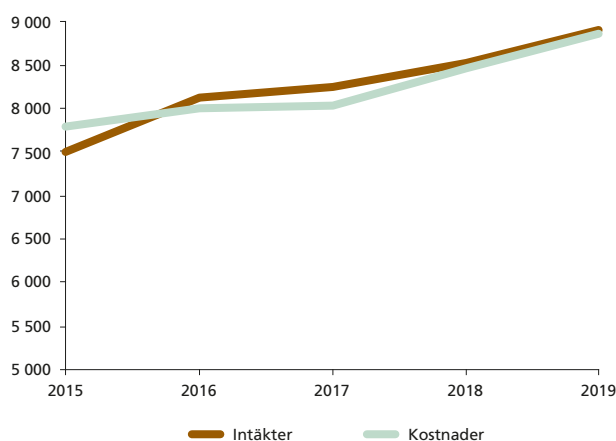
7.1 Ekonomisk utveckling

Lunds universitet har haft en fortsatt god ekonomisk utveckling under 2019 (främst inom forskningen), och verksamhetsnivån mätt i kostnader uppgick till 8 852 mnkr. Det är en ökning med 388 mnkr sedan föregående år och med 1 060 mnkr sedan 2015. Under femårsperioden har bidragsinkomsterna ökat med 676 mnkr, i jämförelse med 2018 har det skett en ökning på 300 mnkr. Resultatet för 2019 är ett överskott på 57 mnkr fördelat på ett överskott inom utbildningen på 17 mnkr och ett överskott inom forskningen på 40 mnkr. Det budgeterade överskottet för universitetet som helhet (82 mnkr) var något högre än vad utfallet visar (57 mnkr). Både myndighetens intäkter och kostnader ökade i förhållande mot budget. Främst är det bidragsintäkter och personalkostnader inom forskningen som ökat eftersom forskningen lyckats att-rahära mer forskningsbidrag än budgeterat.

Vid utgången av 2019 uppgår myndighetskapitalet till 1 791 mnkr fördelat på 426 mnkr inom utbildning och 1 365 mnkr inom forskning. Stora delar av myndighetskapitalet inom forskningen finns hos institutioner och forskargrupper vid de fakulteter som har stor andel extern finansiering. Universitetsstyrelsen har beslutat att det samlade måltalet för myndighetskapitalet vid utgången av 2019 ska vara 15 procent (måltalet beräknas genom att myndighetskapitalet sätts i relation till verksamhetens kostnader). Utfallet för 2019 är 19 procent vilket är 1 procent lägre än 2018 trots att myndighetskapitalet

ökat med 57 mnkr. Det betyder att verksamhetens kostnader ökat så att relationen kapital och kostnader förändrats. De senaste årens ökning av bidragsinkomster har skett snabbare än verksamhetsnivån har ökat, och vissa inkomster är avsedda att användas under flera år. Till exempel har MAX IV erhållit medel som ska användas för kommande års drift och avskrivningar. Sammanlagt uppgår de oförbrukade bidragen till 4 058 mnkr vilket är en ökning med 133 mnkr sedan 2018, varav 301 mnkr beräknas vara uppbundna för framtida avskrivningar.

Figur 7.1 Ekonomisk utveckling

Figur 7.2 Verksamhetsutfall totalt (mnkr)

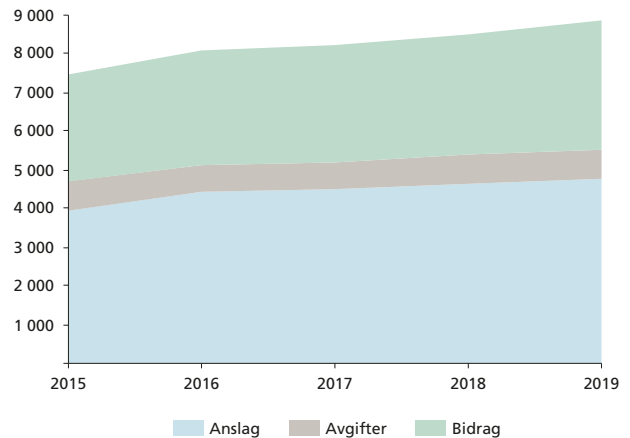
	2019	2018	Förändring 2019-2018	%	2017
Verksamhetens intäkter					
Anslag	4 763	4 664	99	2,1 %	4 505
Avgifter	741	744	-3	-0,4 %	719
Bidrag	3 361	3 095	266	8,6 %	3 005
Finansiella	30	14	16	114,6 %	16
Summa	8 895	8 516	379	4,4 %	8 245
Verksamhetens kostnader					
Personal	5 517	5 236	281	5,4 %	5 023
Lokaler	1 083	1 042	41	3,9 %	998
Övrigt	2 240	2 152	88	4,1 %	2 005
Finansiella	14	34	-20	-59,9 %	20
Summa	8 852	8 464	388	4,6 %	8 046
Verksamhetsutfall	42	52	-10	0	199
Resultat från andelar i hel- och delägda företag	15	20	-5		2
Årets kapitalförändring före uppbördsverksamhet och transfereringar	57	72	-15	0	201

7.2 Intäkter

Verksamhetens intäkter 2019 uppgår till 8 895 mnkr exklusive uppbörd och transfereringar vilket är 379 mnkr mer än 2018. I jämförelse med 2018 ökar alla intäkter utom avgifter, som är 3 mnkr lägre. Intäkter av anslag uppgår till 4 763 mnkr fördelat på 2 218 mnkr inom utbildning och 2 545 mnkr inom forskning. Det är en ökning på 99 mnkr (2,1 procent) i jämförelse med 2018 fördelat på 39 mnkr på utbildning och 61 mnkr på forskning. Intäkter av avgifter uppgår till 741 mnkr vilket är en marginell minskning med 3 mnkr (0,4 procent) sedan föregående år. Intäkter av bidrag uppgår till 3 361 mnkr, en ökning med 266 mnkr (8,6 procent) sedan föregående år och visar på universitetets förmåga att attrahera forskningsbidrag. Ökningen består av stora förändringar inom fyra verksamheter (125 mnkr på Medicinska fakulteten, 70 mnkr på Naturvetenskapliga fakulteten, 31 mnkr på Samhällsvetenskapliga fakulteten och 22 mnkr på Lunds tekniska högskola) och mindre förändringar på övriga. De största bidragsgivarna är Vetenskapsrådet (926 mnkr), EU (315 mnkr), Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse (252 mnkr) och Formas (181 mnkr). Vetenskapsrådets bidrag har minskat med 141 mnkr sedan 2017.

I figur 7.3 framgår de senaste fem årens intäktsökning (exklusive finansiella intäkter och resultatandelar i hel- och delägda företag) som totalt uppgår till 1 389 mnkr.

Figur 7.3 Intäkter (mnkr)

7.3 Kostnader

Verksamhetens kostnader 2019 uppgår till 8 852 mnkr exklusive uppbörd och transfereringar vilket är en ökning med 388 mnkr (4,6 procent) sedan 2018. Den största posten är personalkostnaderna som uppgår till 5 517 mnkr och visar en ökning med 281 mnkr (5,4 procent). Det finns två stora orsaker till att förändringen är högre än normal löneökning. Årets avsättning för avtalspensioner ökar med 69 mnkr från föregående år samt att antalet medarbetare har ökat (omräknat till heltidsekvivalenter). Jämfört med föregående år har antalet ökat med 286 vilket är en ökning med 4,2 procent. Nio personalkategorier ökar och tre minskar. Den antalsmässigt största ökningen är administrativ personal (76). Största ökningarna i denna kategori finns vid Medicinska fakulteten (22), Naturvetenskapliga fakulteten (11), och gemensam förvaltning (10). Innehavare av meriteringsanställningar har ökat med 70.

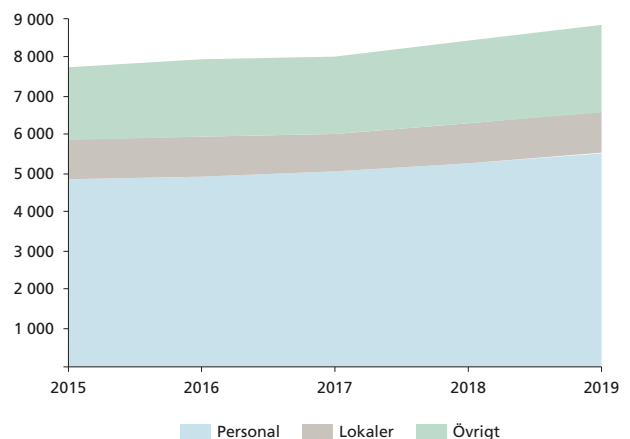
Lokalkostnaderna som uppgår till 1 083 mnkr har ökat med 41 mnkr (4,1 procent) sedan föregående år. Ökningen består till största del av höjda hyror och ökade mediakostnader.

Posten övrigt uppgår till 2 240 mnkr och består av driftkostnader (1 704 mnkr) och avskrivningar (536 mnkr). Det är en ökning med 88 mnkr (4,1 procent) sedan 2018. Större förändringar på posterna inom driftkostnaderna är licenskostnader programvaror, E-resurser databaser och Köpt tjänst enl lua alf. Störst ökning är konto licenskostnader programvaror som ökat med 24 mnkr (53,6 procent) vilket till del kan förklaras med att LADOK ej längre driftas internt utan köps som licensierad pro-

gramvara. En annan förklaring är att kostnader för utländska programvarulicenser ökar eftersom svenska kronan försvagats.

Avskrivningarna som uppgår till 536 mnkr har ökat med 31 mnkr (6,1 procent). Störst förändring har MAX IV som har ökat sina avskrivningar med 22 mnkr och Medicinska fakulteten som ökat sina med 6 mnkr. De finansiella kostnaderna uppgår till 21 mnkr vilket är en minskning med 13 mnkr.

Figur 7.4 Kostnader (mnkr)

7.4 Utbildning

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå (inklusive uppdragsutbildning) visar ett överskott på 17 mnkr att jämföra med förra årets överskott på 31 mnkr.

Årets utbildningsproduktion på grundnivå och avancerad nivå, som får avräknas mot takbeloppet, uppgår till 2 103 mnkr vilket är i nivå med årets takbelopp. Detta innebär att sparade prestationer som får sparas och kvittas mot eventuell underproduktion kommande år, behåller samma nivå om cirka 144 mnkr.

Intäkterna inom utbildningen uppgår till 2 663 mnkr, en ökning (1,1 procent) jämfört med föregående år då de uppgick till 2 635 mnkr. Anslagsmedel är den största intäktsposten och motsvarar 83 procent av intäkterna. Av de totala avgiftsin-täkterna på 386 mnkr utgör 124 mnkr avgifter från tredje-landstudenter, en ökning med 14 mnkr sedan föregående år. Kostnaderna inom utbildningen uppgår till 2 650 mnkr, en ökning med 41 mnkr jämfört med föregående år. Personal-kostnaderna, som är den största posten, ökar med 63 mnkr till 1 711 mnkr. Det beror på den årliga löneökningen, ökad pensionsavsättning för avtalspensioner samt ökat antal med-arbetare (omräknat till heltidsekvivalenter). Kostnaderna för lokaler har ökat med 8 mnkr till 423 mnkr. Posten övrigt har minskat med -27 mnkr till 512 mnkr jämfört med föregående år. Uppdragsverksamheten som består av uppdragsutbildning och beställd utbildning redovisar intäkter på 99 mnkr, vilket är 5 mnkr högre än föregående år. Det finansiella nettot inom utbildningen är -3 mnkr och beror på det negativa ränteläget.

Figur 7.5 Verksamhetsutfall för utbildning på grundnivå och avancerad nivå (mnkr)

	2019	2018	Förändring 2019-2018	%	2017
Verksamhetens intäkter					
Anslag	2 218	2 179	39	1,8%	2 094
Avgifter	386	380	6	1,5%	377
Bidrag	59	75	-16	-21,0%	58
Finansiella	1	1	0	-28,4%	2
Summa	2 663	2 635	28	1,1%	2 530
Verksamhetens kostnader					
Personal	1 711	1 648	63	3,8%	1 592
Lokaler	423	415	8	2,0%	412
Övrigt	512	539	-27	-5,1%	501
Finansiella	4	7	-3		6
Summa	2 650	2 609	41	1,6%	2 512
Verksamhetsutfall	13	26	-13		19
Resultat från andelar i hel- och delägda företag	4	5	-1		0
Årets kapitalförändring före uppdragsverksamhet och transfereringar	17	31	-14		19

7.5 Forskning

Forskning och utbildning på forskarnivå (inklusive uppdragsforskning) visar ett överskott på 40 mnkr vilket är i samma nivå som föregående år (41 mnkr). I universitetets ekonomiska planering är åtagandet till ESS utlagt med 55 mnkr per år under perioden 2013 till 2022. Under 2014 utbetalades 82 mnkr, och under 2015 ett återstående belopp på 512 mnkr. Den årliga avsättningen i universitetets interna finansiering kommer framöver att redovisas som ett överskott i universitetets resultaträkning. Av överskottet 40 mnkr 2019 beror alltså 55 mnkr på denna interna avsättning. LU Holding (myndighetens holdingbolag) påverkar resultatet inom forskningen med 11 mnkr. Verksamhetsresultatet inom forskningen visar därmed ett underskott om 26 mnkr 2019.

Universitetet har haft en stark tillväxt inom forskningen under senare år, och samtidigt som verksamhetsnivån har ökat har också reserver för framtida strategiska satsningar byggts upp i form av myndighetskapital och oförbrukade bidrag. Bidragsinkomsterna (årets nya bidragsmedel) uppgår till 3 470 mnkr (3 170 mnkr 2018). De flesta fakulteter visar

ökade bidragsinkomster för året. De största ökningarna visar Max IV (88 mnkr), Naturvetenskapliga fakulteten (60 mnkr) och Samhällsvetenskapliga fakulteten (59 mnkr).

Intäkterna inom forskningen uppgår till 6 231 mnkr (5 882 mnkr 2018). Den största intäktsposten är bidragsintäkter som ökat med 282 mnkr till 3 302 mnkr. Medicinska fakulteten har störst andel av universitetet bidragsintäkter inom forskningen med 35,7 procent. Avgiftsintäkterna uppgår till 355 mnkr vilket innebär en minskning med 9 mnkr sedan föregående år.

Kostnaderna inom forskningen uppgår till 6 203 mnkr vilket är en ökning med 348 mnkr (5,9 procent). Personalkostnaderna uppgår till 3 805 mnkr vilket är en ökning med 217 mnkr (6,1 procent). Det beror på den årliga löneökningen, ökad pensionsavsättning för avtalspensioner samt ökat antal medarbetare (omräknat till heltidsekvivalenter). Posten övrigt som består av drift- och avskrivningskostnader har ökat med 115 mnkr (7,1 procent). Lokalkostnaderna har ökat med 32 mnkr till 659 mnkr.

Figur 7.6 Verksamhetsutfall för forskning och utbildning på forskarnivå (mnkr)

	2019	2018	Förändring 2019-2018	%	2017
Verksamhetens intäkter					
Anslag	2 545	2 484	61	2,5 %	2 411
Avgifter	355	364	-9	-2,4 %	342
Bidrag	3 302	3 020	282	9,3 %	2 947
Finansiella	29	13	16	123,1 %	14
Summa	6 231	5 882	350	6,0 %	5 715
Verksamhetens kostnader					
Personal	3 805	3 588	217	6,1 %	3 431
Lokaler	659	627	32	5,1 %	586
Övrigt	1 728	1 613	115	7,1 %	1 503
Finansiella	10	27	-17	-63,0 %	14
Summa	6 203	5 856	348	5,9 %	5 534
Verksamhetsutfall	29	26	3		181
Resultat från andelar i hel- och delägda företag	11	15	-4		1
Årets kapitalförändring före uppördsverksamhet och transfereringar	40	41	-1		182

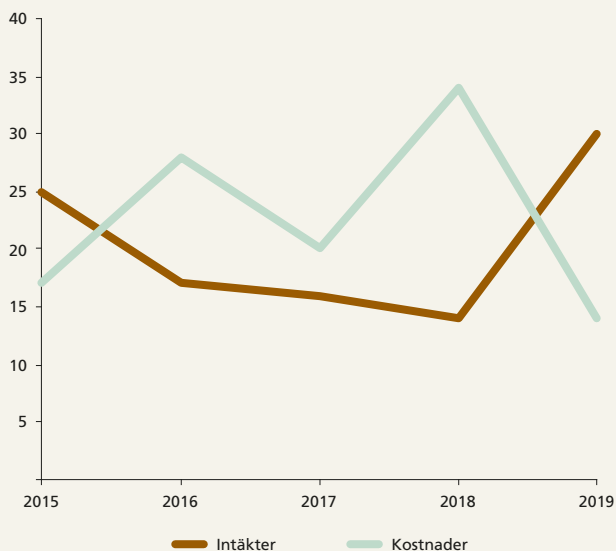
7.6 Finansnetto, likviditet och upplåning

Lunds universitet visar ett finansiellt resultat med 16 mnkr för 2019 och en behållning i kassa och bank på 4 398 mnkr vid utgången av året, en ökning med 161 mnkr sedan 2018. Under 2019 har räntan på räntekontot hos Riksgälden varit fortsatt negativ under första delen av året för att sedan bli 0. Universitetet, som enligt förordning ska placera överskottslikviditet på räntekonto i Riksgälden, har därigenom fått en kostnad för placerade medel. På motsvarande sätt har en ränteintäkt erhållits för den upplåning som universitetet enligt förordning ska göra hos Riksgälden för bidragsfinansierade investeringar.

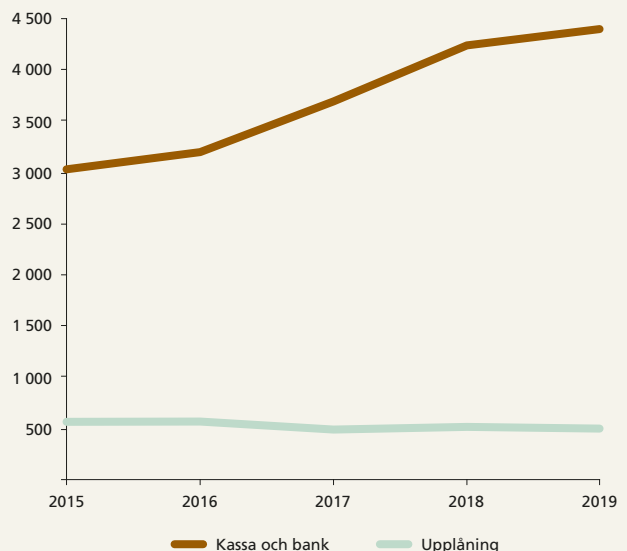
Räntenettet på kontot har minskat kraftigt de senaste åren och är för 2019 negativt. Minskningen sedan 2015 är 17 mnkr. Universitetets in- och utlåningsräntor hos Riksgälden är lika stora. De finansiella intäkterna uppgår till 30 mnkr mot 14 mnkr 2018. Intäkterna består till största delen av orealiserade värdeökning i aktier (21 mnkr) i LU-fonder (i enlighet med K3-modellen), övriga finansiella intäkter (4 mnkr) och valutakursvinster (3 mnkr). De finansiella kostnaderna uppgår till 14 mnkr (34 mnkr 2018) och består till största delen av räntekostnader avseende kontot hos Riksgälden (10 mnkr)

Figur 7.7 Finansiella intäkter och kostnader (mnkr)

Figur 7.8 Likvida medel och upplåning (mnkr)

7.7 Myndighetskapital och oförbrukade bidrag

Det totala myndighetskapitalet inklusive årets resultat uppgår till 1 791 (1 733) mnkr varav 1 700 (1 663) mnkr avser den ackumulerade kapitalförändringen (balanserad kapitalförändring och årets kapitalförändring). Resterande del av myndighetskapitalet är statskapital, donationskapital och resultatandelar i dotter- och intresseföretag. Myndighetskapitalet har, inklusive de senare posterna, ökat med 57 mnkr under året och sedan 2015 ökat med 460 mnkr. Under 2015 minskade myndighetskapitalet kraftigt genom en utbetalning av ovillkorat kapitaltillskott till ESS på sammanlagt 512 mnkr.

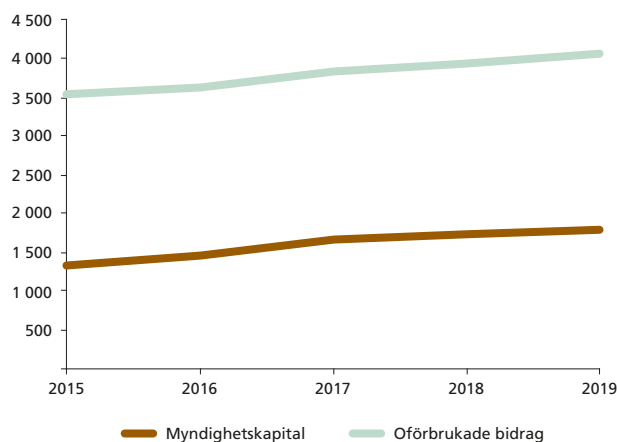
Drygt hälften av fakulteterna ökar sina myndighetskapital under 2019. Störst myndighetskapital har Medicinska fakulteten med 491 mnkr följt av Lunds tekniska högskola med 307 mnkr. Störst andel myndighetskapital i förhållande till de egna kostnaderna har Samhällsvetenskapliga fakulteten (26 procent) och Naturvetenskapliga fakulteten (21 procent). För universitetet totalt är andelen 19,2 procent. Målsättningen var att myndighetskapitalet skulle vara högst 15 procent vid utgången av 2019 vilket myndigheten ej lyckats med trots många bra satsningar.

De oförbrukade bidragen fortsätter att öka och uppgår till 4 058 mnkr vilket är en ökning med 133 mnkr eller cirka 3,4 procent sedan 2018. Av de oförbrukade bidragen beräknas 301 mnkr vara uppbundna för framtida avskrivningar.

Sedan 2015 har de oförbrukade bidragen ökat med 522

mnkr. Vissa fakulteter visar en ökning och andra en minskning. Störst ökning visar Medicinska fakulteten med 62 mnkr och Samhällsvetenskapliga fakulteten med 44 mnkr. Störst minskning visar MAX IV med 28 mnkr. MAX IV:s oförbrukade bidrag ska i första hand användas till framtida avskrivningar och drift. MAX IV och Medicinska fakulteten svarar tillsammans för 2 425 mnkr eller 60 procent av de oförbrukade bidragen. I figuren nedan visas att både myndighetskapitalet och de oförbrukade bidragen fortsätter att öka under 2019

Figur 7.9 Myndighetskapital och oförbrukade bidrag (mnkr)

7.8 Möjligheter och utmaningar

Lunds universitet är ett internationellt lärosäte som bedriver högkvalitativ utbildning och världsledande forskning som påverkar och förbättrar vårt samhälle. Universitetets stora bredd erbjuder goda förutsättningar till ämnesövergripande möten och möjlighet att adressera de stora samhällsutmaningarna. Lunds universitet har under ett antal år haft en god ekonomiskt tillväxt inom framför allt forskningen. Inom utbildningen har tillväxten varit betydligt svagare. Av universitetets samlade forskningsintäkter kommer 60 procent från externa finansierare. Det är ett styrkebesked att universitetet är framgångsrikt i att erhålla externa bidrag. Samtidigt skapar en hög andel externfinansiering svårigheter för universitetets att göra egna prioriteringar och strategiska val, kunna ta ett långsiktigt strategiskt arbetsgivaransvar och bedriva grundforskning.

Universitet fortsätter att skapa ett visst ekonomiskt överskott. Framför allt sker detta hos de fakulteter som står inför större åtaganden i form av ökade lokalkostnader, men också hos fakulteter som har en stor andel externfinansiering. De senaste årens förskjutning mot att en allt större andel av externa bidrag har medfört att de ekonomiska förutsättningarna blivit allt mindre stabila. Inplanerade nybyggnationer, större ombyggnationer och infrastruktursatsningar kan också leda till

att ett visst kapital skapas under en begränsad period. Delar av myndighetskapitalet är därutöver uppbundet i olika former av långsiktiga åtaganden, till exempel i form av samfinansiering och avskrivningar.

MAX IV är Sveriges största satsning på forskningsinfrastruktur och ett flaggskepp inom svensk forskning. MAX IV utgör ett betydande tekniksprång som har skapat uppmärksamhet över hela världen. Tillsammans med ESS visar MAX IV hur Sverige tar en framskjuten roll som forskningsnation. För att till fullo kunna utnyttja potentialen av de storskaliga anläggningarna MAX IV och ESS projekteras för en unik miljö i området mellan dessa – Science Village Scandinavia (SVS). Lunds universitet har en vision att i denna miljö etablera ett internationellt framstående forsknings-, innovations- och utbildningscentrum. Denna miljö kan utvecklas till en viktig mötesplats mellan olika universitets och företags forskning och utveckling. En sådan miljö kan få mycket stor betydelse i att stärka svenska företags och organisationers möjlighet att utvecklas och bidra till hållbara lösningar samt hållbar produktion. MAX IV, ESS och SVS kommer att stärka Sveriges attraktionskraft och internationella profil väsentligt, men är samtidigt en stor ekonomisk utmaning.

7.9 Donationsmedel

Åtterrporteringskrav: Universitetet ska redovisa hur avkastningen har utvecklats i förhållande till marknadsindex.

Kapitalet inklusive disponibel avkastning för donationsmedel som förvaltas enligt § 12 donationsförordningen (1998:140) uppgår till 206,9 mnkr (166,2 mnkr). Marknadsvärdet av tillgångarna uppgick per bokslutsdagen till 208,3 mnkr (180,3 mnkr). Avkastningen har under året uppgått till +3,9 mnkr (+9,2 mnkr). Utdelning har skett enligt donatorernas önskemål. Under 2019 har 1,3 mnkr (11,4 mnkr) delats ut till institutioner inom Lunds universitet, varav 1,1 mnkr (9,3 mnkr) från kapitalet. Universitetets kostnader för förvaltning har beräknats och debiterats donationerna. Den erhållna ersättningen för uppkomna kostnader uppgår till 255 664 kronor (246 602 kronor).

Förväntningarna inför 2019 var lågt ställda efter börsoron i slutet av 2018. Värdepappersmarknaderna har emellertid stigit kraftigt på bred front. Exempelvis har både globala aktier och svenska aktier stigit med över 30 procent. Den viktigaste förklaringen är sannolikt centralbankernas omsvängning. Signaler om höjningar av styrräntor har förbytt till att avvakta samt försäkringar om att de är beredda att vidta stimulansåtgärder om så krävs. Vare sig den amerikanska eller europeiska centralbanken har höjt sina styrräntor under året och i Kina har olika stimulansåtgärder satts in.

Orosmoment i form av exempelvis handelskrig och brexit finns kvar och stör periodvis marknaden. Börsen verkar dock fortsatt stark och de flesta strateger och ekonomer räknar med fortsatt uppgång, åtminstone på kort sikt.

Universitetets placeringar har gett en genomsnittlig utdelningsbar avkastning inklusive reasultat på +2,0 procent (+5,2 procent). Räntan för statsskuldväxlar har under året

uppgått till -0,5 procent (-0,8 procent). Totalavkastningen för portföljen uppgick till +16,6 procent (-1,9 procent). Utvecklingen för portföljens jämförelseindex var +9,9 procent (-2,5 procent). Under året har placeringar i två nya långräntefonder gjorts. Alla fonder som tidigare funnits i portföljen finns kvar. Avkastningen från dessa fonder redovisas nedan. Avkastningen från de svenska aktiefonderna blev +26,1 procent, +19,3 procent och +32,2 procent, placeringarna i den globala indexnära aktiefonden blev +37,8 procent (i svenska kronor). Placeringarna i de aktivt förvaltade globala aktiefonderna uppgick till +37,2 procent samt +35,7 procent (i svenska kronor). Utvecklingen av det svenska utdelande indexet SIXRX uppgick till +35,0 procent, Eurostoxx (i SEK) +32,4 procent samt T-bill -0,5 procent. Jämförelseindexet utgörs av: 15 procent SIXRX, 15 procent Eurostoxx50 och 70 procent T-bill.

Tillgångarnas fördelning i aktie- och räntebärande placeringar framgår av figuren nedan.

Universitetet har under året mottagit följande donationer på en miljon kronor eller mer:

Donation från Bo Bergström. Medlen ska tillfalla Lunds universitet, Teologiska fakulteten, Avdelningen för kristendomens historia för den fortsatta utgivningen av Carlquist, Lunds stifts herdaminne, jämte supplement och register. 5,4 mnkr

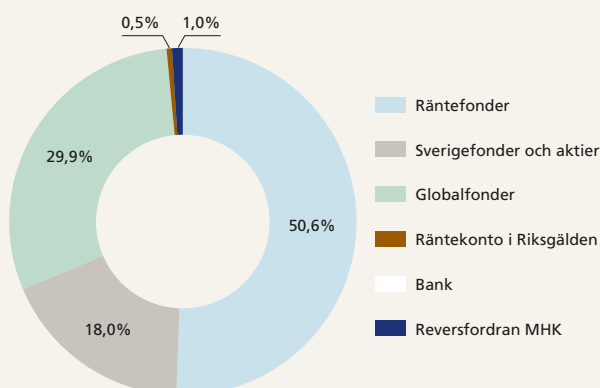
Donation från Hillevi Svensson. För stöd till forskning inom lung- och kärlsjukdomar samt prostatacancer. 3,7 mnkr

Erhållna nya donationer, i tusental kronor, för perioden 2015–2019 framgår av figur 7.10.

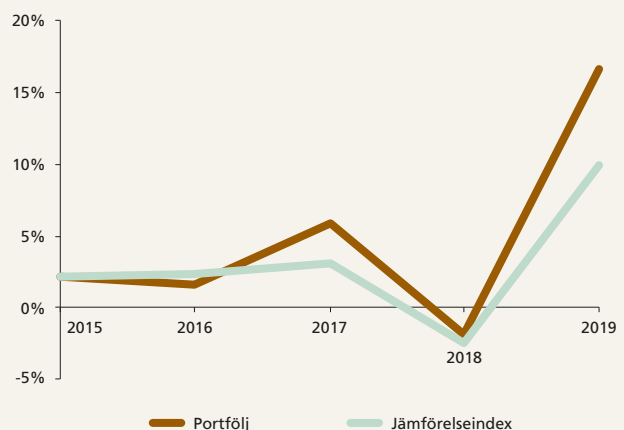
Figur 7.10 Erhållna nya donationer (tkr)

2015	2016	2017	2018	2019
5 888	3 329	17 950	9 858	9 443

Figur 7.11 Placeringar av donationsmedel (totalt 205,7 mnkr)

Figur 7.12 Förmögenhetsutveckling av donationsmedel (%)

7.10 Resultaträkning

Belopp i tkr	Not	2019	2018
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	4 762 922	4 663 758
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2, 43, 44	740 791	744 024
Intäkter av bidrag	3	3 360 892	3 094 685
Finansiella intäkter	4	30 041	13 925
= Summa		8 894 646	8 516 391
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	5	-5 516 514	-5 236 348
Kostnader för lokaler	6	-1 082 524	-1 041 824
Övriga driftkostnader	7	-1 703 637	-1 646 311
Finansiella kostnader	8	-13 651	-34 434
Avskrivningar och nedskrivningar	11, 12, 13, 14	-536 170	-505 159
= Summa		-8 852 496	-8 464 077
Verksamhetsutfall		42 150	52 314
Resultat från andelar i hel- och delägda företag		14 539	20 054
Transfereringar			
	9		
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		60 267	55 829
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		223 468	217 600
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag		71 231	60 256
Lämnade bidrag		-354 966	-333 685
= Saldo		0	0
ÅRETS KAPITALFÖRÄNDRING	10	56 689	72 368

7.11 Balansräkning

Belopp i tkr	Not	2019-12-31	2018-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	11	5 009	5 265
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	12	9 828	9 940
Summa immateriella anläggningstillgångar		14 837	15 205
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	13	248 762	269 741
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	14	1 702 542	1 736 988
Pågående nyanläggningar	15	58 605	174 522
Förskott avseende materiella anläggningstillgångar	16	452	2 214
Summa materiella anläggningstillgångar		2 010 360	2 183 465
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i hel- och delägda företag	17	96 607	81 068
Andra långfristiga värdepappersinnehav	18	202 689	177 243
Andra långfristiga fordringar	19	2 000	2 000
Summa finansiella anläggningstillgångar		301 296	260 311
Varulager m.m.			
Varulager och förråd		11 337	6 440
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	20	94 312	122 638
Fordringar hos andra myndigheter	21	117 897	124 919
Övriga kortfristiga fordringar	22	4 393	81
Summa kortfristiga fordringar		216 602	247 638
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	23	275 971	263 377
Upplupna bidragsintäkter	24	494 448	464 052
Övriga upplupna intäkter	25	11 908	13 081
Summa periodavgränsningsposter		782 327	740 510
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	26	0	0
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgälden	27	4 213 549	4 165 989
Kassa och bank	28	184 753	71 221
Summa kassa och bank		4 398 302	4 237 209
SUMMA TILLGÅNGAR		7 735 061	7 690 778

7.11 Balansräkning forts.

Belopp i tkr	Not	2019-12-31	2018-12-31
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Statskapital	29	29 333	28 234
Donationskapital	30	6 060	6 060
Resultatandelar i hel- och delägda företag	31	56 069	36 014
Balanserad kapitalförändring	32	1 643 000	1 590 797
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	10	56 689	72 368
Summa myndighetskapital		1 791 152	1 733 473
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	33	41 434	39 282
Övriga avsättningar	34	58 986	53 177
Summa avsättningar		100 420	92 459
Skulder m.m.			
Lån i Riksgälden	35	497 659	501 722
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	36	174 423	181 831
Leverantörsskulder	37	238 110	465 913
Övriga kortfristiga skulder	38	279 368	181 051
Depositioner	39	3 676	3 774
Summa skulder m.m.		1 193 235	1 334 291
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	40	355 156	384 433
Oförbrukade bidrag	41	4 058 022	3 925 462
Övriga förutbetalda intäkter	42	237 075	220 661
Summa periodavgränsningsposter		4 650 254	4 530 555
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		7 735 061	7 690 778
ANSVARSFÖRBINDELSER			
1. Statliga garantier för lån och krediter		Inga	Inga
2. Övriga ansvarsförbindelser		Inga	Inga

7.12 Redovisning mot anslag

Belopp i tkr								
Anslag	Benämning	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Omdisp. anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
16.2:5	<i>Lunds univ: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå¹</i>							
16.2:5:1	Takbelopp (ram)	0	2 104 049	0	0	2 104 049	-2 104 049	0
	Summa	0	2 104 049	0	0	2 104 049	-2 104 049	0
16.2:6	<i>Lunds univ: Forskning och forskarutbildning¹</i>							
16.2:6:6	Basresurs (ram)	0	2 248 855	0	0	2 248 855	-2 248 855	0
	Summa	0	2 248 855	0	0	2 248 855	-2 248 855	0
16.2:65	<i>Särskilda medel till universitet och högskolor</i>							
16.2:65:4	Nationellt resurscentrum i fysik (ram)	0	1 439	0	0	1 439	-1 439	0
16.2:65:6	Omhändertagande av arkeologiska fynd (ram)	0	3 135	0	0	3 135	-3 135	0
16.2:65:62	Spetsutbildning i entreprenörskap (ram)	0	3 994	0	0	3 994	-3 994	0
	Summa	0	8 568	0	0	8 568	-8 568	0
16.2:66	<i>Ersättningar för klinisk utbildning och forskning</i>							
16.2:66:2	Lunds universitet (ram)	0	455 858	1 029	0	456 887	-456 887	0
	Summa	0	455 858	1 029	0	456 887	-456 887	0
23.1:23	<i>Sveriges lantbruksuniversitet</i>							
23.1:23:5	Analysverksamhet vid Lunds universitet (ram)	0	4 830	0	0	4 830	-4 830	0
	Summa	0	4 830	0	0	4 830	-4 830	0
	Summa totalt	0	4 822 160	1 029	0	4 823 189	-4 823 189	0

Noter till anslagsredovisningen

1) Lämnade bidrag finansierade med statsbudgetmedel uppgår till 60 267 tkr och redovisas under transfereringar i resultaträkningen. Dessa lämnade bidrag avser finansiering av forskarskolor med 3 265 tkr, överföring av strategiska forskningsmedel med 49 335 tkr, kärstöd 7 367 tkr och överföring av strategiska utbildningsmedel 300 tkr.

Andra finansiella villkor

Anslag 16.2:5:1 Pedagogiskt stöd för studenter med funktionshinder

Det pedagogiska stödet till studenter med funktionshinder har inte överstigit 0,3 procent av grundutbildningsanslaget.

Anslag 16.2:5:1 Kostnader för personskadeförsäkringar för studenter

Helårspremien år 2019 är 160 087 kr baserat på 27 938 helårsstudenter.

Personskadeförsäkringar hanteras numera via Universitets- och högskolerådet och de kan inte ta fram statistik per lärosäte.

7.13 Tilläggsupplysningar och noter

REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring.

Brytdagen för periodens löpande bokföring var den 3 januari 2020.

Om inget annat anges redovisas beloppen i den ekonomiska redovisningen i tusental kronor.

För universitet och högskolor gäller undantag från vissa bestämmelser i förordningar enligt nedan;

Universitet och högskolor medges undantag från bestämmelsen om redovisning av anslagsmedel enligt 12 § anslagsförordningen (2011:223). Avräkning mot anslag och anslagsposter för medel som utbetalas till lärosätenas räntekonton i Riksgälden ska ske i samband med de månatliga utbetalningarna till respektive lärosätes räntekonto i Riksgälden.

Universitet och högskolor medges undantag från 7 § anslagsförordningen (2011:223) på så sätt att lärosätet får överföra såväl överproduktion som outnyttjat takbelopp (anslagssparande) till ett värde av högst tio procent av takbeloppet till efterföljande budgetår utan att särskilt begära regeringens medgivande.

Universitet och högskolor medges undantag från bestämmelsen i 2 kap. 4 § tredje stycket förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag om att årsredovisningen ska innehålla redovisning av vissa väsentliga uppgifter. Universitet och högskolor ska istället lämna uppgifter enligt bilaga 6 till regleringsbrev för budgetåret 2019 avseende universitet och högskolor: Väsentliga uppgifter.

Universitet och högskolor ska i samband med upprättandet av noter till årsredovisningen särskilt beakta att specifikation ges av

- Låneram i Riksgälden uppdelad på beviljad låneram och utnyttjad låneram vid räkenskapsårets slut, och
- Beviljad och under året maximalt utnyttjad kontokredit hos Riksgälden.

Universitet och högskolor medges undantag från bestämmelsen enligt 2 kap. 4 § förordningen (2000:605) andra stycket om årsredovisning och budgetunderlag, om att i årsredovisningen upprätta och lämna en finansieringsanalys till regeringen.

Universitet och högskolor medges undantag från 2 kap. 1 § första stycket och 3 § kapitalförsörjningsförordningen (2011:210) om finansiering av anläggningstillgångar. En anläggningstillgång som används i myndighetens verksamhet får helt eller delvis finansieras med bidrag som har mottagits från icke-statlig givare. Detta gäller även för bidrag från statliga bidragsgivare under förutsättning att bidraget har tilldelats för ändamålet.

Lunds universitet medges rätt att förvalta donationsmedel i aktier och andra värdepapper enligt 12 § donationsförordningen (1998:140). Lärosätet får även uppdra åt någon annan att placera dessa medel i enlighet med 12 § andra stycket.

Universitetet ska redovisa i årsredovisningen hur avkastningen har utvecklats i förhållande till marknadsindex.

Universitet och högskolor medges undantag från 25 a § andra och tredje stycket avgiftsförordningen (1992:191) om disposition av inkomster från avgiftsbelagd verksamhet. Uppgår det ackumulerade överskottet till mer än 10 procent av den avgiftsbelagda verksamhetens omsättning under räkenskapsåret, ska myndigheten i årsredovisningen redovisa hur överskottet ska disponeras. Har det uppkommit ett underskott i en avgiftsbelagd verksamhet som inte täcks av ett balanserat överskott från tidigare räkenskapsår, ska myndigheten i årsredovisningen lämna ett förslag till regeringen om hur underskottet ska täckas.

Värdering av bankmedel i utländsk valuta

Innestående behållning på EUR-konto per 2019-12-31 har omvärderats till balansdagskurs.

Värdering av fordringar och skulder

Kundfordringar uppgår till 123 miljoner kronor vilket är en minskning med 27 miljoner kronor jämfört med föregående år. Kundfordringar som är äldre än sex månader har skrivits av som befarad kundförlust. Leverantörsskulder uppgår till 304 miljoner kronor, en minskning med 233 miljoner kronor jämfört med föregående år. Minskningen förklaras delvis av en donation på 154 miljoner och en större anläggningstillgång på drygt 21 miljoner som hanterades 2018, vilket visar att nuvarande belopp är en återgång till ett mer normalt läge. Fordringar respektive skulder i utländsk valuta har omräknats till balansdagskurs.

Värdering av varulager

Varulager har värderats till verkliga värdet på balansdagen.

Värdering av anläggningstillgångar

Immateriella anläggningstillgångar utgörs främst av balanserade utgifter för utveckling av befintlig infrastruktur för att säkerställa framtida ekonomiska och kvalitativa fördelar för verksamheten genom användning av nyare och effektivare IT-relaterade stödsystem. Nyttjandeperioden ska vara minst 3 år och anskaffningsvärdet minst 500 tkr. I anskaffningsvärdet ingår både externa inköp och universitetets egna direkta kostnader för den enskilda tillgången. Immateriella anläggningstillgångar skrivs av linjärt över den beräknade nyttjandeperioden med utgångspunkt från den månad tillgången tas i bruk.

Materiella anläggningstillgångar utgörs främst av inventarier och utrustning med mera. Nyttjandeperioden ska vara minst tre år och anskaffningsvärdet minst 25 tkr. Materiella anläggningstillgångar skrivs av linjärt över den beräknade nyttjandeperioden med utgångspunkt från den månad tillgången tas i bruk.

Förbättringsutgifter på annans fastighet som avser reparation och underhåll aktiveras då anskaffningsbeloppet överstiger 100 tkr och nyttjandeperioden beräknas vara mer än tre

år. Avskrivningstiden för förbättringsutgift på annans fastighet anpassas till hyreskontraktets återstående längd.

Avskrivningstider tillämpas enligt följande:

Immateriella anläggningstillgångar	3, 4 eller 5 år
Förbättringsutgifter på annans fastighet	3–25 år, enl. hyreskontrakt + ev. förlängning
Byggnadsinventarier	3, 5, 7 eller 10 år
Datorer och kringutrustning	3, 5, 7 eller 10 år
Lab/verkstadsutrustning	3, 5 eller 10 år
Kontorsmaskiner och kopieringsutrustning	3, 4 eller 5 år
Inredning	3, 5 eller 10 år

För konstföremål sker ingen avskrivning. Endast anskaffningsvärde för konstföremål som förvärvats eller överlåtits från Statens konstråd från och med år 2004 tas upp i balansräkningen. Någon invärdering av tidigare förvärvade konstföremål har inte gjorts.

För stora anläggningstillgångar, som består av flera sammansatta komponenter tillämpas komponentavskrivning i de fall förbrukningen av betydande komponenter väsentligt skiljer sig åt. Då delas anläggningstillgången upp och avskrivning hanteras för varje komponent för sig.

Periodavgränsningsposter

Periodisering innebär att intäkter och kostnader hänförs till det år de avser. I allt väsentligt har periodisering skett för till exempel leverantörsskulder, semesterlöneskuld, avgifter och bidrag. För utgiftsperiodiseringar har en beloppsgräns om 50 tkr tillämpats. De fakturor som ankomstregistrerats men som inte bokförts senast brytdagen och som avser 2019 har bokats upp som leverantörsskuld och kostnad.

Universitetet reserverar sedan 2004 för upplupna kostnader avseende lärarlöneskulder. Reserveringen har skett för sådan skuld vilken inte kommer att regleras inom läraravtalets tre-årsperspektiv. Skulden bygger på ett verkligt antal timmar och beräknas enligt en schabloniserad medellön per befattningskategori.

För externfinansierade bidrag och uppdrag tillämpas den gällande statliga redovisningsprincipen för intäktsredovisning i projekt. För pågående projekt tas intäkter upp motsvarande upparbetade kostnader under året. Erhållna medel från bidragsgivare som ännu inte använts i verksamheten redovisas som oförbrukade bidrag i balansräkningen. För under året avslutade projekt redovisas skillnaden mellan intäkter och kostnader som över-/underskott i resultaträkningen. Projekt där bidrag, enligt kontrakt, ännu ej erhållits bokförts som fordran på bidragsgivaren för den del som är en upparbetad kostnad. En prövning görs också av fordrans giltighet mot kontrakt eller motsvarande avtal.

Redovisning av indirekta kostnader

Universitetet tillämpar den sektorsgemensamma modellen för redovisning av indirekta kostnader, SUHF-modellen. Enligt modellen fördelas indirekta kostnader månadsvis baserat på nedlagda kostnader vilket medför en fullständig kostnadsredovisning på lägsta verksamhetsnivå (kostnadsbärare) och förutsättningar för en korrekt periodisering av bidragsinkomster.

Universitetet fördelar stödverksamhetens kostnader – de indirekta kostnaderna – på kostnadsbärarna i relation till direkta löne- och driftskostnader (fördelningsbas).

Transfereringar

Universitetet särredovisar transfereringar då dessa inte representerar någon egentlig resursförbrukning inom universitetet. Transfereringar är medel som är avsedda att användas för finansiering av bidrag till externa samarbetspartner samt till stipendier med mera. Finansiering motsvarande kostnaderna har hämtats från anslag och bidrag. Exempel på transfereringar är stipendier, medel från EU till projekt där universitetet är koordinator samt överföring av strategiska forskningsmedel till andra lärosäten.

Avstämning av mellanhavanden med andra statliga myndigheter

Vid inrapportering till statsredovisningen ska varje transaktion till annan statlig myndighet kunna särredovisas. Erhållna bidrag och avgifter samt givna bidrag och köp ska redovisas och stämmas av med varje statlig motpart för belopp överstigande en miljon kronor. För fordringar och skulder över årsskiftet gäller att belopp över ett hundra tusen kronor ska stämmas av. Lunds universitet har i sin kodsträng en unik kod för varje myndighet och en gemensam kod för samtliga övriga motparter för att kunna särskilja dessa transaktioner. Efter årets avstämning med andra statliga myndigheter har universitetet inga oförklarade differenser.

Donationsmedel

Universitetet har medgivande från regeringen, enligt § 12 donationsförordningen (1998:140), att placera donationsmedel som inte skall förbrukas inom de närmaste två åren utanför Riksgälden. Behovet av likvida medel de närmaste två åren beräknas uppgå till 14 mnkr.

NOTER

Belopp i tusentals kronor där annat ej anges.

1. Intäkter av anslag

	2019	2018
Forskning/forskarutbildning	2 196 255	2 145 060
Grundläggande utbildning	2 104 950	2 067 649
Ersättningar för klinisk utbildning och forskning	456 887	446 264
Ersättningar för ekonomiska analyser	4 830	4 785
Summa intäkter av anslag	4 762 922	4 663 758

Lämnade bidrag finansierade med statsbudgetmedel uppgår till 60 267 tkr och redovisas under transfereringar i resultaträkningen. Dessa lämnade bidrag avser finansiering av forskarskolor med 3 265 tkr överföring av strategiska forskningsmedel med 49 335 tkr, kärstöd 7 367 tkr och överföring av strategiska utbildningsmedel 300 tkr.

2. Intäkter av avgifter och andra ersättningar

	2019	2018
Utbildning av studieavgiftsskyldiga studenter	124 080	110 431
Uppdragsforskning	104 238	95 119
Uppdragsutbildning	63 729	78 408
Uthyrning bostäder studenter/gästforskare	60 550	58 913
Yrkes högskolan	16 304	0
Beställd utbildning	10 517	5 306
Museum, entréavgifter	4 054	2 058
Högskoleprovsavgifter	3 843	4 109
Summa intäkter av avgifter enl regleringsbrev	387 315	354 345
Rådgivning och annan liknande service	243 583	211 570
Lokaler, parkering	60 320	105 372
Konferenser och kurser	9 627	12 095
Informations- och kursmaterial	5 238	5 579
Tidskrifter o andra publikationer	1 183	852
Summa intäkter enligt § 4 Avgiftsförordningen	319 951	335 469
Kopior allmänna handlingar (avg förordn §15)	79	45
Summa kopior allmänna handlingar (avg förordn §15)	79	45
Vidarefakturerering av kostnader, försäljning av material	21 341	42 685
Redovisningstjänster stiftelser mm	7 806	7 660
Sponsring	2 137	895
Förseningsavgifter och skadestånd	1 575	2 892
Summa intäkter av andra ersättningar	32 859	54 132
Reavinst förs anl tillg utomstatl	587	33
Summa reavinst förs anl tillg utomstatl	587	33
Summa intäkter av avgifter och andra ersättningar	740 791	744 024
Intäkter enl § 4 (exkl lokaler) i förhållande till totala kostnader*	3,0 %	2,8 %

*Fr o m 2009 får universitet och högskolor ta ut avgifter för lokaler som ursprungligen har hyrts för lärosätets egen verksamhet utan den begränsning som följer av § 4 andra stycket. Intäkter av lokalhyror uppgick 2019 till 50 328 tkr (96 385 tkr).

Särredovisning av avgiftsbelagd verksamhet – tjänsteexport

Intäkter	189 483	193 977
Kostnader	-189 483	-193 977

Som tjänsteexport definieras universitetets försäljning av tjänster till utländska motparter. Kostnaderna beräknas vara lika stora som intäkterna. Fr o m 2013 används SUHF:s rekommendation vid beräkning av tjänsteexport. Studieavgifterna har ökat med 13,6 miljoner och beställd utbildning med 4 miljoner. Uppdragsutbildning har minskat med 14,8 miljoner, rådgivning och liknande tjänster med 6 miljoner och uppdragsforskning med 2,7 miljoner.

3. Intäkter av bidrag (per finansör)

	2019	2018
Statliga myndigheter inkl statliga affärsverk	1 636 576	1 595 699
Övriga organisationer och ideella föreningar	1 150 433	986 451
EU:s institutioner	283 303	275 071
Övriga länder och internationella organisationer	156 564	115 471
Kommuner och landsting	67 418	64 235
Privata företag	56 102	41 783
Statliga bolag	7 615	7 210
Bidrag från enskilda	2 881	8 765
Summa intäkter av bidrag	3 360 892	3 094 685

4. Finansiella intäkter

	2019	2018
Orealiserade värdeökningar aktier	20 946	0
Ränteintäkter m m, övrigt	3 920	2 175
Valutakursvinster	2 914	2 023
Ränteintäkter lån RGK	1 305	2 527
Orealiserade värdeökningar räntefonder	779	0
Reavinst avyttr kortfristiga placeringar	99	7 126
Ränteintäkter, donationsmedel	78	74
Summa finansiella intäkter	30 041	13 925

5. Kostnader för personal

	2019	2018
Lönekostnader exkl arbetsgivaravgifter	3 576 912	3 423 444
Övriga personalkostnader	1 939 602	1 812 904
Summa kostnader för personal	5 516 514	5 236 348

Andelen av lönesumman som avser arvoden till styrelse, kommittéer eller ej anställd personal (uppdragstagare) uppgår till 3 %.

6. Kostnader för lokaler

	2019	2018
Hyror exkl el och värme	946 530	917 390
Driftskostnader (el, gas, fjärrvärme, vatten)	90 367	73 495
Renhållning, bevakning och övriga driftskostnader	45 626	50 940
Summa kostnader för lokaler	1 082 524	1 041 824

Sammanställning av lokalkostnader enligt SUHF modell	2019	2018
Total årshyra enl hyresavtal	882 552	857 159
Total mediakostnad, el, värme, kyla, vatten etc.	93 145	80 202
Reparation av lokaler	4 742	5 507
Totala avskrivningar	39 798	38 802
Total lokalvårdskostnad	137 183	136 719
Driftskostnader för bevakning, larm, skalskydd, säkerhet	12 578	11 146
Övriga lokalkostnader/lokaltilbehör	19 087	22 875
Kostnader för förprojektering		
Kostnader för egna fastigheter		
Totala externa hyresintäkter (inkl resurssamordning Region Skåne)	-94 891	-92 945
Kostnader för student- och gästforskarbostäder	66 060	61 426
Summa lokalkostnader	1 160 254	1 120 891
Summa lokalkostnader exklusive studentbostäder	1 094 194	1 059 465
Area, kvm LOA vid årets utgång (exkl extern förhyrning och student- och gästforskarbostäder)	548 152 kvm	537 897 kvm
Genomsnittlig lokalkostnad (kr/kvm LOA)	1 996 kr/kvm	1 969 kr/kvm

Beräknad enligt SUHF:s rekommendationer om lokalkostnadsbokföring

7. Övriga driftskostnader

	2019	2018
ALF-avtal	456 887	446 264
Övriga tjänster	348 484	321 009
Övriga varor	289 348	274 393
Konsultuppdrag	110 242	103 119
Resor	109 551	109 102
Datatjänster	105 585	89 950
E-resurser	69 766	73 679
Reparationer och underhåll	48 214	45 647
Utbildningstjänster	45 373	51 251
Korttidsinvesteringar, livslängd 1–3 år och/eller 500 euro	37 444	34 688
Tryckning, publikationer och pappersvaror	26 469	25 571
Forskningsuppdrag	19 435	17 983
Post och Tele	17 268	17 625
Varutransporter och fraktagifter	7 511	8 458
Open access	5 888	4 626
Kontorsmateriel	5 480	5 538
Leasingavgifter vid operationell leasing och maskinhyror	1 936	3 391
Offentligrättsliga avgifter	1 771	1 891
Reaförlust avyttring anläggningstillgångar	1 280	10 041
Avsättning MAX IV	1 000	1 000
Skatter	556	372
Skadestånd	400	0
Varulagerförändring	-6 252	714
Summa övriga driftskostnader	1 703 637	1 646 311

8. Finansiella kostnader

	2019	2018
Räntekostnader räntekonto RGK	10 394	18 996
Valutakursförluster	2 885	2 885
Räntekostnader, övrigt	241	271
Orealiserad värdeminskning räntefonder	96	545
Orealiserad värdeminskning akier	35	11 736
Summa finansiella kostnader	13 651	34 434

9. Transfereringar (per finansiär)

Erhållna medel för finansiering av bidrag:	2019	2018
Statliga myndigheter inkl affärsverk	223 468	217 600
Fr statens budget för finansiering av bidrag	60 267	55 829
Övriga organisationer och ideella föreningar	57 913	45 442
Övriga länder och internationella organisationer	6 772	6 967
Privata företag	3 267	2 962
EU-institutioner	2 791	4 784
Kommuner och landsting	487	80
Statliga bolag	0	21
Summa erhållna medel	354 966	333 685
Lämnade bidrag		
Statliga myndigheter exkl affärsverk	-137 907	-138 279
Enskilda personer	-92 096	-93 141
Övriga länder och internationella organisationer	-40 844	-33 911
Privata företag och privatägda ekonomiska föreningar	-25 079	-30 339
Landsting	-18 574	-12 195
Övriga organisationer och ideella föreningar	-16 499	-8 555
Övriga statliga sektorn	-9 906	-8 935
Statliga bolag	-8 125	-3 838
Kommuner och kommunala bolag	-5 936	-4 492
Summa lämnade bidrag	-354 966	-333 685
Saldo transfereringar	0	0

10. Kapitalförändring enligt resultaträkningen

	2019	2018
Anslagsfinansierad verksamhet	74 735	96 806
Avgiftsfinansierad verksamhet	3 438	-12 259
Bidragsfinansierad verksamhet	-21 484	-12 180
Redovisad kapitalförändring	56 689	72 368

Kapitalförändring per område

Belopp i tkr	Balanserad kapitalförändring (A)	Årets kapitalförändring (B)	Summa (A+B)
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå			
Utbildning enligt uppdrag i regleringsbrev	370 975	18 837	389 812
Uppdragsverksamhet	16 179	-1 778	14 401
Summa	387 154	17 059	404 213
Forskning och utbildning på forskarnivå			
Forskning och utbildning på forskarnivå	1 265 788	34 413	1 300 201
Uppdragsverksamhet	-9 942	5 217	-4 725
Summa	1 255 846	39 630	1 295 476
Total	1 643 000	56 689	1 699 689

Förändring av myndighetskapalet (tkr)

	Statskapital	Donationskapital	Resultatandelar i hel- och delägda	Invärderat kapital	Förändring donationskapital	Kapitalförändring Anslag	Kapitalförändring Avgift	Kapitalförändring Bidrag	Kapitalförändring enligt RR	Summa
Utgående balans 2018	28 234	6 060	36 014	0	47 187	1 279 598	18 496	245 516	72 368	1 733 473
<i>Ändrade redovisningsprincip Rättelser</i>										
A Ingående balans 2019	28 234	6 060	36 014	0	47 187	1 279 598	18 496	245 516	72 368	1 733 473
Föregående års kapitalförändring, 20900 ingående 2019						96 806	-12 259	-12 180	-72 368	0
Utdelning från hel-och delägda företag			20 055							20 055
Anslagsfinansierad tillgång	100					-110				-11
Kapitaltillskott holdingbolag	1 000					-5 014		-15 041		-19 055
Erhållen donation										0
Omföring kapital, resultat					-7 438	-1 449		8 887		0
Årets kapitalförändring UB 20900						74 735	3 438	-21 484	56 689	56 689
B Summa årets förändring	1 100	0	20 055	0	-7 438	164 969	-8 820	-39 819	-15 679	57 679
C Utgående balans 2019A + B	29 333	6 060	56 069	0	39 749	1 444 567	9 676	205 697	56 689	1 791 152

11. Balanserade utgifter för utveckling

	2019	2018
IB anskaffningsvärde	18 376	18 376
Årets anskaffningar	1 555	0
Årets försäljning/utrangering	-5 433	0
Årets slutförda pågående nyanläggningar	0	0
UB anskaffningsvärde	14 499	18 376
IB ack avskrivningar	-13 111	-11 319
Årets avskrivningar	-1 812	-1 792
Årets försäljning/utrangering	5 433	0
UB ack avskrivningar	-9 490	-13 111
Bokfört värde	5 009	5 265

12. Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar

	2019	2018
IB anskaffningsvärde	37 099	34 908
Årets anskaffningar	2 013	2 191
Årets försäljning/utrangering	0	0
Årets slutförda pågående nyanläggningar	0	0
UB anskaffningsvärde	39 112	37 099
IB ack avskrivningar	-27 160	-25 077
Årets avskrivningar	-2 124	-2 083
Årets försäljning/utrangering	0	0
UB ack avskrivningar	-29 284	-27 160
Bokfört värde	9 828	9 940

13. Förbättringsutgifter på annans fastighet

	2019	2018
IB anskaffningsvärde	702 447	703 843
Årets anskaffningar	25 726	28 664
Årets försäljning/utrangering	-14 656	-38 783
Omklassificering	10 459	8 723
UB anskaffningsvärde	723 975	702 447
IB ack avskrivningar	-432 706	-412 523
Årets avskrivningar	-56 887	-55 134
Årets försäljning/utrangering	14 380	34 951
UB ack avskrivningar	-475 213	-432 706
Bokfört värde	248 762	269 741

14. Maskiner, inventarier, installationer m.m.

	2019	2018
IB anskaffningsvärde	4 597 199	4 349 922
Årets anskaffningar	290 395	327 987
Årets försäljning/utrangering	-232 320	-163 656
Årets slutförda pågående nyanläggningar	151 652	82 945
UB anskaffningsvärde	4 806 926	4 597 199
IB ack avskrivningar	-2 860 211	-2 571 200
Årets avskrivningar	-475 347	-446 151
Årets försäljning/utrangering	231 174	157 139
UB ack avskrivningar	-3 104 384	-2 860 211
Bokfört värde, exklusive finansiell leasing	1 702 542	1 736 988
Finansiell leasing		
IB anskaffningsvärde	301	301
Årets anskaffningar	0	0
Årets försäljning/utrangering	0	0
UB anskaffningsvärde	301	301
IB ack avskrivningar	-301	-301
Årets avskrivningar	0	0
Årets försäljning/utrangering	0	0
UB ack avskrivningar	-301	-301
Bokfört värde	0	0
Totalt bokfört värde för maskiner, inventarier, installationer m m		
Maskiner, inventarier, installationer m m	1 702 542	1 736 988
Finansiell leasing, maskiner/inv	0	0
Summa maskiner, inventarier, installationer m.m	1 702 542	1 736 988

15. Pågående nyanläggningar

	2019	2018
IB anskaffningsvärde	174 522	212 640
Årets anskaffningsvärde	46 194	53 550
Färdigställda anläggningar	-151 652	-82 945
Omklassificering	-10 459	-8 723
UB anskaffningsvärde, bokfört värde	58 605	174 522

16. Förskott avseende materiella anläggningstillgångar

	2019	2018
OSL-reader/analysverktyg Geologiska institutionen	302	0
Separator Institutionen för livsmedelsteknik	150	0
Spraytork Institutionen för livsmedelsteknik	0	631
Spektrometer Kemiska institutionen	0	1 508
Server Universitetsbiblioteket	0	75
Summa förskott avseende materiella anläggningstillgångar	452	2 214

17. Andelar i hel- och delägda företag

Antal styck	Företag	Nom värde innehavet	Anskaffningsvärde	Värde 2019	Värde 2018
100	LUIS AB	100	10 802	96 607	81 068
Summa andelar i hel- och delägda företag				96 607	81 068

18. Andra långfristiga värdepappersinnehav

	2019	2018
Aktier och andelar:		
IB anskaffningsvärde	84 274	86 968
Upp-/nedskrivning till MV	20 910	-11 736
Årets anskaffningar	3 556	32 030
Årets försäljningar	0	-22 987
UB anskaffningsvärde aktier och andelar	108 741	84 274
Marknadsvärde aktier och andelar	108 741	84 274
Obligationer och andra värdepapper:		
IB anskaffningsvärde	92 969	83 401
Upp-/nedskrivning till MV	684	-545
Årets anskaffningar	20 196	45 000
Årets försäljningar	-19 901	-34 887
UB anskaffningsvärde obligationer och andra värdepapper	93 948	92 969
Marknadsvärde obligationer och andra värdepapper	93 948	92 969
Värdepapperens sammanlagda marknadsvärde	202 689	177 243

Värdepapper som är anläggningstillgångar är upptagna till anskaffningsvärde.

19. Andra långfristiga fordringar

	2019	2018
Revers med låntagare Stiftelsen Michael Hansens kollegium	2 000	2 000
	2 000	2 000

20. Kundfordringar

	2019	2018
Kundfordringar, utomstatliga	97 977	126 026
Reservering osäkra fordringar	-3 665	-3 388
Summa kundfordringar	94 312	122 638

21. Fordringar hos andra myndigheter

	2019	2018
Mervärdesskattefordran och övriga fordringar	89 200	97 858
Kundfordringar	28 698	27 061
Summa fordringar hos andra myndigheter	117 897	124 919

22. Övriga kortfristiga fordringar

	2019	2018
Ej inbetald donation	3 656	0
Reseförskott	949	594
Övriga fordringar	-212	-513
Summa övriga kortfristiga fordringar	4 393	81

23. Förutbetalda kostnader

	2019	2018
Förutbet hyreskostnader, övriga	222 456	205 371
Förutbetalda köpta tjänster och varor	43 006	47 754
Förutbet hyreskostnad avs andra myndigheter	10 509	10 251
Summa förutbetalda kostnader	275 971	263 377

I posterna Förutbetalda hyreskostnader ingår långa (vanligen 10 år) förskottsbetalda hyror med belopp 2 091 tkr (2 845 tkr).

24. Upplupna bidragsintäkter

	2019	2018
Upplupna bidragsint övriga	305 175	268 711
Upplupna bidragsint andra myndigheter	95 466	101 439
Upplupna bidragsint utländska	93 807	93 902
Summa upplupna bidragsintäkter	494 448	464 052

25. Övriga upplupna intäkter

	2019	2018
Upplupna intäkter uppdrag o övr förs, övriga	8 053	10 175
Upplupna intäkter uppdrag o övr förs andra myndigheter	3 856	2 907
Summa övriga upplupna intäkter	11 908	13 081

26. Avräkning med statsverket

	2019	2018
<i>Anslag i räntebärande flöde</i>		
Ingående balans	0	0
Redovisat mot anslag	4 823 189	4 553 543
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-4 823 189	-4 553 543
<i>Skulder avseende anslag i räntebärande flöde</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

27. Behållning räntekonto i Riksgälden

	2019	2018
Räntekontot	4 213 549	4 165 989

I behållningen på räntekontot ingår -1 381 tkr som avser donationsmedel som är placerade i Riksgälden.

Beviljad kredit på räntekontot uppgår till 0 kr (0 kr).

28. Kassa och bank

	2019	2018
Bankmedel EU-medel	184 753	70 142
Bankmedel, donationsmedel	0	1 079
Summa kassa och bank	184 753	71 221

29. Statskapital utan avkastningskrav

	2019	2018
Överföring till Lunds universitet innovationssystem AB (LUIS AB)	26 000	25 000
Kultur tillgångar överförda från Statens konstråd	2 038	2 049
Anslagsfinansierad konst	1 295	1 185
Summa statskapital	29 333	28 234

30. Donationskapital

	2019	2018
Donationsfinansierad konst Skissernas museum, UB och 350-årsjubileet	4 060	4 060
Donation från bokförläggare Michael Hansen	2 000	2 000
Summa donationskapital	6 060	6 060

Donationskapitalet från Michael Hansen är, enligt stiftelseförordnandet, utlånat till Stiftelsen Michael Hansens Kollegium (se not 19). Avkastningen (ränteutäkt) utdelas till samma stiftelse. Utdelningen sker samma år som avkastningen erhålls.

31. Resultatandelar i hel- och delägda företag

	2019	2018
IB resultatandelar	36 014	34 354
Överfört från föregående års resultat	20 055	1 660
UB resultatandelar	56 069	36 014

32. Balanserad kapitalförändring

	2019	2018
Balanserad kapitalförändring, IB	1 590 797	1 391 820
Kapitalförändring föreg år	72 368	200 692
Disp av resultat		
- omföring anslagsfinansierad konst	-110	-55
- till Resultatandelar i hel- och delägda företag	-20 055	-1 660
Rest kapitalförändring föreg år	52 203	198 977
Balanserad kapitalförändring, UB	1 643 000	1 590 797

33. Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

	2019	2018
Pensionförmåner som ska bekostas av universitetet		
Ingående avsättning	39 282	37 714
+ Årets pensionskostnad	21 479	18 381
+ Särskild löneskatt	5 211	4 459
- Årets pensionsutbetalningar	-24 538	-21 272
Utgående avsättning	41 434	39 282

34. Övriga avsättningar

	2019	2018
Avsättning för kompetensutveckling enligt avtal		
Ingående avsättning	53 177	51 078
Årets förändring	5 808	2 099
Utgående avsättning	58 986	53 177

35. Lån i Riksgälden

	2019	2018
Lån anläggningstillgångar IB	501 722	499 399
Nyupptagna lån	170 801	170 639
Amorteringar	-174 864	-168 316
Lån anläggningstillgångar UB	497 659	501 722
Beviljad låneram i Riksgälden	545 000	600 000

36. Kortfristiga skulder till andra myndigheter

	2019	2018
Skuld till Skatteverket (Arbetsgivaravg)	90 723	88 099
Leverantörsskulder andra myndigheter	65 729	70 711
Utg mervärdesskatt	17 971	23 021
Summa skulder till andra myndigheter	174 423	181 831

37. Leverantörsskulder

	2019	2018
Leverantörsskulder utomstatliga	238 110	465 913

38. Övriga kortfristiga skulder

	2019	2018
Avräkningskonto EU	184 753	70 142
Personalens källskatt	88 813	84 355
Div avräkningskonton (outreda inbetalningar m m)	5 381	15 582
Övriga skulder	421	10 963
Bidrag för vidareförmedling från icke-statliga bidragsgivare	0	8
Summa övriga skulder	279 368	181 051

39. Depositioner

	2019	2018
Depositioner från studenter för nycklar/kodkort	3 676	3 774

40. Upplupna kostnader

	2019	2018
Upplupen semesterlöneskuld	212 328	209 851
Upplupna sociala avgifter	116 787	130 179
Upplupna löner	27 043	53 975
Övriga upplupna kostnader av statl myndigheter (kombinationsläkare m m)	900	1 000
Övriga upplupna kostnader	-1 902	-10 572
Summa upplupna kostnader	355 156	384 433

41. Oförbrukade bidrag (per finansjär)

	2019	2018
Statliga myndigheter inkl statliga affärsverk	2 007 880	2 042 256
Övriga organisationer och ideella föreningar	1 207 608	1 139 180
EU:s institutioner	221 624	202 376
Övriga länder och internationella organisationer	208 367	164 119
Donationsmedel ¹	137 513	118 714
Kommuner och landsting	127 419	115 523
Privata företag	98 914	91 632
Bidrag från enskilda	48 375	50 817
Statliga bolag	322	844
Summa oförbrukade bidrag	4 058 022	3 925 462

1) Donationsmedel är till största delen bidrag från enskilda.

I det totala beloppet för oförbrukade bidrag år 2019 ingår för framtida avskrivningar uppbundet belopp 301 345 tkr (333 887 tkr år 2018). Detta motsvarar en andel av 7,43 % (8,51 % år 2018).

Förbrukningstakt för oförbrukade statliga bidrag beräknad enligt HFRs modell

Oförbrukade bidrag 2 020 395 tkr (2 050 273 tkr 2018) minus upplupna bidragsintäkter 95 466 tkr (101 439 tkr 2018).

Förbrukningshastighet	2019	2018
Inom 3 mån	410 984	396 201
3–12 mån	1 232 952	1 188 604
1 år–3 år	280 992	364 029
>3 år	0	0
Summa	1 924 928	1 948 834

Differensen mot oförbrukade bidrag per finansjär beror på statliga medel som är utbetalda via icke statlig finansjär.

42. Övriga förutbetalda intäkter

	2019	2018
Förutbet int uppdrag o övr försäljn, övriga	186 886	174 074
Förutbet int uppdrag o övr försäljn avs andra myndigheter	49 100	44 322
Förutbet hyreintäkter, utomstående	1 088	2 265
Summa övriga förutbetalda intäkter	237 075	220 661

I det totala beloppet för övriga förutbetalda intäkter år 2019 ingår för framtida avskrivningar uppbundet belopp 1 705 tkr (2 219 tkr år 2018). Detta motsvarar en andel av 0,72 % (1,01 % år 2018).

43. Redovisning av avgifter enligt FÅB 3 kap 2 §

Redovisning av avgiftsfinansierad verksamhet (tkr)						
Verksamhet	Över-/underskott t.o.m. 2017	Över-/underskott 2018	Intäkter 2019	Kostnader 2019	Över-/underskott 2019	Ack över-/underskott, utgående 2019
<i>Utbildning på grundnivå eller avancerad nivå</i>						
Beställd utbildning	-2 102	771	10 517	8 956	1 561	230
Yrkeshögskolan, KY m.m.	0	0	16 304	16 757	-453	-453
Uppdragsutbildning	19 981	-2 471	63 729	66 614	-2 885	14 625
Utbildning av studieavgiftsskyldiga studenter	149	8 150	124 080	118 534	5 546	13 845
Summering	18 028	6 450	214 630	210 861	3 769	28 247
<i>Forskning eller utbildning på forskarnivå</i>						
Uppdragsforskning	617	-10 558	104 238	99 021	5 217	-4 724
Summering	617	-10 558	104 238	99 021	5 217	-4 724
<i>Verksamhet där krav på full kostnadstäckning inte gäller</i>						
Högskoleprovet	-2 224	-574	3 843	5 597	-1 754	-4 552
Upplåtande av bostadslägenhet utbytesprogram och gästforskare	-78 137	1 001	60 550	64 016	-3 466	-80 602
Upplåtande av bostadslägenhet regeringsbeslut (U2010/4277/UH)						
Övrigt enligt bilaga 4	0	0	4 054	4 054	0	0
Summering	-80 361	427	68 447	73 667	-5 220	-85 154

Tjänsteexport ingår med 17 997 tkr i intäkterna för uppdragsutbildning, 7 545 tkr för beställd utbildning, 17 894 tkr för uppdragsforskning och 124 080 tkr för utbildning för studieavgiftsskyldiga studenter.

44. Redovisning enl 25 a § avgiftsförordningen

	2019	2018
A. Ackumulerat överskott i avgiftsfinansierad verksamhet	23 523	14 536
B. Årets totala omsättning i avgiftsfinansierad verksamhet	318 868	289 265
A i procent av B	7,4 %	5,0 %

7.14 Stiftelser med anknuten förvaltning

Universitetet förvaltar 696 (695 under 2018) anknutna stiftelser. Sammanlagt uppgår placeringarnas marknadsvärde till cirka 3,5 miljarder kronor (2,7 miljarder kronor). Universitetets kostnader för förvaltningen av de anknutna stiftelserna har beräknats och debiterats stiftelserna. Totalt uppgår den erhållna ersättningen till 7,8 mnkr (7,7 mnkr).

Universitetsstyrelsen är förvaltare för Lunds universitets anknutna stiftelser. Vissa frågor har delegerats till en särskild inrättad styrelse, donationsstyrelsen.

Universitetets anknutna stiftelser äger bland annat aktier, obligationer, värdepappersfonder, byggnader och mark. Markinnehavet ger i viss mån möjlighet till markbyten som kan vara till nytta för universitetets nuvarande verksamhet och framtida expansion. En av stiftelserna, Stiftelsen Akademihemman, äger 30 procent av aktierna i bolaget Science Village Scandinavia AB och fastigheter där universitetet bedriver verksamhet exempelvis Pufendorfinstitutet och Juridicum.

Av universitetets 696 stiftelser samförvaltas 654 stycken. I dessa stiftelser kan aktiva placeringsbeslut fattas inom ramen för ett av Universitetsstyrelsen fastställt placeringsreglemente. Övriga stiftelser har i varierande grad, i sina förordnanden, begränsningar i placeringsinriktningen. Kapitalet i samförvaltningen förvaltas i egen regi. De finansiella tillgångarna i samförvaltningen uppgick vid årets slut till 3 140 mnkr (2 413 mnkr). Allokeringen av tillgångarna utgjordes av svenska aktier (63 procent), utländska aktier (1 procent), strukturerade produkter och obligationer (17 procent), räntefonder (17 procent) samt banktillgodohavanden (2 procent).

Avkastningen för de samförvaltade stiftelserna uppgår under året till 21,5 procent (-4,2 procent). Utvecklingen av stiftelsernas jämförelseindex uppgår till +17,4 procent (-1,6 procent). Stiftelsernas jämförelseindex utgörs av SIXRX (50 procent), T-bond (35 procent) samt T-bill (15 procent).

De anknutna stiftelserna har under året delat ut 129,8 mnkr (81,9 mnkr) för ändamål i enlighet med donatorernas önskemål. Merparten av detta belopp finansierar universitetets forskning, men en del av medlen finansierar även resebidrag och stipendier till universitetets studenter.

Universitetet har under året mottagit följande donationer på en miljon kronor eller mer:

Arne och Ingeborg Thorbergs, stiftelse för vetenskaplig forskning, Svedala.

Stiftelsens ändamål är att främja forskning mot cancer.

Stiftelsekapital: 1,3 miljoner kronor

Under året har 291,4 mnkr inbetalats till redan befintliga stiftelser varav 192,3 miljoner kronor till Stiftelsen Ingvar Kamprad Design Foundation och 72,4 mnkr till Syskonen Eva och Göran Bundys stiftelse till stöd för medicinsk forskning vid Lunds universitet.

7.15 Upphandling

Under 2019 har Lunds universitet, i enlighet med Upphandlingsmyndighetens vägledning, ställt krav på kollektivavtalsliknande villkor, avseende upphandling av lokalvård.

Härutöver har det ställts krav på att ILO:s kärnkonventioner om tvångsarbete, barnarbete, diskriminering och förenings- och föreningsfrihet samt organisationsrätt uppfylls i ytterligare 14 upphandlingar.

7.16 Redovisning av takbelopp

Redovisning av antal helårsstudenter (HST) och helårsprestationer (HPR). Utfall avseende perioden 2019-01-01–2019-12-31

Utbildningsområde	Utfall HST	Utfall HPR	HST Ersättning (tkr)	HPR Ersättning (tkr)	Utfall total ersättning (tkr)
Humaniora	3 173	2 236	102 418	47 018	149 436
Teologi	255	129	8 234	2 711	10 945
Juridik	2 161	1 808	69 748	38 023	107 771
Samhällsvetenskap	7 122	6 008	229 844	126 353	356 197
Naturvetenskap	2 131	1 800	117 260	83 539	200 799
Teknik	5 792	4 998	318 747	231 925	550 672
Vård	1 391	1 332	81 376	67 504	148 880
Medicin	2 391	2 251	156 340	178 993	335 333
Undervisning	145	135	5 688	5 541	11 229
Verksamhetsförlagd utbildning	37	31	2 066	1 657	3 722
Övrigt	227	219	10 030	7 847	17 876
Design	142	142	22 144	13 491	35 635
Konst	74	74	16 382	7 033	23 416
Musik	384	384	51 661	32 643	84 304
Teater	55	53	17 051	8 150	25 201
DE, KO, MU, TA över tak	325	269	17 907	12 463	30 370
Summa	25 804	21 865	1 226 788	864 796	2 091 584

Takbelopp (tkr)

2 104 049

Redovisningen visar att lärosätet kommer under takbeloppet med (tkr)

587

Summan inkluderar ersättning för HPR från december 2018 (11 878 tkr)

ANTAL HELÅRSSTUDENTER INOM VISSA KONSTNÄRLIGA OMRÅDEN

Totalt antal utbildade helårsstudenter 371 inom design. Högst får 142 avräknas inom det aktuella utbildningsområdet.

Totalt antal utbildade helårsstudenter 144 inom konst. Högst får 74 avräknas inom det aktuella utbildningsområdet.

Totalt antal utbildade helårsstudenter 407 inom musik. Högst får 384 avräknas inom det aktuella utbildningsområdet.

Totalt antal utbildade helårsstudenter 56 inom teater. Högst får 55 avräknas inom det aktuella utbildningsområdet.

Övriga helårsstudenter har avräknats mot utbildningsområdet Teknik.

Åtterrporteringskrav: Belastning på anslag för utbildning på grundnivå och avancerad nivå i fråga om det senast avslutade räkenskapsåret ska redovisas i årsredovisningen.

7.17 Anslagssparande och överproduktion

Anslagssparande och överproduktion (tkr)	
A. Tillgängliga medel (inklusive beslutad tilläggsbudget)	
Årets takbelopp	2 104 049
+ Ev. ingående anslagssparande	
Summa (A)	2 104 049
B. Utfall totalt för utbildning på grundnivå och avancerad nivå	
Ersättning för HPR från december föregående budgetår	11 878
Utfall total ersättning enligt 7.16	2 091 584
+ Ev. ingående överproduktion	144 442
Summa (B)	2 247 904
Summa (A-B)¹	-143 855

1) Positiv summa förs till tabell över anslagssparandet nedan. Negativ summa förs till tabell över överproduktion nedan.

Anslagssparande	
Totalt utgående anslagssparande (A-B)	
- Ev. anslagssparande över 10 % av takbeloppet ²	
Utgående anslagssparande	0
Överproduktion	
Total utgående överproduktion	143 855
- Ev. överproduktion över 10 % av takbeloppet ²	0
Utgående överproduktion	143 855

2) Den del av anslagssparande respektive överproduktion som lärosätet inte får behålla utan regeringens godkännande.

7.18 ALF-ersättning

Åtterrapporeringskrav: Lunds universitet ska i årsredovisningen lämna uppgifter om hur ALF-ersättningen har fördelats när det gäller lokalkostnader, lönekostnader och övriga kostnader.

ALF-medel (Avtal mellan svenska staten och vissa landsting om samarbete om utbildning av läkare, klinisk forskning och utveckling av hälso- och sjukvården) för år 2019 uppgick till 455 858 tkr. ALF-medel utgör ersättning för de kostnader som uppkommer i hälso- och sjukvården i samband med universitetets forskning och utbildning. Fördelningen av dessa medel görs i särskild ordning, i samråd med Region Skåne. För 2019 avsattes 112 374 tkr till grundutbildning av läkare, sjukhusfysiker och logopeder samt till praktikplatsfördelning för fysioterapeuter. Enligt ALF-avtalet ersätts Lunds universitet inom läkarutbildningen för högst 1 284 helårsstudenter, vilket är det minsta antalet helårsstudenter som staten förväntar

sig att landstinget ska ta emot för den verksamhetsintegrerade utbildningen av läkare. För 2019 avsattes 279 632 tkr till forskningsprojekt som söks i konkurrens. Forskningsmedlen ledigkungs och genomgår en vetenskaplig prioritering av särskilt utsedda prioriteringskommittéer. Resterande 63 852 tkr av ALF-medlen avser avsättningar för finansiering av infrastruktur, plattformstöd, startpaket med mera.

Figur 7.13 ALF-medel (tkr)

	2015	2016	2017	2018	2019
Lokalkostnader	109 904	99 323	103 737	103 261	126 154
Lönekostnader	178 716	209 119	196 385	195 768	210 040
Övriga kostnader	135 391	120 343	138 224	147 235	120 693
Summa kostnader	424 011	428 785	438 346	446 264	456 887

7.19 Utveckla klinisk utbildning och forskning

Återrapporteringskrav: Karolinska institutet ska utbetala 1 146 tkr till Lunds universitet för utveckling av klinisk utbildning och forskning. Av årsredovisningen ska framgå på vilket sätt universitetet har använt de medel som har erhållits från Karolinska institutet för att utveckla verksamheten.

För utveckling av kvaliteten i sjukvården är det väsentligt att de som utbildas för framtida arbete i sjukvården har blivit väl förberedda för sina yrken. För att utbildningarna ska hålla hög kvalitet är det angeläget att utbildningarna kontinuerligt utvecklas och evidensbaseras i samverkan med sjukvården. Årets medel avsedda för utveckling av klinisk utbildning och forskning, 1 146 000 kronor, har tilldelats ett uppdrag inom

ramen för en tjänst som ska utvärdera handledningskompetens. Uppdraget ska syfta till att kartlägga behov av handledarutbildning för läkarnas grundutbildning samt allmän- och specialiseringstjänstgöring samt ta fram förslag till fortsatt utveckling av struktur och resurser för handledarutbildning.

Figur 7.14 ALF pedagogiska medel (tkr)

Lönekostnader	1 031
Övriga kostnader	115
Lokalkostnader	0
	1 146

7.20 Upplåtelse av lägenheter för bostadsändamål

Återrapporteringskrav: Berörda lärosäten ska i årsredovisningen lämna den redovisning av uthyrningen som framgår av ovan nämnda regeringsbeslut (U2018/03635/UH). Intäkter och kostnader som är hänförliga till lärosätenas uthyrningsverksamhet ska särredovisas från övrig verksamhet. Av redovisningarna ska det framgå antal lägenheter som hyrs av lärosätet, beläggningsgraden, intäkter fördelade på avgifter respektive anslag samt prognos avseende motsvarande uppgifter för kommande år.

STUDENTBOSTÄDER TILL UTLÄNDSKA STUDENTER

Lunds Universitet bedömer att behovet av studentbostäder uppgår till 1 500 platser.

År 2019 förhyrde universitetet 1 008 studentbostäder till utländska studenter fördelade på orterna Lund, Malmö och Helsingborg. 43 bostäder förmedlades av husstyrelsen på Kemicentrum, övriga 965 studentbostäder förmedlas av LU Bostäder inom sektionen LU Service.

GÄSTFORSKARBOSTÄDER

Lunds Universitet förhyrde 256 gästforskarbostäder fördelade på orterna Lund och Malmö. Husstyrelsen på Kemicentrum förmedlade 111, övriga 145 gästforskarbostäder förmedlades av LU Bostäder inom sektionen LU Service.

Under 2019 evakuerades 200 hyresgäster när ett hyresavtal sades upp bland annat på grund av bristande underhåll. Lokalkostnaden för dessa bostäder har bokats upp i resultatet.

Vid årsskiftet 2018/2019 lämnade Lunds universitet tillbaka cirka 100 bostäder till AF Bostäder.

Figur 7.15 Uthyrning av bostäder

	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Prognos 2020
Antal lägenheter som förhyrs	1 784	1 412	1 547	1 264	1 265
Beläggningsgrad, procent	82 %	87 %	87 %	85 %	87 %
Intäkter (tkr)					
– avgifter	67 339	55 521	58 913	60 550	62 301
– anslag	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
– bostadshantering för avgiftsstudenter	3 259	3 609	4 744	5 785	5 000
Kostnader (tkr)	-87 828	-73 138	-77 656	-84 801	-82 268
Årets kapitalförändring (tkr)	-2 230	992	1 001	-3 466	33

Underlag och statistik

Lunds universitets årsredovisning regleras av förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Årsredovisningen ska ge en rättvisande bild av verksamheten och av hur universitetet arbetar i enlighet med principerna tillförlitlighet, relevans, jämförbarhet, begriplighet och transparens.

Innehållet i årsredovisningen består inte enbart av uppgifter som universitetet enligt lag och regeringsuppdrag ska återrapportera, utan även annat som universitetet valt att berätta om sin verksamhet i allmänhet och 2019 i synnerhet.

Kvantitativa uppgifter om volym och utveckling hämtas främst ur universitetens verksamhetssystem. Kvalitativa uppgifter om utveckling och händelser kommer från beslut, protokoll, nyhetsbrev, kalendarier etc.

INDIVIDBASERAD STATISTIK

Enligt regleringsbrev för universitet och högskolor ska individbaserad statistik i årsredovisningen redovisas för det totala antalet och uppdelat på kön, om det inte finns särskilda skäl som talar mot det. Universitetet redovisar i princip alla uppgifter uppdelat på kön. Dock kan samma statistik även visas uppdelad på annan bas än kön. I dessa fall framgår ibland inte könsuppdelningen i undergrupper.

UPPGIFTER OM STUDENTER PÅ GRUNDNIVÅ OCH AVANCERAD NIVÅ

Uppgifter om sökande till program och kurser vid universitet hämtas från det nationella antagningssystemet NyA genom verksamhetssystemet Kuben.

Största delen av uppgifterna om studenter hämtas från Ladok. Uppgifterna hämtades den 20 januari 2020 med data som rör 1 januari till 31 december 2019.

Helårsstudenter (HST): En helårsstudent motsvarar registrering omfattande 60 högskolepoäng under ett kalenderår, gjorda av en eller flera studenter. Antalet helårsstudenter räknas ut genom att alla studenters registrerade högskolepoäng läggs ihop och delas med 60.

Helårsprestationer (HPR): En helårsprestation motsvarar godkända resultat under ett kalenderår som omfattar 60 högskolepoäng, presterade av en eller flera studenter. Antalet helårsprestationer räknas ut genom att alla studenters godkända högskolepoäng läggs ihop och delas med 60.

Registrerade individer: omfattar studenter registrerade på kurser vårterminen 2019 och höstterminen 2019. Omregistreringar ingår inte.

UPPGIFTER OM FORSKARSTUDERANDE

Data om forskarstuderande hämtas från Ladok. På grund av att det sker viss efterregistrering så uppdateras även tidigare års siffror. Uttaget gjordes 2020-01-20. Uppgifter om doktorandanställningar hämtas från personalsystemet Primula genom verksamhetssystemet Kuben.

Prestationsmättet kostnad per forskarstuderande: Det är svårt att skilja kostnader för forskning och utbildning på fors-

karnivå från varandra. Prestationsmättet beräknas genom en schablon för hur mycket en forskarstuderande kostar avseende lokaler, handledning, utrustning, utbildning, resor, andra projekt-kostnader samt indirekta kostnader. Beräkningarna baseras på en grov uppskattning av vilka kostnader som tillhör utbildning på forskarnivå.

UPPGIFTER OM PUBLIKATIONER

Universitetet använder sig, i enlighet med Sveriges universitets- och högskoleförbunds rekommendation, av universitetets publikationsdatabas LUCRIS. För 2019 är siffrorna preliminära på grund av eftersläpning i registreringen. Systemtekniska förändringar och ett ökat fokus på kvalitetssäkring innebär att uppgifterna över publicering i denna årsredovisning inte är jämförbara med motsvarande uppgifter i tidigare årsredovisningar.

Prestationsmätt kostnad per publikation: Mättet beräknas på antal sakkunniggranskade publikationer dividerat med den totala kostnaden för forskning och utbildning på forskarnivå, exklusive uppdragsforskning. På grund av eftersläpningen redovisas uppgifter fram till och med 2018.

UPPGIFTER OM PERSONAL

Uppgifter om personalen hämtas ur personalsystemet Primula genom verksamhetssystemet Kuben. Antal anställda redovisas som heltidsekvivalenter under december månad respektive år. Uppgifter om personalens vetenskapliga och pedagogiska kompetens är emellanåt ofullständiga i personalsystemet. Därför har uppgifter om doktorsexamina kontrollerats bland annat mot Ladok.

Heltidsekvivalent (HTE): Beräknas på individnivå utifrån omfattningen av en persons anställning med hänsyn tagen till omfattningen av eventuell tjänstledighet. Exempel: om en person med anställning omfattande 50 procent är tjänstledig 50 procent blir heltidsekvivalenten 0,25.

UPPGIFTER OM EKONOMI

Ekonomiska uppgifter har ekonomisystemet Raindance som källsystem. Information till årsredovisningen hämtas från Raindance med hjälp av till exempel Kuben eller EOS.

Uppgifter om styrelsen

Enligt regeringsbeslut utgår ersättning till ledamöter utsedda av regeringen samt till företrädare för studenterna. Den ersättning som utgått 2019 till rektor, verksamhetsföreträdare samt företrädare för studenter anställda vid universitetet, avser lön för ordinarie arbete och inte ersättning för styrelseuppdrag. I de fall inget annat anges är mandatperioden för ledamöterna 2017-05-01–2020-04-30. Nedan redovisas skattepliktiga ersättningar och andra förmåner som betalats ut till ledamöterna under räkenskapsåret samt deras uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter samt uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag.

ERSÄTTNINGAR OCH ÖVRIGA UPPDRAG (tkr)

Ordförande utsedd av regeringen

F.d. ambassadör Jonas Hafström 75

Rektor utsedd av regeringen

Rektor Torbjörn von Schantz 1 541

Ledamöter utsedda av regeringen

Generaldirektör Anna Stellingher 28

Chefsekonom Annika Winsth 28

Författare Gunnar Wetterberg 32
Sveriges Radio AB, ledamot
Länsförsäkringar Liv AB, ledamot
Ackum&Wetterberg AB, ledamot

Ekonomichef Ingrid Bengtsson-Rijavec 28
Bengtsson-Rijavec Consulting AB, ledamot

Professor Jens Oddershede 28
Faaborg Gymnasium, ordförande
Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd, ordförande
Museumsrådet för Danmarks Nationalmuseum, ledamot

Vice VD Per Arfvidsson 28
Foodhills AB, ledamot
Lantmännen Unibake Holding AB, ledamot
Lantmännen Innovation AB, ordförande
Sweden Food Area, ek. för; ordförande

Vice ordförande Wanja Lundby-Wedin 28
Berling Media AB, ledamot

Verksamhetsföreträdare

Professor Anne L'Huillier 922
Institut d'optique théorique et appliquée, ledamot

Docent Ann-Katrin Bäcklund 806
LU Holding AB, ledamot

Professor Tommy Andersson 1 139
WntResearch AB, ledamot

Företrädare för studenter

Björn Sanders t o m 2019-06-30 17
KFS i Lund AB, ledamot

Linn Svärd fr o m 2019-07-01 42
Linn Svaerd AB, ledamot

Richard Croneberg t o m 2019-06-30 364
TLF Marknadsföring AB, suppleant

Robin Bernstähle fr o m 2019-07-01 60

Sara Thiringer fr o m 2018-07-01 46
Mimmi Thorneus AB, suppleant

Åtterrporteringskrav: Myndigheten ska i årsredovisningen redovisa de skattepliktiga ersättningar och andra förmåner som betalats ut under räkenskapsåret samt de framtida åtaganden som avtalats för var och en av

1. ledamöterna i myndighetens styrelse,
2. de ledamöter i myndighetens råd som utsetts av regeringen, och
3. de ledande befattningshavare vid myndigheten som utsetts av regeringen.

För dessa personer skall myndigheten också uppge uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter samt uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag.

Intern styrning och kontroll, riskanalys och omvärldsbevakning

Universitetsstyrelsen är ansvarig för att det finns en process för intern styrning och kontroll som säkerställer att universitetet med rimlig säkerhet fullgör sina uppgifter, uppnår verksamhetens mål och uppfyller verksamhetskraven som anges i myndighetsförordningen.

För att uppnå intern styrning och kontroll måste ansvar och befogenheter vara tydligt definierade och universitetsstyrelsen beslutar om dem i arbetsordningen och delegationsordningen. Löpande under året får styrelsen information om olika frågor såsom ekonomi, studentunderlag, informationssäkerhet, rektorsbeslut med mera. Samtliga fakulteter, MAX IV, Universitetsbiblioteket, Lunds universitets kultur- och museiverksamhet (fortsättningsvis benämns samtliga som fakulteterna) och den gemensamma förvaltningen har intygat att det råder betryggande intern styrning och kontroll. Internrevisionen har till uppgift att granska den interna styrningen och kontrollen och rapporterar direkt till universitetsstyrelsen.

En del av arbetet inom processen för intern styrning och kontroll består i att en riskanalys ska göras för att identifiera omständigheter som utgör en väsentlig risk för att myndigheten inte kan fullgöra sina krav och uppgifter eller nå sina mål. Samtliga fakulteter och den gemensamma förvaltningen har värderat universitetets allmänna – gemensamma – risker och också värderat specifika risker som speglar varje verksamhets särskilda utmaningar. Adekvata åtgärder har beslutats och ska genomföras under kommande år. Riskutskottet och rektor har identifierat följande risker som ska lyftas fram och hanteras gemensamt:

- Risk att mål och ambitioner inom utbildningen på grund- och avancerad nivå inte nås på grund av stagnerande eller minskande anslag/avgifter.
- Risk för inadekvata system och processer för att spara, bevara och tillgängliggöra information digitalt.
- Risk att myndighetskapalet inte används optimalt för att uppnå mål och ambitioner.

Som ett bidrag till universitetets strategiska arbete för att nå mål och ambitioner görs sedan 2016 årligen en omvärldsbevakning. En omvärldsbevakning är en strukturerad studie av omgivande faktorer som på olika sätt bedöms kunna påverka en organisations uppdrag och verksamhet. En sådan kan ta sin utgångspunkt i historien, men fokuserar framför allt på händelser som nyligen inträffat eller förväntas inträffa. I arbetet med en omvärldsbevakning ligger inte minst en önskan och strävan efter att uppmärksamma, bedöma och ge underlag för att bemöta framtida utmaningar, risker och möjligheter. Syftet med universitetets kontinuerliga omvärldsbevakning är att den ska fungera som en inspirationskälla och skildra universitets roll och uppgifter i en större kontext. Omvärldsbevakningen bidrar därigenom till beslutsunderlagen när strategiska frågor ska avgöras inom universitetet.

Universitetsstyrelsen har två beredande organ till sin hjälp i arbetet med intern styrning och kontroll, Revisionsutskottet och Riskutskottet. Revisionsutskottet bereder olika frågor som rör intern styrning och kontroll och Riskutskottet rådgör universitetsstyrelsen i den övergripande riskhanteringen. Riskutskottet ska också verka för förståelse och medvetenhet inom universitetet för övergripande risker och har därmed ett särskilt uppdrag i förhållande till den årliga omvärldsbevakningen.

Styrelsebeslut

Universitetsstyrelsen har vid sitt sammanträde den 14 februari 2020 fastställt årsredovisningen för verksamhetsåret 2019. Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning. Vi bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten har varit betryggande under den period som årsredovisningen avser.

Jonas Hafström
Ordförande

Wanja Lundby-Wedin
Ledamot

Torbjörn von Schantz
Rektor

Anne L'Huillier
Verksamhetsföreträdare

Anna Stellingner
Ledamot

Ann-Katrin Bäcklund
Verksamhetsföreträdare

Annika Winsth
Ledamot

Tommy Andersson
Verksamhetsföreträdare

Gunnar Wetterberg
Ledamot

Robin Bernståhle
Företrädare för studenter

Ingrid Bengtsson-Rijavec
Ledamot

Linn Svärd
Företrädare för studenter

Jens Oddershede
Ledamot

Sara Thiringer
Företrädare för studenter

Per Arfvidsson
Ledamot

Väsentliga uppgifter

	2019	2018	2017	2016	2015
Utbildning och forskning					
Totalt antal helårsstudenter ¹	26 802	25 899	26 567	26 766	27 370
Kostnad per helårsstudent ²	95,1	97,0	91,1	86,9	83,0
Totalt antal helårsprestationer ¹	22 754	22 155	22 361	22 811	23 348
Kostnad per helårsprestation ²	112,0	113,4	108,2	102	97,3
Totalt antal studieavgiftsskyldiga studenter (hst)	956	805	732	630	580
Totalt antal nyantagna doktorander ³	482	520	441	450	471
– andel kvinnor	53	51 %	49 %	48 %	42 %
– andel män	47	49 %	51 %	52 %	58 %
Totalt antal doktorander med någon aktivitet	2 715	2 724	2 835	2 947	3 116
– andel kvinnor	49 %	48 %	48 %	47 %	47 %
– andel män	51 %	52 %	52 %	53 %	53 %
Totalt antal doktorander med doktorandanställning (HTE)	1 172	1 115	1 169	1 259	1 349
Totalt antal doktorander med utbildningsbidrag (HTE)	0	0	0	0	0
Genomsnittlig studietid ⁴ för licentiatexamen	3,0	2,8	3,1	2,8	2,6
Genomsnittlig studietid ⁴ för doktorsexamen	4,1	4,0	4,1	4,2	4,2
Totalt antal doktorsexamina	390	402	447	461	381
Totalt antal licentiatexamina	27	33	36	48	48
Totalt antal refereegranskade vetenskapliga publikationer ⁵		5 362	5 251	5 016	5 381
Kostnad per refereegranskad vetenskaplig publikation ⁵		1 072	1 032	1 088	985
Personal⁶					
Totalt antal årsarbetskrafter ⁷	7 055	6 770	6 604	6 664	6 757
Medelantal anställda	8 159	7 860	7 697	7 755	7 858
Totalt antal lärare (årsarb.)	2 272	2 169	2 075	2 088	2 081
– andel kvinnor	39 %	38 %	38 %	37 %	36 %
– andel män	61 %	62 %	62 %	63 %	64 %
Antal disputerade lärare (årsarb.)	1 943	1 892	1 832	1 749	1 812
– andel kvinnor	37 %	37 %	37 %	36 %	35 %
– andel män	63 %	63 %	63 %	64 %	65 %
Antal professorer (årsarb.)	650	658	657	681	692
– andel kvinnor	28 %	28 %	27 %	25 %	24 %
– andel män	72 %	72 %	73 %	75 %	76 %
Ekonomi					
Intäkter totalt (mnkr) ⁸ , varav	8 895	8 516	8 245	8 113	7 501
utb. på grundnivå och avancerad nivå (mnkr)	2 564	2 635	2 531	2 396	2 442
– andel anslag (%)	86 %	83 %	83 %	85 %	83 %
– andel externa intäkter (%)	14 %	17 %	17 %	15 %	17 %
forskning och utbildning på forskarnivå (mnkr)	6 231	5 882	5 715	5 717	5 059
– andel anslag (%)	41 %	42 %	42 %	41 %	38 %
– andel externa intäkter (%)	59 %	58 %	58 %	59 %	62 %
Kostnader totalt (mnkr) ⁹	8 852	8 464	8 046	7 992	7 792
– andel personal	62 %	62 %	62 %	62 %	62 %
– andel lokaler	12 %	12 %	12 %	13 %	13 %
Lokalkostnader per kvm (kr)	1 996	1 969	1 908	1 844	1 757
Balansomslutning (mnkr)	7 736	7 692	7 181	6 774	6 540
– varav oförbrukade bidrag	4 058	3 925	3 838	3 626	3 536
– varav årets kapitalförändring	57	72	200	124	-279
– varav myndighetskaptal (inkl. årets kapitalförändring)	1 791	1 733	1 659	1 457	1 331

1) Exklusive uppdragsutbildning och beställd utbildning.

2) Kostnader per helårsstudent och helårsprestation kan inte summeras. Båda innehåller totalkostnader. Uppdragsutbildning och beställd utbildning ingår inte.

3) Uppgifter avser nyantagna, ej nybörjare.

4) Medianvärde netto.

5) Uppgifter för 2019 redovisas inte. Preliminära siffror redovisas i kapitel 4.6.

6) Personalsituationen i december månad respektive år.

7) Heltidsekvivalenter (HTE) exklusive timavlönade. Under 2019 motsvarade timavlönade totalt 234 HTE.

8) Exklusive uppörd, transfereringar och resultat från andelar i hel- och delägda företag.

9) Exklusive uppörd och transfereringar.

LUNDS UNIVERSITETS VISION

Ett universitet i världsklass som förstår, förklarar och förbättrar vår värld och människors villkor.

GRAFISK FORM OCH PRODUKTION: Media-Tryck och avdelningen Planering, Lunds universitet.

FOTO: Framsida: Kennet Ruona.

Sid 2: Kennet Ruona. Sid 5: Kennet Ruona. Sid 8: Petra Francke. Sid 10: Kennet Ruona. Sid 11: Emma Krantz, Johan Bävman. Sid 12: Kennet Ruona. Sid 13: Kennet Ruona, Stefan Bengtsson. Sid 14: Kennet Ruona. Sid 15: Kennet Ruona. Sid 16: Kennet Ruona. Sid 19: Kennet Ruona. Sid 21: Kennet Ruona. Sid 23: Kennet Ruona. Sid 25: Johan Persson. Sid 27: Håkan Kogg Røjder. Sid 31: Kennet Ruona. Sid 33: Kennet Ruona. Sid 35: Kennet Ruona. Sid 36: Mikael Risedal. Sid 37: Kennet Ruona. Sid 39: Kennet Ruona. Sid 40:

Håkan Kogg Røjder. Sid 41: Kennet Ruona. Sid 42: Kennet Ruona. Sid 44: Kennet Ruona. Sid 48: Kennet Ruona. Sid 58: Kennet Ruona. Sid 61: Johan Bävman. Sid 62: Kennet Ruona. Sid 63: Kennet Ruona. Sid 67: Johan Bävman. Sid 68: Kennet Ruona. Sid 73: Kennet Ruona. Sid 75: Johan Bävman. Sid 77: Kennet Ruona. Sid 81: Kennet Ruona. Sid 82: Kennet Ruona. Sid 85: Inger Henrekson Ekström. Sid 87: Louise Larsson.

TRYCK: Svanenmärkt trycksak, 3041 0903 från Media-Tryck, Lunds universitet, 2020.

PAPPER: Omslag: Invercote G 240 g, inlaga: Scandia White 130 g. Tryckt på miljövänligt papper.

LUNDS
UNIVERSITET

LUNDS UNIVERSITET
Box 117 221 00 Lund
Tel 046-222 00 00
www.lu.se